

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
ALEVİLİK ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
ALEVİLİK-BEKTAŞİLİK ARAŞTIRMALARI ANA BİLİM DALI

MEHMED ZİHNİ EFENDİ'NİN TUHFETÜ'R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ'ATİN
MİN A'YÂNİ EHLİ BEYTİ'L-ETÂYİB ADLI ESERİ: ÇEVİRİ YAZI VE DİZİN

Yüksek Lisans Tezi

Erhan TOPUZ

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. Muhammet Fatih ALKAYIŞ

Eylül-2025

Malatya

**MEHMED ZİHNİ EFENDİ'NİN TUHFETÜ'R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ
CEMÂ'ATİN MİN A'YÂNİ EHLİ BEYTİ'L-ETÂYİB ADLI ESERİ:
ÇEVİRİ YAZI VE DİZİN**

Erhan TOPUZ

**Alevilik Araştırmaları Enstitüsü
Alevilik-Bektaşılık Araştırmaları Anabilim Dalı**

Yüksek Lisans Tezi

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Muhammet Fatih ALKAYIŞ

Eylül-2025

Malatya

ETİK BEYANI

İnönü Üniversitesi Alevîlik Araştırmaları Enstitüsü **Tez Yazım Yönergesi Kurallarına** uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada:

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildiririm.

Bu beyanlarımın aksinin ortaya çıkması durumunda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim. 26/09/2025.

İMZA
Erhan TOPUZ

NOT: Bu tezde kullanılan ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

ÖZET

TOPUZ, Erhan. **Mehmed Zihni Efendi'nin Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib Adlı Eseri: Çeviri Yazı ve Dizin** (Yüksek Lisans Tezi), Malatya, 2025.

Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib adlı eser, Mısır'da "Küçük Şâfiî" unvanı ile tanınmış olan Ahmed Şihâbüddîn bin Ahmed bin Selâme el-Mısırî el-Kalyûbî'ye aittir. Zihni Efendi tarafından tercüme edilen eser "Buğyetü't-Tâlib Fî Tercemeti Tuhfetü'r-Râğıb" diye isimlendirilmiştir. Mısır'da kabirleri bilinen ve Ehlibeyt'ten olan kişilerin biyografi ve bazı menkıbelerini özetle zikretmektedir.

Bu çalışmada ele alınan *Tuhfetü'r-Râğıb fî Sîreti Cemâ'atin min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib*, Ehlibeyt'e duyulan derin sevgi ve hürmetin bir yansıması olarak kaleme alınmış önemli bir eserdir. Mısır'ın önde gelen Şâfiî alimlerinden Ahmed Şihabüddin el-Kalyûbî tarafından yazılan bu risâle, Mehmed Zihni tarafından tercüme edilerek Osmanlı sahasına kazandırılmıştır. Eser, Hz. Hüseyin başta olmak üzere Kerbelâ hadîsesinde şehîd edilen Ehlibeyt mensuplarının hayatlarını ve faziletlerini anlatmakla kalmaz; aynı zamanda bu kıymetli şahsiyetlere duyulan muhabbetin kültürel ve dini temellerini de ortaya koyar.

Kerbelâ hadîsesinin aktarıldığı metin, olayın sadece tarihsel yönüne değil, ahlaki, dini ve duygusal boyutlarına da temas etmektedir. Eserde Hz. Hüseyin'in irâdesi, metaneti, zulme karşı direnişi ve şehâdeti merkeze alınarak İslâm tarihinin en trajik olaylarından biri olan Kerbelâ'nın hafızalarda canlı kalması sağlanmaktadır. Yazarın, Ehlibeyt'e yönelik duyduğu derin sevgi ve bağlılık, metne güçlü bir duygu yoğunluğu katarken, olaylara yaklaşımı ise ehl-i sünnet çizgisi içinde şekillenmiştir. Ayrıca eserde Hz. Hüseyin'in ve beraberindekilerin şehâdeti sonrası yaşananlar, Seyyide Zeyneb'in sözleri, halkın ve yöneticilerin tepkileri, Ehlibeyt'in maruz kaldığı zulüm ve şehîdlerin defnine dair rivayetler geniş bir şekilde aktarılmıştır. Bu yönüyle eser, hem tarihi bir kaynak hem de bir mersiye niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mehmed Zihni Efendi, Tuhfetü'r-Râğıb, çeviri yazı, dizin.

ABSTRACT

TOPUZ, Erhan. *The Work Titled “Tuhfetü’r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ’atin Min A’yâni Ehli Beyti’l-Etâyib” by Mehmed Zihni Efendi: Transcription and Index* (Master’s Thesis), Malatya, 2025.

The work titled *Tuhfetü’r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ’atin Min A’yâni Ehli Beyti’l-Etâyib* was originally authored by Ahmed Shihâbuddîn ibn Ahmad ibn Salâma al-Mișrî al-Qalyûbî, who was renowned in Egypt under the epithet “the Little Shâfi’î.” The work was translated by Zihni Efendi under the title *Buğyetü’t-Tâlib Fî Tercemeti Tuhfetü’r-Râğıb*. It briefly presents the biographies and selected accounts of individuals from the Ahl al-Bayt whose graves are known to be located in Egypt.

The text examined in this study, *Tuhfetü’r-Râğıb fî Sîreti Cemâ’atin min A’yâni Ehli Beyti’l-Etâyib*, is a significant work that reflects a deep sense of reverence and affection for the Ahl al-Bayt. Originally written by one of Egypt’s prominent Shâfi’î scholars, Ahmed Shihâbuddîn al-Qalyûbî, the treatise was translated by Mehmed Zihni and thus introduced into the Ottoman scholarly sphere. The work not only recounts the lives and virtues of the members of the Ahl al-Bayt who were martyred, primarily focusing on Ḥusayn ibn ‘Alî and the events of Karbalâ, but also reveals the cultural and religious foundations underlying the love and veneration for these esteemed figures.

The section that recounts the tragedy of Karbalâ addresses not only the historical dimension of the event but also its moral, spiritual, and emotional aspects. By centering the narrative around the willpower, perseverance, resistance to oppression, and martyrdom of Ḥusayn ibn ‘Alî, the work seeks to ensure that one of the most tragic events in Islamic history remains vivid in collective memory. The author's profound love and devotion toward the Ahl al-Bayt imbue the text with a strong emotional depth, while his approach to the events remains within the bounds of the Sunni tradition. Furthermore, the work extensively conveys the aftermath of the Karbalâ massacre, including the statements of Sayyida Zaynab, public and political reactions, the persecution endured by the Ahl al-Bayt, and narrations related to the burial of the martyrs. In this respect, the text serves both as a historical source and as a form of elegy.

Keywords: Mehmed Zihni Efendi, *Tuhfetü'r-Râğib*, transcription, index.

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYANI.....	i
ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
KISALTMALAR.....	vii
ÖN SÖZ	viii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. ARAŞTIRMANIN KONUSU VE KAPSAMI.....	2
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ.....	2
2. MEHMED ZİHNİ EFENDİ	3
2.1. HAYATI	3
2.2. İLMİ VE EĞİTİMİ	4
2.3. ÇALIŞMA HAYATI.....	5
2.4. ESERLERİ	5
2.4.1. Arap Dili ve Edebiyatı Alanındaki Eserleri.....	5
2.4.2. Türk Dili Alanındaki Eserleri	6
2.4.3. Fıkıh ve Fıkıh Usûlü Alanındaki Eserleri	6
2.4.4. Akaid ve Kelâm Alanındaki Eserleri.....	6
2.4.5. Dinler Tarihi Alanındaki Eserleri	7
2.4.6. Hâl Tercümelere (Biyografi) Alanındaki Eserleri	7
2.4.7. Tasavvuf Alanındaki Eserleri	7
2.4.8. Hadîs Alanındaki Eserleri	7
3. TUHFETÜ’R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ’ATİN MİN A’YÂNİ EHLİ BEYTİ’L-ETÂYİB ESERİ.....	8
3. 1. EHLİBEYT KAVRAMI.....	10
4. TUHFETÜ’R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ’ATİN MİN A’YÂNİ EHLİ BEYTİ’L-ETÂYİB: ÇEVİRİ YAZI.....	14
5. SONUÇ	64
KAYNAKÇA.....	67
A. BASILI ESERLER	67
B. WEB KAYNAKLAR	69
EKLER	70

EK-1. DİZİN.....	70
1.1. KİŞİ ADLARI.....	70
1.2. YER ADLARI.....	88
1.3. ESER ADLARI.....	92
EK-2. TUHFETÜ’R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ’ATİN MİN A’YÂNİ EHLİ	
BEYTİ’L-ETÂYİB: TİPKIBASIM.....	94

KISALTMALAR

b. : Bin

bk. : Bakınız

C. : Cilt

Çev. : Çeviren

Hz. : Hazreti

ö. : Ölümü

s. : Sayfa

Sad. : Sadeleştiren

Terc. : Tercüme

Üni. : Üniversitesi

V. : Vefatı

vb. : Ve benzeri

vd. : Ve diğerleri

ÖN SÖZ

Bu çalışmada, Mehmed Zihni Efendi'nin tercümesini yaptığı *Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yânî Ehli Beyti'l-Etâyib* adlı eserin çeviri yazısı yapılmış; kişi, yer ve eser adlarının dizini verilmiştir. Mısır'da "Küçük Şâfiî" lakabıyla tanınan Ahmed Şihâbüddîn bin Ahmed bin Selâme el-Mısırî el-Kalyûbî'ye ait olan bu eser, Zihni Efendi tarafından *Buğyetü't-Tâlîb Fî Tercemeti Tuhfetü'r-Râğıb* adıyla Osmanlı Türkçesine kazandırılmıştır. Eserde, Hz. Hüseyin'den başlayarak Ehlibeyt'e mensup önemli şahsiyetlerin biyografileri ve bazı menkıbeleri özetle aktarılmakta; bu çerçevede Kerbelâ hadisesine de yer verilmektedir. Eserde ayrıca Hz. Zeyneb, Seyyide Rukayye, Hz. Sekîne, İmâm Zeynelâbidîn, Seyyide Nefise gibi birçok Ehlibeyt büyüğü hakkında bilgiler yer almakta; onların nesebi, hayatı ve kabir yerleri gibi hususlar işlenmektedir.

Bu tezde, söz konusu tercüme metin esas alınarak akademik bir inceleme ortaya konulmaya çalışılmış hem eserin hem de müellifinin ilmi birikimi günümüz araştırmacılarına tanıtılmak istenmiştir. Eser İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitablığı'ndan dijital baskı olarak alınmıştır. Eserde birçok Arapça kelime Zihni Efendi tarafından tercüme edilmemiştir. Bu durum çeviri yazı çalışmamızda zorlanmamıza neden olmuştur. Bu çalışmanın, klasik metin araştırmalarına ve Ehlibeyt literatürüne katkı sunmasını temenni ederiz.

Bu vesileyle, çalışmam boyunca bana rehberlik eden, bilgi ve tecrübeleriyle yolumu aydınlatan kıymetli danışmanım Prof. Dr. Muhammet Fatih Alkayış'a, kendisinden Arap harfli metnin okunması konusunda destek aldığımız Prof. Dr. Süleyman Çaldak ve metnin kritiği noktasında yaptığı tavsiyelerden dolayı Doç. Dr. Yakup Yıldız Hoca'mıza şükranlarımı sunarım. Ayrıca akademik hayatım boyunca desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen aileme ve tüm hocalarıma gönülden teşekkür ederim.

Erhan TOPUZ

Eylül-2025

1. GİRİŞ

İnsanlık tarih boyunca bireysel ve sosyal birçok gelişme ve olaylara tanık olmuştur. Bu olayların önemlileri veya o gün önem verilenler yazıya, kitaba aktarılmıştır. Böyle olaylar ve gelişmeler belirli şahıslar veya gruplar eliyle meydana gelmiş ve toplumlar böyle kişilerin takipçisi olarak tarih sahnesindeki yerini almışlardır.

İslâm medeniyetinde Ehlibeyt'in hayatı, ahlakı ve manevi kişilikleri, tarih boyunca hem Müslüman toplulukların ortak hafızasında hem de tasavvuf, tarih, edebiyat ve fıkıh alanlarında önemli bir yere sahip olmuştur. Bu bağlamda, özellikle Osmanlı döneminde Ehlibeyt'in biyografileri ve menkıbeleri üzerine kaleme alınan eserler, dini ve kültürel hafızanın oluşmasında temel kaynaklar arasında değerlendirilir. Bu eserler, sadece tarihi olayları kaydetmekle kalmaz, aynı zamanda Ehlibeyt'in manevi kimliğinin, toplumdaki yansımalarının ve tarihsel misyonunun anlaşılmasına da katkı sağlar.

Mehmed Zihni Efendi'nin tercüme ettiği Tuhfetü'r-Râgıb fî Sîreti Cemâ'atîn Min A'yâni Ehlî Beyti'l-Etâyib adlı eser, dini ve kültürel açıdan önem arz etmektedir. Eser, Ehlibeyt mensuplarının hayatlarını özet bir şekilde ele almakta, onların hem dini şahsiyetlerini hem de toplum içindeki etkinliklerini anlatmaktadır. Bunun yanı sıra, eserde kullanılan kaynaklar, rivayetler ve menkıbeler, araştırmacılar için önemli birer veri kaynağıdır. Mehmed Zihni Efendi'nin bu eseri, Osmanlı coğrafyasındaki Ehlibeyt kültürünün anlaşılması açısından değerli bir çalışma olarak kabul edilebilir.

Bu tez çalışması, Tuhfetü'r-Râgıb fî Sîreti Cemâ'atîn Min A'yâni Ehlî Beyti'l-Etâyib eserinin bir çeviri yazısının yapılmasını ve eser içindeki kişi, yer ve eser adlarının dizinlenmesini amaçlamaktadır.

Eserde yer alan isimler, yerler ve eser adları detaylı olarak dizinlenerek, eserin araştırmacılar için erişilebilirliği artırılacaktır. Yapılan bu tez, özellikle Osmanlı tasavvuf kültürü, Ehlibeyt çalışmaları ve menkıbe literatürüne katkı sağlayacak niteliktedir. Ayrıca, bu çalışma eserin günümüz bilimsel araştırmalarına entegrasyonunu

kolaylaştırmayı ve eserin metinsel bütünlüğünü koruyarak daha sistematik bir şekilde incelenmesine olanak sağlamayı hedeflemektedir.

Arap harfli metnin çeviri yazısını gücümüz yettiğince doğru yapmaya çalışsak da elbette bazı eksiklerimiz olacaktır. Bu çalışmanın konuyla ilgili olarak yapılacak diğer yayınlara faydalı olmasını temenni ederiz.

1.1. ARAŞTIRMANIN KONUSU VE KAPSAMI

Osmanlı Türkçesi ile yazılmış Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib adlı eser; Giriş, Mehmed Zihni Efendi, Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib, Sonuç ve Ekler gibi bölümlerden oluşmakta, Mehmed Zihni Efendi, eserleri ve Ehlibeyt hakkında bilgiler sunmaktadır.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI VE ÖNEMİ

Kur'ân-ı Kerîm ve Hadîs-i Şerîf gibi önemli İslâmi kaynaklarda geçen, dünyanın dört bir tarafına yayılmış olan Ehlibeyt-i Nebî'nin tanınması ve bu konuda yapılacak çalışmalara katkı sağlaması düşünülmüştür. Bu nedenle Mısır'da medfûn olan, Ehlibeyt'ten sayılan zatların bilinmesi ve yapılacak bilimsel çalışmalara yardımcı olması öngörülmekte, çalışmamız bu yönüyle önem arz etmektedir.

2. MEHMED ZİHNİ EFENDİ

Bir şahsı tanımanın birinci yolu o kişinin sözlerine ve eylemlerine bakmakla gerçekleşir. Bu da o kişinin yaşadığı dönemin (zamanın) ve yerin (mekanın) sosyal, siyasi ve ekonomik durumuna göre, yaptığı işler ve verdiği eserler ile ölçülebilir. Bu durum gözetildiğinde Mehmed Zihni Efendi Osmanlı döneminin en zorlu ve çalkantılı zamanı olan çöküş devrinde yaşamıştır. Yaşadığı yıllar içerisinde birçok padişah görmüş, Sultân Abdülmecid ile V. Mehmed Reşad'ın dönemleri arasında hayatını sürdürmüştür. Bu dönemde Osmanlı Devleti birçok iç ve dış problemle uğraşmakta, çöküşünü durdurma çabası içindedir. “Bu dönemdeki devlet memurları genel olarak devletin devamından ümit kesmiş, rüşvetsiz iş yapmaz hale gelmişlerdir” (Ermiş, 2004, 17).

Mehmed Zihni Efendi aynı zamanda eğitim ve öğretim alanında yeni bir dönemi temsil eden Tanzimat dönemini de görmüştür. Bu dönemde bir yandan klasik Osmanlı eğitim ve öğretimi devam etmiş diğer taraftan Avrupa tarzında eğitim ve öğretim veren kurumlar açılmaya başlamıştır. Ayrıca eğitimde ilerleme devri olarak kabul edilen I. Meşrutiyet devrinde “Türk ve Müslüman okullarla beraber, Rum, Ermeni, Yahudi ve diğer yabancı okulların sayısı da hızla çoğalmıştır” ” (Ergin, 1977: C-3, s. 1027-1044).

2.1. HAYATI

Mehmed Zihni Efendi'nin, İstanbul'un Hızır Reis Mahallesi'nde, 16 Recep 1262 (10 Temmuz 1846)/ Rumi 27 Haziran Cuma günü (Zihni, 1294:C-1,s.153), diğer bir kaynakta ise 1845 yılında (Zihni, 1978:7) doğduğu belirtilmektedir. Doğum tarihi ile ilgili bu bilgiler kendi eseri olan “Meşâhirü'n-Nisâ” isimli eserin 1. Cildinin 159. Sayfasının dipnotunda geçmektedir. Babası Kaymakam Mehmed Reşid Efendi, annesi Güzide Gülsüm Hanım'dır (Zihni, 1978: 7). Şakir isminde bir kardeşi vardır (Arslan, 1999: 28-29). Eşi Mevhibe Hanım'dır ve üç çocuğa sahiptir. Bunlar: Ali Rana Tarhan, Hadiye Hanım ve Selma Hanım'dır. Asıl ismi Mehmed olan bu zatın Zihni mahlasını alması, medrese eğitimi sırasında hocaları tarafından fark edilen üstün zekâsına dayanmaktadır. Zihni Efendi hakkında bilgi veren bazı Arapça kaynaklarda ondan “er-Rûmî” ve “el-İstanbûlî” olarak bahsedilmektedir (Ermiş, 2004, 30,45). Mehmed Zihni

Efendi, 17 Muharrem 1332/ 17 Aralık 1913 Çarşamba günü İstanbul'un Beylerbeyi semtinde Şemsi Bey sokağında bulunan köşkünde vefat etmiştir. Naaşı aynı semtte bulunan Küplüce Câmii yakınındaki mezarlıkta defnedilmiştir (Arslan,1999: 59).

2.2. İLMİ VE EĞİTİMİ

Hocaları bilinmemekle birlikte ciddi bir öğrenim gördüğü, eserlerinden anlaşılmaktadır. Eğitim ve ilim hayatını geçirdiği medrese ve mekteplerin isimleri kaynaklarda zikredilmemektedir. Ancak özel öğrenim gördükten sonra Câmî (Ergin, 1294: C-1, s.121) derslerine devam ettiği sonrasında “ulûm-u âlîye şehâdetnâmesi” (medrese öğretim üyeliği) aldığı bilinmektedir (Tarhan,1957:3). Nîmet-i İslâm kitabının ön sözünde müellif hakkında şu bilgilere yer verilmektedir: 18 yaşında Bâbiâlî'de Meclis-i Vâlâ'nın mazbata odasına devam etmeye başlamış ve ilk eseri olan Sarf-ı Arabî'yi yazmıştır (Tarhan, 1978:7). Ayrıca İstanbul'a gelen bazı ilim adamlarıyla da tanışıp fikir alış verişi yaptığı belirtilmektedir (Zihni, 1294: C-2, s.131).

Zihni Efendi'nin ilmi şahsiyetinin diğer bir yönü de Türkçe'deki ifade kudretidir. Bir kısmı Arapça yazılmış, ekseri Osmanlı Türkçesi olan pek çok eseri vardır. Bunlardan bir kısmı dil bilgisi üzerine olup sarf, nahiv ve tecvide dair eserlerdir. Diğer bir kısmı Arap edebiyatının ünlü kaside ve metinlerinin tercüme ve şerhlerinden ibarettir. Kendi telif eserlerinin çoğu fıkıh üzerinedir. Diğer bir kısmı da ansiklopedi mahiyetinde olan hâl tercümeleridir. Henüz basılmamış olan eserleri de vardır (Zihni, 1978: 8).

Ülke içinde üstün başarı madalyaları ile taltif edilen Mehmed Zihni Efendi, Eylül 1889'da Stockholm'de toplanan Müsteşrikler Kongresi'ne gönderdiği matbu eserlerinin ilmiliği, ayrıca Arap dili ve öğretimine yaptığı hizmetlerden dolayı kongrenin teklifi üzerine İsveç ve Norveç hükümeti tarafından bir altın madalya ile ödüllendirilmiştir (Tarhan, 1957: 5). Bu madalya günümüzde Galatâsâray Lisesi Müzesi'nde muhafaza edilmektedir (Arslan, 1996: 42). Tarihi senetlerde ilmi, irfanı ve takvası övülen Zihni Efendi hadîs ve tasavvuf ilimlerinde de kendini yetiştirmiş, turuk-ı âlîyyeden “Halvetiyye” müntesibi olduğu bilinmektedir (Tâhir, 1333: C-1, s. 311). Batılı bilim adamlarından Helmuth Ritter (v. 1971), Zihni Efendi hakkında şu sözleri dile getirmektedir: “Siz kendi kıymetlerinizi bilmiyorsunuz, değerli şahsiyetleri

tanımıyorsunuz. Öyle büyük şahsiyetler yetiştirmişsiniz ki, onlar Avrupa’da olsalar, biz onları baş tacı ederdik. Onlardan birisi de Mehmed Zihni Efendi’dir” (Coşan, 1994: 58)

2.3. ÇALIŞMA HAYATI

Mehmed Zihni Efendi, 1280 Rebû’l-Âhir, 1864 yılında Babîâlî Meclis-i Vala Mazbata Odası’na mülazım olmuştur (Pakalın, 1993: C-1, s.136-139). Bir süre sonra Matbaa-i Amire Takvim-i Vekayi kâtiplik ve musahhihliğine getirilmiş (1868). Burada on yıl kadar çalışarak birçok dini ve edebi eserin hatasız bir şekilde basılmasını sağlamıştır. 1877’de Hasan Râsim Paşa’nın çocuklarına öğretmenlik yapmak üzere üç aylığına İskenderiye’ye gitmiş (Zihni,1294: C-2, s. 64-91). Ardından Galatâsâray Mekteb-i Sultânisi ulûm-i Arabiyye ve dîniyye muallimliği, Mekteb-i Mülkiyye usûl-i fıkıh muallimliği, Tedkik-i Müellefat Komisyonu üyeliği, Meclis-i Kebîr-i Maarif üyeliği, Maarif Nezâreti Encümen-i Teftiş ve Muâyene üyeliği ve başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. 1906 yılında Mekteb-i Mülkiyye’deki müderrislik görevinden istifa ettiyse de Meclis-i Kebîr-i Maârif’teki vazifesi devam etmiştir. 1908’de yaş haddinden emekliye ayrılması gerekirken Meclis-i Vükelâ kararıyla görevini sürdürmüştür.¹ Zihni Efendi’nin devlet görevinde bulunduğu yılların büyük bir kısmı II. Abdülhamid dönemine denk gelmektedir.

2.4. ESERLERİ

Zihni Efendi küçük yaştan itibaren gördüğü ilmi eğitiminin ürünlerini 18 yaşından itibaren verdiği eserlerle göstermiştir. Birçok Arapça tercüme eseri onun Arapça’ya olan vukufiyetini göstermektedir. Nîmet-i İslâm gibi meşhur ve halan okunan eseri onun olaylara ve eserlere ince bakışının ve bunları yorumlayışının bir tezahürüdür.

Zihni Efendi’nin eserlerini şöyle sıralayabiliriz: (Öz, 2020, 13-15)

2.4.1. Arap Dili ve Edebiyatı Alanındaki Eserleri

- a) Sarf-ı Arabî
- b) Şerh u Teshili’t- Tahsil
- c) Şerh u Ebyâti İsfehendi
- d) Etvâku’z-Zeheb Tercemesi

¹ <https://islamansiklopedisi.org.tr/mehmed-zihni-efendi/> Erişim Tarihi: 30.05.2025

- e) Feyz-i Yezdân
- f) Kitâbü't-Terâcim
- g) El-Müntehab fî Ta'lîmi Lüğati'l- Arab
- h) El-Muktedab Mine'l-Müntehab fî Ta'lîmi Lüğati'l-Arab (Sarf kısmı)
- i) El-Muktedab fî Nahvi Lisâni'l-Arab (nahiv kısmı)
- j) El-Müşezzeb fî Sarfı Lisâni'l-Arab Veya Mekteb-i Edeb (el-mürteeb) (Sarf kısmı)
- k) El-Müşezzeb fî Nahvi Lisâni'l-Arab veya Mekteb-İ Edeb (el-mürteeb) (Nahiv kısmı)
- l) Ta'likât Alâ Şerhi's-Şeyhi'r-Radıyyi Ale's-Şâfiye Li'bni'l-Hâcib
- m) Şerhu's-Şâfiye Fi't-Tasrîf Li's-Seyyid Abdullâh'a Ta'likât
- n) El-Kavlü'l-Ceyyid
- o) El-Kavlü's-Sedîd fî İlmi't-Tecvîd (Tecvîd-i Cedîd)

2.4.2. Türk Dili Alanındaki Eserleri

- a) Türkçenin Gramerine Dair Kavâid-i Türkiyye Risâlesi

2.4.3. Fıkıh ve Fıkıh Usûlü Alanındaki Eserleri

- b) Menâr Şerhi'ne Ta'likât
- c) İktibâsü'l-Envâr fî Tercemeti'l-Menâr
- d) Elğâz-ı Fıkhiyye
- e) Kızlar Hocası Yahud Küçük Hanımlar İlmihali
- f) Hanımlar İlmihali
- g) Usûl-i Fıkıh
- h) Nîmet-i İslâm
- i) El-Muhtâsârât fî Mesâili't-Tahâratı Ve'l-İbâdât
- j) Husûlü'n-Nakhi (fî usûli'l-fıkhi)
- k) Terceme-i Tuhfeti'l-Mülûk

2.4.4. Akaid ve Kelâm Alanındaki Eserleri

- a) Düstûrü'l-Muvahhidîn

2.4.5. Dinler Tarihi Alanındaki Eserleri

- a) Tuhfetü'l-Erib fî'r-Raddi Alâ Ehli's-Salîb Tercemesi

2.4.6. Hâl Tercümeleri (Biyografi) Alanındaki Eserleri

- a) Meşâhîrû'n-Nisâ
- b) Buğyetü't-Tâlîb fî Tercemet-i Tuhfeti'r-Râğîb fî Sîreti Cemâat-i Min A'yânî Ehl-i Beyti'l-Etâyib

2.4.7. Tasavvuf Alanındaki Eserleri

- a) El-Münkız-ü Mine'd-Dalâl Tercemesi
- b) Sihâmü'l-Îsâbe Fî Kenzi'd-Deavâti'l-Müstecâbe Tercemesi

2.4.8. Hadîs Alanındaki Eserleri

- a) El-Hakâik Mimmâ fî'l-Câmi'i's-Sagîr ve'l-Meşârik
- b) Buhârî'nin el-Câmiu's-Sahîh'i Üzerine Talîkât
- c) Müslim'in el-Câmiu's-Sahîh'i Üzerine Talîkât
- d) Meşâriku'l-Envâr'a Talîkât

3. TUHFETÜ’R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ’ATİN MİN A’YÂNİ EHLİ BEYTİ’L-ETÂYİB ESERİ

Osmanlı Türkçesinden günümüz Türkçesine okumasını yaptığımız eserin aslı Arapça olup, yazarının Sünni İslâm akidesine mensup olduğu görülmektedir. Eserin Arapça orijinal nüshasının yazarı Ebü’l Abbâs Şihabüddin Ahmed bin Ahmed Selâme el-Kalyûbi (ö. 1069/ 1659), Kâhire yakınlarındaki Kalyûb köyündendir. Şemseddin er-Remlî ve Nûreddin el-Halebî’den ders almıştır. Çağdaşları arasında Şâfiî fikhının otoritesi kabul edilmiş ve “Küçük Şâfiî” diye tanınmıştır. Ezher âlimlerinden olan Kalyûbî’nin talebeleri arasında İbrâhim b. Muhammed el-Birmâvî ve Ahmed b. Muhammed el-Bennâ gibi tanınmış şahsiyetler vardır. 27 Şevvâl 1069 (18 Temmuz 1659) tarihinde vefât etmiştir. ²

Tuhfetü’r-Râğib Fî Sîreti Cemâ’atin Min A’yânî Ehli Beyti’l-Etâyib eseri, Mısır’da kabirleri meşhûr olan bazı Ehlibeyt büyüklerinin biyografisini içermektedir. Mehmed Zihni Efendi tarafından “Buğyetü’t-Tâlîb” adıyla Türkçeye çevrilmiştir (İstanbul 1332). Mehmed Zihni Efendi tarafından tercüme olunmuş bu eser 99 sayfadır. Dış sayfası eserin adını, altında çerçeve içinde "münderecat" unvanıyla eserin genel muhteviyatını vermekte, onun da altında Zihni Efendinin isminin başında; "Allah'ın kuluna verdiği nimetlerdendir" mealindeki ifadenin Arapçası yer almakta, isminin altında Hz. Şâfiî'ye ve Hz. Muhyiddin'e ait iki beyit yer almaktadır. Kitabın alt orta yerinde "Kostantaniyye", onun altında 1332 tarihi, aynı hizadaki sol köşede Şems Matbaası ifadesi yer almaktadır. Birinci sayfada aynen dış sayfada bulunanlar yer almakta, ikinci sayfada kitabın basımının yapıldığı Şems Matbaası’nın adresi bulunmaktadır. Üçüncü ve dördüncü sayfalarında Mehmed Zihni Efendi’nin kaleme aldığı ön sözde, kitabın yazarının ehl-i sünnetten olduğu, ilminin ve verasının çok olduğundan bahsedilmektedir. İlk olarak, İmâm Gazali'nin bu hadiselerden bahsetmenin bazı sahabe aleyhine heyecana yol açabileceği gerekçesiyle vaiz ve diğer insanlara haram olur demesine rağmen eser, Hz. Hüseyin’le başladığı için bu konulardan bahsedilmiştir. Zaten artık bu konuların sadece havassa ait konular olmadığını, İslâm

² <https://islamansiklopedisi.org.tr/kalyubi/> Erişim Tarihi: 11.06.2025;
<https://www.ehlisunnetbuyukleri.com/Islam-Alimleri-Ansiklopedisi/Detay/KALYUBI-Ahmed-bin-Ahmed-el-Misri/3607/> Erişim Tarihi: 11.06.2025

tarihi derslerinde okutulduğu için avamın bile bunlardan haberdar olduğunu, hatta Müslüman olmayanların bile dillerinde dolaştığı için artık bu zamanda onları gizlemenin sorun olmadığı belirtilmiştir. Müellifin ehl-i sünnet âlimlerinden olduğuna, sözlerinin de itikadî gibi bidat ve hevâ ehli olmaktan uzak olduğuna dikkat çekilmiştir. Müellifin bu olayları anlatmaktan gayesinin Hz. Hüseyin'in, sebat, metanet, yüksek himmet ve mevkilerini beyan etmek olduğunu risâlenin mukaddimesinde zikretmiştir.

Eserde ilk anlatılan şahıs Hz. Hüseyin'dir. Onun doğumu, dedesi Hz. Peygamber'in onu isimlendirmesi, ona ezan okuması, akîka kurbanı kesmesi ve Hz. Hüseyin'e olan sevgisini ifade etmesinden bahsedilmekte, devamla İslâm tarihinde çok acı hatıralar olarak iz bırakan Kerbelâ olayı anlatılmaktadır. Bu açıklamalar, Hz. Hüseyin'in kabrinin bulunduğu yer ve çocuklarıyla ilgili bilgilerle sona ermiştir. Daha sonra sırasıyla şu şahıslar tanıtılmaktadır. Hz. Ali'nin kızı Seyyide Zeyneb, Hz. Hüseyin'in kız kardeşi Rukiyye (bu ikisinin kabirlerini ziyaret edenlerin kederlerinin gittiğinin tecrübeyle sabit olduğu belirtiliyor), Hz. Hüseyin'in kızı Seyyide Sekîne, Muhammed el-Enver, Hasenü'l-Ezher, Seyyide Nefîse, Hz. Hüseyin'in oğlu Ali Zeynelâbidîn, Zeyd b. Zeynelâbidîn, Seyyid İbrâhim, İmâm Ca'ferü's-Sâdık 'ın kızı Seyyide Âişe, Seyyid Kâsım Zekî, Seyyid Ali Rufâî, Seyyid Ahmed Bedevî, Seyyid Abdürrahîm Konavî, Seyyid İbrâhim Dusûkî, Şeyh Muhyiddin Abdülkâdir Geylânî (Zihni, 1332:1-99).

Bu şahısların biyografilerinin bitmesiyle eser, 95. sayfadan itibaren hatime başlığı altında sonuç değerlendirmesiyle son bulmaktadır. Eserde sayfa numarası yazılmayan ancak 98. Sayfasından sonraki sayfada Mehmed Zihni Efendi'nin torunu olan Hüseyin Şadi'nin yazdıklarında verilen bilgilere göre, Mehmed Zihni Efendi, sevdiği kişilerden merhum bir zatın teşviki ile bu kitabı yirmi yıl önce tercüme etmiş, ancak basım ruhsatnamesi alınmış olmasına rağmen kitabın baskısı yapılamamış. Vefatından iki-üç ay kadar önce Hüseyin Şadi ile birlikte kütüphanesine bakarlarken müsveddelerini çıkarıp, ona göstermiş ve eserin basılamadığını söylemiş. O da muvaffakatlarını alarak baskı hazırlıklarına başlamış. Ancak ilk formun tertibi esnasında ahirete irtihalleri vuku bulmuş. Hüseyin Şadi yarım kalmaması için müsveddelerden mukabele ederek baskıyı tamamlamıştır. Eserin önsözündeki tarih,

1331 sonundaki torununun yazısında ise tarih 1332'dir. Buna göre eserin basımı 1331'de başlayıp 1332'de tamamlanmış, yani 1 yıl sürmüştür (Zihni, 1332: 95-99).

Eeserin muhtelif yerlerinde Arapça şiirler yer almaktadır. Bu şiirler Zihni Efendi tarafından tercüme edilmemiştir. Zihni Efendi sadece 19 ve 85. sayfalardaki şiirleri Türkçeye çevirmiştir. Mehmed Zihni Efendi eserde bazı Arapça kelime açıklamalarında da bulunmuştur. Örnek olarak metinde geçen mevt-i ahmer tabirini ilgili sayfanın dipnotunda şöyle açıklamaktadır: "Araplarda ölüm üç renkle anılır, beyaz, kırmızı, siyah. Bunlardan beyaz ölüm, hastalık ile olan ölümdür, kırmızı ölüm, katl suretiyle olan ölümdür, siyah ölüm, tâun ile olan ölümdür. Her ne şekilde ölürse ölsün vefat eden Tanrısına kavuşur" (Zihni, 1332:13).

3. 1. EHLİBEYT KAVRAMI

Ehl anlam olarak; bir adamın ehli, bir kişiyi başkasıyla bir araya getiren soy, din ya da onlar gibi bir işlev gören sanat, ev, şehir gibi şeylerdir. Asıl itibariyle kişinin ehli, bir meskenin kendisini ve onları birleştirdiği kişilerdir. Sonra bu anlam genişletilmiş ve kendilerini bir soyun birleştirdiği kişiler için de kullanılmıştır. Peygamberin ailesi için Ehlibeyt dendiğinde bu kavramın mutlak anlamda kullanıldığı bilinmektedir (el-İsfehani, 2012: 106).

Âl ise; ehl sözcüğünün değişmiş halidir. Ancak Âl kelimesi, konuşabilen insan, cin ve melekler gibi tanınmış kişilere izafet için kullanılır. Bilinmeyen kişiler, zaman ve mekân için kullanılmaz. En şerefli, en üstün kişilere izafet için kullanılır. İnsana akrabalık yakınlığı veya muvâlât ile özel bir bağı olan kişiler için de kullanılmaktadır. Örneğin: Âl-i İbrâhim, Âl-i İmran ve Âl-i Firavun gibi. Ayrıca Âl-i Nebî, peygamberin akrabasına ve ilim açısından özel bir bağı olan kişilere denmektedir. Bu ilim ehli kusursuz, ilimde ve sağlam amelde mahirdir. Ayrıca âl için varacağı nokta-durum anlamına da gelmektedir (el-İsfehani, 2012: 108-109).

“Ev halkı anlamına gelen Ehl-i Beyt (Ehlü'l-Beyt) terkibi ev sahibiyle onun eşini, çocuklarını, torunları ve yakın akrabalarını kapsamına alır. Cahiliye devri Arap toplumunda kabilenin hâkim ailesini ifade eden Ehlibeyt tabiri, İslâmi dönemden itibaren günümüze kadar sadece Hz. Peygamber'in ailesi ve soyu manasına gelen bir

terim olmuştur.”³

Ehlibeyt kavramının çok uzun bir tarihi süreç içerisinde kullanıldığını Kuran-ı Kerîm’de görmekteyiz. Hud Suresi 73. Ayet’te: *(Elçi melekler) Allahın emrine mi şaşıyorsun? Ey Ehlibeyt, Allahın rahmeti, bereketleri sizin üzerinizdedir. Şübhe yok ki, O, asıl hamde lâîk, hayr-u ihsanı çok olandır, dediler.* Hz. İbrâhim’e çocuk müjdelemek için gelen melekler, Hz. İbrâhim ve ailesine Ehlibeyt olarak hitap etmektedir. Aynı şekilde Kasas Suresi’nin 12. Ayeti’nde: *Biz daha evvel ona (Hz. Mûsâ’ya) sütanalar (ın sütünü emmeyi) haram etmiştik. Bunun üzerine (hemşiresi onlara) sizin için onun bakımını temin edecek, kendileri buna hayırhah olacak bir Ehlibeyt (aile) hakkında size delâlette bulunayım mı? dedi.* Hz. Mûsâ’ya süt vermesi için bir aile-anne arayanlara orada bulunan birisi (Hz. Mûsâ’nın ablası), süt verebilecek bir Ehlibeyt bir anne, bir aile-hânedân biliyorum diyor. Diğer bir Ayet’te (Ahzab, 33/33) ise Hz. Muhammed’e hitaben: *(Vakar ile) evlerinizde oturun. Evvelki câhiliyyet (devri kadınlarının kırıla döküle, süslerini göstere göstere) yürüyüşü gibi yürümeyin. Namazı dosdoğru kılın. Zekâtı verin. Allaha ve Resulüne itaat edin. Ey Ehlibeyt, Allah sizden ancak kiri gidermek ve sizi tertemiz yapmak diler.* Buyurmaktadır. Görüldüğü gibi Hz. İbrâhim’den başlayıp Hz. Mûsâ ile devam eden tarihi süreçte son Nebî ile de varlığını devam ettiren Ehlibeyt kavramı Kur’ân’da üç yerde aynen geçmektedir. Ancak diğer bazı ayetlerde Âl ve Ehl olarak Peygamber aileleri, taraftarları, manevi yakınları gibi manalarda dahi geçmektedir. Âl-i İbrâhim, Âl-i Yakub, Âl-i İmran ve Ehl-i Nuh, Ehl-i Lut gibi. Örnek olarak; Âl-i İmran Suresi, Enbiyâ, 21/76’da Nuh ve ehlinin necât bulacağı, A’raf,7/83’te Lut ve ehlini karısı hariç olmak üzere kurtardık gibi... Bazı Kur’ân ayetlerinde Firavun’un Âl’inden de bahsedilmektedir (Mü’min, 40/28).

Hadîs-i Şerîfler’de de bu kavram yerini almıştır. Nesil yönünden peygamberin zürriyeti, kızı Hz. Fâtıma’dan başka hiçbir çocuğundan devam etmemiştir (Balcı, 2006:108). Örnek olarak, Hz. Peygamber, Hz. Hasan ve Hüseyin için: “Benim bu oğullarım Seyyid’dir” (Gümüşhânevi, 1997: C-1, s. 111) buyurmuştur. Ayrıca “her baba evladının kök sülalesi vardır. Nesebi ona müntehi olur. Yalnız Fâtma’nın sülalesi bana çeker. Bunlar Benim Ehlibeyt’imdir. Benim hamurumdandır. Veyl onların faziletini inkar edene. Onlara muhabbet edene Allah muhabbet eder. Onlara buğz edene Allah buğzeder” (Tirmizi, 1973: C-6, s. 304; Gümüşhânevi, 1997: C-1, s. 128; Zihni, 1332:

³ <https://islamansiklopedisi.org.tr/ehl-i-beyt> / Erişim Tarihi: 22.06.2025

18). “Ey Ali! Sen benim kardeşimsin; aynı zamanda çocuğumun babasisin. Sen bendensin, ben de sendenim” ve “ İşte bunlar (Hasan ve Hüseyin), benim oğullarımdır, kızımın oğullarıdır. Allahım biliyorsun ki, ben bunları seviyorum, sen de bunları sev” (en-Nesâi, 1992, 111-112). Diğer bir hadîsinde “ şefaati ümmetinden Ehlibeyt’imi sevenler içindir. Ehlibeytim şîamdır” (Gümüşhânevi, 1997: C-2, s.305) buyurmuştur.

İmâm Nevevi Sahîh-i Müslim’den aldığı bir hadîsi Riyazü’s-Sâlihîn adlı eserinde şöyle nakletmektedir: “Bir gün Resûlullâh, Mekke ile Medîne arasında “Humm” denilen suyun başında bize yaptığı bir konuşmasında Allah’a hamd u senâ ettikten ve bizlere vaaz ve nasihat ettikten sonra şöyle dedi: Ey insanlar, ben sadece bir beşerim. Rabbimin elçisinin bana geleceği, benim de ona icabet edeceğim zaman yaklaştı. Size önemli iki emanet bırakıyorum: (Bu emanetin) biri, hidayet ve nûr kaynağı olan Allah’ın Kitabı’dır. Ona sımsıkı sarılın, buyurdu ve Allah’ın Kitabı’na sarılmaya bizleri teşvik etti. Sonra devamla: İkincisi de Ehlibeyt’imdir. Ehlibeyt’im hakkında size Allah’ı hatırlatırım. (Allah’tan korkun, onlara karşı hürmette kusur etmeyin) buyurdu ve üç defa tekrarladı. (Nevevi, 1996: C-1, s. 336-337; Hanbel, 2004: C-2, s. 4-5). Benzer bir rivâyet Sünen-i Tirmizi’de şöyle geçmektedir: “Ben size paha biçilmez iki ağır emanet bırakıyorum: Biri, Allah’ın kitabı, diğeri ise Ehlibeytim’dir (ve itretimdir)... Bunlara (Kur’an ve Ehlibeyt’e) sarıldığınız müddetçe asla dalâlete düşmeyeceksiniz! Ve bunlar birbirinden büyüktür (azamdır). Bunlar, kıyâmet kopuncaya (havuz başında bana kavuşuncaya) kadar, asla birbirlerinden ayrılmayacaklardır! Bunlar hakkında bana nasıl halef olacağınıza (onlara karşı nasıl muamele yapacağınıza) dikkat ediniz (Tirmizi, 1973: C-6, s. 313-316).

Necran Hristiyanları’nın öncüleri bazı konularda Peygamber ile tartıştılar. Bunun üzerine *Artık sana (bu) ilim geldikten sonra kim seninle onun hakkında çekişirse de ki: “Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı, kendimiz ve kendinizi çağıralım, sonra (hepimiz bir arada olarak) duâ ve niyaz edelim de Allah’ın lanetini yalancıların üstüne okuyalım.”* Ayet’i nazil oldu ve ertesi gün lanetleşmenin gerçekleşeceği alana, Hz. Peygamber, arkasında Hz. Ali ve Hz. Fâtıma, kucağında Hz. Hüseyin ve Hz. Hasan’ı elinden tutmuş bir halde birlikte geldiler. Hz. Peygamber şöyle diyordu: Ben duâ ettiğimde siz âmin deyiniz. Bunun üzerine Necran’ın Piskopos’u: Ey Hristiyanlar ben karşımda öyle simalar görüyorum ki, onlar Allah’tan, bir dağı yerinden

oynatıp yok etmesini isteseler, muhakkak ki Allah o dağı yerinden götürür. Binaenaleyh, lanetleşmeyin, aksi halde helak olur yok olursunuz...(er-Razi,1989: C-6, s.370; İbnü'l-Esir, 1991: C-2, s. 270). Yine Hz. Peygamber siyah bir futa (abâ) içinde evinden çıkıp, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin, Hz. Ali ve Hz. Fâtıma geldiklerinde, onları bu futanın içine soktuğu, daha sonra da “Ey Ehlibeyt, Allah sizden her türlü ricsi (günah kirini) gidermek ve sizi tertemiz yapmak diler” (Ahzab, 33/33) ayetini okuduğu rivâyet edilmiştir (er-Razi, 1989: C-6, s. 371). Aynı sayfada Fahrettin Razi şu ifadeye yer vermektedir: Bil ki bu rivâyet, gerek tefsir gerek hadis âlimleri arasında, sıhhati konusunda adeta üzerinde ittifak edilmiş gibidir. İbn-i Hâcer el-Heytemi de bu ayetin, bu beş şahıs hakkında indirildiğini rivâyet etmiş ardından şu rivâyeti ilave etmiştir “Ben (Resûlullâh), onlarla savaşıp kimse ile savaşır, onlarla sulh edenlerle sulh ederim, onlara düşman olana düşmanım” (el-Heytemi, 1990, 324).

Alevî kültüründe de fevkalâde önemli bir yer tutan Ehlibeyt, Hz. Muhammed, Hz. Ali, Hz. Hasan, Hz. Hüseyin ve Hz. Fâtıma'nın isimleri el pençesi şeklinde levhalar haline sokulmuş ve bunlara da Pençe-i Âl-i Abâ veya Türk halkının söyleyişinde Ali Pençesi şekline dönüşmüştür. Ayrıca Hz. Peygamber'in soyunun kulu, kölesi anlamında Bende-i Âl-i Abâ (abanın altındaki soyun bendesi, kölesi) sözü de kullanılmıştır. Alevî-Bektâşî inanişında Ehlibeyt, aynı zamanda kurtuluşa ermiş olan topluluktur (Fığlalı,1996: 234). Alevîler'de hasseten Ehlibeyt-i Nebî'nin öncü ve en ileri sınıfından olan on iki imâm çok önemli bir konuma sahiptir.

İslâm tarihinde Hz. Hasan neslinden gelenlere şerîf, Hz. Hüseyin soyundan gelenlere seyyid adı verilmiş, kendilerine hürmet ve muhabbet göstermek Hz. Peygamber'i sevmenin bir tezahürü kabul edilmiş, halk arasında tanınmaları için farklı kıyafetlerle dolaşmaları sağlanmıştır. İsimleri, şecereleri ve ahlaki durumlarını tespit eden teşkilatlar kurulmuş, sadaka almaları haram kılındığı için kendilerine beytûlmalden tahsisat bağlanmış, menfaat elde etmek amacıyla Peygamber soyundan geldiklerini iddia eden yalancılar cezalandırılmıştır.⁴

⁴ <https://islamansiklopedisi.org.tr/ehl-i-beyt/> / Erişim Tarihi: 23.07.2025

4. TUHFETÜ'R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ'ATİN MİN A'YÂNİ EHLİ BEYTİ'L-ETÂYİB: ÇEVİRİ YAZI⁵

[1-A] (1) Tuhfetü'r-Râğib (2) fî (3) Sîreti Cemâ'atin min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib (4) münderecât: (5) Vak'a-ı Kerbelâ- Seyyide Zeyneb- Seyyide Rukiyye- Seyyide Sekîne- Muhammed (6) el-Enver- Hasan el-Ezher- Seyyide Nefise- Seyyid el-Celîl Alî Zeyn (7) el-Âbidin- Seyyid İbrâhim- Seyyide Âişe- Seyyid Kâsım ez-Zekî- Seyyid (8) Ahmed er-Rufâî- Seyyid Ahmed el-Bedevî- Seyyid Abdülkâdir Geylânî- İbrâhim (9) el-Dusûkî- (10) رضي الله عنهم أجمعين (11) مما من الله تعالى على عبده (12) Mehmed Zihni (13) أَلِ النَّبِيِّ ذَرِيعَتِي وَهُمْ إِلَيَّ وَسِيلَتِي (14) أرجو بهم أُعْطِيَ غَدًا بِيَدِي الْيَمِينِ صَحِيفَتِي (15) فما طلب المبعوثُ بتبليغه إلا المودَّةَ في القُرْبَا (16) رأيتُ ولاني آلَ طه فريضةً عليَّ رَغَمَ أَهْلِ الْبَعْدِ، يورثنا القُربُ (17) أجزًا على الهدى (18) Kostantaniyye (19) 1332 (20) Şems Matbaası (Hz. Muhyiddin)

[3-B] (1) Matbaa-i Şems (2) Bâb-ı Âlî Caddesi'nde numro-43 [3-A] (1) بسم الله (2) وجعله عروس مملكة القدس وسلطان منصبة (3) الحمد لله الذي اكرم حبيبته ببردتى الجمال (4) الرحمن ال رحيم ورضى الله .محبتهم (5) صلى الله عليه وعلى آله الذين اوجب على امته مودتهم ، والزمهم (6) Bu kitâb (7) بعد ذا . والزمهم التمسك بتوقير هم واحترامهم (8) cihetiyle asrında (Şâfi-i Sağîr) unvanını almış olan (Ahmed (9) Şihabüddin bin Ahmed bin Selâmetü'l-Kalyûbi) merhûmun (Tuhfetü'r-Râğib (10) fî Sîreti Cemâ'atin min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib) tesmiye ettiği (11) risâlenin tercümesidir. Bunda müellif Diyâr-ı Mısriye'de makâmat (12) u merâkid-ı mübârekeleri ma'rûf olan müteheyyizan-ı sâdât-ı kirâmın (13) siyer-i şerîfelerinin ale'l-ihîsâr cem u zikr eylemiştir. Terceme-i (14) risâle dahi (Buğyetü't-Tâlîb Fî Tercemeti Tuhfetü'r-Râğib) tesmiye olunmuştur. (15) Mebde-i terâcim Hz. Hüseyin Efendimiz olduğu için vak'a-ı (16) dil-sûzdan biraz bahis zarûrî düşmüştür. Gerçi İmâm (17) Gazali Hazretleri ruz-i Cenâb-ı Hüseyin'den ve beyne's-sahâbe cereyân

⁵ Çeviri yazı kısmında transkripsiyon işaretlerinin büyük çoğunluğuna yer vermedik. Ancak düzeltme işaretini, icap eden yerlerde mümkün mertebe kullanmaya çalıştık. Kimi yerde kelimeleri metne bağlı kalıp aslına uygun olarak kimi yerde ise günümüz ses bilgisi özelliklerine uygun biçimde okumaya çalıştık. Çeviri yazı kısmında, çevirisi yapılan varakların sağ tarafı B ile sol tarafı A ile kodlanmıştır.

[4-B] (1) eden hadîsâtta bahsetmek bazı ashâb aleyhine heyecanı müeddi (2) olacağı için fazla ve gayrîlere harâm olur demiştir (3) velâkin o bahisler şimdi havâsa münhasır kalmak şöyle (4) dursun târih-i İslâm dersinde mekteplere geçtiği için değil (5) yalnız avâm-ı müslimîne, nev-residegân gayr-i müslimîne bile hafî kal- (6) madığından onları ketmetmenin şu zamânlarda bir mânâ ve fâidesi yoktur. (7) Müellif ulemâ-i ehl-i sünnet'tendir ekvâli itikâdı gibi bidâ'-ı ehl-i (8) ehvadan arîdir. Vak'a-ı Cenâb-ı Hüseyin'i irâddan murâdı müşârünileyh (9) Efendimiz Hazretlerinin sebât u metâneti ve ulüvv-ü himmet u menziletlerini (10) beyân olduğunu mukaddime-i risâlede zikretmiştir. Kendinin târih-i (11) vefâtı hülâsâtü'l-eserde mezkûr olduğuna göre 1169 senesi (12) Şevvâl'inin evâhiredir. Ehibbâdan merhûm bir zatın eser-i teşvîki olan (13) tercüme bundan yirmi sene akdem vücûda gelmişti. O vaktin (14) usûlünce tab' u neşri için alınmış olup da müsevvedâtıyla berâber (15) kalmış olan rûhsatnâmenin târihi şudur: Fi 18 Rebi'i'l-Evvel (16) sene 1311 ve 11 Eylûl sene 509 tab' u neşri bugün mukadder (17) imiş Fesubhânallâhi'l-azîm fi 1 Muharrem sene 1331 (18) Mehmed Zihni

[4-A] (1) Seyyidunâ Hz. Hüseyin Radiyallâhu (2) Teâlâ anı (3) müşârünileyh Efendimiz (Ebû Abdullâh el-Hüseyin İbnü Eşrefi'n-Nisâ (4) Ümmü'l-Eimmeti'l-Asfiyâ, el-Bidâeti't-Tahîrât Seyyidetinâ Fâtimetü'z-Zehrâ'dır ki (5) Seyyidü'l-mahlûkîn ve Habîbi Rabbi'l-Âlemîn olan Peygamberimiz Efendimiz'in kerîme-i (6) muhteremeleri Hz. Fâtimatü'z-Zehrâ Efendimiz'den mütevellid bir nûr-ı mübîndir. (7) Peygamberimiz (sallâllâhu Teâlâ aleyhi ve sellem) Efendimiz'in dahi ism u neseb-i âlîleri (8) şöyledir: (9) Muhammed bin Abdullâh bin Abdülmuttâlîb bin Hâşim bin Abdimenâf bin (10) Kusay bin Kilâb bin Mürre bin Ka'b bin Lüvey bin Gâlîb bin Fahr bin Mâlîk (11) bin Nâdir bin Kinâne bin Huzeyme bin Müdrike bin İlyâs bin Mudar (12) bin Nizâr bin Mead bin Adnân.(13) İmâm Mâlîk rahmetullâh Hazretleri neseb-i âlî-i Nebevînin Âdem (14) aleyhisselâm'a kadar ref'u isnâdını mekrûh addetmiştir. Zirâ (15) onda ihtilâf-ı kesîr vardır. (16) Peygamberimiz Efendimiz'in vâlideleri Seyyide-i Tâhire (Âmine) bint-i Veheb (17) bin Abdimenâf bin Zühre bin Kilâb'dır ki neseb-i âlî-i Nebevîde mezkûr olandır.

[5-B] (1) Hz. Hüseyin Efendimiz'in pederleri: Emîrül-Mü'mininin seyyiduna Alî bin (2) Ebû Tâlib bin Abdülmuttalib dir ki neseb-i âlî-i Nebevî ricâlinden olan (3)

Abdülmuttalib Hazretleridir. Bütün o ricâli Cenâb-ı Hak asâmdan (4) tathir etmiş ve sücûd-u esnâmdan onları vikâye eylemiştir.(5) نورًا، ومن فلق (6) نَسَبْتُ كَأَنَّ عَلَيْهِ مِنْ شَمْسِ الضُّحَى (5) Haz. Hüseyin (radiyallâhu anh) Efendimiz Hicret-i seniyyenin (10) dördüncü senesinde mehd-ârâyı âlemi vücûd olmuş ve velâdet-i seniyyeleri (11) Şa'bân'ın beşinde şeref-i vukû' bulmuştur. Hz. Fâtîmatü'z-Zehrâ (12) müşârünileyh Efendimiz'i birâderleri İmâm Hasan Efendimiz'in velâdetlerinden (13) elli gece sonra hâmil olmuştur. Hîn-i tevellüdlerinde tahnîkini- ki (14) ağız açma tabir olunur- bizzat Hz. Nebî-i Ekrem mübârek (15) rik-i şerîfleriyle icrâ buyurmuşlar ve kulaklarına ezan-ı şerîf (16) okumuşlar ve haklarında duâ ve yedinci günü nâm-ı âlîlerini (Hüseyin) (17) tesmiyye buyurmuşlar ve akîka kurbânı kesmişlerdir. Hz. Hüseyin (18) huçeste ve ferhunde olarak töreyip pek şecî' ve mukaddem ve âlim (19) ve zâhid ve fasîh ve vecîzû'l-ibâre belîğ yetişmişlerdir. Cemi-i ahvâlinde

[5-A] (1) Cenâb-ı Hakka mukbil ü mütevekkil ve cedd-i âlîleri Hz. Hâtemü'l-Enbiyâ'ya (2) sevgili idiler. Hz. Ebû Hureyre'den mervîdir ki ol sultân-ı (3) güzîn ve seyyidü's-sakaleyn Hazretleri Mescidi Nebevîlerinde oturup: (4) Küçücek nerde? Gibi bir tâbir ile Hz. Hüseyin'i aramışlar. (5) Hemen Hz. Hüseyin yürüyerek gelip Hz. Sultânü'l-Enbiyânın (6) kucaklarına düşerek parmaklarını lihye-i saâdetlerine sokmuşlar. (7) Sultânü'l-Enbiyâ Efendimiz Hazretleri dahi Hz. Hüseyin'in (8) ağızlarını açıp kendi fem-i saâdetlerine alarak: Ya Rab! “ Ben bunu (9) seviyorum sen de sev. Onu seveni dahi sev”. Buyurmuşlardır. (10) Asr-ı Saâdet'ten sonra Hz. Abdullâh bin Ömer (radiyallâhu anhuma) (11) Kâbe-i Mükerreminin zıllında otururlar iken Hz. Hüseyin Efendimiz'i (12) geliyor gördüklerinde. “ Bugünkü gün ehl-i arzın ehli semâya (13) en sevgilisi budur”. Diye buyurmuştur. Hz. Hüseyin (14) (radiyallâhu anh) birgün Kâbe-i Muazzama rüknünü der-âğuş ederek (15) şu münâcâtı etmişlerdir: “ İlâhî! Beni mütene'im kıldın. Müteşekkir (16) bulmadın. Mübtelâ kıldın, sâbir bulmadın. Ne terk-i şükrüm ile selb-i (17) nîmet ettin, ne de terk-i sabrım ile idâme-i şiddet eyledin. İlâhî! (18) kerîmden fazl u keremden başka bir şey olmaz”. (19) Medîne-i Münevvere'de pederleri Hz. Alî (keremallâhu vecchê) (20) Kûfe cihetine çıkıncaya kadar onların hizmetinde bulunup oraya

[6-B] (1) berâber gitmişler ve onların bütün hurûb ve vakâ'ında bulunmuşlardır. (2) Şehâdetlerine kadar yanlarından ayrılmayıp pederlerinin vukû'-ı şehâdetlerinden (3) sonra birâderleri Hz. Hasan Efendimiz ile berâber olmuşlar ve onların (4) istikâleleri (hilâfetinden kefi yed buyurmaları) üzerine Medîne-i (5) Münevvere'ye avdet buyurup altmış târihine kadar Medîne-i Tâhire'de (6) kalmışlardır. (7) İmâm Suyûtî dir ki altmış târihinde ehl-i Şâm Yezîd'e bî'at (8) eylediler. Ba'de Yezîd kendine ahz-ı bî'at için Medîne-i Münevvere'ye (9) adam gönderdi. Hz. Hüseyin ve Abdullâh bin Zübeyr ve Abdullâh (10) bin Ömer rıdvanullâhu Teâlâ aleyhim ona bî'attan imtinâ' edip İbn-i (11) Ömer Hazretleri nas onun bî'atına ittifak etmedikçe ben bî'at etmem (12) dedi. Hz. Hüseyin ve Abdullâh bin Zübeyr Hazretleri bî'at (13) etmemeyi azm ederek hemen o gece Mekke-i Mükerreme'ye müteveccihen Medîne'den (14) çıktılar. İbn-i Zübeyr ne Yezîde bî'at etti ne de kendisine bî'ata (15) kimseyi davet eyledi. Hz. Hüseyin Efendimiz ise Yezîd'in (16) pederi tarâfından veliaht olması üzerine ehl-i Kûfe kendilerine mektûb (17) yazıp taraflarına çıkıp gelmelerini istida eder olduğu hâlde (18) icâbet ve muvâfakat buyurmazlar idi. Vaktâ ki Yezîd'e bî'at olundu (19) kendileri gâh bulundukları hâl üzre kalmak ve gâh Kûfeliler cânibine (20) gitmek azminde bulunur oldular. İbn-i Zübeyr Hazretleri Kûfeliler

[6-A] (1) tarafına gitmelerini re'y ü tensîb eder ve Hz. İbn-i Abbâs sakın (2) gitme der idi. Abdullâh bin Ömer Hazretleri dahi Hz. (3) Hüseyin'e buradan çıkmayınız deyü beyân-ı rey eyler idi. Kendileri (4) cânib-i Irak'a gitmeyi tesmîm ettiler. İbn-i Abbâs Hazretleri: Vallah ben (5) zannederim ki sen Hz. Osman gibi nisâ ve benâtın arasında katl (6) olunacaksın, dediyse de Hz. Hüseyin kabûl buyurmadıkları cihetle (7) Hz. İbn-i Abbâs Hicâz'ı İbn-i Zübeyr'e bırakmış oluyorsunuz dedi. (8) Ehl-i Irak Hz. Hüseyin'e adamlar ve mektûblar irsâliyle (9) kendilerini taraflarına davet ettiler. Ol Hazret aşr-ı (10) Zilhicce'de Mekke'den Irak'a müteveccihen çıktılar. Berâberlerinde erkek (11) ve kadın ve çoluk çocuk kendi Ehlibeytlerinden birtakım zevât (12) var idi. Yezîd kendinin Irak vâlisi bulunan Ubeydullâh bin Ziyâd'a (13) Hz. Hüseyin ile mûkâtele etmesini tahrîren emretmiş olmakla İbn-i (14) Ziyâd ol Hazret'e karşı Ömer bin Sa'd kumandasında dört bin (15) asker çıkardı. Ehl-i Kûfe evvelce pederlerine yaptıkları gibi (16) ol Hazret'e dahi terk-i nusret edip semtine varmadılar. (17) Hz. Hüseyin kendilerini asker ve esliha ile muhat görünce (18) dönüp gideyim yani Hicâz'a

avdet edeyim dediler ise de onlar (19) kabûl etmeyip kîtâl ettiler ve ol Hazret'i ve nûr-ı çeşm-i ümmeti (20) katl u şehîd eylediler. Re's-i şerîfini alıp bir leğen içine koyarak

[7-B] (1) İbn-i Ziyâd'ın önüne götürdüler. Allah onun kâtiline ve berâberce İbn-i (2) Ziyâd'a ve hem de Yezîd'e lanet etsin. Katl u şehâdet-i Kerbelâ denilen (3) mevzîde vukû' buldu. Hengâme-i katlinde kasd-ı tavîl ve onun zikr (4) u irâdına kalb gayr-ı mütehammildir. (İnna lillahi ve inne ileyhi raciun). (5) Ol Hazret ile mukâtele edenlerin ekseri kendilerine bi'at (6) eden davetnâme yazanlar idi. Deniliyor ki Hz. Güzîn yani (7) Cenâb-ı İmâm Hüseyin onların behemehâl kîtâl edeceklerini teyakkun (8) buyurdukta kendi ashâbı ve Ehlibeyti içinde hutbeye kıyâm edip (9) Cenâb-ı Hakka hamd u senâdan sonra buyurdular ki: İş gördüğünüz (10) hâle geldi dünyâ tağyîr edip bizden rû gerdan oldu. Onun (11) hayrı geriledi. Gayet kemter döküntüsü kalmadı. (12) Görmüyormusunuz ki hak ma'mûl bu değildir. Bâtıl dahi mütenâhî-i (13) anı değildir. Mü'min olan likâullâha râğbet etsin. Şüphe (14) yok ki ben mevte ancak saâdet görüyorum. Zâlimler ile berâber yaşamayı (15) ancak cürüm görüyorum böyle buyurup kîtâle koyuldular. Katl (16) olununcaya kadar kîtâl ettiler. (radiyallâh-u anı ve erza. (17) Şehâdeti almış bir senesi Âşûrâ'sında Muharrem'in onuncu gününde (18) Arz-ı Irak'tan olup Hîle ile Kûfe meyânında vâki (Kerbelâ) (19) nâm mevzûda vukû'a geldi kendileriyle berâber o günkü gün Ehli (20) beytlerinden yirmi üç kişi katl u şehîd edildi. İbni'l-Enbâri

[7-A] (1) rivâyet eder ki Emîrû'l-Mü'mînin Alî keremallâhu vecheh Hazretlerinin (2) kerîmeleri Seyyide Zeyneb Hazretleri birâderleri Cenâb-ı Hüseyin'in (3) şehâdeti üzerine çadırdan başlarını çıkararak ve ref-i savt (4) ederek şöyle buyurmuşlardır, (üç beyit) tercümesi: (5) “ Hz. Peygamber size: Benim ehl ve hânedânıma benden sonra (6) ne yaptınız? Kimini esir ettiniz. Kimini kanlara boyadınız. (7) Diyecek olursa ne cevâb vereceksiniz! Size ettiğim (8) nush ve hayırhâhlığın ivazı bu değil idi ki benim zevi'l-erhâm (9) ve akarîbim hakkında kemâlinle bana halef olasınız.” (10) Râvilerin rivâyetlerine göre Abdûlmelik bin Ömer el-Leysi Kûfe'deki (11) Kasru'l-İmâreyi göstererek demiş ki: Ben bu köşte Hz. (12) Hüseyin bin Alî'nin re's-i şerîfini Ubeydullâh bin Ziyâd'ın önünde (13) bir kalkan üzerinde gördüm. Bâ'de Ubeydullâh bin Ziyâd'ın başını (14) Muhtâr bin Ebi Ubeyd es-Sekafi'nin önünde gördüm. Bâ'de Muhtâr es-Sekafi'nin (15) başında Mus'ab bin Zübeyr'in önünde

gördüm. Bâ'de Mus'ab'ın (16) başını dahi Abdülmelik'in huzûrunda gördüm. Bunu ben Abdülmelik'e (17) hikâye ettiğimde Abdülmelik el-Emevîyi teşâem edip o kasrı terk (18) eyledi. (19) İmâm Tirmizi'nin târihine göre Ümmü'l-Mü'minîn Hz. Ümmü Seleme (20) radiyallâhu anha vukû'-u Kerbelâ gecesini Resûl-ü Ekremi rüyâda

[8-B] (1) mükedder bir hâlde görüp suâl ettiklerinde şehâdet-i Hz. (2) Hüseyin'i haber verdiklerini söylemiştir. İmâm Beyhakî'nin Delâil'de (3) tahrîcine göre İbn-i Abbâs radiyallâhu anh Hazretleri dahi (4) nısfü'n-nehârda Hz. Resûl-ü Ekrem'i âlem-i menâmda ellerinde bir (5) şişe ve içinde dem olduğu hâlde görüp suâl etmişler. (6) Cevâb olarak ol Sultân-ı Güzîn dahi: Hüseyin'in ve ashâbının (7) demidir. Bugün ben onu yerden toplamaktayım. Buyurmuşlar. (8) O gün hesâb edilmiş tam Hz. Hüseyin'in şehîd olduğu gün (9) imiş.(10) Ebû Nuaym'ın dahi de Ümmü Seleme Hazretlerinden tahrîcen (11) rivâyet ettiğine göre müşârünileyhâ Hazretleri: Ben tâife-i Cin'in (12) Hz. Hüseyin'e bana ve nevha ettiklerini işittim, demişlerdir. (13) İmâm Sa'lebi dahi Emâli'sinde Ebû Cenâb el-Kelbî'den rivâyeti zikr (14) etmiştir ki Ebû Cenâb: Kerbelâya varıp eşrâf-ı Arabdan (15) birine tâife-i cenk nevha ve feryatlarına dair benim işitmiş olduğum (16) şeyi bana bildir. Dediğimde cevâb olarak: Sen kimseye (17) mülâki olmazsın illa ki o sana bu hali işittiğini ihbâr eder. Demekle: (18) Sen işittiğini bana söyle, dedim. O dahi onlar şu nazımı (19) söylüyorlar idi işittim demiştir. Tercümesi: Hz. Resûl onun cebin-i latîfini meh buyurmuş olmakla vechinde lemean vardır.

[8-A] (1) Ebeveyni kabîle-i Kureyş'in eşrafındandır, cedd-i emcedleri dahi ecdâdın (2) hayırlısıdır. (3) Seyyid Celîl Şehâbeddin Ahmed bin Rufâi diyâr-ı Mısırya'ca Şeyhü's- (4) Şüyûh ve bütün Memâlîk-i İslâmiyece âlim-i sâhib-i rûsûhdur Hz. (5) İmâm Hüseyin'in mersiyesinde şu kavli ne güzel söylemiştir. Tercümesi: (6) Ya emîme! Mevt-i Ahmer [*]⁶ ile vefât eden o güzel yüzlü (nûrânî (7) likâ) ya semâ ve serâ ağladı. Susuz olarak şehîd-i seyf olup (8) gitti. Kendinin dest-i yemini ise denizleri akıtır idi. (9) İbn-i E'rac El-Hüseyini Bihârü'l-Ensâb diye ma'rûf olan (10) kitâbında demiştir ki İmâm Hüseyin Muharrem'in onuncu Cumartesi (11) ve alî kul pazartesi günü

⁶ Arap'ta ölüm üç renk ile anılır: Beyaz, kırmızı, siyah bunlardan mevt-i ebyaz ki beyaz ölümdür. Hastalık ile olan mevttir. Mevt-i ahmer ki kırmızı ölümdür katl suretiyle olan mevttir. Mevt-i esved ki siyah ölümdür. Taun ile olan mevttir. Herhangi surtle olursa olsun vefât eden Tanrısına lahaktır.

zevâl vakti sene 61'de (12) Kerbelâ'da şehîd edildi. Üzerine gelen askerin emîri Ömer (13) İbn-i Sa'd idi. Ubeydullâh bin Ziyâd cânibinden emîrû'l-ceyş (14) idi. Ubeydullâh bin Ziyâd habîsi ise Yezîd'in Irak vâlisi (15) idi. Memûriyeti dahi Hz. İmâm Hüseyin'den ya bî'at almak

[9-B] (1) veyahud müşârünileyhi katletmek idi. Hz. Hüseyin aleyhis (2) selâmın onuncu gün cem-i ashâbı ve rüfekâsı yetmiş iki (3) nefis olup onlardan kimi Abdülmuttalib evlâdı ve kimi sâir (4) sülâleden idi. Otuz ikisi atlı ve kırk piyâde idi. Cümlesi maktûl (5) ve şehîd oldular. Radiyallâhu anhum ve erdâhum. Bâ'de hep birden Hz. (6) Hüseyin üzerine hamle ettiler. Tirendazlara râmi kumandası (7) verildi. Hz. müşârünileyhi onlar oka tuttular ol (8) Hazret oklar içinde kaldı. Vücûd-u mübâreklerinde (9) ok ve mızrak ve kılıç ve taş eseri olmak üzere üç yüz yirmi (10) dokuz cerîha hâsıl oldu. Nihâyetü'l-emr ikdâm ve kıtâle tâkâtları (11) kalmayıp bitâb oldular. Sinan bin Enes el-Mahzûmî isminde bir mel'ûn (12) mızrak ile vurup ol vücûd-u mübâreği yere düşürdü. (13) Havli bin Yezîd el-Esbâhi denilen habîs re's-i mübâreği gövdeden (14) kesip almak üzere hemen sekretti ise de kendisine bir ra'se (15) geldi. Şemr İbn-i Zülceyş denilen mel'ûn: Allah bâzûnu (16) dağıtsın, ne var ki titriyorsun! Diyerek hayvanından inip (17) ol Hazreti koç boğazlar gibi boğazladı. Ehlibeyt'inden (18) kendisiyle berâber katl u şehîd edilenlerin adedi on sekizdir (19) Emîrû'l-Mü'mînin Hz. Alî'nin evlâdından: Abbâs ve Abdullâh (20) ve Ca'fer ve Osmân ve Ebûbekir ve Muhammed ve Hz. Hüseyin'in evlâdından:

[9-A] (1) Alî ve Abdullâh ve Hz. Hasan'ın evlâdından: Kâsım ve Ebûbekir ve Abdullâh, (2) ve Hz. Abdullâh bin Ca'fer-i Tayyâr evlâdından: Muhammed ve Avn ve Akil (3) İbn-i Ebû Tâlib evlâdından: Abdullâh ve Ca'fer ve Akil ve Abdürrahmân ve Muhammed (4) bin Saîd bin Akil bin Ebû Tâlib. Radiyallâhu Teâlâ aleyhim ecmaîn. (5) İbni Ziyâd-ı mel'ûn re's-i şerîfi ve İmâm-ı Şehîd Efendimiz'in berâberinde bulunan (6) Ehlibeyt'inden İmâm Zeynelâbidîn ve halası Seyyide Zeyneb Hazretlerini Yezîd'e (7) gönderdi. Yezîd-i mel'ûn mevki-i sebi ve istirkâkda tutup (8) haklarında hürmetsizliği tamamıyla icrâ etti. Re's-i şerîfi kendi elinde (9) bulunan bir değnek ile döver ve dürtüşler oldu. Ve fevkalhad izhâr-ı sürûr (10) ve şâdmânî etti. Âhiren müslimînin o hâle memnun olmadıklarını görerek (11) izhâr-ı nedâmet edip Hânedân-ı Hz. Hüseyin'in Medîne-i Münevvere'ye (12) iâdesini emreyledi. Deniliyor ki Yezîd re's-i

şerîf-i Cenâb-ı (13) Hüseyin'in belde belde dolaştırılmasını emretmiş olmakla o re's-i (14) mübârek dolaşarak Askalan'a vardı. Oranın emîri re's-i (15) şerîfi oraya defnetti. Muahheren tâife-i efrencin orayı (16) istilâlarında Fâtımiyyûn vüzerâsından olan (Sâlih Talaî) emvâl-ı (17) kesîre vererek o re's-i mübâreki onlardan kurtardı ve asker-i azîm (18) ve halk-ı kesîr ile birkaç konak yerden onu istikbâle çıkıp (19) vusûl ve mülâkatında re's-i şerîfi başının üzerine aldı ve onu

[10-B] (1) abnûsdan ma'mûl bir kürsüde yeşil ipekten bir kese içine (2) koydu. Alâkavlin altından bir sandıkça yaptırılıp altına (3) misk ile tîb döşenledi. Zikrolunan Vezir Sâlih onun (4) olduğu mahall-i Mısır'da el'ân ma'rûf olan meşhûd Hüseyniye'yi (5) binâ eyledi. Re's-i şerîfin mahall-i defninde ihtilâf olunup kimi (6) Medîne-i Münevvere'ye gönderilerek bilâtekfin Bâkî-i Şerîf'e vâlideleri (7) Hz. Zehrâ'nın yanına (*)⁷ ve birâderleri İmâm Hasan'ın yanına defn (8) olundu. Ve birtakımı: Kerbelâ'ya iâde olunup cüsse-i şerîfe (9) ile berâber defnedildi. Demişler ise de ona bir ehlullâhın (10) kavli re's-i şerîfin hâlâ Mısırca ma'rûf ve ma'mûr bulunan (11) mahâlde olmasında vekil-i yevm-i kutbun onu gelip orada ziyâret eylemekte (12) bulunmasındadır. Ehl-i keşfin çoğu dahi bu kavli teyit eylemekte (13) dirler. Şüphe yok ki Meşhûd-u Kâhire'de olan feyz-i rûhânî (14) sâhib-i zevk ve vicdâna göre hafî kalmayacak sûrette âşikârdır. (15) Şerîf İbn-i E'rac Bihârü'l-Ensâb kitâbında der ki İmâm Hüseyin'in altı (16) evlâd-ı mükerreremi vardır: (1) Alî Ekber Hazretleri bunun vâlidesi (17) İran Meliki Yezdicerd'in kerîmesi (Şehribânû) dur. (2) Alî Asğar (18) Hazretleri pederi ile şehîd olmuştur. Vâlidesi (Leyla bint-i

[10-A] (1) Ebû Murre bin Urve bin Mes'ûd es-Sekafi) dir. (3) Ca'fer Hazretleri. (2) Vâlidesi Kazaiye'dir. Pederlerinin hayâtında vefât etmişlerdir. (3) Zürriyetleri yoktur. (4) Abdullâh Hazretleri. Sağır oldukları (4) hâlde pederleriyle berâber şehîd olmuştur. Pederlerinin kucağında (5) iken kendilerine bir ok isâbet etmiştir. (5) Sekîne Hazretleri (6) kerîmeleridir, vâlidesi (Ruba bint-i Emîrû'l-Kays bin Adî) dir. (7) Şehîd-i masûm Abdullâh Hazretlerinin dahi vâlidesi bu hatun (8) idi. (6) Fâtıma Hazretleri. Vâlidesi (Ümmü İshak bint-i (9) Talha bin Abdullâh) dir. Eydena'llâhu bi-berekâtehum. Entehî. (10) (Seyyide Zeyneb bint-i İmâm-ı Alî

⁷ Bu söz Hazret-i Fatıma'nın Baki'de medfune olmaları hakkındaki rivayete maahaza müşârinileyha Efendimizin kurbu ravzada oldukları eşherdir.

keremallâhu vechehû) (11) Hz. Alî'nin kerîmesi bulunan müşârünileyhâ Sitt Zeyneb (12) Hazretlerinin vâlideleri Hz. Fâtumatü'z-Zehrâ Efendimiz'den (13) rivâyetleri vardır. Kendileri pederleri Hz. Murtazâ'ya pek (14) sevgili idiler. Emmizâdeleri Abdullâh'ül-Cevâd bin (15) Ca'feri't-Tayyâr'a zevce olmuşlar ve sulb-ü Cenâb-ı Abdullâh'dan Ca'fer (16) ve Avnu'l-Ekber ve Ümmügülsüm ve Alî nâm evlâd-ı mübâreği doğurmuşlardır. (17) İmâm Suyûtî Risâle-i Zeynebîye'sinde demiştir ki Hz. Zeyneb sulb-ü

[11-B] (1) Abdullâh'dan Alî ve Avnu'l-Ekber ve Abbâs ve Muhammed ve Ümmügülsüm nâm evlâdı (2) doğurmuştur. Zürriyeti el'ân kesretle mevcuttur. Onlar dahi Ehl-i (3) Beyt-i Nebevî'dendir. Evet, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin evlâdı (4) için meziyet-i husûsiye vardır ki o meziyette sâirleri onlara (5) mikyâs ve muvâzî olamaz. O meziyet şu Hadîs-i Şerîf ile zâhir (6) dir ki Peygamberimiz sallâllâhu Teâlâ aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretleri: (7) Her ana oğullarının bir asâbesi vardır bundan Fâtımanın iki (8) oğulları müstesnâdır ki onların velîsi ve asabesi benim, buyurmuşlardır. (9) Rivâyet-i hadîsde **وَعَصَبْتَهُمْ (10) لِكُلِّ بَنِي أُمِّ عَصْبَةِ الْإِبْنِ فَاطِمَةَ وَلِيَهُمَا** bedelinde **فَأَنَا وَلِيَهُمْ وَعَصَبْتَهُمْ (11) كُلُّ بَنِي أُمِّ يَنْتَمُونَ إِلَى عَصْبَةِ الْإِبْنِ فَاطِمَةَ** dahi vârid olmuştur. Sâhibi't-terceme Sitt (12) Zeyneb Hazretleri Kanâtirü'l-Esbâ'da medfûne olandır. Ehl-i kulûbden (13) ve erbâb-ı keşf ve müşâhededen birtakım zevât böylece tashîh (14) etmişlerdir. Aliyü'l-Havvâs Hazretleri o sokağın başına geldikçe (15) ayakkabılarını çıkarır ve Hz. Zeyneb'in mescidini geçinceye kadar (16) yalın ayak bulunup merkâd-ı mübâreklerinin karşısında durur, kendi (17) mağfireti için Hz. Zeyneb'e mütevessilen duâ buyurur idi. Biz (18) dahi meşâyih ve esâtîz-i kirâmımızı Hz. Zeyneb'in ziyâretiyle tebrik (19) üzre bulup Hz. müşârünileyhânın kabri münîrlerini ziyâret ettikleri (20) vakit hâcetlerinde Cenâb-ı Hakk'a onunla tevessül ederler ve bi-iznillâhi

[11-A] (1) Teâlâ hâcetleri de hâsıl olur gördük. Bunu ben kendi (2) nefsimde dahi tecrübe ettim. Hiçbir endûhlu ve kederli zamânım (3) olmadı ki onun kuşayışı niyetiyle Hz. Zeyneb'i ziyâret edeyim de (4) onu serî' bir sûrette o ğam benden zâil olmuş olmasın (5) üstâdımız Şeyh Ahmed Mansûrî el-Ahmedî'nin (rahmetullâh) (6) mecmûasında iki beyit gördüm ki Hz. Üstâd o beyitleri bir (7) hâcet için nazm ve inşâd edip o hâcetin bi-iznillâh hâsıl (8) olduğunu zikretmiştir. O beyitleri şunlardır: (9) **سَلِيلَةٍ (11) أَغْنَى وَفَرَّجَ كُرُوبِي فَقَدْ - سَأَلْتُ بِزَيْنَبَ أَرْجُو الْقَبُولَ (10) أَلْهَى بِزَيْنَبَ بِنْتَ الْبَتُولِ - خَيْرَ الْوُجُودِ الرَّسُولِ** Yâni:

Yâ İlâhî! Hayrû'l-mevcûdât olan Hz. Resûl'ün (12) sülâlesi ve Cenâb-ı Fâtımatü'l-Betûl'ün kerîmesi bulunan Hz. Zeyneb (13) hürmetine bana yardım eyle. Ve benden hemm ve ekdârı keşf u izâle (14) eyle ki ben Hz. Zeyneb'e mütevessilen sana duâ ettiğim cihetle kabûlü (15) ümit ederim. (16) Târih-i vefâtlarına vâkıf olmuşumdur. Sülâle-i şerîfesi (17) (ZeyNebîyyûn) diye ma'rûfdur. İlm-i ensâb dânişveri olan Mevlânâ (18) Âbidî ki Sâhibü'l-Ahbâr Medîne-i Tâhire'dir ZeyNebîyyûnunun ezkâr-ı aleyhlerini

[12-B] (1) ber-tafsîl zikretmiştir. (2) (Seyyidetü't-Tahîrât uhtü'l-İmâm el-Hüseyn bintü'l-İmâm Ali) (3) (kerremallâhu vecchê) (4) Hz. Hüseyin'in hemşîresi ve Hz. Alî'nin kerîmesi (5) bulunan müşârünileyhâ sitt Rukayye Hazretleri kable'l-bulûğ (6) vefât edip Dârü'l-Halîfe'ye karîb bulunan meşhed-i mübâreğe defin (7) olunmuşlardır. Berâberlerinde Ehlibeyt'den daha birtakım zevât vardır. (8) radiyallâhu anhum. Ve o meşhed-i mübârek Şeceretü'd-Dürr Mescidi'nin (9) karşısındadır. Üstâdımız Mevlânâ Şeyhü'l-İslâm Burhâneddîn (10) Aliyy'ül-Hiblî bana beyân-u ebnâ etmiştir ki kendilerini bir hemm ve elem ihâta (11) etmekle Hz. Resûl-u Ekrem Sallâhu Teâlâ aleyhi ve sellem Efendimize (12) birçok Salavât-ı Şerîfe okumuşlar. Birkaç gün geçmeyip Seyyide Rukayye (13) Hazretlerini görmüşler. “Ya Alî! Bizi mahallemizde ziyâret ile (14) iş hâsıldır” buyurmalarıyla berâber şimdiki meşhed-i ma'rûflarını (15) tarif etmiş olmalarıyla Hz. Üstâd gidip ziyâret etmiş (16) ve pek az zamân içinde o kederi Cenâb-ı Hak kendisinden

[12-A] (1) Gidermiştir. Mevlânâ Üstâd Sitt Rukayye Hazretlerini eksiksiz (2) ziyâret ederdi. İhvân ve ashâbımızdan çoğu tecrübe etmişler (3) ve oranın feyiz ve berekâtını müşâhede eylemişlerdir. Velhamdulillâhi Rabbi'l-âlemin. (4) (Seyyidetü'l-Azîmetü'l-Kadr Sekîne bint-i Seyyidunâ İmâm-ı Hüseyin radiyallâhu anhuma) (5) Seyyidunâ İmâm Hüseyin Efendimizin kerîmesi azîmetü'l-kadrleri bulunan (6) müşârünileyhâ Sitt Sekîne Hazretlerinin asıl isimleri “Emîme” (7) yahut “Emîne” dir. “Sekîne” lafzı haklarında şöhret bulmuş (8) bir lakab-ı aliyledir. Vâlideleri (Rubâb) Hatun'dur ki Hz. Hüseyin (9) Efendimizin zevceleri olup müşârünileyh Efendimiz Hazretlerinin (10) katl u şehâdetlerinden sonra mütehayyizinden birçok zevât müşârünileyhâyı (11) tevzice tâlib oldular ise de Cenâb-ı Rubâb ben Resûlullâh'tan başka (12) kimseyi kendime kayın peder ittihâz edemem deyu cevâb-ı red vermiştir.

(13) Hz. Sekîne kendi emmizâdesi Abdullâh bin Hasan Hazretlerine zevce (14) olup müşârünileyh Hazretleri vak'a-i Kerbelâ'da şehîd olduktan sonra (15) başkasıyla tezvîc etmişlerdir. İmâm Hüseyin Efendimiz: Sekîne'ye hâl-i istiğrâk (16) gâlibdir. Erkeğe hayır etmez buyururlar idi. (İbn-i Hammâd el-Mevsûlî) deyu

[13-B] (1) ma'rûf olan Şeyh Muhammed'in "er-Rız" nâm kitâbında (2) Nevâfilî'den naklen zikr ettiği vak'a-i âtiye dahi müşârünileyhânın hâl-i (3) istiğrâkına delâlet eder. Şöyle ki sâhibü't-tercûme Sitt Sekîne (4) Hazretlerinin gözleri altında bir ur çıkıp büyüyerek bütün (5) yüzlerini kaplamış idi. (Derâfis) isminde bir tabîbe : (6) Şu hâlimi görüyor musun? Deyu mürâcaat buyurduklarında tabîb: (7) Tahammül ederseniz size ilaç edeyim. Demiş olmakla Hz. (8) müşârünileyhâ evet deyu muvâfakat buyurmuşlar. Tabîb kendilerini (9) yatırıp vecihlerini tamamıyla yarmış ve gözlerinden deriyi yüzmüş (10) tâ ki damarları görünmüş. Hodkânın altından damarlarını çekip (11) uru çıkarmış. Ve hodkâyı yerine koymuş ve cildi yapıştır- (12) mıştır. Hz. müşârünileyhâ yattığı yerde hiç kımıldamamıştır. (13) Bâ'de tabîbin hüsn-ü müdâvâtıyla bi-iznillâh-i Teâlâ ber'î tam bulup gözlerinin (14) âleti cânibinde bir eser kalmamıştır ki o eser-i mübârek vech-i şerîflerinde (15) zinetten ahsen düşmüştür ve gözlerine hiçbir zarar irâs (16) etmemiştir. Kendileri Karâfe'de Seyyide Nefise Hazretlerine karîb (17) mahâlde medfûnedir. Üstâdımız Haleb'i seyrinde böyle tasrîh etmiştir. (18) Ve daha sâiri. Radiyallâhu anha

[13-A] (1) (Es-Seyyid Celil Muhammedü'l-Envâr) radiyallâhu anh (2) müşârünileyh Hz. Zeyd bin El-Hasan, bin Alî, bin Ebû Tâlib'in (3) necl-i necîbi bulunan Muhammed bin Zeyd Hazretleridir. İlm-i ensâb (4) allâmesinden menkûl olan bu Muhammedü'l-Envâr Zeyd bin Hasan evlâdından (5) olmak üzere ma'dûd olmamasıdır. İmâm Zehebî'nin rivâyetine göre (6) ise müşârünileyh İbn-i Zeyd'dir. Vallâhu Teâlâ a'lem. (7) İmâm Şa'rânî (Rûhullâh Revâha ve Nûr-i Derîha) Hazretleri (8) ma'nendedir ki bana Seyyidî Alî Havvâs bana haber vermiştir ki Muhammedü'l-Envâr (9) Seyyide Nefise Hazretlerinin amcalarıdır. İbn-i Tûlûn Câmiî (10) karîbindeki meşhede Dârü'l-Halîfe'ye karîb zaviyenin içindedir ki (11) birkaç ayak nerdiven ile inilir. (12) (Seyyidü'l-Kebîr Hasanü'l-Ezher bin Zeyd bin Hasan bin Alî) (13) (radiyallâhu anhum ecma'in) (14) Zeyd bin Hasan, bin Alî, bin Ebû Tâlib'in necl-i

necîbi bulunan (15) müşârünileyh Hasan Ezher Hazretleri Mansûr Abbâsi ki Halîfe-i (16)

[14-B] (1) Abbâsiye'nin ikincileri olan Ebû Ca'fer Mansûr cânibinden Medîne-i (2) Münevvere vâlisi olmuştur. Evlâd-ı Alî'nin a'yân ve eşrâfından idi. (3) İmâm Zehebî: Târîk-i Hac'da vefât etti, demiştir. Sâirleri (4) müşârünileyh'in rivâyet-i hadîs ettiğini ve beyne'r-ruvâtî mevsûkun bih (5) bulunduğunu söylemişlerdir. İbnü'l-E'rac Bihârü'l-Ensâb kitâbında (6) Zeyd bin Hasan İbn-i Alî Hazretlerinin ezkâr-ı 'aliyeleri sırasında (7) demiştir ki: Müşârünileyh Ebû'l-Hasan künyesiyle meknîdir. Şerîf (8) Celîlü'l-Kadr idi. Sâlat-ı seniye memûriyeti müşârünileyh Hazretlerinin (9) uhde-i kifayetinde idi. Doksan sene ve alâ-kavlin yüz sene memûr (10) oldular. Vâlideleri "Fâtîma bint-i Ebû Mes'ûd'dur" ki müşârünileyh (11) Ebû Mes'ûd ashâbdan "Ukbe bin Ömer bin Sa'lebetü'l-Ensâriyyü'l-Hazrecî" (12) Hazretleridir. Seyyid Sirâceddîn Rufâî "Sihahü'l-Ahbâr" (13) nâm kitâbında demiştir ki Zeyd Hazretleri Hasan isminde bir veled-i (14) mükerrem bırakmışlardır ki Hz. Zeyd'in ondan başka evlâdından nesl-i (15) zürriyeti yoktur. Hz. Zeyd'in nesl-i zürriyeti şu yedi zâttandır, (16) Kâsım Ebû Muhammed, Aliyyü's-Şedîd, İsmâîl, İshak E'varü'l-Kunbi, (17) Ebû Tâhir Zeyd, Abdullâh, İbrâhim. Bazı âlim-i bi'l-ensâb olanlar (18) dedi ki Hz. Zeyd'in zürriyeti beş evlâddandır. Ekser-i ehl-i (19) ilmin tashîhgerdeleri ise zürriyet-i müşârünileyh'in hep zikr (20) olunan yedi zâttan olmasında ve cümlesinin nesebi Hz. Zeyd'e

[14-A] (1) mahdûmları sâhibü't-terceme Hasanü'l-Ezher vâsıtasıyla müntehi (2) bulunmasındadır. Müşârünileyh Hasan zikr olunduğu üzre Mansûr (3) Ed-Devanikî [*]⁸ cânibinden Medîne-i Münevvere emîri idi Abbâsilere (4) siyah câme iksâsını Emevîlerden en evvel icâd eden odur. (5) Seksen yaşında olduğu hâlde vefât etmiştir. Zürriyeti zikr (6) olunan yedi zâttan Irak'ta ve Hicâz'da ve Mağrib'de münteşîrdir. (7) Şerîf İbnü'l-E'rac Bihârü'l-Ensâb'da müşârünileyh'in Nefise isminde (8) bir kerîmesi olduğunu söylemiştir. Onun da ezkâr-ı 'aliyesi (9) gelecektir. Sâhib-i terceme Hasan bin Zeyd Hazretleri Mısır'a (10) kerîmeleri Sitt Nefise Hazretleriyle berâber gelmişler ve şeyhü's-şuyûh (11) yani reisü'l-meşâyih tesmiye buyurmuşlardır. Kendileri kesîrü'l-

⁸ Zikrolunan Mansur Abbasi pek hesabi olduğu cihetle (Devanik) diye telkib olunmuştur ki santimci yani bürdenin ve santimi dahi arar demektir

hilm (12) ve'l-kerem bir zât-ı sûtûde-i şeym olup sâhib-i tevâzu ve sâhib-i (13) 'irfân idiler. Şuarâdan biri kendi sitâyişlerinde: Allah birdir (14) Hasan bin Zeyd dahi birdir. Yani yekânedir meâliyle: "Allah ferîd (15) ve İbn-i Zeyd ferîd" demişti. Memduh müşârünileyh Hazretleri: (16) "Allah ferîd ve İbn-i Zeyd âbid" yani "Allah birdir İbn-i Zeyd ise (17) abdidir." Demeli değilmişin. Deyu hemen serîrlerinden aşağı inerek (18) mübârek yüzlerini yere sürmüşlerdir. Abdülvahhâb Şa'rânî Hazretleri

[15-B] (1) kitâbı "Münin" de şeyhi Ali Havvâs Hazretlerinden naklen beyân (2) etmişlerdir ki Seyyid İmâm Hasan bin Zeyd Hazretlerinin kabr-i münîrleri (3) kale boyunda Câmi-i Ömer ile Câmi-i Karâî meyânında vâki' türbe-i (4) şerîfededir. Radıyallâhu anhu ve nefa'enâ bih. (5) (Seyyidetü'r-Rafi'atü's-Şân Nefise bint-i Seyyid İmâm Hasanü'l-Ezher) (6) (radıyallâhu anhümâ). (7) Müşârünileyhâ Hazretleri sâbiku't-tercüme İmâm Hasanü'l-Ezher (8) Hazretlerinin kerîme-i refietü's-şânları bulunan Sitt Nefise Hazretleri (9) dir ki pederleri Hasan el-Ezher Hazretleri Sıbt-ı Nebîyy-i Ekrem olan (10) Hz. İmâm Hasan Efendimiz'in necl-i necîbleri Zeydü'l-Eblec Hazre- (11) tlerinin oğullarıdır. Şerîf İbn-i E'rac Bihârü'l-Ensâb da demiştir ki (12) Sitt Nefise Hazretlerinin vâlideşi Benâtu bin-i Abdullâh bin Abbâs (13) bin Abdülmuttalib'dir. Evvela Abbâs bin Alî Hazretlerinin taht-ı (14) tevzîcinde olup müşârünileyh Kerbelâ vak'asında şehîd olmakla ondan (15) sonra Zeyd bin Hasan Hazretlerine zevce oldular. Bazıları (16) müşârünileyhâ Hazretlerinin Velîd bin Abdülmelik el-Emevî'nin yanına Şâm'a (17) gittiğini dahi hikâyeye ettiler. Ehl-i vüsûk olan erbâb-ı

[15-A] (1) rivâyet Mısır'da meşhûre olan Seyyide Nefise ehl-i Mısır'ın Sitt (2) Nefise deyu şânına ta'zîm ettikleridir ki Hasan bin Zeyd Hazretlerinin (3) kerîmesi ve İshak bin Ca'feri's-Sâdık Hazretlerinin zevcesidir (4) deyu hükmeylemişlerdir. İmâm Şâfî Hazretleri kendilerinden rivâyet-i (5) hadîs ederler idi. (6) İmâm müşârünileyh vefât ettiklerinde Hz. müşârünileyhâ cenâzeyi (7) götürüp namâzını kılmışlardır. (8) Sâhib-i terceme Mekke-i Mükerrreme'de yüz kırk beş târihinde (9) [me]vlid edip Medîne-i Münnevver'e de zühât ve ibâdet üzerine yetişmişler. (10) Geceleri kâim gündüzleri sâim olmuşlardır. Cedd-i mükerrremeleri (11) Hz. Fahr-i Âlem Sallalâhu Teâlâ aleyhi ve sellem Harem-i Şerîf-i (12) Nübüvvetlerine mülâzimet üzre olup otuz defa Hac etmişlerdir. (13) Kur'ân-ı Azîmü's-Şân'ı ve tefsirini hıfz edip me'ânîsini te'mîl (14) ederek ve ağlayarak pek çok tilâvet ederler idi. Kerâmet-i (15) 'aliyyeleri hadd ü

hasra gelmez. Âlem-i Berzâh'ta dahi kendileri için (16) tāsârruf bâkîdir. A'yân-ı 'ârifinden bir cemâat demişlerdir ki Ehl-i (17) Beyt'ten olan selef-i sâlihîn ervâhî içinde tasrif cihetiyle (18) en azîm olan Sitt Nefîse Hazretlerinin rûh-ı pür fütûhlarıyla Seyyid

[16-B] (1) Ahmed bin Rufâî Hazretlerinin rûh-ı mu'azzamlarıdır. Bu husûs-ı ma'nende (2) Şeyh Şa'rânî ve Muhazırat'ında Dîrînî Hazretleri dahi imâ etmişlerdir. (3) Husûl-ı murâd için merkad-ı müşârünileyhâyı ziyâret-i nâs tecrübe (4) etmişlerdir. Humûm ve ekdârın keşf u izâlesince müşârünileyhânın (5) vukû'' ve eseri azîmdir. Ehl-i târih ve ashâb-ı siyre Hz. müşârün- (6) ileyhanın Mısır'da vefât edip "Derebe's-Seba'"nâm mevzide (7) türbe-i mahsûsa derûnuna defnolunmuş olduğunda müttetiklerdir. Kabrini (8) müşârünileyhâ Hazretleri mukîm oldukları hânenin içinde kendi (9) elleriyle hafr etmişlerdir. Vefâtları İmâm Şâfî'den dört sene (10) sonradır ki iki yüz sekiz târihindedir. Ehlullâh hazerâtı (11) müttetikân beyân etmişlerdir ki Hz. müşârünileyhânın kabri münîrleri Mısır'ın (12) içinde icâbet-i duâ ile ma'rûf bulunan merkad-ı mübârekenin biridir. (13) Kabri envârları üzerine en evvel türbe binâ eden Şerîf Ubeydullâh (14) bin Sârî'dir. Alâ-kavlin oraya türbe binâ eden bir değil, müteaddittir. (15) Nâs-ı evtâddan biri Mısır'da müşârünileyhânın ziyâretlerine giderler ve ziyâretlerinin (16) füyûz ve berekâtını âşikâr görürler. Salamullâhi aleyha ve alâ âbâihâ' (17) t-tâhirîne ecma'în.

[16-A] (1) (Seyyid Celîl Alî Zeynelâbidîn İbnü'l-İmâmü'l-Hüseyin) (2) (aleyhimâ rıdvânun ve's-selâm) (3) Müşârünileyh Hz. İmâm Hüseyin'in necl-i celîleleri olan (4) Hz. Zeynelâbidîn'dir. Şerîf İbn-i E'rac'ın Bihârü'l-Ensâb'da (5) beyânına göre isimleri (Alî) ve kendileri Ebû Muhammed'dir. "Ebü'l-Hasan" (6) dahi denilir. Lakapları "Zeynelâbidîn" ve kesret-i sâlat ve sücûd (7) ları cihetle "Seccâd" ve "Zü's-Sefinât'tır Seccâdede yere gelen yerleri (8) salâbet peyda etmiş olduğu cihetle "Zü's-Sefinât" telkîb olunmuşlardır. (9) Radiyallâhu aleyhi ve selleme .(10) Vâkıdî diyor ki Hz. Zeynelâbidîn otuz üç târihinde (11) tevellüd ettiler. Bu hesâbca Kerbelâ gününde ömr-i şerîfleri (12) yirmi sekiz olur. Zübeyr bin Bekkâr ise, yevm-i Kerbelâ'da (13) Hz. Zeynelâbidîn yirmi üç yaşında idi ve keyifsiz idi (14) demiştir. Hicret-i Seniyye'nin doksan beşinci senesi Muharrem'inin (15) sekizinci cum'artesi günü vefât etmişlerdir. Faziletleri ihsâ (16) ve ta'dâd olmaktan ekser-i vâsf-ı beyân onu ihâta eylemekten (17) evferdir.

[17-B] (1) Emîrû'l-Mü'mînîn Hz. Aliyyü'l-Murtazâ İbn-i Câbirü'l-Hânefiyyeyi şark (2) tarafına bir yere memûr tayin etmişler idi. Oradan Yezdicerd bin (3) Şehriyâr'ın iki kızını sebi olarak ba's-ı üserâ etmekle Hz. (4) Emîrû'l-Mü'mînîn onlardan birini ki (Şehribânû) ve ala-kavlin (Şahrebanu) (5) hatundur mahdûmları Hz. Hüseyin'e bahş edip hatun (6) müşârünileyhâ o sulb-i pâktan Hz. Zeynelâbidîn'i doğurmuştur. (7) Diğerini dahi Hz. Emîrû'l-Mü'mînîn Muhammed bin Ebûbekir Hazretlerine (8) bahş buyurup oda Kâsım El-Fakîh bin Muhammed bin Ebûbekir'i doğurmuştur. (9) Kâsım Fakîh ile Zeynelâbidîn Hazretleri teyzezâdelerdir. Cenâb-ı (10) Zeynelâbidîn elli yedi sene memûr olup cedd-i 'âlileri Hz. (11) Alî ile iki sene ve amcaları Hz. Hasan ile yirmi üç (12) seneden bir ay eksik olarak yaşamıştır müddet-i ömrü Yezîd (13) ve Mervân bin Hakem'in ve Abdülmelik bin Mervân'ın ve Velîd bin Abdülmelik'in (14) zamân-ı mülk ü saltanatlarında olup Velîd zamânında şehîd olmuştur. (15) On beş evlâdı vardır: (1) Ebû Ca'fer Muhammedü'l-Bâkır. Vâlidesi (16) Fâtıma bintü'l-Hasan bin Alî'dir. (2) Ebû Hüseyin Zeydüş-Şehîd. (3) Ömerü'l-Eşref. Bunların vâlideleri bir ümmü'l-veleddir. (4) Abdullâh (17) (5) Hasan (6) Hüseyin. Bunların dahi vâlideleri ümmü'l-veleddir. (7) (18) Hüseyin Asğar. (8) Abdürraman (9) Süleymân. Bunlar da ümmü'l-veled- (19) dendir. (10) Alî Asğar. En küçükleridir. (11) Hatice

[17-A] (1) bunların da anası ümmü'l-veleddir (12) Muhammed Asğar, bunun da vâlidesi (2) ümmü'l-veleddir. (13) Fâtıma (14) Aliye (15) Ümmügülüm. (3) Nesl-i zürriyeti altı zâttandır. (1) Muhammed el-Bâkır (2) Abdullâh (4) El-Bâhir (3) Zeydüş-Şehîd (4) Ömerü'l-Eşref (5) Hüseyin Asğar (5) (6) Alî Asğar. (6) Sihâhü'l-Ahbâr da demiştir ki vech-i arzda hiçbir Hüseyini (7) yoktur ki nesebi İmâm Zeynelâbidîn Hazretlerine müntehi olmasın. (8) Mısır-ı Kadîm karîbinde olan meşhed-i ma'mûr İmâm Zeynelabidî'nin (9) olmak üzere şöhret bulmuştur. Bunu Tabakât'ta Şa'rânî Hazretleri (10) söylemiştir. Lâkin sahîh olan budur ki İmâm Zeynelâbidîn Hazretleri (11) doksan dört târihinde vefât edip Bâkî-i Şerîf'te emm-u muhteremleri (12) Hz. Hasan'ın yanına defîn olmuştur. Mısırdaki Zeynelâbidîn'e mensûb (13) olan meşhed Zeyd bin Zeynelâbidîn Hazretlerinin re's-i şerîfi (14) bulunan mevzi-i mübâreketir. Bu cüz'ü dahi o gülden demek olmakla (15) bir beis yoktur. Onlardan âlem-i berzâh'a duhûl edenler bir mevc-i (16) azîm derûnuna duhûl eyleyenler gibidir. Onlar için merakıd-ı mes'ude- (17) lerinde ervâh-ı tayyibeleri cevvelân etmek vardır. Şekk u şüphe (18)

yoktur ki onlara mensûb olan mekâbir-i nûraniyeden her bir kabir-i envâr (19) dünyâdan birçok kere büyüktür. **على مودتهم. آمين (20) نفعا الله بمحبهم وامتنا احيانا**

[18-B] (1) (Seyyidü'l-Kebîr Zeyd İbn-i İmâm Zeynelâbidîn İbn-i İmâm Hüseyin) (2) (aleyhimü's-selâm ve'r-rıdvân) (3) Müşârünileyh Zeynelâbidîn Hazretlerinin necl-i celîleleri olan (4) Seyyid Alişân Zeyd Hazretleridir. Hasan-ı Basrî ezhâbından ahz-ı hadîs (5) etmişler ve kendileri dahi birçok zevâta tahdis-i ifâde buyurmuşlardır. (6) Zeydiye tâifesi işte bu Zeyd Hazretlerine mensûblardır. (7) İmâm-ı Celîl ve Müçtehid-i Azmü'l-Kadr idiler. Fezâil ve menâkıbı (8) havza-i hasr-ı ta'dâda sığmaz. Tilâvet-i Kur'ân'dan ayrılmaz ve ezkâr-ı (9) 'aliyeden fütûr götürmez bir vücûd-u mübârek idi. Hişâm bin (10) Abdülmelik 'Amelehullâhu bimâ yestehikkunun emriyle şehîden vefât etmişlerdir. (11) Emr-i katlini derûhte eden Yûsuf bin Ömerü's-Sekafî idi. Ala-kavlin (12) Yûsuf bin Ömerü's-Sekafî'nin Râşid isminde olan kölesi Hz. (13) Zeyd'e bir ok atıp mübârek iki gözleri arasına isâbet (14) ettirmiş ve oku oradan çıkarmalarıyla berâber Hz. Müşârünileyhin de (15) vefâtları vukû'a gelmiştir. Şerîf İbn-i E'rac Bihârü'l-Ensâb'da (16) Esedî'den naklen beyân ettiğine göre Esedî demiştir ki: Biz onu (17) (yani Hz. Zeyd'in cesed-i 'aliyyesini) bir bostanda akarsuya

[18-A] (1) götürüp suyu oradan buradan keserek bir çukur kazdık. (2) Ve gömüp suyu üzerine saldı. Bizim ile berâber Afganlı bir (3) köle var idi. O gidip Yûsuf bin Ömer'e bunu haber verdi. (4) Ertesi gün Yûsuf o cesed-i mübâreği oradan çıkarıp (5) süprüntülük mahalline berdâr etti cesed-i Hazreti Zeyd bir müddet (6) orada görülmüş kaldı. Hişâm gidip Velîd bin Yezîd zamânı (7) gelmekle Velîd, Yûsuf bin Ömere, şu emri yazdı: "Ehl-i (8) Irak'ın buzağısı [1]⁹ yani ma'bûd pür-sîteşgâhları olan (9) şu cesedi al da yak ve külünü savur." O dahi cesed-i mübâreği (10) indirip ihrâk-ı bi'n-nâr ettikten sonra külünü havaya savurdu. (11) Nasr-ı Kebîr Taberistânî demiştir ki Zeyd katl olunduğu vakit re'sini (12) Medîne-i Münevvere'ye gönderdiler. Kabir-i şerîf-i Hz. Nebîyy-i Ekrem (13) Sallalâhu aleyhi ve sellem nezdinde o re's-i mübârek bir gün ve bir gece (14) dikili durdu. Vâkıdî'nin kavline göre Hz. Zeyd'in katli (15) şehâdeti yüz yirmi bir târihinde vukû' buldu Muhammed bin İshak (16) bin Mûsâ ise: Zeyd Hazretleri yüz yirmi senesi iptidasından

⁹ Bu mektubun aslı Kıssayî Samirî'den Fehric Lehum İclen ilaahir Ayet-i Kerîme'sinden muktebestir. Nitekim ehline malumdur.

[19-B] (1) bir ay ve on beş gün sonra maktûl-ı şehîd oldu demiştir. (2) Zübeyr İbn-i Bekkâr: Hz. Zeyd yüz yirmi iki senesinde kırk (3) iki yaşında katl olundu demiştir. İbn-i Hordad'ın Hz. (4) müşârünileyhin kırk sekiz yaşında iken katl olunduğunu söylemiştir. (5) Bazıları müşârünileyhin katli yüz yirmi bir senesi Sefer'inin nısfinde (6) vukû' buldu deyu rivâyet etmişlerdir. Mütevâtiren menkûl olduğu (7) üzre cesed-i Hz. Zeyd üryan olarak salb edilmiş imiş. (8) Örümcek gelip bir ağ yaparak setr-i avret vukû' bulmuştur. Hakkında (9) çok mersiyele söylenmiştir. Rivâyet-i sahîha ile sâbittir ki (10) re's-i şerîf-i Zeyd Mısır'a nakl olunup İbn-i Tukun Câmîi (11) yolunda defn olunmuştur. Melik-i Efzal re's-i şerîfin bulunduğu mahal- (12) i mescidi meydana çıkarıp re's-i şerîfi bularak tîyibler ile ta'tîr (13) etmiş ve türbe-i şerîfesi binâ olununcaya kadar o re's-i mübâreği kendi konağında (14) tutmuştur. Diğerlerinin kavlince yüz yirmi iki târihinde o re's-i (15) mübârek Mısır'a götürölüp üzerine Mısır-ı Kadîm'e karîb kale (16) boyundaki meşhed binâ edilmiştir. Orada edilen duânın müstecâb olduğunda ehl-i kalbin ittifakları vardır.

[19-A] (1) (Seyyid Alî Makâm-ı İbrâhim bin Zeyd aleyhimü'r-rıdvân) (2) Abdülvahhâb Şa'rânî Hazretleri Ma'nen de Seyyidî Alî Havvâs (3) "Seyyid İbrâhim bin Zeyd Hazretlerinin re'si Mitriyye nâhiyesi (4) hâricinde Hankâh cânibinde olan mesciddedir" diye bana haber (5) verdi demiştir. Bu ise bütün ilm-i ensâb allâmelerinin bulundukları (6) reye muhâliftir. Çünkü onlar Zeyd Hazretlerinin evlâdı meyânında (7) İbrâhim isminde bir zât bulunduğunu zikr etmemişlerdir. Bu hâlde (8) ihtimalki Seyyid İbrâhim o sülâledendir. Yoksa Hz. Zeyd'in (9) evlâdı ve zürriyet-i şerîfi İbn-i E'rac'ın Bihârü'l-Ensâb'da ve Âmirî'nin (10) Mebsût'unda ve İbn-i Meymûn'un Meşâcir'esinde ve daha başka müelliflerin (11) sâir âsâr-ı müellefâtında zikr u beyân ettiklerine göre şu dört (12) zât-ı güzînden ibârettir. (1)Yahyâ el-Kebîr bunun akab-ı zürriyeti (13) olmamıştır. (2) Hüseyin, (3) İsa, (4) Muhammed. Bu üç zâtın (14) zürriyetleri olmuştur. Benim zannım budur ki Şa'rânî Hazretlerinin (15) zikr ettiği Seyyid İbrâhim Tabatabâ denilen İbrâhim bin İsmâil

[20-B] (1) bin İbrâhim bin Hasanü'l-Mesânî İbn-i İmâm Hasan Sıbtü'n-Nebî aleyhi ve aleyhimü' (2) s-selâm'dır. Zîrâ ilm-i ensâb erbâbından bir cemâat İbrâhim Tabatabâ'nın (3) Mısır'a vürûdunu zikr etmişlerdir. Müşârünileyh İbrâhim Seyyid (4) Kâsımü'r-Rasî nin pederidir. Mensûb olduğu "Rasî" Medîne-i (5) Münevvere

köylerindendir. Müşârünileyh Seyyid İbrâhim Kâsım oraya defîn olunmuştur. (6) İlmen ehl-i zamânına fâik idi. Üç yüz yirmi beş senesinde (7) vefât etmiştir. Ben-i Tabatabânın Mısır'da bâkîyyeleri vardır. (8) Cümleden biri Ebü'l-Kâsım Ahmed bin Muhammed bin İsmâil İbn-i Seyyid (9) İbrâhim Tabatabâ el-Kebîr radiyallâhu anhum. Mısır'da Evlâd-ı Ben-i Tâlib (10) Nakıyy ve onların ekâbir-i rüesâsından idi. Bunu Kadı İbn-i Hallikân (11) Vefeyât'ta ve muhakkik İbn-i E'rac Bihârü'l-Ensâb'da ve Âmirî Mebsût'unda (12) zikrelemiştir. Ma'amâfih Meşhed-i Seyyid İbrâhim'de Ehlibeyt'ten birçok (13) zevât vardır. Bana zâhir olan budur ki Seyyid İbrâhim Seyyid (14) Ebi'l-Hasan Muhammed bin Tabatabâ'nın oğlu olmasıdır. Zîrâ Şerîf (15) İbn-i E'rac bu Seyyid İbrâhim'in Mısır'da vefâtını söylemiştir. (16) Seyyid Ebü'l-Kâsım Ahmed bin Şa'rânîyyü'r-Ras dahi bu sülâle-i tâhiredendir. (17) İbn-i E'rac şu kavî-i latîfi müşârünileyhin eser-i nazmı olmak üzere (18) zikrelemiştir.

[20-A] (1) أجمع منها شملها وهي (2) خليلي اني للثريا لحاسد واني على صرف الزمان لواجد (3) سبعة وافقد من احبته و هو واحد (4) نفعا الله بالخلفاء والسلف (5) Hâsıl-ı kelâm bu hânedân bütün fezâil ve fütüvvet ile memlû ve envâr-ı (6) feyz-i Nebevî merkadlarında revnemâdır. (7) الطاهرين أجمعين (8) Seyyidü'r-Rafî'atü'l-Cenâb-ı Âişe bint-i İmâm Ca'ferü's-Sâdık (9) (aleyhimü'r-rıdvân) (10) Abdülvahhâb Şa'rânî Hazretleri Manen'inde demiştir ki Seyyidi (11) Alî Havvâs Seyyide Âişe bint-i Ca'ferü's-Sâdık Hazretleri ol (12) mescid-i şerîfin içindedir ki Râmîle'den Bâbü'l-Kurâfeye doğru (13) çıkar iken sol tarafta onun kısa bir minâresi vardır deyu (14) haber vermiştir. İbn-i Meymûne diyor ki Sitt Âişe âbidât-ı mücâhedâtta (15) olup münâcâtında: Yâ Rab izzet ve celâlin hakkı için eğer beni (16) Cehennem'e idhâl edecek olursan tevhidini elime alıp ehl-i

[21-B] (1) Cehennem'e onu dolaştırır ve: "Ben kendisini tevhid ettim o beni (2) ta'zîb etti, derim" der imiş. Yüz kırk beş târihinde (3) vefât etmiştir. Lakab-ı 'aliyesi Ümmü Ferve'dir. Ömer bin Abdülazîz (4) Hazretlerinin taht-ı tevzicinde idi. Radiyallâhu anhum (5) (Seyyid Kâsım Zekî radiyallâhu anh) (6) Bu zât-ı alî-kâdr bazıları Ca'ferü's-Sâdık Hazretlerinin oğlu (7) olmak üzere zikr etmişler ve Seyyid Kâsım Hazretleri hemşîreleri (8) Ümmügülsüm Hazretleri ile berâber Kurâfe'de medfûndur demişlerdir. Velâkin (9) ilm-i ensâb erbâbından hiçbir kimse Hz. Ca'ferü's-Sâdık 'ın (10) Kâsım isminde evlâdı olduğunu zikr etmemiştir. Benim zannımca (11) bu zât (Kâsım bin Muhammed ed-Dibâc İbnü'l-İmâm Ca'ferü's-Sâdık) dır ki (12) Hazreti

Ca'fer'in hafididir. Vâlideyi Ümmü'l-Hayr bint-i Hamza bin (13) Kâsım bin Hasan bin Zeyd bin Hasan bin Zeyd bin Hasanü's-Sâbit (14) aleyhimü'r-rıdvândır. Ümmügülsüm Hazretlerine gelince: Müşârunileyhâ

[21-A] (1) Seyyid Kâsım Hazretlerinin hemşîresi değil, halalarıdır ki Ca'fer-i (2) Sâdık Hazretlerinin sülb-ü kerîmeleridir ve kabirleri şüphesiz Mısır'dadır. (3) İlm-i ensâb erbâbı bunun üzerinde ittifakları vardır. Ehlullâh (4) ve ehl-i kulûbden pek çokları müşârunileyhâ Hazretlerini ziyâret etmek (5) ve kendileri berâberlerinde bulunan Âl-i Beyt ile Cenâb-ı Hakka tevessül eylemek (6) a'zam-ı esbâb-ı felâh ve necât-ı ekber ve sâil-i indifâ kedurâttır (7) deyu kât'iyyen beyân etmişlerdir. Nasıl olmasın ki onlar Cenâb-ı Hakk'ın (8) sevgilileridir ve yeryüzündeki mekarîbleri ve ibadullâh ile İtret-i Resûlullâh (9) arasında vasıta ve vesîlesidir. (10) هم القوم من أصفاهم الود مخلصاً (11) نمسك في موالاتهم فرض وحبهم (14) محاسنهم تحكى وآياتهم تُروى (13) هم القوم فاقوا العالمين مناقباً (12) آخراه بالسبب الأقوى آل النبي يا آل بيت رسول الله حبكم (17) İmâm Şâfiî Hazretleri: (16) وطاعتهم ودّ وودّهم تقوى (15) هدى (2) يكفيكم من عظيم الفخر أنكم من لم يصل عليكم لا صلاته (1) [22-B] فرض من الله في القرآن أنزله وخير بني هاشم كلهم سراج الوجود أبو القاسم (4) قريش خيار بني آدم وخير قريش بنو هاشم (3) Sâhibi Mişkât: (7) صلوات الله وسلامه وتحياته وأكرامه عليه وعليهم أجمعين (6) وأشرف كل الورى بعده سلالة الطهر من فاطم (5) (8) ودهر الداهرين في كل وقت وحين أبداً لأبدین (Seyyid Kutbü'l-Kebîr Alî er-Rufâî radiyallâhu anh) (9) Avâm-ı ehl-i Mısır indlerinde müşârunileyh Seyyid Alî Rufâî (10) Hazretleri Kutb-ı Ekber ve Gavs-ı Eşher Ehadü'l-Aktâbü'l-Meşhûr (11) Sultânü'l-Evliyâ ve'l-Ârifin Seyyid Muhyiddîn Ahmed Rufâiyyü'l-Hüseynî (12) Hazretleri olmak üzere şâiyadır ve onlar böyle itikat etmişlerdir (13) kendilerince bunda şüphe yoktur. Hâlbuki sâhib'üt-tercüme Seyyid (14) Alî Rufâî Hazretleri ki Mahalletü's-Seyyidde kâin hankâh-ı ma'mûr ve ziyâretgâhı

[22-A] (1) meşhûr sâhibidir. Seyyid Kutub İzzeddîn Ahmed Siyâd Hazretlerinin (2) oğludur ve Seyyid Kebîr Ahmed Rufâî Hazretlerinin torunlarıdır. (3) Onun bir de kıssası vardır. Şerîf İbn-i E'rac kitâbı Bihârü'l-Ensâb'da (4) zikredib demiştir ki. "Seyyid Ârif billâh Velîyullâh Mevlânâ İzzeddîn (5) Ahmed Siyâd'dır ki İmâm Seyyid Abdürrahîm Rufâî Hüseyinî Hazretlerinin (6) oğludur. 574 târihinde vâlideyi cânibinden büyük pederi bulunan (7) Gavsü's-Sakaleyn Ebü'l-Âlemin Seyyidunâ Seyyid Ahmedü'l-Kebîr Rufâî radiyallâhu anh (8) Hazretlerinin âlem-i ukbâya irtihallerinden dört sene mukaddem tevellüd (9) etmiştir. Büyüdüklerinde

birâderleri Ebü'l-Hasan Abdü'l-Muhsin Kuddise Sırrûh (10) Hazretlerinin yediyle sâlikrah hakikat olup onların musâhebetleriyle (11) yetişmişler ve fakîh olmuştur. Ve ilm-i tefsir u hadîsi Şeyh Abdülmenâm ve İsti'den- ki (12) müftiyü's-sakaleyndir ahz-ı telakkî etmiştir. Bu tarîkin dervîşânî ve tâife-i (13) sûfiye meşâyih-i müşârünileyh Hazretlerinin hayâen mine'llâhi Teâlâ gözünü (14) semâya kaldırmadığı hakkında ittifak etmişlerdir. Kesîrû'l-huşû ve'l-hayâ (15) ve kalilü'l-keîlâm zâidü'l-bekâ idiler. Cedd-i 'aliyesi Kutbü'l-Kebîr Ahmed (16) Rufâî Hazretleri hâl-i irtihallerinde ona dört yaşında iken (17) icâzet vermişler ve kendisini tebşir ve hayır ile senâ buyurmuşlardır. (18) Ve kendilerinden sonra aslanlar gelip onu ziyâret edeceğini

[23-B] (1) söylemişler ve mekânât-ı kudsiyelerini ve ref'et-i menziletlerini beyân (2) eylemişlerdir. Esmerü'l-levn, tevili'l-kame, hüsnü'l-vech, ekhelü'l- (3) 'ayn, vâsiü'l-cebhe, hafifü'l-vücûd, latîfü'l-manzur, sâhib-i (4) vakar, nûrani tal'at idiler. Celâlet şânı cihetiyle insan (5) kendilerine istediği kadar bakmaya kâdir olamaz idi. Amcaları (6) Seyyid Abdüsselâm Kuddise Sırrûh Hazretlerinin kerîmesi Rukayye rahimeh (7) ullaahu Teâlâyı tezvîc edip ondan başka zürriyeti olmadı. (8) Seyyid İzzeddîn Ahmed Hazretleri kendilerinin himâyet ve iştihârlarına (9) mebni âfât-ı şöhretten ihtirâzen altı yüz yirmi iki senesi Irak'tan (10) çıkıp Hicâz'a gittiler. Ve ziyâret-i Seyyidü'l-Enâm ile şerefyâb (11) oldular. Ba'de hac ve umre edip Medîne-i Münevvere'de dokuz sene (12) mücâvir kaldılar. Elllerinde kerâmetler zâhir oldu. Medîne-i Münevvere'de (13) Sakîfetü'r-Rasas karîbinde Rubatü'r-Rufâî diye ma'rûf olan hankâhı (14) binâ ettiler. Hakîm-i Medîne olan İbnü't-Temiletü'l-Hüseynî sâhib-i şerh-i (15) kebîr olan İmâm Abdülkerîm bin Muhammed Rufâî El-Kazvînî ve Şeyh (16) İlmüddîn bin Muhammed Sehâvi ki şârih-i şâtbiyye ve sâhib-i müellefât-ı (17) adîdedir. Şeyh Tâceddîn el-Âbidârî ve daha birtakım zevât kendi

[23-A] (1) lerinden ahz-ı tarîkat etmişlerdir. Kolayca ta'dâd olmaz birtakım (2) kimseler dahi kendilerine şâkirdlik etmişlerdir. Mısır'a 638 (3) senesinde dahil olup Mescid-i Hüseyniye'de ikâmet etmişlerdir. (4) Halk kendisine ikbâl ve teveccüh edip ulemâ ve şüyûh ve ekâbir-i ricâl (5) ve eşrâf kendilerine tilmîz olmuşlardır. Meclis-i ulûmlarına ve halka-i (6) zikirlerine İbnü'l-Hâcib dahi hazır olmuştur. Birçok halk (7) intisâb edip Mısır'da Mahalletü's-Seba'da kendileri için bir gözlü tekve (8) binâ etmişlerdir. Melik-i Efsak hânedânından Deryâ isminde bir hatunu (9) tezvîc edip

Mısır'da iki sene ikâmet etmiştir. Oradan hicret (10) edip zevceleri Deryâ Hatun'u hâmile olarak bırakmışlar. Hatun (11) müşârünileyhâ muâhharan (Ebü's-Şebak) nâmıyla ma'rûf olan (Seyyid Alî) (12) nâm veled-i mükerreremi doğurmuştur. Seyyid İzzeddîn Ahmed es-Seyyâd (13) Hazretleri Mısır'dan muhâceratı tesmîm ettiklerinde zevcelerine (14) hitâben: “şu mücevher kaldayı al. Eğer Cenâb-ı Allah seni (15) kız evlat ile merzûk ederse bunu onun boynuna tak ve eğer (16) sana erkek çocuk ihsân ederse bunu onun koluna bağla, işte (17) ben gidiyorum. Çocuk büyüüp benimle birleşmek ister ise ve ben dahi (18) hayâtta bulunur isem şu benim çıkacağım pencereye gelip eliyle

[24-B] (1) vursun. Oradan kendisine feth vukû' bularak beni her nerede (2) isem bi-iznillâh-i Teâlâ görecek ve ben dahi kendisini göreceğimdir.” (3) Deyu kalkmış ve eliyle pencereye vurarak orası açılmakla çıkıp (4) gözden nihân olmuştur. Yemin-i geşt ü güzâr edip Şâm'a (5) gelmiş Dimeşkü's-Şâm'da Hesa Meydanında Zâviyetü'r-Rufâi diye ma'rûf (6) olan hankâhı şenlendirmiştir. Oradan dahi çıkıp vechehû-i (7) azbimti Haleb vilayetinde Mi'râtü'n-Nu'mân karyelerinden Muttekin denilen köye (8) tesâdüf etmekle oraya 643 senesinde bir perşembe günü öğleden (9) sonra dahil olmuştur. O târihte karye-i mezkûre ahâlisinden (10) ve sulehâ-i meşâyih-ı sofıyyeden Şeyh Abdürrahmân İbn-i Elvân nâmında (11) bir zât olup hânesinde sâlihâtan kendi hemşiresi (Hadrâ-i (12) Ümmü'l-Hayr) nâm hatun var idi ki nihâyet derecede güzel idi. (13) Şu kadar ki dört seneden beri kötürüm olmuştu. O gece (14) rüyâsında bir adam kendisine “ Sen şu adamdan ayrılma” deyu (15) esmerü'l-levn, tâvilü'l-kame, hüsnü'l-manzar, siyah sakallı (16) hafif yanaklı, geniş alınlı, parlak yüzlü bir kimse irâe (17) etmiş ve ba'de” bu sâhibü'l-vakittir. Sen bunun habl-ı velâyetine (18) yapış. Cenâb-ı Hak sana şifâ verecektir” demiş olduğunu

[24-A] (1) gördü. Sabah olduğunda birâderi Şeyh Abdürrahmân'a rüyâsını (2) hikâye edip: Sana and veriyorum köyümüzü araştır memuldür ki (3) bugün bir ehl-i vakt gelmiştir zîrâ bu bir işâret-i sâdıkadır (4) dedi. Şeyh Abdürrahmân kalkıp köyü taharri etmekte iken (5) Şeyh-i Efzel ve Kutb-u Ekmel Mevlânâ Seyyid Ahmed Seyyâd Kuddise Sırrûh (6) Hazretlerini gördü. Birâder zâdesi (Kutb-u Celîl Şeyh (7) Şerefüddîn Ebû Bekir İbn-i Mevlânâ eş-Şeyh Asîl es-Seyyid Abdülmuhsin (8) Ebü'l-Hasan bin Abdürrahîm Rufâi) Kaddesallâhu Esrârahum dahi (9) berâber idi. Şeyh Abdürrahmân

müşârunileyhuma Hazretlerini hânesine (10) davet etti. Hemşîresinin rüyâsını Hz. Seyyid Ahmed Seyyâd'a (11) söyledi ve ona nefes etmelerini talep ve ricâ eyledi. Hz. (12) müşârunileyh dahi hemşîresinin kendilerine akdini teklif buyurup (13) Şeyh Abdürrahmân dahi akd etmekle yanına gidip alnından tuttu (14) ve: "Bi-iznillâh kalk" dedi. Hatun dahi fi'l-hâl kalktı. (15) Seyyid Ahmed Seyyâd Hazretlerinin zürriyet-i tâhiresi o hatundandır. (16) En büyükleri Şeyhü'l-İslâm Sadreddîn Kuddise Sırrûh'dur. Eski (17) zevceleri Zeryâ Hatun'a gelince: Hz. müşârunileyhin Mısır'dan (18) muhâceretinden sonra hatun müşârunileyhâ necîb ve edip bir oğlan

[25-B] (1) doğurup ismini Seyyid Alî tesmiye etmiş ve doğurduktan sonra (2) hastalanmıştı. Vâlidesi damadı Seyyid Ahmed es-Seyyâd Hazretlerinin (3) Suriye taraflarında tehallül edip kaldıkları haberini almış ise de (4) kerîmesi Deryâ Hatun'a söylememişti. Hatun müşârunileyhâ vefât (5) etmekle mahdûmu Seyyid Alî'yi büyük vâlidesi alarak Melik-i Efzel (6) ailesinden olan kendi dayıları yanında büyüdü. Hadd-i ricâle bâliğ (7) olup zühd ü salâh üzre yetişerek herkes kendisine ta'zîm (8) ve ihtirâm ve şanını âzam etmeleriyle bir gün büyük vâlidesinin yanına (9) varıp pederini ve mensûb olduğu Ehlibeyti ve aşîreti bilmek (10) ve tanımak arzusu olduğunu beyân ile ağladı. Büyük vâlidesi (11) dahi mücevher kalde kıssasını anlatıp onu koluna bağlayarak (12) pencereye alıverdi. Pencere açılıp kendisini Müttekin Karyesi'nde (13) pederinin önünde buldu. Ondan tekliye-i tarîk edip yanında bir (14) müddet kaldı. Pederi ona kendi hırkâsını libâs edip Mısır'a (15) avdet etmesi için ilhâh eyledi ve kısmet-i ezeliyenin onu en çok (16) Mısır'a tahsis etmiş olduğunu beyân ve ihbâr etmekle Seyyid Alî

[25-A] (1) Hazretleri dahi kanaat ederek geldiği gibi Mısır'a avdet (2) etti. Ondan sonra Mısır'da şöhreti büyüdü. Sohbet ve irşâdlarıyla (3) birçok adam yetişti. Aktâr-ı Mısriyye'nin ağleb-i ehli kendilerine (4) intisâb edip içinde medfûn oldukları hankâhı binâ eyledi. (5) O hankâh el-yevm Râmîle-i Mısır karîbinde Sûkû'l-Arz Mahallesi'ndeki (6) Sukû's-Selah dahi denir, ma'rûf ve meşhûrdur. Seyyid Alî (7) Hazretlerinin kabr-i şerîfleri de orada zâhir ve ziyâret olunmaktadır. (8) Onun için Mısır'da azîm mevlid yapılır." İbn-i E'rac'ın kelâmı (9) burada nihâyet bulmuştur. Seyyid İzzeddîn Ahmed Es-Seyyâd Hazretleri (10) zikrolunan Muttekin karyesinde vefât etmiştir. Diyâr-ı Şâm'da (11) hankâhı ve merkâdî meşhûrdur. Mahdûmları Seyyid

Alî Ebûşşebak (12) Rufâî Mısır'da medfûndur. Yediyüz târihinde vefât etmiştir. (13) Pederleri iki taraftan seyyid ve şerîftir. Çünkü vâlidesi Velîyyetullâh (14) Şerîfe Zeyneb Hazretleridir ki Seyyid Ahmed Rufâî Hazretlerinin (15) kerîmesidir. Seyyid müşârünileyh Hazretleri ise Bağdâd'da medfûn (16) Seyyid Alî Ebü'l-Hasan Hazretlerinin oğludur. Seyyid Alî Ebü'l-Hasan (17) ise (İbn-i Seyyid Yahyâ el-Mağribî) İbn-i Seyyid Sâbit İbn-i Seyyid (18) Hazîm İbn-i Seyyid Ahmed İbn-i Seyyid Alî İbn-i Seyyid Ebü'l-Mekârim

[26-B] (1) Rufaetü'l-Hasan el-Mekkî es-Seyyid Mehdî İbn-i Seyyid Muhammed Ebü'l-Kâsım (2) İbn-i Seyyid Hasan İbn-i Seyyid Hüseyin İbn-i Seyyid Ahmed İbn-i Seyyid (3) Mûsâ Sâni İbn-i İmâm İbrâhim el-Murtazâ İbn-i İmâm Mûsâ el-Kâzım (4) İbn-i İmâm Ca'ferü's-Sâdık İbn-i İmâm Muhammed el-Bâkır İbn-i İmâm Zeyn (5) elâbidîn İbn-i İmâm Seyyid-i mazlûm Hüseyin bin İmâm-ı Âlem-i İslâm (6) zevcû'l-Betûl Ümmü'l-Hasaneyn Aleyhimü'r-Rıdvân Seyyidunâ Alî (kerremallâhu vecchê) (7) dir. Seyyid İzzeddîn Ahmed Seyyâd Hazretleri ilm-i ensâb erbâbının (8) kitâblarında beyân ettikleri üzre (İbn-i Seyyid Abdürrahîm İbn-i (9) Seyyid Seyfeddîn Osmân İbn-i Seyyid Hasan İbn-i Seyyid Hasan İbn-i (10) Seyyid Muhammed Aslet İbn-i Seyyid Hazm) dır ki bu Seyyid Hazm Hazretleri (11) anfeanen ta'dâd olunduğu üzre Meşrik-ı Sekânî olan Hüseynilerden (12) Ben-i Rufâa Ferevânî câmi bir cedd-i 'aliyedir. Radıyallâhu anhum. (13) Münâsebet gelmiş iken Pîr-i Âlicân Ebü'l-Âlemin Muhyiddin Seyyid (14) Ahmed Rufâî Hazretlerinin dahi teberrûken bazı mertebe ezkâr-ı celîle- (15) lerini tezkâr edelim. (16) Müşârünileyh Hazretlerinin siyâdetlerinde yani neseb-i 'aliyelerinin (17) birvechi mesrûd Hz. Fahr-i Resûl'e (Sallâhu Teâlâ aleyhi (18) ve alâ âlihî ve zürriyetihî) irtikâ ve ittisâl ettiğinde asla ve kat'â (19) şek u şüphe yoktur. Neseb-i şerîfleri anfeanen beyân ve ta'dâd olunduğu

[26-A] (1) vechile ricâl-ı sikât taraflarından mazbût ve mustakil kitâblarda müselselen (2) mezkûr ve mesrûddur. Kendi zamân-ı şerîflerini idrak eden a'yân-ı (3) ulemâ-i muhakkikînden Hâfız Kâsım bin Muhammed bin Haccâc bin Alî (4) bin Ebûbekir bin Fazl eş-Şâfiî Hazretleri tercüme-i hâl (5) müşârünieyh hakkında (Ümmü'l-Berâhin bi-Tashîhi'l-Yakîn fi İşaratü's-Sâ- (6) lihin nâmıyla müstakil bir kitâb te'lîf edip baş tarafında müşârün- (7) ileyh Hz. Hüseyin Efendimiz'e müntehî olan neseb-i şerîflerini (8) ve Hac ettikleri sene ziyâret-i Ravza-i Mutahhara esnâsında vukû'a (9)

gelen Takbîl-i Yed-i Nebî kıssasını beyân etmiştir ki kitâb-ı mezkûr (10) 678 târihinde te'lîf olunmuştur. Yine ulemâ-i Şâfiyye'den ve o asır (11) a'lâmından İmâm Abdülkerîm Rufâî el-Kazvînî Hazretleri dahi (12) menâkıb-ı Hz. Seyyid Ahmed Rufâî'ye mahsûs olmak üzere bir (13) kitâb tasnîf edip (Sevâdü'l-Ayneyn) tesmiye eylemiştir. (14) Neseb-i 'aliye-i Hz. Seyyid orada dahi Hz. Fahr-i Âlem'e peyveste (15) olmak üzere bir vechi mesrûd müselselen mezkûrdur ve ol (16) neseb-i mübâreğîn zikr u serdini müteâkip şu beyit mündemicdir: (17) *نسب قلالته الفخيمة كلها حتى الرسول فراند وعصائم* (18) Yani bir neseb-i âliyedir ki dürr-i nazîm gibi olan kalâde-i fahîmesi.

[27-B] (1) Hz. Peygamber'e müntehî oluncaya kadar bütün şâhidâna ve bi-mîsâl (2) ve bi-bahânedir. İmâm Râfî'nin vefâtı ise altı yüz yirmi üç (3) târihindedir. Sâhib-i kâmusun amcası olup o asır (4) meşâhirinden ve İmâm Abdülazîz ed-Dîrînî ki kendinin ulûm-u zâhire (5) ve bâtinede olan esâtîz ve meşâyihiñi bie ercûze-i tavîle ile ta'dâd (6) ve o meyânda Hz. Seyyid Ahmed'i dahi bu nesebe yâd eylemiştir. Muasır- (7) larından bulunan İmâm İbrâhim Bâkirü'l-Kazrevânî menâkıb-ı Hz. (8) Seyyid Ahmed Rufâî'ye mutazammın fârisiyyü'l-ibâre bir kitâb te'lîf (9) edip ismini (Şifâü'l-Eskâm fî Sîreti'l-Ğavsü'l-Enâm) tesmiye (10) eylemiş ve Hz. Seyyid'in zikr-i neseb-i mübâreğîni re's-i kitâba ser-tâc-ı (11) dibâce etmiştir. Dokuz yüz târihinden mukaddem vefât etmiş olan ve (12) Zeynüddinü'l-Hafî Hazretlerinin halîfesi bulunan Şeyhülislâm (13) Ahmed bin Celâl el-Lâriyyü'l-Hafî rahmetullâh dahi Seyyid Ahmed Rufâî (14) Hazretlerinin neseb ve menâkıb-ı celîleleri hakkında mufasssal bir kitâb (15) te'lîf edip ismini (Celâi's-Sadâ bi Sîreti İmâmü'l-Hâdî) koymuştur. (16) Silsile-i neseb-i şerîflerini müteâkip şu kıt'ayı derc etmiştir: (17) *وأرى السيادة لا يكون تمامها لنجيب قوم ليس بابن نجيب* (18) كالرمح (19) Hz. Seyyid Ahmed Rufâî'nin er-Rufâî deyu nesebi

[27-A] (1) bulundukları (Rufâa) bazı kitâblarda bilâ tahkîk yazıldığı üzere (2) Arab'dan bir kâbile olmayıp kendi silsile-i neseblerinde mezkûr (3) bulunan cedd-i a'lâları Ebü'l-Mekârim Ruffatü'l-Hasan Hazretleridir. (4) kendileri Irak'ta Vâsita karîbinde (Ümmü Abîde) denilen karyede (5) beş yüz on iki târihinde tevellüd buyurmuşlardır. Sâhib-i Ümmü Âbide (6) olmaları bu cihettendir. Muzâf oldukları (Ümmü Âbide) dahi (7) nâsık teleffuzları vechiyle esma-i Arab'dan olduğu üzere zamm-ı (8) ayn ile ism-i tasğîr bünyesinde olmayıp sefîne veznindedir ki Abîde'nin (9) ayn'ı

meftûh ve bâ'sı meksûr ve memdûdedir. Nitekim sâhib-i kâmus (10) tasrîh eylemiş ve Hz. Seyyid'in kabir-i münîrleri orada olduğunu (11) söylemiştir velâdetlerine Şeyhülislâm Sirâcüddîn el-Mahzûmî (12) el-Ahmedî (Bîşrî) gelmesini târîh düşürmüştür ki müjde demektir. (13) Ebced hesâbı ile kelime-i mezkûr beş yüz on ikidir: (14) $Be2 + \text{Şin}300 + Ra200 + Ye10 = 512$ (15) Yedi yaşlarına kadar pederlerinin hücre-i terbiyetlerinde bulunup pederleri Seyyid Alî Ebu'l (16) -Hasan Hazretleri ehl-i bid'atın fesâdâtını Halîfe'ye i'lâm ve izâh (17) zımında Bağdâd'a gitmiş ve orada sene 519'da irtihâl-i dâr-ı bekâ eylemişti. (18) Emîr İbnü'l-Müseyyeb Bağdâd'ın Re'sü'l-Karye denilen mahallesinde müşârünileyh (19) için bir türbe binâ etmiştir, ziyâret ve teberrük olunur. Pederlerinin vefâtlarından

[28-B] (1) sonra Hz. Seyyid'i dayısı Şeyhü'z-Zamân Ebû'l-Mekârim (2) Mensûr Ribâl Bitâhi Hazretleri uhde-i kifâyetlerine alıp bir (3) müddet-i kalîleden sonra müşârünileyh Mensûr âlem-i menâmda Hz. (4) Risâlet'ten aldıkları emîr ve işâret üzerine kendisine ulûm-u şer'iyye (5) tâ'lim u feyz u terbiyeti için Hz. Seyyid'i alıp Şeyh Alî (6) Ebû'l-Fazlû'l-Kariyü'l-Vustâ Kuddise Sırrûh Hazretlerine götürdü. (7) Şeyh Alîyyü'l-Vustâ Hazretleri dahi emr-i mâneviyy-i nebevîye imtîsâl (8) edip Seyyid Ahmet Hazretlerinin şânına ziyâde i'tina eyledi. (9) Hz. Seyyid çok sürmeyip ulûm-u akliyye ve nakliyyede fâikü'l-emsâl (10) oldu. Mezheb-i İmâm Şâfîi üzre fakîh yetişip ilm-i fikh-ı Şâfîi'den (11) olan Tenbiye nâm kitâb-ı celîli ezber etti ve ta'likât olarak (12) kitâb-ı mezkûreyi güzelce şerh eyledi. (Şerh-i mezkûr Tatar (13) vukû'unda zayi olmuştur denir). Ulûm-ı şer'iyye ve ma'ârif-i mâneviyyeyi (14) ahze devâm edip müşârünileyhuma Şeyh Alî ve Şeyh Mensûr'un (15) vefâtlarından sonra Hz. Seyyid asrında müteferrit oldu. (16) Mehâsin-i ahlâkta ve şeref-i teba'üdde ve ülûv-vü nesebde ve mecd ve hasepde (17) ve esr-i pak-i Nebî'ye kesret-i mutabaatta kendisine müsâvi kimse bulunmadı. (18) Mertebe-i 'aliyesine vâsıldan ümitler münkatı ve rikâbı ricâl kendisine

[28-A] (1) hâzî' ve hâşî' olup kalbleri ona meyyâl ve meclûb ve feyz-i kudsiyesi (2) bâ'is-i inkishâf-ı ekdâr-ı kürûb idi..(3) 555 senesi Hac edip cedd-i a'lâları Hz. Fahrü'l- (4) Enbiyâ'yı ziyârete vardılar. Merkad-ı Mutahhar Hz. Peygamber Sallalâhu (5) aleyhi ve sellem'e karşı durup: Es-selâmu aleyke yâ ceddî (6) dediler. Cenâb-ı Akdes Hz. Nübüvvet-me'âb'dan dahi: Ve aleykesselâm (7) yâ veledi cevâb-ı

aliyesi sâdır oldu ve herkes işitti. (8) Hz. Seyyid hânîn ve enîn edip ağladılar: Ve şu kıt'ayı inşat (9) buyurdular: (10) *في حالة البعد روى كنت ارسلها تقبل الارض عنى وهى تائبى* (11) Meâl-i kıta: “Hâl-i bu'dda rûhumu irsâl eder idim ki tarafımdan (13) binniyâbe huzûr-ı hümâyûn risâlet-penâhîlerinde yer öper idi. Şimdi (14) nevbeti eşbâh olmakla cesed ve cânım hazırdır, sağ elinizi (15) uzatınız da dudaklarım şerefyâb takbîl olsun” demektir. (16) Hz. Resûlullâh mübârek dest-i şerîflerini zerîh-i kudsiyyelerinden (17) şebeke-i saâdet hâricine uzattılar. Cenâb-ı Seyyid dahi mele-i azîm (18) ve cem-i ğafîr içinde yed-i müebbede-i Nebevîyyeyi takbîl ve telâsüm ettiler. Harem-i (19) Şerîf-i Nebevî binlerce nüfus ile dopdolu idi. (20) Bu vak'a-i mübâreke derece-i tevâtürde şöhet bulmuştur. Hiç

[29-B] (1) bir kerâmet bu haber-i şerîf gibi şürût-ı tevâtürü câmi' ve sahîh (2) isnâd olarak bize vâsıl olmamıştır. Huffâz ve muhaddisîn (3) ve 'ârifin ve ricâl-i tabakât bunu sûret-i kâtiyede beyân (4) etmişlerdir. Bu kerâmet-i mübâreke için müstakil kitâblar dahi telîf (5) ve tasnîf edilmiştir. Bu meşhûr ve mütevâtirdir. Bunun inkârı (6) a'ûzü billâh-i Teâlâ sevâib-i nifâktandır. Yed-i müebbede-i Nebevîyyenin Hz. (7) Seyyid Ahmed Rufâî'ye med buyurulduğu gün Harem-i Şerîf-i Nebevî'de (8) İmâm Şeyhü'l-İslâm el-Harrânî ve'z-Zahferânî ve'l-Cilânî ve İbn-i Mûsâfir (9) ve'l-Menencî ve ğayrihim kaddesallâhu Teâlâ esrârahum hazerâtı bütün hâzır (10) idiler. Esnâ-i mübâreke Medîne-i Münevvere kâfilesi doksan bin (11) nüfûsa karîb idi. Sultânü'l-Muhaddisîn el-Ferâvâsî ve'l-Hâfîzü't-Takî (12) el-Vâsîtî ve İmâm Abdülazîz ed-Dîrînî ve Fakîhü'z-Zamân Yahyâ bin Abdülmelik (13) el-Vâsîtî ve muktedib olan daha birtakım esmâ-i celîle demişlerdir ki (14) evliyâullâhtan hiçbir velînin hiçbir kerâmeti Seyyid Ahmed Rufâî Haz- (15) retlerinin kerâmeti gibi tevâtür-i muteber ile bize vâsıl olmamıştır. (16) Müellif-i kitâb der ki Hz. Seyyid'in kerâmeti bi-iznillâh-i Teâlâ el'ân (17) cârî ve müstetir ve esta'îzü billâh [Nehnu evliyâukum fi'l-hayâtü'd-dünyâ ve fi'l-âhirah] (18) kavî-i kerîminin şehâdetiyle dâimâ meşhûrdur. Seyyid Ahmed Rufâî haz- (19) retleri'nin asr-ı şerîflerinde kendilerine intisâb ve mutâbaat edenler (20) kesret cihetiyle ta'dâd olunmazlar. Târîh-i Kâmil'de İbnü'l-Esîr Hz.

[29-A] (1) müşârünileyhin zikrinde demiştir ki: “Seyyid Ahmed sâlih bir zât olup (2) 'inden'nâs kendisi için kabûl-i azîm vardır. Telâmiz ve dervîşânı (3) bihadd u

hesâbtır.” Hâfız Zehebî dahi Hz. müşârünileyh hakkında: (4) “zamânın sultân-ı ‘ârifînidir” deyu Târih-i Sağîr’inde onu “Seyyidü’l-‘Irâkiyyûn” (5) unvânıyla irâd etmiştir. İbn-i Muhriye Hz. Seyyid hakkında: (6) “kerâmeti hadd u hasre gelmez. Kendinin nâmı aktâr-ı cihâna (7) yayılmıştır ve her taraftan kendisine hesâba gelmez halk tâbi’ (8) ve münte-sib oldu” demiştir. İbnü’l-Cevzî demiştir ki: “Bir nısf-ı (9) Şa’bân’da Hz. Seyyid Ahmed Rufâî’nin yanında bulunmuştum, nezd-i devletlerinde (10) yüz binden ziyâde adam var idi, cümlesine kâfi ve kifayetlerine kâim (11) idiler.”(12) Hz. Seyyid’in senâsında olanları biz zikr u ta’dâd edecek (13) olsak birkaç cilde muhtaç oluruz. Şeyhü’l-İslâm Tacüddin Es-Sebkî’ye (14) Cenâb-ı Hak rahmet etsin ki: “Eğer biz onların zikr-i fezâillerini (15) te’âdât murâd etsek vakit müsâid olmaz.” demiştir. İmâm-ı Fârûsî’nin (16) İrşâdü’l-Muttakîn’de sitâyîş-i Cenâb-ı Seyyid hakkında zât-ı müşârünileyhe hitaben (17) nazm ve irâd etmiş oldukları şu kıta güzeldir: (18) مفاخر كالبدر طالعة هذا تولى وذاك مقترّب (19) أنت السماء السبع شنشنة آيات فضلك كلها عجب (18)

[30-B] (1) Ümmü Âbide’de beş yüz yetmiş sekiz târihinde irtihâl-i dar-ı bekâ buyur- (2) muşlardır. Zürriyetleri Seyyide Fâtıma ve Seyyide Zeyneb nâm iki kerîme-i (3) muhteremelerindendir. (4) Nakilleri merce-i mutemin olan ehl-i tahkikin bu bâbta hulâsa-i (4) mukalleri şudur ki Hz. Seyyid Ahmed Rufâî büyük pederleri (5) Seyyid Yahyâ Hazretleri ki Basra Nakîbi idiler Ben-i Rufaatü’l-Hüseyni (6) âilesinden Basra’ya en evvel onlar kudûm etmiştir. Dört yüz elli (7) târihinde Basra’ya dâhil olmuşlardır ki o sene besa seyri denilen (8) Resisü’ş-Şîa Bağdâd’a gelip orada Camiü’l-Mensûr’da Melik-i (9) Mısır Mustansır Billâhü’l-Alevî nâmına hutbe ve evvelce: “Hayya alâ amelü’l-(10) hayr” deyu ezan okuyarak ihyâyı bid’at ve izhâr-ı şîa eylemişti. (11) İşte o sene Halîfe (Kâim Biemrillâh) Basra Nakîbü’l-Eşrâflığı’nı (12) zühd-ü salâh ve Sünen-i Seniyye’ye temessük ve eshâb-ı Resûlullâh’ın Sîretleri (13) üzre amelde iştiharları cihetiyle belki Şîa ve ehl-i hevânın sebep-i (14) zevâl-ı fesâdı olur diye müşârünileyh Seyyid Yahyâ Rufâîyyü’l-Hüseyni (15) Hazretlerine tefviz etti ve mucibiyle amel etmek üzre müşârünileyhe bir de (16) tâlimatnâme verdi. Seyyid Yahyâ Hazretleri o tâlimat üzre amel (17) u hareket ettiler. O Seyyid’in yüzünden İtret-i Nebevîye ve cürsüme-i (18) Fâtîmiye’nin şerefi muhafaza olunmakla berâber Cenâb-ı Hak Sünen-i Seniyye’yi (19) teyit buyurdu. Kalbler kendisine meclûb ve munâtıf ve ehl-i sünen-i

[30-A] (1) muhibin mahbûbe olan taalluk ve incizâbı gibi kendisine muncezîb oldu. (2) Seyyid Yahyâ Hazretleri orada Şeyh Ebû Saîdü'l-Buhari el-Ensâri (3) Hazretlerinin kerîme-i necîbesi Ulemâü'l-Ensâriyeyi tezvîc ile ondan (4) Hz. Pir'in pederi olup Bağdâd'da Reisü'l-Karye denilen mahâlde (5) medfûn bulunan Seyyid Alî Ebü'l-Hasan nâm veled-i mükerrerleri doğdu. (6) Seyyid Alî büyüdülerinde Basra betâihinde Ümmü Âbide denilen (7) karyede sâkin olup orada kendi dayızâdesi Fâtıma'yı (8) tezvîc etti ki İmâm-ı Mensûr Rabbânî'nin hemşiresidir. Hatun müşârün- (9) ileyhâ sülb-ü Seyyid Alî Ebü'l-Hasan'dan kutb-u celîl u şerîf asîl İmâmü'z- (10) Zamân Hüccetullâh Alî ehl-i 'irfân Seyyid Ahmed Kebîr er-Rufâî (11) Hazretlerini- ki pîr-i tevâif ve pişvâ-yı sûfiyedir- doğurmuş (12) olduğu gibi bâ'de Seyyid Osman ve Seyyid İsmâil isimlerinde iki veled-i (13) mükerrer ile Sitt Nesîbe nâm kerîme-i muhteremeyi dahi doğurdu. (14) Seyyid Osman'dan Ahmed isminde bir ve Seyyid İsmâil'den Ferah ve Mübârek (15) isimlerinde iki evlat vücûda geldi. Sitt Nesîbe Hazretlerine (16) gelince; ecdâd-ı Hz. Seyyid Ahmed Rufâî'den bulunan Hasan bin Uslet (17) bin Hazım Hazretleri ki kendi emmuzâdesi Nakîb Seyyid Yahyâ Hüseyini (18) Hazretleriyle berâber Basra'ya gelip feyz u terbiyetine Nakîb müşârünileyh (19) Hazretleri bakmış ve ona ulûm-u dîniye okutup izhâr-ı reşâdet (20) eylemiştir. Büyüdüğünde ona Şeyh Ebü'l-Fazl'ın kerîmesini tezvîc etmiştir.

[31-B] (1) Ondan Seyfeddîn Osman doğmuş ve sinn-i rüşte vusûlünde müşâ- (2) rûnileyh Sitt Nesîbe Hazretlerini, ki kendi emmizâdesi ve Hz. (3) Seyyid Ahmed Rufâî'nin hemşiresidir, tezvîc eylemiştir. Sülb-ü Seyfeddîn (4) Osman'dan Sitt Nesîbe Hatun, Alî ve Abdürrahmân ve Abdüsselâm namesyadı (5) doğurmuştur. (6) Seyyid Ahmed Rufâî Hazretleri ibtidâ-i emîrde Hadicetü'l-Ensâriye (7) isminde sâlih bir hatun tezvîc edip ondan Fâtıma ve Zeyneb (8) isimlerinde mezkûr iki kerîme-i necîbeleri vücûda gelmiştir. (9) Müşârünileyhâ Hadicetü'l-Ensâriye ondan sonra vefât etmekle Hz. (10) Seyyid müşârünilehânın hemşiresi Râbia nâm zâhide-i sâlihâyı tezvîc (11) buyurdu ondan Sâlih Kutbüddîn isminde bir veled-i mükerrer dünyâya gelip (12) on yedi yaşında olduğu hâlde tehhül etmeden pederlerinin hayâtında (13) vefât etti. Şeyh Hedâdî'nin kavlince o çocuk dahi tehhül (14) edip Mensûr isminde bir çocuk bıraktı. Hz. Seyyid'in (15) Fâtıma isminde olan kerîmelerini kendileri hemşire zâdeleri (16) ve emmizâdelerinin Alî Mahzubü'd-Devle bin Seyfüddîn Osmana (17) tezvîc buyurdular sülb-ü müşârünileyhden Fâtıma Hatun Velîyullâhü'l-İmâm (18) ü'l-Kebîr Muhyiddin

İbrâhim el-Ğarib ve Necmeddin Ahmed el-Asğar (19) Hazretlerini doğurdu. Zeyneb isminde olan kerîmet-i necîbelerini (20) ise kendi halazâdesi ve pederinin emmizâdesinin oğlu bulunan

[31-A] (1) Muhammedü'd-Devle Abdürrahîm'e tezvîc edip ondan Şemseddîn Muhammed (2) ve Kubeddîn Ahmed ve Ebü'l-Hasan Alî ve İzzeddîn Ahmed es-Seyyâd ve Ahmed (3) ve Ebü'l-Kâsım ve Ebü'l-Hasan Abdülmuhşîn hazerâtı ile iki benât-ı mükerrerem (4) doğdu cümlesinin Suriye'de ve Irak'ta ve Mısır'da ve Hicâz'da (5) zürriyetleri vardır. Menşe-i hânedânları Ümmü Âbide denilen yerdir. (6) Oranın ve Vâsıt ile Basra'nın riyâset ve meşihatını batnen bâ'de batnen (7) onları tevârüs ederler Kâdî İbn-i Hallikân târihinde demiştir ki o (8) nevâhide şimdiye kadar onun birâderzâdeleri tevârüs-i meşihat ede (9) gelmiştir. Kendilerinin zürriyet-i mübâreklerine müntehi Diyâr-ı Mısıriyye'de (10) ve Şâm'da ve Irak'ta ve sâir bilâdda fûrû-ı kesîre vardır. Cenâb-ı Hak (11) kendisine lîsân-ı mueyyed i'tâ etmiş ve kadem-i sâbit ihsân buyurmuş (12) ve kulûb-u nâsta onu hâkim kılmış ve masdar-ı havârik-ı âdât (13) ve kerâmât eylemiştir. Mecâlis-i kadîmeleri ulemâ ve fuzalâ ve evliyâ (14) ve eimme-i şüyûh ile mâlâmâl olup nush u irşâd yolunda irâd-ı nutuk (15) buyurdukça cümlesi celâlet-i makâm ve ilm u 'irfânlarını takdîren (16) güyâ başlarına kuş konmuş gibi sâkit ve sâkin bulunurlar (17) ve başka bir kimsede müçtemi' olmayan mezâyâ-yı 'aliye ve hîsâl-ı şerîfeyi (18) mahzâ Cenâb-ı Hakk'ın in'âmı eseri olarak kendilerinde müçtemi' (19) bulurlar idi. Mecâlis-i mübâreklerini ricâl-ı tarîkten pek çok (20) zabt u cem edenler olmuş ve ol bâb da güzel kitâblar tedvîn

[32-B] (1) olmuştur. Cümleden biri Bürhân-ı Müeyyed'dir ki onu Şeyh (2) Celîl Şerefeddîn bin Abdüssemi' el-Hâşimiyyü'l-Abbâs cem etmiştir. (3) Biri de Meclis-i Ahmedîyye'dir ki onu Şeyhü'l-Muhaddis er-Rıhleti Abdülazîm (4) Vâsıtî cem etmiştir. Biri de Kitâbü'l-Hükm'dür ki onu kendi (5) halîfeleri ve vâris-i esrâr-ı şerîfeleri Abdüssemi' Abbâsi Hâşimi'ye (6) itâ ve ihsân etmişlerdir. Daha nice âsâr-ı nâfi'a ve hükm-i sâtı'aları vardır ki (7) nezd-i ehl-i 'irfânda her zamân mergûb u muazzamdır. Hele hadm-ı bid'at (8) ve ihyâ-yı sünen yolunda ve eser-i Nebî ve ashâbına mutâbaata teşvîkte kelimât-ı (9) mübârekleri aşkın ve taşkındır. Hüsn-ü sîret ve lûtf-u tabî'at (10) ve tevâzu'-u hâlis ve vus'at-ı sûver ve halk-ı cemil eserât-ı ihvânı (11) af ve hilm ve tehmil ve cûd u kerem ve Hak Celle ve Âlâ'ya zill u inkîsâr (12) u

Vechullâh halka teveddüd ve müslimîni irşat ve sapkınları tarîk-i (13) sevâba ircâ ve bid'înânı zülmet-i küfürden nûr-ı imâna celb u cezb (14) ve mukarribân-ı şeyâtîni tezlil ve ihânet ve evliyâ-yı Rahmân'ı îzâz u takviyet (15) ve ulemâ ve meşâyîha hürmet ve harekât ve sekenâtta sünen-i seniye (16) mulâzimet hısâlî kendilerine Cenâb-ı Hak bahşidesi olan hâl (17) u makâm ve hulk-ı seciye-i mu'âliye i'tisâmları muktezası olup bu hısâl-ı (18) 'aliyeyi Hak Teâlâ kendisine hâl u hakikat kılmış idi. Rütbe-

[32-A] (1) lerinin mertebe-i kutbiyyet ve gavsıyyetin fevkinde olduğuna bütün ehlullâhın (2) ittifâkı vardır. (3) Evliyâyı Azîm Hazerâtı: Ashâb-ı Nebî'den ve A'yân-ı Ehlibeyt olan (4) Eimme-i İsnâaşer'den sonra bu evsâf-ı hamîde ahlâk-ı saîde (5) ve makâmât-ı ferîdeyi Hz. Seyyid Ahmed Rufâî'den daha câmi' bir (6) velî gelmedi demişler ve kerâmât ve hârikalarından zikrolunan medid-i Nebî (7) medesinden başkası da olmasa celâlet-i kadrlerine o kâfidir. (8) Şerîf Ârif Hasan Ebü'l-İkbâl Vefâî el-Hasanî Hazretleri (9) Şeceretü'l-İrşâd nâm risâlelerinde demiştir ki: Seyyid Ahmed Rufâî (10) Hazretleri bu kerâmet ile teferrüd etmişlerdir sâir velîye bu nasip (11) olmamıştır. Gerçi verese-i Nebî efhâm olan a'yân-ı evliyâullâh için (12) şuhûd-u Nebî sahîh ve sâbittir. Velâkin onların kendilerine ve birde Cenâb-ı (13) Hak ihtiyar buyurup onlara ilhak ettiği zevâta hastır. Bu da (14) Seyyidunâ Ebü'l-Hasan Şâzeli emsâlî aktâb-ı ümmetten birtakım efrâda (15) müyesser olabilir. Seyyidunâ Ebü'l-Hasan Şâzeli'den rivâyet-i sahîh ile (16) sâbit olduğu üzere kendileri: Vallahu Ekber Rasulullâh benden (17) turfe-i ayn içre muhtecip ve nihân olsalar kendimi müslimînden (18) addetmezdim buyurmuşlardır. Bu hâl kendi vârisleri ve halîfeleri (19) Şeyh Ebü'l-Abbâs Mursî Hazretlerinden dahi vâki olmuştur ki (20) müşârünileyh Hazretleri dahi rüyet-i Nebîden inhicâbı makâm-ı velâyetlerince

[33-B] (1) noksan addederler idi. Bu hâl fenâ fî'r-Resûl makâmının ehli (2) olan daha sâir zevâtta dahi nakl u rivâyet olmuştur. Ancak (3) Hz. Seyyid Ahmed Rufâî'ye Hak Celle ve âlânın menn u ikrâm (4) buyurmuş olduğu zikr olunan menkıbe-i azîmi ol mertebeden (5) 'âlîdir ki yed-i mübârek-i Nebevîye Hz. Seyyid sebebiyle zâhire çıkıp (6) ve aslından ve ğayrılardan cem-i ğayrın meşhûdları olmuştur, intihâ-yı (7) kelâma. (8) Mısır'da medfûn olup kemâl-i şöhrat ile yâd ve tezkâr olunmakta (9) ve ehl-i Mısır taraflarından sâhib-i sırr-ı azîm ve kadr-ı fehîm pîr-i kebîr (10) Seyyid Ahmed Rufâî Hazretleri zannedilmekte bulunan Seyyid Alî (11) Rufâî Hazretlerine

gelince: Bâlâda îzâhen beyân ettiğimiz vecihle (12) Hz. müşârünileyh Seyyid Ahmed Rufâi Hazretlerinin ahfadındandır. (13) iki cihetle şerîftir. On yedi yaşında iken mertebe-i kutbiyete (14) vasıl olmuştur. Ben kendi nefsimde ziyâretini çok tecrübe (15) etmişimdir ve feyzini müşâhede etmişimdir. Bin elli senesinde ben (16) ağır bir kedere uğramıştım. Çok Salavât-ı Şerîfe getirir (17) Fâtîha okuyup Diyâr-ı Mısırî’de sâkin evliyâullâhın ve sâir ehl- (18) ullâhın ervâhına ihdâ ederdim, böyle birkaç günler geçti. Gecenin (19) birinde rüyâda Hz. Hızır’ı gördüm. Beni cephemden çekip (20) Seyyid Alî Rufâi makâmına götürdü. Ve: burada Âl-i Beyt-i Nebî’den

[33-A] (1) bir büyük kimse vardır ki Seyyid Alî Rufâi denir, onu ziyâret (2) ve Fâtîha-yı Şerîfe’yi ona on bir defa kıraat ile Cenâb-ı Hak senin (3) maksûdunu hâsıl ve gam u hemmîni zâil kılar, dedi. Uyandım (4) ve dediğini yaptım. Hak Teâlâ en seri’ bir zamânda benim hâcetimi (5) kazâ edip kederimi izâle eyledi. Üstâdımız Şeyhü’l-İslâm (6) Burhâneddîn Alîyyü’l-Halebi el-Kâhiri’nin sulehâ-i Ahmedîye’den bir cemâata: (7) “Bizi Seyyid Alî Rufâi’nin huzûr-u merkadinde duânızdan unutmayınız. (8) Zîrâ orada olan duâ müstecaptır çünkü kendisi a’yân-ı evliyâullâh (9) kibâr-ı evlâd-ı Resûlullâh’tandır” diyor olduklarını işitmişimdir. (10) Ve kendilerini müşârünileyhi ziyâret eder merkad-ı şerîfeleri huzûrunda (11) boyun bükerek görmüşümdür. Bir kere ben de berâber ziyâret etmişidik. (12) Bâde’z-ziyâre Cenâb-ı Üstâd bana edip: “bizim için Ümmü Âbide’ye (13) vusûl mümkün değil ki Seyyid-i Kebîr Ahmed Rufâi Hazretlerini dahi (14) ziyâret ile behreyâb olalım. Ve lâkin işte biz onların Mısır’da olan (15) vârisini ve bir cüz’i ve nâibini ziyâret ediyoruz” dediler ve İmâm İzzeddîn (16) Ğarûsî’nin şu kıtasını temsil ettiler: (17) أمر بقبعان الحمي بعد أهلها - ألقى شيبى باكياً بتراهم (18) لعلى أراهم أو أرى من رآهم (19) واطرق أطراف الطريق مولها - لعلى أراهم أو أرى من رآهم dertli ve illetliler ve deliler götürülüp üzerinden biraz gün

[34-B] (1) gün geçerek Hak Teâlâ’nın o Seyyid Alî makâm-ı burkânıyla onlara afiyet (2) verdiğini ben görmüşümdür. Şeyh Tufî Hz. Nebîyyi Ekrem’i makâm-ı (3) Seyyid Alî Rufâi’de ve Seyyid huzûr-u nebevîde hizmette bulunarak Hz. (4) Nebîyyi Ekrem kendilerine hitâb ettikçe “Yâ veledî” deyu hitâb (5) buyurur hâlde gördüğünü bana haber vermiştir. Şeyh Sâlih Alî (6) Dâmenhûrî dahi bana: Ricâl erbaîn vakti makâm-ı mezkûrede leylen (7) hep bir yere gelmiş görüp onlardan her birinin bu gece bir leyle-i (8) saîdedir ki biz kendimiz Seyyid’imizin utbesinde bulunuyoruz dediklerini

(9) söylemiş ve me'al-kasem "ben bunu hâl-i yakazada müşâhede ettim" (10) demiştir. Kendisi mevsûkâb ve sâdikü'l-kelâm idi. (11) Hz. Seyyid Alî vakûr, muhibb ve inde'n-nâs pek sevilen (12) idi. Diyâr-ı Mısıriyye'de azîm şöhreti ve bi-cud u hesâb hârikulâde (13) işleri vardır. Kendilerinin evrâ[k] u ahzâb-ı mecmûası (14) olduğu dahi söylenir. Ve lâkin ben onu ne buldum ve ne de gördüm (15) evet birâderimiz Şeyh Şehabeddîn Ahmed Mansûr Rufâî "Nebî el-Ma'rûf (16) el-Mehdîyye fî'l-Vezâîfî'l-Ahmedîyye" isminde azîmü'l-fâide ve celîlü'l-menâfi (17) bir kitâba matla kılmıştır. Kitâb-ı mezkûr sâhib-i terceme Seyyid (18) Alî Rufâî Hazretlerinin pederleri Mevlânâ Seyyid İzzeddîn Ahmed (19) Seyyâd Hazretlerindir. Kırâatleriyle tebrik ve istifâde eyledim. O kitâbın (20) içinde Hz. Pîr Rufâî'nin kelimâtına ve zikr-i makâmâtına ve ahvâline

[34-A] (1) ve neseb-i şerîfine ve hüsn-ü sîret ve tarîkatına dâir galîle [*]¹⁰ (2) şifâ ve alîle devâ olacak şeyler vardır. Hâsılı kelâm bu hânedân (3) ehli bir kavm-i alişândır ki konukları cevır görmez, celîsleri (4) bedbaht kalmaz, muhipleri rüsvây olmaz. Feyz u berekâtı zâhir (5) ve kerâmetleri bâhir ve teşrifleri hazırdır. Cenâb-ı Hak bizi onların (6) dostluğu ve muhibliği üzre imâte etsin ve muhabbetleri berekâtıyla bizi (7) merzûk eylesin. Bizi ve cem'-i mü'minîni onlarla behreyâb etsin. (8) (Seyyid Kutbü's-Şehir Ahmed el-Bedevî radiyallâhu anh) (9) Müşârünileyh Seyyid Ahmed Bedevî Hazretlerinin silsile-i neseb-i 'aliyeleri (10) şu vecihledir: Ahmed bin Alî bin İbrâhim bin Muhammed bin Ebûbekir (11) bin İsmâil bin Ömer bin Alî bin Osman bin Hüseyin bin Muhammed bin (12) Mûsâ bin Yahyâ bin İsa bin Alî bin Muhammed bin Hasan bin Alî bin (13) Muhammed bin Alî Rızâ bin Mûsâ Kâzım İbnü'l-İmâm Ca'ferü's-Sâdik (14) İbnü'l-İmâm Muhammed Bâkır İbnü'l-İmâm Alî Zeynelâbidîn İbnü's-Sıbt Seyyidunâ (15) Hüseyin İbn-i Seyyidetü'n-Nisâ Fâtımatü'z-Zehrâ bint-i Rasulullâh Sallâhu aleyhi (16) ve sellem.

[35-B] (1) Şeyh Abdülvahhâb Şa'rânî Tabakât-ı Vustâ'sında demiştir ki (2) muhaddisinden Hâfız İbn-i Hacer Askâlanî'nin Seyyid Ahmed el-Bedevî hakkında (3) bir suâl ve cevâbını gördüm ve onun burada zikr u irâdını almanın (4) mu'temed-i aleyhi olmak azmiyle münâsip buldum. Çünkü şundan (5) bundan bahseden kitâbları yazanlar te'lîfgerdeleri olan âsârda (6) sahîh olmayan şeyleri de hikâye ederler. Muhaddisîn ise böyle değillerdir. (7) Radiyallâhu anhum. (8) İmdi müstâinen bi-

¹⁰ Susuzluk harareti

tevfikallâhu Teâlâ ben derim ki fuzalâdan (9) biri Hâfız-ı hadîs olan İbn-i Hacere şöyle bir suâl takdîm (10) etmiştir: Seyyidunâ Mevlânâ Şeyhü'l-İslâm Hazîf Sultânü'l-Muhaddisîn (11) Seyyid Ahmed el-Bedevî hakkında ne buyururlar? Bu suâle cevâbda müşârûn (12) ileyh İbn-i Hacer Askâlanî şöyle demişlerdir: O, Ebü'l-Fityân Ahmed (13) İbn-i Alî bin İbrâhim bin Muhammed bin Ahmed'dir. Mekke-i Müşerrefe'de ikâmet (14) etmiştir. Pederi orada 617 senesinde vefât edip Bâbü'l-Muallât'ta (15) defnolmuştur. Kabri el'ân orada zâhirdir, ziyâret olunur. (16) Kendisi Bedevî diye ma'rûftur çünkü bedevîler gibi yaşamaya tutunur (17) idi, iki kat yaşmağı olup hiç çıkarmaz idi. Kendisine (18) evlenmek teklîf olundu. İbâdete düşkün olduğundan kendisi (19) kabûl etmedi. Kur'ân-ı Kerîmi tamamıyla hıfz etmişti. Mezheb-i (20) Şâfiî üzere fıkıhtan dahi okumuştur. Kendisine ezâ edenlere (21) kesret-i itâbı cihetle (İttâb) diye şöhrat almıştır. Sonraları

[35-A] (1) sükûta mülâzım oldu. Şu derecede ki tekellümü ancak işaret ile (2) ederdi. Daha sonra kendisine hayret-i hâl müstevli olduğunda (3) nâsdan büsbütün uzlet etti. (633) Muharrem'i dâhil olduğunda (4) diyorlar ki kendisinin şânı azîm olacağını musırca hüsn-ü sît (5) peydâ edeceğini birisi kendisine tebşîr ettiğini rüyâda gördü. (6) Ba'de birâderi Hasan bin Alî Irak'a rihlet edip Seyyid Ahmed (7) el-Bedevî'yi dahi berâber götürdü Seyyid Ahmed savmâ (8) mülâzım oldu. Şöyle ki ancak kırk günde bir iftar eder (9) idi. Kırk gün yemez ve içmez ve uyumaz bulunur idi. Ekseri (10) ahvâli gözlerini semâyâ dikmek olup gözleri ise iki (11) ateş gözü gibi idi. 634 târihinde Mısır'a gelip Tanta (12) nâhiyesinde sâkin oldu. Orada bir hânenin damı üstünde (13) ikâmet edip gece gündüz oradan ayrılmaz idi. Kendisine (14) hâl-i müstevli olduğunda birbiri arkasına azîm sayha eder idi. (15) Ağleb-i evkâtında sayha vurur idi. Şekl u endâmına gelince, kendisi (16) uzun boylu, kalın baldırlı, iri pazulu ve büyük yüzlü idi. (17) Levnleri beyaz ile esmerlik mabeyni idi. Kendisinden kerâmet-i (18) kesîre menkûldür. En meşhûrlarından biri oğlu Efrenc eline esîr (19) düşen kadının kıssasıdır ki gelip kendisine dehâletle tazarru (20) ettiğinde oğlu kayd u bendeleri içinde olarak kendisine celb

[36-B] (1) u ihzâr etmiştir. Bir kırba sût götürmekte olan adamın (2) kırbasına Hz. Seyyid parmağıyla işâret etmekle kırba yarılıp (3) sût boşalınca içinde azîm bir yılan çıkmıştır. Kendisinden (4) şiir dahi menkuldür, lâkin şiiri mevzûn olmakla berâber

mu'arreb (5) değildir. O nevâhî ahâlisi onun hizmetine mülazîm olmuşlar ve kabri (6) üzerine bir âlî türbe binâ etmişlerdir. Kadr u kıymet u kerâmeti şöhrat (7) bulmuş ve her taraftan nezîrler götürülmekte bulunmuştur. Herkes kendisini (8) senâ etmekte ve asr-ı meşâyihinden onu mümtaz tutmaktadırlar. Ba'de (9) vefâta emr-i müntesibinine kendi mesâhibi Şeyh Sâlih (Abdü'l-Âl) (10) kâim olmakla ona Halîfetü's-Şeyh Ahmed nâmını verdiler. (11) Seyyid Ahmed'den sonra Abdü'l-Âl çok mu'ammer oldu. Yedi yüz (12) otuz üç senesi vefât etti. Müntesipleri (Satûhî) (13) yani dam üstündekiler unvanıyla ma'rûf oldular. Bir müddet (14) sonra nezd-i Seyyid'de Mevlid-i Şerîf-i Nebvî icrâsı âdet-i hadîs (15) olup o bir yevm-i azîm oldu. Nevâhî-i ba'ideden oraya adamlar (16) gelmeye başladı. Asrımızda o mevlîdin şöhrati beyâna muhtaç değildir. Ulemâdan (17) ve mütedeyyin ümerâdan birtakım zevât onu iptâle teşebbüs ettiler ise de mümkün ola- (18) madı. Elâfî sene 851. (Hâfız İbn-i Hacerin cevâbı burada nihâyet buldu.) (19) İbn-i Hacerin hafidi muhaddis Ebü'l-Muhassin Hatîle dahi Seyyid Ahmed (20) el-Bedevî Hazretlerinin bir tercüme-i hâli görmüştür ki o da bir suâle

[36-A] (1) cevâb olarak yazılmıştır. Onda şöyle deniliyor: Seyyid Bedevî (2) (Ahmed bin Alî bin İbrâhim bin Muhammed bin Ebûbekir el-Bedevî) dir ki Satûhî (3) diye ma'rûftur. Radiyallâhu anh. Aslı Şâm-ı Urbânî kabâilinden olan (4) Beni Berî Kâbilesi'ndendir. Şeyh-i Berîdi'yle sâlik-i tarîk olmuştur ki (5) o Şeyh Berî meşâyih-i Irak'tan ve Seyyid Ahmed er-Rufâî ashâbından olan (6) Şeyh Ebû Na'im Ahmed'in yetiştirdiği kimselerdendir. Velâdeti (7) Fas'ta beş yüz yetmiş altı senesinde olup keşt u güzâr-ı bilâd (8) u diyâr ederek Mekke-i Mükerrreme ve Medîne-i Münevvere'de ikâmet etmiş, ba'de (9) Mısır'a dahîl olup Tandata'da sâkin olmuştur. Fi sene 624. (10) Şa'rânî demiştir ki Seyyid Ahmed Bedevî Hazretleri bir kâilin kendisine: (11) "Tandata'ya git de ricâle feyz u berekât ver" dediğini işitmiştir ki (12) bu hâl 634 senesi Ramazan'ında vukû' bulmuştur. Hz. Seyyid (13) dahi evlâ Mısır'a ba'de Tandata'ya dâhil olmuş ve oraya dâhilinde (14) hemen alel acele İbn-i Şehîda nâm Şeyhü'l-Beled'in evine gidip onun (15) damına çıkmıştır. Damın üstünde on iki sene ikâmet edip (16) bütün gün ve bütün gece gözünü semâyâya dikip durur idi. (17) Gözlerinin siyahı humrete munkalib olup ateş kuru gibi parlar (18) idi. Kırk gün ve daha ziyâde yemez ve içmez ve uyumaz olurdu. (19) Bunu Hâfız İbn-i Hacer zikretmiştir. Ba'de satıhtan inip (20) Feyşelmeğara nâhiyesine giderek orda Abdü'l-Âl ve Abdülmecid nâm

[37-B] (1) iki zâtlar ile musâhîb olmuştur. Bunlardan Abdülmecid Hz. (2) Seyyid'in yüzünü görmek için nikâbını açmasını talep ve niyâz etmekle (3) Cenâb-ı Seyyid: Ya Abdülmecid her bir bakış bir can mukabilindedir, (4) buyurdu. Abdülmecid, ya Seyyidî yüzünü bana gösterde ben öleyim (5) beis yok, demekle Hz. Seyyid nikâblarını kaldırdı. Abdülmecid (6) hemen meyyit olarak düştü. Abdü'l-Âl ise Seyyid Ahmed Hazretleri (7) nin vefâtlarına kadar yaşadı ve Hz. Seyyid'den sonra halîfeleri (8) olup ricâle feyz u terbiyet verdi ve onları beldele tefrik (9) eyledi. Seyyid Ahmed Bedevî Hazretleri bakmak ile feyz u terbiyet (10) verirler idi. Abdü'l-Âl Hazretleri onlara câhil ve meded-i (11) mânevîyeden gâfil bir adamı alıp huzûrlarına götürürler ve Seyyid (12) Hazretleri hemen bir kere nazar buyurmakla o adam meded-i mânevîye ile (13) mümteli olur idi ve: Hz. Seyyid söyle ona falan belde (14) sâkin olsun, deyu buyurur idi. Hz. Seyyid'in ricâle (15) olan terbiyeti bu sûretle idi ki bir bakış ile bilamücâhede onları (16) kalb u tahavvül eyler idi. Bunlar hep Hz. Bedevî'nin bulunduğu (17) fevk-i satıhta yani Hâne-i İbn-i Şehîda'nın damı üzerinde olur (18) idi. Bu sebeple halk Tarîk-i Bedevîye'ye intisâb edenlere Satûhî (19) yahut Ashâb-ı Satih ismini verirler ve Seyyid Ahmed Bedevî yerinde (20) Seyyid Ahmed Satûhî diyorlar idi. Diyorlar ki Seyyid Ahmed Bedevî

[37-A] (1) Hazretleri Tandata'ya dahîl olduğu zamân Mevlânâ Hasan Sâîğ (2) el-Ahnayî ve Mevlânâ Sâlim Mağribî Hazretleri orada imişler. Seyyid'in (3) oraya vürûdları takrîb ettiğinde Hasan Sâîğ Hazretleri: (4) "Bizim için burada ikâmet kalmadı, beldelelerin sâhibi geldi" (5) demeye başlamış ve bu sözün mânâsını kimse anlamamış idi. (6) Vaktâ ki Seyyid Bedevî Hazretleri Tandata'ya gelmişler. Hasan Sâîğ (7) Hazretleri oradan çıkıp Ahna'ya giderek ölünceye kadar (8) orada sâkin olmuşlardır. Kabirleri orda zâhirdir, el'ân (9) ziyâret olunur. Sâlim Mağribî Hazretleri Seyyid Bedevîye'ye teslim olup (10) ölünceye kadar Tandata'da kalmışlardır. Kabirleri Seyyid Bedevî Hazretleri (11) nin makâm-ı âlilerine karîbdır. Seyyid Ahmed Bedevî Hazretlerini (12) münker görenler feyzsiz kalmış ve isimleri batmıştır. Tandata (13) hutabasından bir cemâat orada eyvan-ı âliyesi olan ve Vechü'l-Kamer (14) Hazretlerine taraftar olarak bir minâre binâ etmişler idi. Hemen (15) Şeyh Abdü'l-Âl gelip ayağıyla vurarak o minâreyi göçürdü (16) ve hâlâ öyle kaldı. Seyyid Bedevî Hazretlerinin Mısır'a dahîlinde (17) Melik Zâhir Baybars ki Ebü'l-Fütûhat'tır askeriyle çıkıp Hz. (18)

Seyyid'i istikbâl ve azîm u ikrâm ve ihtifâl ederek Hazreti Darü'l-Ziyâfeye (19) mihmân etmiş ve ziyâretleri için Tandata nâhiyesine dahi gitmiştir.

[38-B] (1) Melik müşârünileyhin Seyyid Bedevî Hazretleri hakkında itikadı pek (2) azîm idi. İntihâ-yı kelâm-ı Şa'rânî. (3) Yine Şeyh Şa'rânî Hazretleri demiştir ki, 943 târihinde (4) kendi gözümlle görmüşümdür ki ben makâm-ı Seyyid Ahmed'de oturuyor (5) idim gece âhirinde Seyyid Abdü'l-Âl'ın minâresinde büyük bir ses (6) işitip çıktım. Baktım ki kayd u bend içinde bir esir kendinden (7) geçmiş bağıyor. Aşağı indirdiler. Bir müddet sonra aklı başına (8) gelip: “Ben bilâd-ı efrencde esîr idim Seyyid Ahmed Bedevî'ye tevessül (9) ettim. Beni bir şey gelip kaparak havâyâ uçurdu. Kendimi (10) minârede buldum. O kapma ve uçmanın şiddetinden aklım saptı” (11) dedi. Bağlarını çözdük, gelip makâm-ı Seyyid Ahmed'de ölünceye kadar (12) kaldı. Şeyh Sâlim isminde diğer bir adamdan muhakkîdir ki ben (13) bilâd-u efrencde esîr idim, yanında bulunduğum frenk: Eğer senin (14) Yâ Ahmed, Yâ Bedevî, dediğini işitir isem sana ezâ ve işkence ederim. (15) deyu beni ihâfe ve tehdîd eder idi ve korkusundan beni bir büyük (16) sandık derûnunda uyutup sandığı üzerime kilitler ve kendisi (17) dahi sandığın üzerinde yatar idi. Gecenin birinde ben kendi (18) kendime: “ Ey Seyyid Ahmed bana yardım et” dedim, hemen Seyyid (19) Ahmed Hazretleri gelip sandığı benim ile ve üstündeki frenk (20) ile berâber aldı. Altımdan azîm sesler duyardım, sabah oldu.

[38-A] (1) Birçok lakırdı işitmeye başladım. Sandığı açtılar beni çıkar (2) dılar. Kendimi Kirvan (*) ¹¹sâhilinde buldum. Frenk etrâfını (3) almış olan halka hâli hikâye etti ve Müslüman oldu. (4) Ba'de Mısır'a gelip Seyyid'i ziyâret etti ve Kudüs'e (5) gitti” demiştir ve kendi gözümlle gördüğüm şeylerdendir ki (6) bir vakt-i zevâlde makâm-ı Seyyid Bedevî sathında otura mukaddem idim. (7) Türbe-i şerîfleri kubbenin üzerindeki şekl-i hilâl döner ve altında (8) dana olmayan değirmen taşı gibi ses çıkarır gördüm. Üç (9) devre yaptı. Ba'de haber geldi ki Sultân Süleymân Hazretleri Rodos'u (10) o gün fethetmişler. Seyyid'in sandıklarında eğer bir gürültü (11) işitilir ise memlekette mutlaka vak'a olur. Kerâmet-i kesîr (12) ve meşhûrdur. Radıyallâhu anh. Entehi kelâm u Şa'rânî. (13) Seyyid Ahmed Bedevî Hazretleri Şeyh-i Kebîr Şemseddin Berî (14) el-İrakî Hazretlerinden (ki Şâm'da Selimiye sahrasında medfûndurlar) (15)

¹¹ Tunus dahîlindedir.

ahz-ı tarîk edip hırkâ giymişlerdir. Şeyh Abdüsselâm İbn-i (16) Meşîş Şerîf el-Mağribî Hazretlerinden dahi hırkâ giymişlerdir. (17) Şeyh Berî el-Irakî Hazretleri dahi hırkâyı Seyyid Kavvam es-Seyyid (18) Ahmed Rufâî Hazretlerinden giymişlerdir. Hz. Şeyh Irakî'nin (19) silsile-i sened u intisâbları âtiyen mezkûrdur. Şeyh Abdüsselâm

[39-B] (1) İbn-i Meşîş'e gelince: Şerîf Hasan Ebü'l-İkbâl Vefâî Hazretleri (2) Şeceretü'l-İrşâd'da esânid-ı müşârünileyhi zikr edip demiştir ki: (3) Seyyid Abdüsselâm İbn-i Meşîş bin Mensûr bin İbrâhim Hasani (4) el-İdrîsî'dir. Kutbu şerîf olup Ziyat nâmıyla ma'rûf (5) bulunan Abdürrahmân Hasani El-Muti Hazretlerinden ahz-ı tarîk etmiştir. (6) O dahi Şeyh Takiyüddin el-Fakîr el-Nehravendi'den hırkâ giymiştir. (7) Mensûb olduğu Nehravend Irak'ta Vâsît kasabası karye (8) lerindendir. Kutub Abdürrahmân Ziyat Hazretleri hırkâyı Kutb-u (9) Kebîr Ebû Ahmed Ca'fer bin Abdullâh bin Seyyid Bunetü'l-Huzaa Hazretlerinden (ki (10) Mağrib bilâdından Mürsiye'de sâkindir) dahi giymiştir. Takiyüddin (11) Fakîr Vâsîtî Hazretleri hırkâyı iki şeyh-i muazzamdan giymiştir. (12) Birincisi Kutub Fahreddin'dir ki o da Seyyid Kutub Nûreddin (13) Ebü'l-Hasan Alî'den, o dahi Seyyid Kutub Tâceddîn'den, o dahi (14) Seyyid Kutub Şemseddin Muhammedü'l-Madenî'den (ki arz-ı şarkta mukîm (15) idiler). O dahi Kutb-u Kebîr Zeyneddîn el-Ğazvinî'den, o dahi (16) Kutub Ebû İshak İbrâhim Basrî'den, o dahi Kutub Arif Billâh (17) Ebü'l-Kâsım Ahmedü'l-Meravani'den, o dahi Şeyh Saîd'den, o dahi Şeyh (18) Sa'd'dan, o dahi Kutub Ebû Muhammed Fethü's-Suud'dan, o dahi Kutub (19) el-Kemâl Saîd el-Ğazavani'den, o dahi Kutub Ebû Muhammed Câbir'den, o dahi (20) evvel-i aktâb olan Sıbt-ı Nebî Hz. Hasan bin Alî'den, onlar dahi

[39-A] (1) pederleri Hz. Alîyyü'l-Murtazâ keremallâhu vechehû ve radıyallâhu anhdan onlar (2) dahi Hz. Seyyidü'l-Kevneyn Sallallâhu aleyhi ve Sellem Efendimiz'den ahzetmişlerdir. (3) (İkincisi) Şerîf Hüseyinî Ebü'l-Âlemin Seyyid Ahmed Rufâî (4) Hazretleridir ki Vâsît-ı Irak'ta sâkin Ümmü Abide'dirler. Onların (5) dahi ahz-ı tarîk ve libâs-ı hırkâ hususunda iki senedi âlîleri (6) vardır: (Birincisi) Şeyh Alîyyü'l-Vâsîtî el-Kadri'dir ki onlar (7) Şeyh Ebûlfazl bin Kamih'den, onlar dahi Şeyh Ğulam bin Türkân'dan, (8) onlar dahi Şeyh Abu Alî Ruzbari'den, onlar dahi Şeyh Alî el-Acemî'den, (9) onlar dahi Şeyh Ebûbekir eş-Şiblî'den, onlar dahi Şeyh Ebü'l-Kâsım (10) Cüneyd-i Bağdadî'den, onlar dahi kendi dayıları Şeyh Seri es-Sekâtî (11)

Hazretlerinden, onlar dahi Şeyh Ebû Mahfûz Ma'rûf el-Kerhî'den, (12) onlar dahi Şeyh Dâvûd Tâîb'den, onlar dahi Şeyh Habîb el-Acemî'den, (13) onlar dahi Şeyh Ebû Saîd Mevlânâ Hasan-ı Basrî'den, onlar dahi (14) Seyyidunâ Mevlânâ Emîre'l-Mü'minîn Alî bin Ebû Talîb keremallâhu vecchê (15) Hazretlerinden, onlar dahi Nebîyyi Âzam ve Resûl-ü Ekrem Sallâhu (16) Teâlâ aleyhi ve sellem Efendimiz Hazretlerinden ahz etmişlerdir. (İkincisi) (17) Kendi dayıları Şeyh Mensûr Rabbânî el-Batâihî Hazretleridir ki (18) beyne'l-kavim Bazû'l-Eşheb ünvan-ı 'aliyesiyle ma'rûftur, onlar dahi (19) dayıları Şeyh Ebû'l-Mensûr Tayyib'den, onlar dahi kendi emmizâdeleri (20) Şeyh Ebû Saîd Yahyâ Neccâri el-Vâsîti el-Ensâri'den, onlar dahi

[40-B] (1) onlar dahi Şeyh Ebû'l-Karmazi'den, onlar dahi Şeyh Ebû'l-Kâsım Sundusi (2) el-Kebîrden, onlar dahi Şeyh Ebû Muhammed Ruveyd Bağdâdî'den, onlar dahi (3) Şeyh Seri es-Sekâtî Hazretlerinden, onlar dahi Şeyh Ebû Mahfuz (4) Ma'rûf el-Kerhîden, onlar dahi İmâm Alî bin Mûsâ er-Rızâ hazre (5) tlerinden, onlar dahi kendi pederleri İmâm Mûsâ el-Kâzım Hazretlerinden, (6) onlar dahi pederleri İmâm Ca'ferü's-Sâdık Hazretlerinden, onlar dahi (7) pederleri İmâm Muhammed el-Bâkır Hazretlerinden, onlar dahi pederleri İmâm (8) Zeynelâbidîn Hazretlerinden, onlar dahi pederleri İmâm, Sıbt-ı (9) Nebî aleyhisselatü Vesselâm, Seyyidunâ Hüseyin eş-Şehîd aleyhisselâm (10) ve'r-ırdvan, onlar dahi pederleri İmâm Alî, âlimü'l-İslâm, maden-i (11) kerâmet ve'l-vefa, sıhr-ı Seyyidunâ Resûlü'l-Mustafa Esadullâhî'l-Gâlib, (12) Emîre'l-Mü'minîn Mevlânâ Alî bin Eû Tâlîb keremallâhu vecchê Hazretlerinden, (13) onlar dahi Hz. Resûl-ü Müctebâ aleyhi ekmîle't-tehâya Efendimiz (14) Hazretlerinden ahz etmişlerdir. Sallâhu Teâlâ aleyhi ve sellem Efendimiz (15) Hazretleri ise: أدبني ربي فاحسن تاديبی buyurmuşlardır. (16) Salavâtullâhi ve selleme aleyhi ve âlâ âlihi ve es'habihî ecmaîn. (17) Hz. Seyyid Ahmed Rufâî'nin kendi dayısı ve şeyhi olan (18) salîfü'z-zikr Şeyh Mensûr Betâihî er-Rabbânî Hazretlerinin Şeyh (19) Ebû Muhammed eş-Şembeke'l-Batâihî Hazretlerinden dahi bir hırkâ-i celîleleri

[40-A] (1) vardır. Onlar dahi Şeyh Ebûbekir Havazinî el-Batâihî'den ki Hırkâ-i (2) Bekriye Şeyhi'dir ahz etmiştir. Kendileri Hz. Ebûbekir (3) Sıddık Efendimiz'in âlem-i menâmda en evvel ilbâs-ı hırkâ buyurmuş (4) oldukları zâttırlar ki uyandıklarında o hırkâ-yı celîleyi yanlarında mevcûd (5) bulmuşlardır. Hırkâ bir sevb (câme) ile bir tâkyeden ibârettir. (6) O sebeple asrının meşihatı kendilerine müntehî

olmuştur. Zamânının (7) alelittlâken büyük azîzi idi. Muahheren Seyyidi's- Sûfiye İmâm (8) Sehl bin Abdullâh et-Tüsteri Hazretleriyle birleşip ondan ahz-ı yed (9) ettiler ve hırkâlarını dahi giydiler, onlar dahi Şeyh Zünnûn (10) el-Mısırî'den. Onlar dahi Şeyh İsrâfil el-Mağribî'den, onlar dahi (11) Ebû Abdullâh Muhammed Hanişetü't-Tabî'den, onlar dahi Seyyidunâ Cae'l-Ensârî (12) radiyallâhu anh Hazretlerinden onlar dahi Seyyidunâ İmâm Emîre'l-Mü'minîn (13) Alî bin Ebû Tâlib keremallâhu vechehû Hazretlerinden, onlar dahi Hz. (14) Seyyidü'l-Enâm aleyhisselatu ve's-selâm Efendimizden ahz eylediler. Abd (15) usselâm Hazretleri Şeyhü's-Şüyüh Ebû Ahmed Ca'fer bin Abdullâh bin (16) Seyyid binte'l-Hazâî Hazretlerinden ahz-ı tarîkat ve iktisâyı hırkâ (17) eylemişlerdir, onlar dahi hırkâyı kendi Şeyhi Seyyid Ahmed Rufâî (18) Hazretlerinden giyip onlardan başka hiçbir şeyhe intisâb etmemişlerdir. (19) Şeyh Abdüsselâm Hazretlerinin Şeyh'i olan Şeyh Şemseddin

[41-B] (1) Beriyü'l-Irakî Hazretleri dahi hırkâyı Şeyhü'z-Zâhid Alî bin (2) Na'im Bağdâdî el-Hanbelî'den ve onlar dahi Seyyid Ahmed el-Kebîr er-Rufâî (3) Hazretlerinden giymişlerdir. Şeyh Berî el-Irakî'nin doğrudan (4) doğruya İmâm Rufâî'den iktisâyı hırkâ ettikleri tercüme-i Hz. (5) Rufâî'de evvelce zikrolunmuştur İmâm Rufâî birtakım zevâta ilbâs-ı (6) hırkâ etmiştir. Cümleden biri Şerîf Abdüsselâm bin Meşîş (7) Hazretleridir ki İmâm Ebû'l-Hasan Şâzeli Hazretlerinin en büyük (8) azîzlerindendir. Ve biri dahi Şerîf Ahmed Bedevî Hazretleridir. (9) İbn-i Meşîş Hazretlerinin hırkâ hususunca diğer yedleri dahi (10) vardır. Nitekim Kitâb-ı Menâkıb-ı Sâlihîn sâhibi olan Şeyh (11) Ziyâeddin Ahmed el-Veteri ki nezîl-i mensûredir kitâb-ı mezkûrda (12) tasrîh etmiştir. O yed-i Şeyh Ebû Medyen el-Mağribî Hazretlerindendir. (13) Onlar dahi Ebû Ya'zi bin Meymûne'den, onlar dahi Şeyh Eyyûb (14) Senhâcî'den, onlar dahi Şeyh Ebû Muhammed Tennûr'dan, onlar dahi (15) Şeyh Abdülcelîl'den, onlar dahi Şeyh Abdullâh'dan, onlar dahi (16) pederleri Şeyh Ebû Beşir el-Hasan el-Cevherî'den, onlar dahi Şeyh Ebû (17) Alî Nûrî'den, onlar dahi Şeyh Dâvûd Tâî'den, onlar dahi Şeyh Habîb el-Acemî'den

[41-A] (1) onlar dahi İmâm Hasan el-Basrî'den, onlar dahi Emîre'l-Mü'minîn (2) Alî keremallâhu vechehû'dan ahz etmişlerdir. Sâhib-i terceme İbn-i Meşîş (3) 675 senesinde vefât etmiştir. Radiyallâhu anh ve ان اسلف و (4) واهلف و ان اخوان اولياء الله اجمعين و (5) نفعا بهم و المسلمين (Seyyid Kutub El-Celîlü'l-Kadr Abdürrahîm Kanavî Kaddesallahu

Rûhehu) (6) Şerîf İbn-i E'rac'ın Bihârü'l-Ensâb'da beyânına göre müşârunileyh (7) (Şeyh Muhammed Abdürrahîm bin Ahmed bin Hacun bin Ahmed bin Muhammed bin (8) Ca'fer bin İsmâîl bin Ca'ferü'z-Zekî bin Muhammed bin Me'mûn bin Alî bin (9) Hüseyin bin Muhammed bin Ca'feri's-Sâdık bin Muhammedü'l-Bâkî bin Alî Zeynelâbidîn (10) İbnü'l-Hüseyin bin Alî bin Ebû Tâlib) radiyallâhu anh ve anhum Hazretleridir, (11) beş yüz senesi iptidâsında doğmuşlar. Saîd-i Mısır'da vâki olup (12) eli el'ân cem-i bed-i münkirâtan mahfûz ve meşâyih ile ma'rûf (13) bulunan Fena kasabasında sâkin olmuşlar ve orada doksanı (14) mütecâviz oldukları hâlde 592 târihinde irtihâl-ı dâr-ı bekâ (15) eylemişlerdir. Kabirleri ma'rûf ziyâretgâhtır. Asılları mağribdendirler. (16) Ecdâd-ı pederine değin bütün mağribde sâkin olmuşlardır. Ârif, (17) kâmil ve kibâr-ı sûfiyeden idiler. Seyyid Ahmed Rufâî Hazretleri

[42-B] (1) ve sâir evliyâ-ı kirâm nâm-ı 'aliyelerini a'lâ buyururlar idi. Kendilerinin (2) sûfiyâne gâyet âlî sözleri vardır. (Asılda onların bir kısmı (3) münderiç ise de tercümeten ifâdesi usırdır.) Müşârunileyhin Kama (4) kasabasında ziyâret-i tayyibesi kesretle mevdûddur. Nefânallâhi bihim (5) ecmaîn. (6) (Seyyid Celîl Kutub Refiü'l-Makâm Seyyid İbrâhim ed-Dusûkî radiyallâhu anh) (7) Şeyh Arifibillâh Ziyâeddin Ahmed Vitri'nin Menâkıbü's-Sâlih'inde (8) beyânına göre müşârunileyh Hazretleri Seyyid İbrâhim Dusûkî bin Ebû (9) Mecîd Kureyş bin Muhammed bin Necâ bin Abdülhâlık bin Kâsım bin Ca'fer (10) bin Abdülhâlık bin Ebi Kâsım bin Zekî bin Alî bin Muhammed Cevâd bin (11) Alî Rızâ bin Mûsâ Kâzım bin Ca'ferü's-Sâdık bin Muhammed el-Bâkır bin (12) Alîyyü'z-Zâhir Zeynelâbidîn bin Hüseyin bin Alî el-Kureyşî el-Hâşimî'dir. (13) Radiyallâhu anhum ecmaîn. Şeyh Zeyneddîn Nehrâvî Hz. (14) müşârunileyhi tercemede demiştir ki İbrâhim Dusûkî meşâyih-ı Mısır'ın (15) icâlesinden ve sâdât-ı ârifinden olup kerâmet-i zâhire ve ef'âl-i (16) fâhire ve ahvâl-i hârika ve makâmât-ı sâniye ve himemî fehîme sâhibidir. (17) Muvâtın-ı kudsiyette müteseddir ve meâric-i ma'ârif-i İlâhiye'de müterakkî ve mirkâ-i (18) hakâikte müte'âlidir. Ahkâm-ı velâyette yed-i beyzâsı ve sebât u temkince

[42-A] (1) kadem-i rasîhi vardır. Kendi esrârına mâlik ve ahvâle kâhir (2) ve gâlib olanlardandır ve erkân-ı tarîkin biridir. Sâir ashâb-ı (3) te'lîf dahi bu yolda tenahvân olmuşlar ve demişlerdir ki İbrâhim (4) Dusûkî Cenâb-ı Hakk'ın halka mahz-ı nef u inâyet olmak üzre (5) vücûda getirdiği zevâtandır ve Hak Teâlâ ona indelhas ve'l-

am (6) kabûl-ü tam ihsân etmiş ve kendilerini âlemde mutasarrıf ve ahkâm-ı velâyette (7) mütemekkîn kılmıştır. Ona kalbe ayân ve hark-ı âdât ettirerek (8) muğayyebâtı söyletmiş ve mehdde iken onu sâim kılmıştır, bir kere bir derviş (9) gelip kendilerinden tâc u hırkâ tâlibi olmuştu. Cevâben buyurdular ki: (10) “Oğlum! İşlerde telbis (sahtelik) iyi bir şey değildir. Hırkâ (11) giymeye sâlih olmaz, illa o kimse ki eyyâm-ı mücâhede onu mahvetmiş, (12) muâmelesinde ihlâs üzre bulunmuş, me‘ânî-i rûmûza tarîki (13) okumuş, ehl-i tarîkin ihbârına nazar edip onların harekât (14) ve sükûnâtında sülûk ve ahvâlinde maksatlarını tamâmen tanımış ola. İmdi (15) eğer şimdi sen akd-ı tövbe eder yani hakka inâbe ile (16) derviş olmak dilersen mahak ve bi kayd ve lâubakar ve çocuk (17) akıllı olma, iş abdin lafzen “Tebbet İlallâh” demesinde veyâhud (18) onu kâğıda yazmasında ve icâzetnâme almasında değildir. En çok tövbe (19) ve inâbe ekvâna kalb gözüyle bakmaktan ve Hak’tan gayriyi gözetmekten

[43-B] (1) abdin rücû eylesidir. Dervişte bu hâl hâsıl olursa tövbe- (2) sinin sıhhati ol vakit mâmul olur” buyururlar idi ki: “Müptedinin (3) azığı açlıktır. Yağmûri gözyaşlarıdır. Her katre-i dümû’ (4) tövbe ve rücûunun en bâhir alâmetidir, oruç tutar tâ ki (5) kalbinde rikkat hâsıl ola ve miftâh-ı lüb’ü açılıp Kur’ân ve mevâzîi (6) guş-i cân ile işite, müntefî ola. Yeyip içen ve uyuyan (7) ve lâğv söyleyen ve rûhsat üzre olup melâm ve mesûliyeti mûcib (8) olacak sözden çekinmeyen kimseden bir şey hâsıl olmaz (9) vesselâm”. Bu dahi kendi kelâmlarındandır: “Müteşerrî ve mücâhid ve nazîf (10) ve afif olmayan benim sülb-i oğlum dahi olsa evlâdım değildir. (11) Şeriat ve hakîkata mülâzîm olup bildiğiyle amil olan en uzak (12) bir belde dahi bulunsa hakka benim evlâdımdır.” Ve buyururlar idi ki: (13) “Hâl ve libâsça matûbat ve meşrûbatça fakîr olanı münker (14) görmeyin. Meğerki zâhiri şer’a muhâlif ola. Çünkü inkâr, (15) irâs-ı vahşet eder. Vahşet dahi tarîk-i haktan inkıtâ’ı (16) mucîb olur. Zîrâ nâsın birtakımı hâs ve birtakımı hâsü’l-hâ- (17) stır. Mübtedâ ve müntehâsı vardır. Tahkîke ereni ve ermeyip de (18) müteşebbih olanı dahi bulunur. Hak Teâlâ birtakımına binaen diğer takımına (19) dahi rahmet eyler. Kavî olan zayıf ile berâber yürümeye kâdir (20) olamaz.

[43-A] (1) bu dahi kelimât-ı şerîfelerdendir: Şeriat asîl, hakîkat ferîdir (2) Şeri-i Münîr’den zâhir olan şeriat ve hafî kalan hakîkattır cemi-i makâmât, (3) şeriat ile hakîkatta mündericidir. Bunlardan herbirinin ehli vardır (4) merd-i kâmil, ikisini de câmi

olandır ve buyururlar idi ki şeyhlik (5) iddia edip de Rabb'ine âsî olmaktan sakın. Çünkü (6) Hak Celle ve Âlâ sana diyor ki: Of, sen ne hayâsız adamsın (7) ki bir yandan bana kurbîyet iddiâ eder bir yandan da külliyyen hilâfı (8) ef'âl irtikâb eylersin bana karîb olmak için o kirli libâsını (9) yıkamak nerede? Ne kadara kadar karnını haramla dolduracaksın? (10) Adımlarını daha ne zamâna kadar günahlara atacaksın? Daha ne kadar? (11) Uyuyacaksın ki benim sevgililerim sâf bir cay-ı kıyâm olmuşlardır. (12) Sen müddeî-yi kezzâbsın vesselâm. (13) Kendileri Şeyh Ârif-i Billâh Necmeddin Mahmûd İsfehânî Hazretlerinden (14) iktisâyı hırkâ etmişlerdir. Onlar dahi İmâm İzzeddîn Ahmed (15) Farvâsî'den ve onlar dahi pederleri Hâfız İbrâhim'den ve onlar dahi (16) pederleri İmâm Ömer Farvâsî'den ve onlar Şeyhü't-Tavâif ve Seyyid (17) e'l-Cemâa olan İmâm Seyyid Ahmed Rufâî'den iktisâyı hırkâ etmişlerdir. (18) Seyyid Ahmed Rufâî Hazretlerinin sened-i hırkâ ve silsile-i yedleri (19) ise meşur ve müteârifdir. Müşârünileyh Şeyh Necmeddin İsfehanî ki (20) İbrâhim ed-Dusûkî Hazretlerinin şeyhidir. Hırkâ-i sûfiyeyi

[44-B] (1) Şeyh Nûreddin Abdüssamed Nizârî Hazretlerinden dahi iktisâ (2) etmişlerdir. Onlar dahi Şeyh Necbüddin Alî Şirâzî'den. Onlar (3) dahi Şeyh Şehabeddin Sühreverdi'den. Onlar dahi amcaları (4) Kutb-ı Azîmülkadr Ebû Necîb Ziyâeddin Abdülkâhir Sühreverdi (5) el-Bekri'den. Onlar dahi şeyhleri Kâdî Vechîddin'den. Onlar dahi (6) Ferec ez-Zencânî'den. Onlar dahi Şeyh Ebü'l-Abbâs el-Havandî'den. Onlar (7) dahi Şeyh Muhammed bin Hafîf Şirâzî'den. Onlar dahi Şeyh Kâdî (8) Ruim Ebû Muhammed Bağdâdî'den. Onlar dahi İmâm Ebü'l-Tarîka ve Seyyid (9) et-Tâîfa Ebü'l-Kâsım Cüneyd Bağdâdî'den. Onlar dahi mükerreren ifâde (10) olunduğu üzre dayıları Seri es-Sekâtî Hazretlerinden. Onlar (11) dahi Ma'rûf el-Kerhî'den. Onlar dahi Dâvûd Tâî'den. Onlar dahi (12) Ceyb el-Acemî'den. Onlar dahi Şeyhü'l-Ümme ve Seyyidü't-Tâbiîn Hasan-ı (13) Basrî Hazretlerinden. Onlar dahi Kaidü'l-Evliyâ Seyyidunâ Emîrû'l-Mü'minîn (14) Alî radiyallâhu anh ve anhum ecmaînden. Onlar dahi Seyyidü'l-Halk (15) ve Resûlül-Hak Seyyidunâ Muhammed Resûlullâh Sallalâhu Teâlâ aleyhi ve sellemden. (16) Ahz ve istifâde etmişlerdir. Mevlânâ İbrâhim Dusûkî altı yüz yetmiş (17) altı târihinde âlem-i bekâyâ intikâl buyurmuşlardır. Kerâmât-ı kesîr (18) ve zikr u ta'dâda muhtâc olmayacak kadar şehirdir. Kerâmetinin en (19) latîfindendir ki dervîşânından biri kendilerinin bir işleri için

[44-A] (1) İskenderiye'ye gelmiş idi. Çarşı halkından biriyle aldığı şey (2) üzerine beynlerinde niza vâkî oldu. Çarşılı olan adam onu (3) İskenderiye Kâdîsi'na şikâyet etti. Kâdî ise cabbâr ve mütekebbir (4) ve dervîşâni mebgûz olmakla huzûruna varan dervîşin hemen hapsini (5) emîr ve bila mucib onu darb etmek istedi. Dervîş, İbrâhim Dusûkî (6) Hazretlerine haber gönderip kendinin halâsı husûsunda şefâat (7) hah oldu. Haber kendilerine vâsıl olduğunda kâdîya bir kâğıt (8) yazıp içine şu beyitleri derc ettiler: (9) *يطيلون السجود مع الركوع (10) سهام الليل صانبة المرامي -إذا وترت بأوتار الخشوع* (9) *فما يغني التحصن (12) بالسنة تهمهم في دعاء - بأجفان تفيض من الدموع (11) يقومها إلى المرمى رجال* (11) *أذا أوترن ثم رمين سهماً بالدروع* (13) Meâli: Gece okları evter-i huşû ile ve terletmiş bulunursa (14) hedefe isâbetlidir. O okları hedefe birtakım adamlar doğrultur ki (15) onlar uzun uzadı rûkû ve sücûd ederler birtakım deliller ile ki (16) aşk ile dolup taşmakta olan göz kapaklarıyla berâber duâda (17) teharrük etmektedir. O oklar girişe takılıp da bir kere atlayacak (18) olursa zırhlar ile tahassun etmenin hiçbir faydası olmaz.

[45-B] (1) Demektir ki maksûd bigünah dervîşânın gördükleri gadr üzerine (2) ref-i barîgâh-ı İlâhî edecekleri tırâh sehergâhtan tahzîrdir. Kâğıt (3) kadîya vâsıl olduğunda hâmil-i varakaya etmediği söz kalmadıktan başka (4) ashâb ve havadaranını toplayıp varakayı onlara ibrâz ederek: (5) Bakın şu velâyet iddiâsında bulunan adamdan gelen kâğıda deyu (6) o beyitleri okumağa ve Hz. Şeyh'e sebb u itâlâya başladı. (7) Dördüncü beyte müntehî olduğunda varakadan Bikudretullâhî Teâlâ bir (8) ok çıkıp göğsüne battı ve arkasından çıktı. Kendiside (9) meyit düştü. Yâ Rab, bizi evliyâyı kirâmın haklarında sû-i edeb (10) üzre bulunmaktan himaye ve bizim cümlemize nazar-ı rahmet ile nazar eyle. (11) Bir çocuğu yutmuş olan bir timsaha emîr etmişler, timsah (12) halkın içine çıkıp çocuğu ağzından bırakmıştır. Şa'rânî (13) Hazretleri dahi Tabakât'ında sâhib-i terceme Hazretlerini zikr (14) edib: İbrâhim Dusûkî Cenâb-ı Hay-yı lâyezalin muğayyebâtı kendilerine (15) ibraz ve âdât-ı hırkâ ve îsâl-ı kulûb-ı nâsda kendileri için heybet (16) ilka buyurduğu pişvayandandır. Fazl u celâletine meşâyih-i evliyâullâhın (17) icmaı vardır. Hâl-i müşkilât ve keşf-i hafâyâyı mevârid ve mudilât (18) emrinde merci-i ehl-i dîl idi. Hayât ve memâtında kerâmât ve havârikı (19) hüveydâdır. Havâtır ve vâridâtı hakkında söz söylemek riyâseti (20) kendilerine müntehî olmuştur. Ulemâ ve sulehâ ve kâdâtan pek çok

[45-A] (1) kimseler kendisine bende olmuşlardır. Cümlesi erbâb-ı hâl olmak (2) üzre kırk hadimi var idi. Kâdâtan yedi kişi (3) Hz. Şeyh'i imtihân için gelmekteler imiş. Şunları sahrâ-yı (4) kebîre kadar def et gitsinler deyu nukabasından birine emretmeleriyle (5) Nakîb bunlara karşı Dusûk'tan henüz çıktığında onlar kendilerini sahrâ-yı (6) kebîrde bulmuşlar. Bir sene oralarda sürünmüşlerdir. Ba'de kabahatlarını (7) anlayıp tövbe etmeleri üzerine kendilerini Dusûk'ta buldular ve gelip (8) Hz. Şeyh İbrâhim Dusûkî'ye şâkird ve derviş oldular. (9) Kendilerinin kulûb u avâm ve mulûkte makâmları âlî ve gönüllere mehâbet (10) ve muhabbetleriyle mümtelîdir. Radiyallâhu anh **الصالحين و نفعنا بعلومهم و بركاتهم اجمعين (11) و عنه رضي الله عن عبادي الله** (Şeyh Muhyiddin Abdülkâdir Geylânî Kaddesallâhu Sırrûh) (13) Kutb-u Rabbânî ve Ğavs-ı Samedânî Şeyh Muhyiddin (Abdülkâdir (14) Geylânî) Kaddesallahu Sırrûh ve efedâ aleynâ birrûh Hazretlerinin dahi terceme-i seniye (15) ve kelimât-ı kudsiyelerinden teberrûken bir nebze bahsedelim: Müşârünileyh Hazretleri (16) (Ebû Muhammed Muhyiddin Abdülkâdir) dir ki, neseb-i şerîfleri siyâk-ı âtî vechiyle (17) Sıbt-ı Nebî-yi Ekrem olan Hz. Hasan Efendimiz'e müntehîdir: İbn-i Ebû (18) Sâlih el-Mûsâ bin Abdullah bin Yahyâ ez-Zâhid bin Muhammed bin Dâvûd İbn-i Mûsâ (19) bin Abdullâh bin Mûsâ el-Cevn bin Abdullâh el-Mahz bin Hasanü'l-Müsennâ (20) radiyallâhu Teâlâ aleyhim ecmaîn.

[46-B] (1) Aşk ki ebced hesabıyla dört yüz yetmiştir (târih-i velâdetleri 471 (2) olduğuna göre lafzı "aşk" olur) Geylan'da (*)¹² mehd-arayı (3) âlem-i şuhûd ve aşk-ı kâmil târihindeki beş yüz altmış bir dir Bağdâd'da (4) Beheşt-i Âbâd'da hâk-i bihbud olmuşlardır. Vâlideleri Ümmü'l-Hayr (5) Fâtıma Kaddesâllu Teâlâ Sırrehâ Hazretlerinden menkûldür ki, doğdukları (6) yıl nehâr-ı Ramazân'da ağızlarına meme almamışlar ve uluvvu nesebler- (7) inden dolayı bu hâl inde'l-eşrâf iştihar etmekle ertesi sene (8) Ramazan'ın gurrâsı mağmûm olduğundan Hz. müşârünileyhâya bilmerâcâ (9) Hz. Abdülkâdir'in o gün meme almadıkları kendi beynlerinde sâbit (10) olarak imsak olmuştur. (11) Dört yüz seksen sekiz târihinde Bağdâd'a gelip fıkıh ve hadîs (12) ve tefsir tedris etmişler ve ulemâyı benâmdan: (Ebü'l-Vefâî (13) Alî bin Akil ve Ebü'l-

¹² Geylan Acemîstan'ın cenub u ğarbiyesinde hududa karib bir şehirdir. Kâf-ı Farsiye Cim-i Arabiye'ye tebdil olunarak ta'rib edilip ciran vezinde Cilan denilmiş ve nisbetinde doğrudan doğruya Cilanî ve zevairinin hazfiyle Cili olmuştur, aslı itibâriyle Geylânî dahi denir.

Hattâb bin Mahfuz ve Ebü'l-Hasan (14) Muhammed bin Kâdı Ebi Ya'la ve Ebû Gâlîb Muhammed bin Ebü'l-Hasan ve Ebû Saîd (15) bin Abdülkerîm ve Ebû Zekerya Yahyâ bin Alî et-Tebrizi) nâm zât-ı fehâmâ mülâki (16) olarak ahz-ı usûl ve fûru eylemişlerdir. Ve Şeyh Arifibillâh Ebü'l-Hayr

[46-A] (1) Hammâd bin Müslim ed-Debbâs Hazretlerine i[n]abe ve Ebû Saîd Mahzûmî (2) Hazretlerinden tekmi-l-i sülûk edib hırkâ giymişlerdir. Cenâb-ı (3) Hak kendilerine indelhas ve'l-am kabûlü tam ve nezd-i ulemâyı elamda (4) vakar ve ihtirâm ihsân edip alamât-ı kerâmâtı ve ve emârât-ı velâyetleri (5) herkesçe âşikâr olmuştur. Şeyhleri Hz. Ebû Saîd Mahzû (6) mî'nin medreseleri etrafında bulunan buyût ve menâzil bir o kadar (7) daha tevsî olunarak kendilerine tahsis edilmiş ve o sâyede (8) orası elyevm kendi nâm-ı sâmîlerine mensûbiyetle müştahir olduğı (9) üzre dârü'l-tedris ve'l-ifâze bir hangâh-ı azîm olmuştur mecâlis (10) ve azâyâları zabtolunarak el-Fethü'r-Rabbânî ve'l-Feyzü'r-Rahmânî ve Mefâtihü'l- (11) Gayb gibi kitâblar hâsıl olmuş ve terceme-i hâlleri için müteaddid risâleler (12) te'lîf olunmuştur. Câmi-i şeriat ve hakîkât oldukları cihetle kendileri (13) zevâlibeyânın ve'l-lîsânın sâhibü'l-Bürhânın ve's-sultânın, İmâmü'l-farikîn (14) ve'l-tarîkin, zevî'l-sirâcîn ve'l-menhâcîn evsâfiyla yâd olunurlar (15) ve min cihetü'l-ebeveyn şerâfet-i nesebe mâlîkiyetlerinden dolayı Kerîm (16) ü'l-ceddeyn ve'l-arafeyn diye tavsîf olunurlar. İstifâde-i ilm ve istifâza-i (17) 'irfân için bilâd-ı bâideden kendilerine ziyâret vâkî (18) ve istifta dahi kesîr olur ve Mezheb-i Şâfiî ve Hambelî üzre (19) iftâ buyururlar idi. Ulemâyı Irak Hz. Şeyh'in isâbet-i (20) fetavâlarından ziyâde sûrat cevâblarına taaccüb ederler idi, nezd-i

[47-B] (1) 'irfân-ı penâhlarında bir fetavânın gecelediğı ve fetvâ üzerine kendi (2) lerinin fikr-i mütâlaada bulundukları olmaz idi. (3) Bir kere İran'dan şöyle bir istiftâ vukû' bulmuştu: Muayyen bir (4) zamân içinde kendinden başka hiç kimsenin işlemeyeceğı (5) bir ibâdeti ifâ edeceğıne talâk-ı selâse ile yemin eylese talâkın vukû' (6) bulması için çâre nedir? Bu mesele yazılarak Irak, Arap ve Acem (7) ulemâsına kaffeten sorulduğı ve cevâb alınamadığı hâlde Hz. Şeyh (8) gelen istiftânâme üzerine derhal şu cevâbı yazmışlardır: O kimse (9) Mekke'ye gider ve mataf “ ki Beyt-i Muazzam'ın holinde olan tavafgâhtır” (10) tahliye olup yalnız başına yedi şavt (devre) tavaf eder, (11) yemîni de yerine gelmiş olur.” (12) Beş yüz yirmi bir senesinden âhir ömürleri zamânı olan (13) beş yüz altmış bir senesine değin tam kırk

sene müddet nâsa bezl-i enfâs-ı (14) kudsiye etmişler ve beş yüz yirmi sekiz târihinden otuz üç (15) senesine kadar buna tedrise iftâ himmetini dahi ilâve buyurmuşlardır. (16) Kürsi-i va'z u irşâda hüzzârın başların üstünden havâda adım (17) atarak suûd ettikleri olur [*]¹³ ve tesîr-i kelimât-ı şerîfeleriyle (18) usât-ı müslimînden olanlar tövbe ve istiğfâr edip cinâyet-i sâbıkalarına (19) ve erbâb-ı zeyğ ehl-i dalâl bulunanlar hâllerine bir daha avdet etmez

[47-A] (1) oldukları gibi bî dîn ve gayri müslimlerden meclis-i ‘aliyelerinde (2) îmâna gelip Din-i İslâm’ı kabûl eyleyenler dahi eksik olmaz (3) idi. Bir gün kürsi-i ifâdede kendilerinden şu kelâm: (4) *هذه على راحته كل ولي الله* sâdır olmuştur ki benim şu (5) ayağım her velînin rukbâsı üzerindedir demektir, o meclis-i ‘aliyede o gün (6) elliden ziyâde zevât-ı mümtâza var idi (ki cümleden biri Şeyh Ebü’n-Necîb (7) Sühreverdi ve Şeyh Alî el-Hiti ve Şeyh Kazib el-Elbânî el-Musûlî ve Şeyh (8) Ebü’s-Suud el-Harîmî ve ğayrihum hazerâtı idi) Şeyh Ebü’n-Necîb (9) Sühreverdi ki sâhib-i evârifü’l-meârifdir hemen başlarını eğip: (10) Ayağınız başımın üstündedir. Buyurdu. Şeyh Alî el-Hiti (ki o (11) asrın ekâbir-i evliyâsındandır) hemen kürsüye çıkıp boynunu (12) Hz. Şeyh’in ayağı altına koydu. Hz. Şeyh Ebû Medih (13) ve Hz. Şeyh Seyyid Abdürrahîm Konavî gibi meclisden (14) gâib ve bâid bulunan zevât-ı fehâm dahi bu hâl kendilerine o gün (15) mekşûf olmakla nâgehân serfuru bürde-i ta’zîm olarak “semien (16) ve taeh” tabirini bir evride-i zebânı beyân kılmışlar ve yanlarında bulunupda (17) bu hâl-i nagehanının sebebini suâl edenlere: Bağdâd’da Hz. Şeyh (18) Abdülkâdir’e icâbet ediyoruz. Cevâbını vermişlerdir. O asırda (19) şarken ve garben mevcûd ehlullâhın ekâbiri Hz. Şeyh Abdülkâdir

[48-B] (1) olduğu cümlesinin îtirâflarıyla sâbit ve Hz. Şeyh’in Kaside-i (2) Âtiye’si bu manayı nâtıktır: (3) *إلا ولي فيه إلا لذ الاطيب* (4) *ما فى المناهل منهل مستعذب* (5) *او فى الوصول مكانته مخصوصه وأقرب* (6) *لا يهتدى* (7) *وهبت لي الأيام رواق صفوها فحلت مناهلها وطاب المشرب* (8) *أنا من رجال لا يخاف جليسه ريب الزمان ولا يرى ما يرهب* (9) *وغدوت مخطوباً بالكل كريمة فيها اللبيب فيخطب* (10) *أنا بلبل الافراح أماًلأ دوحها طرباً وفي العليا، عبازشهب* (11) *قوم لهم في كل مجد رتبة علوية وبكل جيش موكب* (12) *أصبحت لا املأ ولا أمنية أرجو ولا موعودة أترقب* (13) *طوعاً ومهمارته لا يعزب أضحت جيوش الحب تحت مطيتي* (14) *أضحى الزمان تزهر ونحن لها الطراز المذهب* (15) *مازلت أرتع فى ميادين الرضا حتى وهبت مكانته لا تُوهب* (16) *أقامت شمس الأولين وشمسنا أبداً على فلك العللا تغرب* (17) *كحلة مرقومة* Kendilerinden hergün

¹³ Kendilerine Bazü’l-Eşheb lâkâbı, doğan gibi teyeraan ettikleri içindir.

harikulâde ahvâl müşâhede olunmuş (16) ve her ne vakit istenilir ise kerâmetleri zâhir olmuştur. Mazhar-ı (17) tecelliyât-ı azîme bir zât-ı pürberekât ve bâhirü'l-kerâmâtırlar. Nefenallâhu bimeded (18) elemîmeh. Körleri ve kötürümleri ve ebreş ve meczûmları biznillâh-i

[48-A] (1) Teâlâ ibra ve şifâyâb etmek kerâmât-ı mu'tâdelerinden olup ashâb-ı (2) alel ve ahadden olup da kendilerine mülâkât ile rehâyâb olmadık (3) kimse kalmamıştır. İster süvâr olup kibârâne gürzler ve kürsî-i (4) âlîde otururlar ve itâmâyı tayyibe tenâvül buyururlar idi. Salât-ı (5) Cum'a'ya çıktıklarında rast gelen durup kendilerine tevessülen Cenâb-ı (6) Hak'tan hâcet diler ve câmi içinde aksırdıkları vakit "Yerhemükellâh" (7) teşmitine "Verhamnabik" ilavesiyle gülbank-ı havân olurlar idi. (8) Çocuklarla durup kelâm etmek derecede mütevâzı ve züafâ nevâz (9) olmalarıyla berâber azemâ-i dünyâdan hiç kimseye kıyâm etmezler idi. (10) Terbiyet-i seniyelerine kendi oğlunu tevdi etmiş olan Kâdînın (11) biri oğlunu zayıf ve sararmış benzli görüp yediğine dikkat (12) ederek biraz arpa ekmeğinden ibâret olduğunu anladığında (13) Hz. Şeyh'in yanına varıp kendilerini tenâvül-i ta'âmda ve hatta (14) tavuk eti yemekte olduklarını müşâhede ederek: Siz böyle ve benim (15) oğlum öyle. Vadisinde itiraz üzre olmakla Hz. Şeyh (16) tenâvül etmiş oldukları tavuğun kemikleri üzerine ellerini (17) koyarak "قومی باذن الله الذی یحیی العظام وهی رمیم" yani (18) çürümüş kemikleri ihyâ eden Cenâb-ı Hakk'ın izniyle kalk deyivermekle (19) tavuğun dirildiği ve Kâdîna hitaben: "Senin oğlun dahi böyle (20) olduktan sonra ne isterse yesin" buyurdıkları meşhûrdur.

[49-B] (1) Tarîkatları kavlı ile fiilin ve nefis ile kalbin ittihâdı ve ihlâsı (2) ile teslimin me'ânîkası ve her hatır ve lahzada kitâb ile sünnetin (3) hükmü olmasından ibâret olup silsile-i tarîkatları dahi vetire-i (4) âtiye üzre Hz. Seyyidü'l-Enâm'a (Sallalâhu aleyhi ve sellem) peyvestedir: (5) Hz. Şeyh Abdülkâdir Şeyh Ebû Saîdü'l-Mübârek el-Mahzûmî'den (6) ve onlar Şeyh Ebü'l-Hasan Alî bin Muhammed bin Yûsuf el-Kureyşî'den. Onlar (7) dahi Şeyh Ebü'l-Ferec el-Tarsûsî'den. Onlar dahi Şeyh Ebü'l-Fazl (8) Abdülvâhid bin Abdülazîz et-Temîmî'den. Onlar dahi Şeyh Ebûbekir (9) eş-Şiblî'den. Onlar dahi Şeyh Seyyidü't-Tâîfa Şeyh Cüneyd Bağdâdî'den (10) onlar dahi Şeyh Seri es-Sekâtî'den. Onlar dahi Şeyh Ma'rûf (11) el-Kerhî'den. Onlar dahi Şeyh Ebûselîm Dâvûd et-Tâî'den. Onlar dahi (12) Şeyh Habîb el-Acemî'den. Onlar dahi Şeyh Hasan-ı Basrî'den. (13) Onlar dahi Hz. Alîyyü'l-Murtazâ keremallâhu vecchêhû

[50-A] (1) Emevîye'den Hişâm bin Abdülmelik pederinin Hac edip (2) tavafta zehâm-ı nâs sebebiyle Hacer-i Esved'i istilâm edemeyip uzaktan (3) bakmakta iken Hz. Zeynelâbidîn tavafa gelip Hacer-i Esved'e (4) takarrublarında herkes hürmeten çekilerek Hz. Zeynelâbidîn bi mâni (5) ve bi mezâhim Hacer-i Esved'i istilâm buyurmuş olmalarıyla Hişâm bin (6) Abdülmelik, bu kim, diye sormuş ve alakavlin bu suâli onun yanındaki (7) Şâmlılardan biri sorup Hişâm bildiği hâlde ehl-i Şâm'ın merğu (8) bları olmasın diye bilmem demiş. Şâîr Ferazdak orada hâzır (9) olmakla ben onu size tarif edeyim deyu sitâyiş-i Cenâb-ı Zeynelâbidîn'i (10) hâvî bilbedâhe bir kasîde-i garra söylemiştir. Onun üzerine Hişâm (11) hiddetlenip Ferazdak'ı hapsetmiş ve Hz. Zeynelâbidîn vâkıf-ı (12) hâl olduklarında teselliyetle berâber âtiye-i cezîle irsâl buyurmuşlardır. (13) Ferazdak ise: Yâ İbn-i bint-i Resûlallah! Ben o kasîdeyi (14) ancak ğazaben lillâhî velî resulihi söylemişimdir. Onun için câize kabûl (15) etmem" deyu haber göndermiş ise de Hz. Zeynelâbidîn: (16) "Lâkin biz ki Ehlibeyt'iz bir işi infâz ettiğimizde inâbetkerar avdet (17) eylemeyiz. Buyurmuş olmalarıyla Ferazdak âtiye-i mürseleyi kabûle mecbur (18) olmuştur. Rahimehullâhu Teâlâ.

[51-B] (1) (Ebü'l-Hasan bin Câbir) وطيب مضجعه (2) عطر الله مرقده (3) أذهب الرجس عنهم واطلعهم أفق الهدى انجماً زهراً (4) هم أهل بيت، أذهب الرجس عنهم واطلعهم أفق الهدى انجماً زهراً (3) أحب النبي المصطفى وابن عمه الزهرا (4) فامى أرى البغضاء في حقهم كفرا وما أنا للصبح (5) موالاتهم فرض على كل مسلم وجهم أسنى الذخائر للآخرى لدى الملاء الأعلى واکرم به (7) هم جاهدوا في الله حق جهاده وهم نصر وادين الهدى بالظبا نصرا (6) الکرام بمبغض (9) ثم بحمد الله تعالى توفيقه على يد احوج العباد الى مولاه المغنى (8) عليهم سلام الله ما دام ذكرهم ذكرا احدى عشرة وثلاثمائة والى الف من (10) العبدالمذنب محمد ذهني قبيل فجر الرابع والعشرين من محرم الحرام سنة فالحمد لله على الكمال والتمام والصلاة والسلام على سيدنا محمد (11) هجرة من هو صاحب الكوثر والمقام سيد الانام و على آله (12)

[51-A] (1) İşbu risâle büyük pederim Hacı Zihni Efendi tarafından tercüme (2) edilmiştir. İrtihâllerinden iki üç ay evvel kitâbhânesinde birlikte (3) bulunduğum bir sırada bilmünâsebe kitâblar arasında müsvedatını çıkararak (4) şu risâleyi ehibbâdan bir zâtın tavsiyesi üzerine bundan yirmi (5) sene mukaddem tercüme etmiştim, hâlâ tab' olunamadı demeleri üzerine (6) belki vakt-i merhunî gelmiştir diye ricâda bulunarak tab'ına muvâfakatlarını (7) almıştım. Maatteessüf ilk formanın tertibî esnâsında irtihâlleri (8) vukû' buldu. Kitâb yarım kalmasın maksadıyla ve mümkün mertebe dikkat (9) ve îtinâ ile tercümenin aslından yani müşârünileyhin müsvedatından (10)

mukâbele ederek hamdallah hitama erdirdim. Ancak bir vech-i marûz (11) henüz müsvedde hâlinde olduğundan ve formalar kendilerinin tashîhinden (12) geçmediğinden gerek hatâ ve gerek sehvî mürettep olarak vukû' bulan (13) yanlışlıklar tamâmen bu abd-i âcize ait olacağından bu bâbda karîn-i (14) kirâmın aflarını temenni ederim. Cenâb-ı Hak Habîb-i Ekrem'i hürmetine (15) ona rahmet ve bize mağfîret ihsân buyursun. (16) 14 Rebiyyülâhir 1332 (17) Hüseyin Şadi.

5. SONUÇ

Osmanlı Türkçesinden günümüz Türkçesine çeviri yazısını yaptığımız eser, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı'ndan dijital baskı olarak alınmıştır.¹⁴ Aslı Arapça olan Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib, yazarı “Ebû'l Abbâs Şihabüddin Ahmed bin Ahmed Selâme el-Kalyûbi'dir ve Sünni İslâm akidesine mensup olduğu görülmektedir.”¹⁵

Eseri tercüme eden Mehmet Zihni Efendi ise Osmanlı'nın son dönemlerinde yaşamış, ilmi kişiliği ve eserleriyle dikkat çekmiştir. Hayatı, eğitimi, ilmi faaliyetleri ve özellikle Ehlibeyt'e dair yaptığı tercüme ve değerlendirmeler, Tanzimat ve Meşrutiyet gibi Osmanlı eğitim tarihinde önemli kırılma noktalarının yaşandığı bir döneme denk gelen Mehmed Zihni Efendi, klasik Osmanlı medrese geleneği ile modernleşen eğitim anlayışını aynı potada birleştirmiş nadir âlimlerden biridir.

Mehmed Zihni Efendi, Arap dili ve edebiyatı, fıkıh, kelâm, hadîs, tasavvuf ve biyografi gibi çok çeşitli alanlarda telif ve tercüme eserler kaleme alarak ilim dünyasına önemli katkılarda bulunmuştur. En bilinen eseri olan *Nîmet-i İslam*'dan başka, Ehlibeyt büyüklerinin hayatını konu edinen Buğyetü't-Tâlîb Fî Tercemeti Tuhfetü'r-Râğıb adlı tercümesi, hem dini-tarihi bir duyarlılığı hem de ilmi titizliği yansıtmaktadır. Bu eser, Mehmed Zihni Efendi'nin Ehlibeyt sevgisini sadece duygusal bir bağlılık değil, aynı zamanda ilmi bir sorumluluk olarak da ele aldığını göstermektedir.

Zihni Efendi'nin tercüme ettiği bu eserde, Hz. Hüseyin ve Kerbelâ hadisesine dair anlatımlar, dönemin bu hadiseye bakış açısını yansıtmaktadır. Onun Ehlibeyt'e yaklaşımı, bidat ve aşırılıklardan uzak, İslâm inancı çerçevesinde şekillenmiştir. Hz. Peygamber'in ailesine duyduğu derin saygı ve sevgi, bu eser vasıtasıyla okuyucuya da aktarılmaktadır.

Mehmed Zihni Efendi'nin ilmi hayatı, çok yönlü eserleri ve özellikle Ehlibeyt'e olan saygı ve vefası, onun yalnızca bir Osmanlı âlimi değil, aynı zamanda

¹⁴ <https://ataturkkitabligi.ibb.gov.tr>

¹⁵ https://islamansiklopedisi.org.tr/kalyubi_11.06.2025; <https://www.ehlisunnetbuyukleri.com/Islam-Alimleri-Ansiklopedisi/Detay/KALYUBI-Ahmed-bin-Ahmed-el-Misri/3607/> Erişim Tarihi: 11.06.2025

medeniyetimizin yaşıyan değerlerini günümüze taşıyan önemli bir köprü olduğunu ortaya koymaktadır.

Tuhfetü'r-Râğıb, klasik İslâmi biyografi geleneği içerisinde önemli bir yere sahiptir. Eser sonraki nesillere tarihi bilinci ve manevi bağlılığı aktaran değerli bir kaynak olarak günümüze ulaşmıştır. Kerbelâ'nın unutulmaması ve Hz. Hüseyin ve Ehlibeyt'in temsil ettiği adalet, ahlak ve hak mücadelesinin hafızalarda diri tutulması açısından bu tür eserlerin yeniden incelenmesi ve günümüz dillerine kazandırılması büyük önem arz etmektedir.

İmâm Gazali'nin “Kerbelâ olayından bahsetmek, bazı sahabe aleyhine olumsuz düşüncelerin meydana gelmesine neden olur” buyurmasına rağmen. Zihni Efendi, Kerbelâ olayının artık Müslümanların avam kısmı tarafından bilindiği ve İslâm tarihi derslerinde okutulduğu için, Müslüman olmayanlara dahi gizli kalmadığından, herhangi bir sıkıntıya neden olmayacağını vurgulamıştır.

Eserde Hz. Hüseyin ve Kerbelâ olayı anlatıldıktan sonra Hz. Ali ve Hz. Fatıma'nın kızları olan Seyyide Zeyneb hakkında bilgiler verilmiştir. Hz. Ali'nin onu çok sevdiği belirtilmektedir. Hz. Zeyneb'in zürriyetinin çok olduğu vurgulanmış, onlarında Ehlibeyt'ten olduğunu ve öyle bilindiğini belirtmiştir. Hz. Zeyneb'in türbesinin ziyaret edildiği ve Hz. Zeyneb'e tevessülen dualar edildiği anlatılmaktadır. Daha sonra Hz. Hüseyin'in kız kardeşi olan Seyyide Rukayye (Rukıyye) hakkında bilgiler ile devam ederek kendisinin buluşa ermeden vefat ettiğini söylemiştir. Sonrasında Hz. Hüseyin'in kızı Sekîne anlatılmaktadır. Asıl isimleri Emîme ya da Emîne'dir. Sekîne ise lakaplarıdır. Hz. Sekîne'den sonra sırasıyla, Muhammed el-Enver ve Hasan el-Ezher her ikisi de Hz. Hasan'ın oğlu Zeyd'in oğullarıdır. Seyyide Nefise, Hasan el-Ezher'in kızıdır. Sonra İmâm Zeynelâbidin ki, Hz. Hüseyin'nin oğludur. Asıl isimleri Ali'dir. Zeynelâbin, Seccâd (çok secde eden) ve Zü's-Sefinât (secde ettiği uzuvları nasır tutan) lakaplarıdır. Kerbelâ günü yirmi üç ya da yirmi sekiz yaşlarında olduğu rivayet edilmektedir. Seyyid İbrâhim Hz. Hasan'ın soyundandır, İmâm Ca'fer es-Sâdık'ın kızı Seyyide Âişe, İmâm Ca'fer es-Sâdık'ın oğlu Seyyid Kâsım ez-Zekî, Seyyid Ali er-Rıfâî, Seyyid Ahmed er-Rıfâî, Seyyid Ahmed el-Bedevî, Seyyid

Abdulkâdir Geylânî ve İbrâhim ed-Düsûkî gibi zatların biyografileri ile eser tamamlanmıştır.

Eserde Hz. Hüseyin ve ehlini katledenlerin lanetlenmesi dikkat çekmektedir. Biyografisi anlatılan bazı zatların medfun oldukları yerler konusunda ihtilaf vardır. Örneğin Hazreti-i Zeyd'in (r.a) gömüldüğü yer.

Eserde dikkat çeken önemli noktalardan bir diğeri, biyografileri anlatılan şahısların kerametleridir. Özellikle Seyyid Ahmed el-Bedevî'nin yüzünü görmek isteyen bir zatın ölmek pahasına bunu istemesi ve ona bakınca vefat etmesidir. Seyyid Abdülkâdir Geylânî'nin de yediği tavuğun dirilmesini Allah'tan istemesi ve tavuğun dirilmesi gibi bazı olaylar göze çarpmaktadır.

Sünni ulemadan olan bir zatın Ehlibeyt hakkında ortaya koyduğu bu eserin, Alevî Müslümanlar ile Sünni Müslümanlar arasındaki ortak değerlerden biri olan Ehlibeyt-i Resûl'ün tarihteki hayat serüveninin, kemalat ve faziletinin bilinmesi, günümüz okuyucularına ve araştırmacılarına birlik, beraberlik yani İslâmi ve imani kardeşlik noktasında faydalı olması ve yapılacak başka çalışmalara katkı sağlaması umulmaktadır.

KAYNAKÇA

A. BASILI ESERLER

- ALKAYIŞ, Muhammet Fatih (2013), Haveran-Name, İstanbul, Kesit Yayınları.
- ARSLAN, Ahmet Turan (1999) Son Devir Osmanlı âlimlerinden Mehmed Zihni Efendi Hayatı-Şahsiyeti-Eserleri, İstanbul, Marmara Üniversitesi İlahîyat Fakültesi Vakfı (İFAV) Yayınları.
- ARSLAN, Ahmet Turan, Arap Dilinde İki Avâmil Risâlesi ve Bunların Mukayesesi, İlam araştırma Dergisi, Cilt 1, Sayı 2, 1996, 161-176
- AYDINLI, Abdullâh (2015), Hadîs Istılâhları Sözlüğü, İstanbul, Marmara Üniversitesi İlahîyat Fakültesi Vakfı Yayınları.
- BALCI, Ramazan (2006), Gül Nesli Hz. Fâtıma ve Ehl-i Beyt, İstanbul, Nesil Yayınları.
- BURAN, Ahmet (2015), Türklük Bilimi Terimleri Sözlüğü, Ankara, Akçağ Yayınları.
- ÇANGA, Mahmud (2016), Mu'cemü'l Müfehres (İlavelerle Kur'ân-ı Kerîm Lügatı), İstanbul, Timaş Yayınları.
- ÇANTAY, Hasan Basrî (1990), Kur'ân-ı Hakîm ve Meâl-i Kerîm, İstanbul, Elif Ofset.
- COŞAN, Mahmud Esad (1994), İslâm Sevgi ve Tasavvuf, İstanbul, Seha Neşriyat.
- EBÛ ZEHRÂ, Muhammed (2011), İslâm'da Siyasi, İtikadi ve Fıkhi Mezhepler Tarihi, Çev. Abdulkâdir Şener vd., İstanbul, Hisar Yayınevi.
- EL-HEYTEMI, İbn Hacer (1990), Es-Sevaiku'l-Muhrika fi'r-Reddi 'ala Ehli'l-Bid'a ve'z-Zendeka (Yakıcı Yıldırımlar), Çev. Hasib Seven, İstanbul, Bedir Yayınevi.
- EL-İSFAHANI, Ragıb (2012), Müfredat Kur'ân Kavramları Sözlüğü, Çev. Abdalbaki Güneş vd. İstanbul, Çıra Yayınları.
- EL-KALYUBÎ, Ahmet Şihabüd'din b. Selâme (1332), Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib, Buğyet'üt-Talib Fi Tercemet-i Tuhfetü'r Râğıb, Terc. Mehmed Zihni, Şems Matbaası.
- EN-NESÂİ, İmâm Ebû Abdîrrahman Ahmed bin Şuayb (1992), Hasâisu Emîri'l-Mü'minin Ali bin Ebi Tâlib (Hadîslerle Hz. Ali), Terc. Naim Erdoğan, İstanbul, İz Yayıncılık.
- ERGİN, Osman (1977), Türk Maarif Tarihi (I-V), İstanbul, Eser Matbaası.
- ERKAN, Arif (2006), Arapça-Türkçe Büyük Sözlük, İstanbul, Huzur Yayınevi.

- ERMİŞ, H. (2004), Mehmed Zihni Efendi'nin Hayatı, Eserleri ve Arap Dili ve Belagatindeki Yeri (Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi, Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı, İzmir (Türkiye).
- ER-RAZİ, Fahrüddin (1989), Tefsir-i Kebîr Mefâtiḥü'l-Gayb, Terc. Suat Yıldırım vd., Ankara, Akçağ Yayınları.
- ET-TABERİ, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerir (1982-1983), Tarih-i Taberi Tercemesi, Çev. Mehmet Eminoglu, İstanbul, Elif Ofset Tesisleri.
- GÜMÜŞHÂNEVİ, Ahmed Ziyaüddin (1997), Ramuz el-Hadîs (Hadîsler Deryâsı), Çev. Abdulaziz Bekkine, İstanbul, Gonca Yayınevi.
- HANBEL, İmâm Ahmed b. (2004), El-Müsned El-Fethü'r- Rabbânî Tertibi, Terc. Rıfat Oral, Konya, Ensâr Yayıncılık
- İBN HIŞÂM (2006), Sîret-i İbn Hişâm (İslâm Tarihi), Çev. Hasan Ege, İstanbul, Kahraman Yayınları.
- İBN'ÜL-ESİR, Ebû'l-Fida, Ali b. Muhammed b. Abdilkerîm El-Cezeri Eş-Şeybani (1991), El-Kâmil Fi't-Tarih (İslâm Tarihi), Çev. M. Beşir Eryarsoy, İstanbul, Bahar Yayınları.
- KÖKSAL, Mustafa Asım (2002), İslâm Tarihi Peygamberler Peygamberi Hz. Muhammed aleyhisselâm ve İslâmiyet, İstanbul, Köksal Yayıncılık.
- KÖKSAL, Mustafa Asım (2008), Hz. Hüseyin ve Kerbelâ Faciası, İstanbul, Karaca Yayınevi.
- MUHARREM, Ergin (1999), Türk Dil Bilgisi, İstanbul, Bayrak Basım.
- NEVEVÎ, İmâm (1996), Riyâzü's-Sâlihîn, Terc. İhsan Özkes, İstanbul, Merve Yayınları.
- ÖZ, R. (2020), Mehmed Zihni Efendi'nin İlmi Şahsiyeti, Kiraat İlmine Katkısı, Tecvid İlmi Açısından El-Kavlü's-Sedid Fi İlmi't-Tecvid Adlı Eserin Değerlendirilmesi (Yüksek Lisans Tezi), Necmettin Erbakan Üniversitesi, Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı, Konya (Türkiye)
- PAKALIN, Mehmed Zeki (1993), Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, İstanbul, MEB Yayınları.
- ŞAHİN, H. Terimlerin Genel Dile Yansımasına Dair Bazı Söylemler, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 20, 2006, 123-129
- ŞENEL, M. Gençliğin Adıyla İmtihanı, Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi

(Türklad) Cilt 1, Sayı 1, 2017, 72-84

SUYÛTÎ, İmâm (2018), Tarihu'l-Hulefa (Halîfeler Tarihi), Çev.Abdullâh Gündüz, İstanbul, Asalet Yayınları.

TARHAN, Ali Rana (1957), Hacı Mehmed Zihni, El-Muhteserât, Ankara, Diyanet İşleri Reisliği Yayınları.

TİRMİZİ, Ebû İsa Muhammed b. İsa b. Sevre (1973), Sünen-i Tirmizi Tercemesi, Terc. Osman Zeki Mollamehmetoğlu, İstanbul, Yunus Emre Yayınları.

YAZIR, Elmalılı M. Hamdi Yazır (2000), Ku'ân-ı Kerîm ve Meal-i Şerîfi, Hazr. Ertuğrul Özalp, İstanbul, İşaret Yayınları.

ZİHNİ, Mehmed (1978), Nimet-i İslâm (İslâm Nimeti), Sad. M. Rahmi, İstanbul, Eskin Matbaası.

ZİHNİ, Mehmed (1981), Meşâhirü'n-Nisâ (I-II), Sad. Bedrettin Çetiner, İstanbul, Şamil Yayınevi.

B. WEB KAYNAKLAR

<https://ataturkkitabligi.ibb.gov.tr> (Erişim Tarihi: 2021, 2022, Muhtelif Zamanlar)

<https://islamansiklopedisi.org.tr> (Erişim Tarihi: 2024, 2025, Muhtelif Zamanlar)

<https://lugatim.com/> (Erişim Tarihi: 2024,2025, Muhtelif Zamanlar)

<https://osmanlicasozlukler.com> (Erişim Tarihi: 2024, 2025, Muhtelif Zamanlar)

<https://sozluk.gov.tr/> (Erişim Tarihi: 02.10.2025)

<https://www.ehlisunnetbuyukleri.com> (Erişim Tarihi: 11.06.2025)

<https://www.luggat.com/Anasayfa> (Erişim Tarihi: 09.06.2025)

EKLER

EK-1. DİZİN

Bu bölümde yapılan dizinler, alfabetik sıraya göre en çok kullanılanı en aza olacak şekilde düzenlenmiştir. Kişi adları, yer adları ve eser adları sıralaması şeklindedir.

1.1. Kişi Adları

Abbâs (bin Alî): 9-B/19

Abdimenâf bin Kusay: 4-A/9,10

Abdimenâf bin Zühre: 4-A/17

Abdullâh (bin Alî): 9-B/19

Abdullâh (bin Hasan): 9-A/1

Abdullâh (bin Hüseyin): 9-A/1, 10-A/3,7

Abdullâh (İbn-i Ebi Tâlib): 9-A/3

Abdullâh bin Abdulmuttalib: 4-A/9

Abdullâh bin Zübeyr (İbn-i Zübeyr): 6-B/9, 12, 14, 20, 6-A/7

Abdullâh: 14-B/17

Abdullâhü'l-Cevâd bin Ca'feri't-Tayyâr (Cenâb-ı Abdullâh): 10-A/14,15

Abdü'l-Âl: 36-A/20, 37-B/6,10, 37-A/15, 38-B/5

Abdülazîz ed-Dîrînî: 27-B/4

Abdûlmecid: 36-A/20, 37-B/1,3,4,5,6

Abdûlmelik (Abdûlmelik el-Emevî): 7-A/16,17, 15-B/16

Abdûlmelik bin Ömer el-Leysi: 7-A/10

Abdülmuttalib bin Hâşim: 4-A/9, 5-B/2,3, 9-B/3, 15-B/13

Abdülvahhâb Şa'rânî (Şeyh Şa'rânî): 14-A/18, 16-B/2, 19-A/2, 20-B/8, 35-B/1

Abdürrahmân (İbn-i Ebi Tâlib): 9-A/3

Abdürrahmân Hasani El-Muti: 39-B/5

Âdem aleyhisselâm: 4-A/13

Ahmed bin Alî bin İbrâhim bin Muhammed bin Ebûbekir bin İsmâil bin Ömer bin Alî bin Osman bin Hüseyin bin Muhammed bin Mûsâ bin Yahyâ bin İsa bin Alî bin Muhammed bin Hasan bin Alî bin Muhammed bin Alî Rızâ bin Mûsâ Kâzım İbnü'l-İmâm Ca'ferü's-Sâdık İbnü'l-İmâm Muhammed Bâkır İbnü'l-İmâm Alî Zeynelâbidîn İbnü's-Sıbt Seyyidunâ Hüseyin İbn-i Seyyidetü'n-Nisâ Fâtımatü'z-Zehrâ bint-i Rasulullâh: 34-A/10,11,12,13,14,15

Ahmed İbn-i Alî bin İbrâhim bin Muhammed bin Ahmed: 35-B/12,13

Ahmed Şihabüddin bin Ahmed bin Selâmetü'l-Kalyubi (Allâme-i Şâfiî, Şâfi-i Sağır): 3-A/7,8,9

Akil (bin Abdullâh bin Ca'fer-i Tayyâr): 9-A/2

Akil (İbn-i Ebi Tâlib): 9-A/3

Alî (bin Hüseyin): 9-A/1

Alî Asğar: 10-B/17

Alî Ekber: 10-B/16

Alîyü'l-Havvâs: 11-B/14, 13-A/8

Alîyy'ül-Hiblî: 12-B/10

Alîyyu'l-Şedîd:14-B/16

Âmine (Seyyide-i Tâhire (Âmine) bint-i Veheb bin Abdimenâf bin Zühre bin Kilâb): 4-A/16,17

Âmirî: 19-A/9, 20-B/11

Avn (bin Abdullâh bin Ca'fer-i Tayyâr): 9-A/2

Avnü'l-Ekber: 10-A/16, 11-B/1

Berîdi (Şeyh Berî): 36-A/4,5

Cae'l-Ensâri: 40-A/11

Ca'fer (bin Alî): 9-B/20

Ca'fer (İbn-i Ebi Tâlib): 9-A/3

Ca'fer (İbn-i İmâm Hüseyin): 10-A/3

Ceyb Acemî: 44-B/12

Deryâ (Deryâ Hatun): 23-A/8,10, 25-B/4

Dîrînî: 16-B/2

Ebi (Ebû)Tâlib bin Abdülmuttalib: 5-B/2,9-A/3,4, 13-A/2,14

Ebü'l-Hasan Muhammed bin Tabatabâ: 20-B/14

Ebü Abdullâh Muhammed Hanişetü't-Tabi: 40-A/11

Ebü Ahmed Ca'fer bin Abdullâh bin Seyyid binte'l-Hazâ: 40-A/15,16

Ebü Ahmed Ca'fer bin Abdullâh bin Seyyid Bunetü'l-Huzaa: 39-B/9

Ebü Ca'fer Mansûr: 14-B/1

Ebü Cenâb El-Kelbi: 8-B/13,14

Ebü Gâlîb Muhammed bin Ebü'l-Hasan: 46-B/14

Ebü Necîb Ziyâeddin Abdülkâhir Sühreverdi El-Bekri: 44-B/4,5

Ebü Nuaym: 8-B/10

Ebü Saîd bin Abdülkerîm: 46-B/14,15

Ebû Saîd Mahzûmî: 46-A/1,5

Ebû Tâhir Zeyd: 14-B/17

Ebû Ya'zi bin Meymûne: 41-B/13

Ebû Zekerya Yahyâ bin Alî Tebrizi: 46-B/15

Ebûbekir (bin Alî): 9-B/20

Ebûbekir (bin Hasan): 9-A/1

Ebü'l-Hasan Abdü'l-Muhsin: 22-A/9

Ebü'l-Hasan bin Câbir: 51-B/1

Ebü'l-Hasan Muhammed bin Kadi Ebi Ya'la: 46-B/13,14

Ebü'l-Hasan Şâzeli: 32-A/14,15, 41-B/7

Ebü'l-Hattâb bin Mahfuz: 46-B/13

Ebü'l-Mekârim Rufaatü'l-Hasan: 27-A/3

Ebü'l-Muhassin Hatile: 36-B/19

Ebü'l-Vefâi Alî bin Akil: 46-B/12,13

Ehl-i Beyt (A'yân-ı Ehl-i Beyt, Âl-i Beyt, Âl-i Beyt-i Resûlullâh, Eimme-i İsnâaşer): 1-A/3, 3-A/3, 6-A/11, 7-B-8, 9-B/17, 9-A/6, 12-B/17, 20-B/12,21-A/5,17, 25-B/9, 32-A/3,4, 33-B/20, 49-A/14, 50-A/16, 51-B/3

El-Kemal Saîd el-Ğazavani: 39-B/19

Emîr İbnü'l-Müseyyeb: 27-A/18

Esedî: 18-B/16

Es-Seyyid Celîl Muhammedü'l-Envâr (Muhammed bin Zeyd, İbn-i Zeyd): 13-A/1,3,4,6,8

Fahr bin Mâlîk: 4-A/10

Fâtıma bint-i Ebi Mes'ûd (Ebû Mes'ûd): 14-B/10,11

Fâtıma Hazretleri (bint-i İmâm Hüseyin): 10-A/8

Ferah: 30-A/14

Ferazdak: 50-A/8,11,13,17

Ferec ez-Zencânî: 44-B/6

Gâlib bin Fahr: 4-A/10

Gavsü's-Sakaleyn Ebü'l-Âlemin Seyyidunâ Seyyid Ahmedü'l-Kebîr Rufâî: 22-A/7

Hâfız İbn-i Hacer Askâlanî: 35-B/2, 9, 12, 18, 19, 36-B/18,19, 36-A/19

Hâfız İbrâhim: 4-A/15

Hâfız Kâsım bin Muhammed bin Haccâc bin Alî bin Ebûbekir bin Fazıl Eş-Şâfî: 26-A/3,4

Hasan-ı Basrî (Şeyh Ebû Saîd Mevlânâ): 18-B/4, 39-A/13, 41-A/1, 44-B/12,13, 49-B/12

Hâşim bin Abdimenâf: 4-A/9

Havli bin Yezîd el-Esbâhi: 9-B/13

Hazıra-i Ümmü'l-Hayr: 24-B/11,12

Hiz. Abdullâh bin Ömer (İbn-i Ömer): 5-A/10, 6-A/2, 6-B/9, 10, 11

Hiz. Alî (Emîrü'l-Mü'mînin Seyyidunâ Alî bin Ebi Tâlib bin Abdülmuttalib, Alîyyü'l-Murtazâ (keremallâhu vechehû ve Radiyallahu anh)): 5-B/1,2, 5-A/19, 9-B/19, 10-A/11, 12-B/4, 17-B/1, 39-A/1, 49-B/13,49-A/2

Hiz. Ca'ferü's-Sâdık (İmâm Ca'fer-i Sâdık): 20-A/6,9, 21-B/6, 9, 11, 12, 21-A/1, 2, 26-B/4, 34-A/13, 40-B/6, 42-B/11, 49-B/18

Hiz. Ebû Hureyre: 5-A/2

Hiz. Ebûbekir Sıddık: 40-A/2, 3

Hz. Fâtımatü'z-Zehrâ: 4-A/5, 6, 5-B/11, 10-B/7, 10-A/12, 34-A/15, 51-B/2

Hz. Hasan (Hasan bin Alî, Sıbt-ı Nebîyyi Ekrem): 6-B/3, 9-A/1, 11-B/3, 17-B/11, 17-A/12, 35-A/6, 39-B/20, 45-A/17

Hz. Hızır: 33-B/19

Hz. Hüseyin (Cenâb-ı Hüseyin, Efendimiz Hazretleri, Seyyidunâ Hz. Hüseyin, Ebû Abdullâhi'l-Hüseyin İbn-i Eşrefi'n-Nisâ-i Ümmü'l-Eimmete'l-Asfiya El-Bidaeti't-Tahîrât Seyyidetina Fâtımete'z-Zehrâ, Mevt-i Ahmer): 3-A/15,17, 4-B/9, 4-A/1, 3, 4, 5, 5-B/1, 9, 16, 17, 5-A/4, 5, 7, 11, 13, 6-B/9, 12, 15, 6-A/8, 13, 17, 8-B/12, 8-A/4, 5, 6, 9-B/1, 20, 9-A/11, 11-B/3, 12-B/4, 12-A/8, 17-B/5, 26-A/7

Hz. Muhammed (Peygamberimiz Efendimiz, Seyyide'l-Mahlûkîn ve Habîb-i Rabbe'l-Âlemin, Muhammed bin Abdullâh bin Abdülmuttalib bin Hâşim bin Abdimenâf bin Kusay bin Kilâb bin Mürre bin Ka'b bin Lüvey bin Gâlib bin Fahr bin Mâlik bin Nâdir bin Kinâne bin Huzeyme bin Müdrike bin İlyâs bin Mudar bin Nizâr bin Mead bin Adnân, Nebîyyi Ekrem, Hâtemü'l Enbiyâ, Sultân-ı Güzîn ve Seyyidü's-Sakaleyn, Seyyidü'l-Enâm) : 4-A/5, 9, 10, 11, 12, 16, 5-B/14, 5-A/1, 3, 4, 7-A/5, 49-B/14

Hz. Muhyiddin: 1-A/17

Hz. Zeyd bin El-Hasan: 13-A/2,4,12,14, 14-B/6, 14-A/15, 21-B/13

Hişâm bin Abdülmelik: 18-B/9,10, 50-A/1,5,6

Huzeyme bin Müdrike: 4-A/11

Hüseyin Şadi: 51-A/17

Hüseyin: 19-A/13

İbn-i Abbâs: 6-A/1, 4, 7, 8-B/3, 15-B/12

İbn-i E'rac El-Hüseyini (Şerîf İbn-i E'rac): 8-A/9, 10-B/15, 14-B/5, 15-B/11, 18-B/15, 20-B/11, 15, 16, 22-A/3

İbn-i Esir: 29-B/20

İbn-i Hâcib: 23-A/6

İbn-i Hammâd el-Mevsûlî: 12-A/16

İbn-i Hordad: 19-B/3

İbn-i Meymûn: 19-A/10, 20-A/12

İbn-i Meymûne: 20-A/12

İbn-i Muhriye: 29-A/5

İbn-i Musafir ve'l-Menenci: 29-B/8,9

İbn-i Seyyid Abdürrahîm İbn-i Seyyid Seyfeddîn Osmân İbn-i Seyyid Hasan İbn-i Seyyid Hasan İbn-i Seyyid Muhammed Aslet İbn-i Seyyid Hazm: 25-B/8, 9, 10

İbn-i Seyyid Sâbit İbn-i Seyyid Hazîm İbn-i Seyyid Ahmed İbn-i Seyyid Alî İbn-i Seyyid Ebi'l Mekârim (İbn-i Seyyid Yahyâ el-Mağribî) Rufaetü'l-Hasan el-Mekkî es-Seyyid Mehdî İbn-i Seyyid Muhammed Ebi'l-Kâsım İbn-i Seyyid Hasan İbn-i Seyyid Hüseyin İbn-i Seyyid Ahmed İbn-i Seyyid Mûsâ Sâni İbn-i İmâm İbrâhîm Murtazâ İbn-i İmâm Mûsâ Kâzım İbn-i İmâm Ca'ferü's-Sâdık İbn-i İmâm Muhammed Bâkır İbn-i İmâm Zeynelâbidîn İbn-i İmâm Seyyid-i Mazlûm Hüseyin bin İmâm-ı Âlem-i İslâm Zevcû'l-Betûl Ümmü'l-Hasaneyn: 25-A/16, 17, 18, 26-B/1, 2, 3, 4, 5, 6

İbn-i Şehîda (Şeyhü'l-Beled): 336-A/14, 37-B/17

İbn-i Temiletü'l-Hüseyni: 23-B/14

İbnü'l-Enbârî: 7-B/20

İbnü'l-Cevzi: 29-A/9

İbrâhîm Dusûkî (Seyyid İbrâhîm Dusûkî bin Ebi Mecid Kureyş bin Muhammed bin Neca bin Abdülhâlık bin Kâsım bin Ca'fer bin Abdülhâlık bin Ebi Kâsım bin Zekî bin Alî bin Muhammed Cevâd bin Alî Rızâ bin Mûsâ Kâzım bin Ca'ferü's-Sâdık bin Muhammed Bâkır bin Alîyyü'z-Zâhir Zeynelâbidîn bin Hüseyin bin Alî Kureyşi El-Hâşimi)): 1-A/8,9, 42-B/8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 44-B/15, 43-A/20, 44-A/5, 45-B/14, 45-A/8

İbrâhîm: 14-B/17

İlyâs bin Mudar: 4-A/11

İmâm Abdülazîz ed-Dîrînî: 29-B/11,12

İmâm Abdülkerîm bin Muhammed Rufâî el-Kazvînî: 23-B/15

İmâm Abdülkerîm Rufâî Kazvînî: 26-A/11

İmâm Alî bin Mûsâ er-Rızâ: 40-B/4, 49-B/15, 16, 17

İmâm Beyhaki: 8-B/2

İmâm Gazali: 3-A/16,17

İmâm İbrâhim Bâkırü'l-Kazrevânî: 27-B/7

İmâm İzzeddîn Ahmed Farvâsî: 43-A/14,15

İmâm İzzeddîn Ğarûsî: 33-A/15,16

İmâm Mâlîk: 4-A/13

İmâm Muhammed Bâkır: 40-B/7

İmâm Mûsâ Kâzım: 40-B/5, 49-B/17

İmâm Ömer Farvâsî: 43-A/16

İmâm Sa'lebi: 8-B/13

İmâm Seyyid Abdürrahîm Rufâî Hüseyini: 22-A/5

İmâm Suyûtî: 6-B/7, 10-A/17

İmâm Şâfî: 1-A/14, 15-A/4, 16-B/9, 21-A/16, 28-B/10

İmâm Şa'rânî: 13-A/7

İmâm Şeyhü'l-İslâm el-Harrani ve'l-Zahferani ve'l-Cilani: 29-B/8

İmâm Tirmizi: 7-A/19

İmâm Zehebî (Hâfız Zehebî): 13-A/5, 14-B/3, 29-A/3

İmâm-ı Farusi: 29-A/15

İsa: 19-A/13

İshak bin Ca'ferü's-Sâdık: 15-A/3

İshak E'varü'l-Kunbi: 14-B/16

İsmâil: 14-B/16

İsti: 22-A/11

Ka'b bin Lüvey: 4-A/10

Kâdî İbn-i Hallikân: 20-B/10, 31-A/7

Kâdî Vechîddin: 44-B/5

Kâsım (bin Hasan): 9-A/1

Kâsım Ebû Muhammed: 14-B/16

Kazaiye: 10-A/2

Kilâb bin Mürre: 4-A/10

Kinâne bin Huzeyme: 4-A/11

Kusay bin Kilâb: 4-A/10

Kutub Arif Billâh Ebü'l-Kâsım Ahmedü'l-Meravani: 39-B/16,17

Kutub Arif-i Billâh Alî el-Meliciyi: 50-B/2

Kutub Ebû İshak İbrâhim Basrî: 39-B/16

Kutub Ebû Muhammed Câbir: 39-B/19

Kutub Ebû Muhammed Fethü's-Suud: 39-B/18

Kutub Fahreddin: 39-B/12

Leyla bint-i Ebû Murre bin Urve bin Mes'ûd es-Sakafi: 10-B/18, 10-A/1

Lüvey bin Gâlib: 4-A/10

Mâlîk bin Nâdir: 4-A/11

Mansûr el-Devanikî: 14-A/2,3

Mansûr Abbâsi: 13-A/15

Ma'rûf bin Firûzü'l-Kerhî: 49-B/15

Mead bin Adnân: 4-A/12

Mehmed Zihni (Hacı Zihni Efendi): 1-A/11, 44-B/18, 51-A/1

Melik Zâhir Baybars (Ebü'l-Fütûhat): 37-A/17

Melik-i Efzal: 19-B/11

Mevlânâ Abidi: 11-A/17, 18

Mevlânâ Hasan Sâîğ El-Ahnayî: 37-A/1, 2

Mevlânâ Sâlim Mağribî: 37-A/2, 9

Mevlânâ Şeyhü'l-İslâm Burhâneddîn: 12-B/9, 12A/1

Mudar bin Nizâr: 4-A/11, 12

Muhammed (bin Abdullâh bin Ca'fer-i Tayyâr): 9-A/2

Muhammed (bin Alî): 9-B/20

Muhammed bin İshak bin Mûsâ: 18-A/15, 16

Muhammed bin Saîd bin Akil bin Ebi Tâlib: 9-A/3,4

Muhammed Enver: 1-A/5,6

Muhammed: 19-A/13

Muhtar bin Ebi Ubeyd Sakafi: 7-A/14

Mus'ab bin Zübeyr: 7-A/15

Mübârek: 30-A/14

Müdrîke bin İlyâs: 4-A/11

Mürre bin Ka'b: 4-A/10

Nâdir bin Kinâne: 4-A/11

Nasr-ı Kebîr Taberistânî: 18-A/11

Nefîse: 14-A/7

Nevâfilî: 13-B/2

Nizâr bin Mead: 4-A/12

Osmân (bin Alî): 9-B/20

Ömer bin Abdülazîz: 21-B/3

Ömer bin Sa'd: 6-A/14, 8-A/12,13

Ruba bint-i Emîrû'l-Kays bin Adi: 10-A/6

Rubâb (Cenâb-ı Rubâb): 12-A/8,11

Sâlih Talaî (Vezir Sâlih): 9-A/16, 10-B/3

Seyyid Abdurrahim Konavî: 46-A/13, 47-A/13

Seyyid Abdüsselâm: 23-B/6

Seyyid Ahmed Bedevî (Seyyid Kutbü'sh-Şehir, Ahmed bin Alî bin İbrâhim bin Muhammed bin Ebûbekir el-Bedevî): 1-A/8, 34-A/8,9, 35-B/2,11, 35-A/7, 36-B/20, 36-A/1,2,10, 37-B/9,16,19,20 37-A/6,9,10,11,16, 38-B/1,8,14, 38-A/6,13, 39-B/1, 49-B/9.

Seyyid Ahmed Rufâî (Seyyid Muhyiddîn Ahmed Rufâîyyü'l-Hüseynî): 1-A/8, 22-B/9, 22-A/2, 25-B/13,14, 25-A/14, 26-B/13, 26-A/12, 27-B/8,13,19, 29-B/7,14,18, 29-A/9, 30-B/4, 30-A/16, 31-B/3,6, 32-A/5,9, 33-B/3,10,12, 33-A/13, 36-A/5, 38-A/18, 39-A/3, 40-B/17, 41-A/17, 43-A/17,18

Seyyid Ahmed Seyyâd: 24-A/15, 25-B/2

Seyyid Alî (Ebü's-Şebak Rufâî): 23-A/11, 25-B/1,5,16

Seyyid Alî Ebü'l-Hasan: 25-A/16,17, 27-A/16

Seyyid Arif-i Billâh Velîyullâh Mevlânâ İzzeddîn Ahmed Siyâd: 22-A/4,5

Seyyid Celîl Alî Zeynelâbidîn (Seyyid Celîl Alî Zeynelâbidîn İbnu'l-İmâmu'l-Hüseyin, Alî, Ebü Muhammed, Zeynelâbidîn, Seccâd, Zü's-Sefinât): 1-A/6, 7, 16-A/1, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13, 17-B/6, 9, 10, 17-A/7, 8, 10, 12, 13

Seyyid Celîl Kutub Refiü'l-Makam Seyyid İbrâhim ed-Dusûkî (Seyyid İbrâhim Dusûkî bin Ebi Mecid Kureyş bin Muhammed bin Neca bin Abdülhâlık bin Kâsım bin Ca'fer bin Abdülhâlık bin Ebi Kâsım bin Zekî bin Alî bin Muhammed Cevâd bin Alî Rızâ bin Mûsâ Kâzım bin Ca'ferü's-Sâdık bin Muhammed Bâkır bin Alîyyü'z-Zâhir Zeynelâbidîn bin Hüseyin bin Alî el-Kureyşî el-Hâşimi): 42-B/6, 9, 10, 11, 12, 14, 42-A/3, 4, 43-A/20, 44-B/16

Seyyid Celîl Şehabeddin Ahmed bin Rufâî: 8-A/3

Seyyid Ebü'l-Kâsım Ahmed bin Şa'rânîyyü'r-Ras: 20-B/16

Seyyid İbrâhim (Tabatabâ, İbrâhim bin İsmâil bin İbrâhim bin Hasanü'l-Mesânî İbn-i İmâm Hasan Sıbtü'n-Nebî aleyhi ve aleyhimü's-selam): 1-A/7, 19-B/3, 19-A/8, 15, 20-B/1, 2

Seyyid İbrâhim bin Zeyd (Seyyid Alî Makâm-ı İbrâhim bin Zeyd aleyhimü'r-Rıdvan, Tabatabâ, İbrâhim bin İsmâil bin İbrâhim bin Hasanü'l-Mesânî İbn-i İmâm Hasan Sıbtü'n-Nebî aleyhi)): 19-A/1, 3, 8, 15, 20-B/1, 2, 3, 9, 13, 15

Seyyid İzzeddîn Ahmed es-Seyyâd: 23-B/8, 23-A/12, 25-A/9, 11, 13

Seyyid Kâsım Zekî (Kâsım bin Muhammed el-Dibâc İbni'l-İmâm Ca'fer Es-Sâdık): 21-B/5, 7, 11, 21-A/1

Seyyid Kâsım Zekî: 1-A/7, 21-B/5

Seyyid Kâsımü'r-Rasî (Seyyid İbrâhim Kâsım): 20-B/3,4,5

Seyyid Kutbü'l-Kebîr Alî er-Rufâî (Kutb-u Ekber, Gavs-ı Eşher Ehadü'l-Aktâbü'l-Meşhûr Sultânü'l-Evliyâ ve'l-Ârifîn Seyyid Muhyiddîn Ahmed Rufâiyyü'l-Hüseyni): 22-B/8, 9, 10, 11, 14

Seyyid Kutub el-Celîlü'l-Kadr Abdürrahîm Kanavî (Muhammed Abdürrahîm bin Ahmed bin Hacun bin Ahmed bin Muhammed bin Ca'fer bin İsmâil bin Ca'ferü'z-Zekî bin Muhammed bin Me'mûn bin Alî bin Hüseyin bin Muhammed bin Ca'ferü's-Sâdık bin Muhammedü'l-Bâkî bin Alî Zeynelâbidîn İbnü'l-Hüseyin bin Alî bin Ebû Tâlib): 41-A/5, 7, 8, 9, 10

Seyyid Kutub İzzeddîn Ahmed Siyâd: 22-A/1

Seyyid Kutub Nûreddin Ebü'l-Hasan Alî: 39-B/12,13

Seyyid Kutub Şemseddin Muhammedü'l-Madeni: 39-B/14

Seyyid Kutub Tâceddîn: 39-B/13

Seyyid Sirâceddîn Rufâî: 14-B/12

Seyyide Âişe (bint-i Ca'ferü's-Sâdık): 1-A/7, 20-A/9

Seyyide Nefise (Sitt Nefise, Seyyidetü'r-Rafietü's-Şan Nefise bint-i Seyyid İmâm Hasanü'l-Ezher): 1-A/6, 12-A/16, 13-B/16, 13-A/9, 15-B/5,8, 15-A/1

Seyyide Rukiyye (Sitt Rukayye, Rukayye): 1-A/5, 12-B/5,12, 23-B/6

Seyyide Sekîne (Sekîne Hazretleri, Seyyidetü'l-Azîmetü'l-Kadr Sekîne bint-i Seyyidunâ İmâm-ı Hüseyin, Emîme): 1-A/5, 10-A/5, 12-A/4, 6, 7

Seyyide Zeyneb (Sitt Zeyneb): 1-A/5, 10-A/10, 11 30-B/2

Seyyidî's- Sûfiye İmâm Sehl bin Abdullâh et-Tüsteri: 40-A/7,8

Seyyidü'l-Kebîr Hasanü'l-Ezher bin Zeyd bin Hasan bin Alî (Hasan Ezher): 1-A/6, 13-A/12, 15, 14-A/1, 15-B/9

Seyyidü'l-Kebîr Zeyd İbn-i İmâm Zeynelâbidîn İbn-i İmâm Hüseyin (Seyyid Alîşan Zeyd): 18-B/1, 4, 6, 12, 13, 17, 18-A/5, 11, 14, 16, 19-B/2, 7

Seyyidü'r-Rafiatü'l-Cenâb-ı Âişe bint-i İmâm Ca'ferü's-Sâdık (Sitt Âişe, Ümmü Ferve): 20-A/6, 9, 12, 21-B/3

Sinan bin Enes el-Mahzûmî: 9-B/11

Sultân Süleymân: 38-A/9

Sultânü'l-Muhaddisîn el-Feravasi ve'l-Hafizü't-Taki el-Vâsiti: 29-B/11,12

Şehabeddin Ahmed Mansûr Rufâî: 34-B/15

Şehribânû: 10-B/17,17-B/4

Şemr İbn-i Zülcevşen: 9-B/15

Şerîf Arif Hasan Ebü'l-İkbal Vefâî el-Hasanî: 32-A/8

Şerîf Hasan Ebü'l-İkbal Vefâî: 39-B/1

Şerîf Ubeydullâh bin Sârî: 16-B/13,14

Şeri-i Münîr: 43-A/2

Şeyh Kazib Elbânî el-Musûli: 46-A/7

Şeyh Abdullâh: 41-B/15

Şeyh Abdülazîz bin Ahmed ed-Dîrînî: 50-B/1

Şeyh Abdülcelîl: 41-B/15

Şeyh Abdülmenâm: 22-A/11

Şeyh Abdürrahmân İbn-i Elvân: 24-B/11

Şeyh Abdürrahmân: 24-A/1, 4, 9, 13

Şeyh Abdüsselâm İbn-i Meşîşü's-Şerîf el-Mağribî (İbn-i Meşîş bin Mensûr bin İbrâhim Hasani el-İdrisi): 38-A/15,16,19, 39-B/3,4, 40-A/15,19, 41-B/6,9, 41-A/2

Şeyh Abu Alî Ruzbari: 39-A/8

Şeyh Ahmed Mansûrî el-Ahmedî: 11-A/5

Şeyh Alî Ebü'l-Fazlû'l-Kariyü'l-Vustâ: 28-B/5,6,7

Şeyh Alî el-Acemî: 39-A/8

Şeyh Alî el-Hiti: 46-A/7,10

Şeyh Alî: 28-B/14

Şeyh Alîyyü'l-Vâsiti el-Kadri: 39-A/6

Şeyh Arif-i Billâh Necmeddin Mahmud İsfehâni: 43-A/13,19

Şeyh Arifibillâh Ebü'l-Hayr Hammâd bin Müslim ed-Debbâs: 46-B/16, 46-A/1

Şeyh Babib el-Acemî: 41-B/17

Şeyh Celîl Şerefeddîn bin Abdüssemi' el-Hâşimiyyü'l-Abbâs: 32-B/1, 2, 5

Şeyh Dâvûd Tâi: 41-B/17, 44-B/11, 49-B/11

Şeyh Dâvûd Tâib: 39-A/12

Şeyh Ebû Alî Nûri: 41-B/16,17

Şeyh Ebû Beşir El-Hasan el-Cevheri: 41-B/16

Şeyh Ebû Mahfuz Ma'rûf el-Kerhî: 40-B/3, 4

Şeyh Ebû Mahfuz Ma'rûf el-Kerhî: 39-A/11, 44-B/11, 49-B/10, 11

Şeyh Ebû Medih: 46-A/12

Şeyh Ebû Medyen el-Mağribî: 41-B/12

Şeyh Ebû Muhammed eş-Şembeke'l-Batâihî: 40-B/19

Şeyh Ebû Muhammed Ruveyd Bağdâdî: 40-B/2

Şeyh Ebû Muhammed Tennûr: 41-B/14

Şeyh Ebû Na'im Ahmed: 36-A/6

Şeyh Ebû Saîd Yahyâ Neccari el-Vâsiti el-Ensâri: 39-A/20

Şeyh Ebû Saîdü'l-Mübârek el-Mahzûmî: 49-B/5

Şeyh Ebûbekir eş-Şiblî: 39-A/9

Şeyh Ebûbekir eş-Şiblî: 49-B/8,9

Şeyh Ebûbekir Havazini el-Batâihî: 40-A/1

Şeyh Ebûlfazl bin Kamih: 39-A/7

Şeyh Ebü'l-Abbâs el-Havandî: 44-B/6

Şeyh Ebü'l-Abbâs Mursî: 32-A/19

Şeyh Ebü'l-Fazl Abdülvahid bin Abdülazîz et-Temîmî: 49-B/7,8

Şeyh Ebü'l-Ferec et-Tarsûsî: 49-B/7

Şeyh Ebü'l-Hasan Alî bin Muhammed bin Yûsuf el-Kureyşî: 49-B/6

Şeyh Ebü'l-Karmazî: 40-B/1

Şeyh Ebü'l-Kâsım Cüneyd-i Bağdâdî: 39-A/9,10, 44-B/9

Şeyh Ebü'l-Kâsım Sundusi el-Kebîr: 40-B/1,2

Şeyh Ebü'l-Mensûr Tayyib: 39-A/19

Şeyh Ebü'n-Necîb Sühreverdi: 47-A/6, 7, 9

Şeyh Ebü's-Suud el-Harîmî: 46-A/7, 8

Şeyh Eyyûb Senhâcî: 41-B/13,14

Şeyh Ğulam bin Türkan: 39-A/7

Şeyh Habîb el-Acemî: 39-A/12, 49-B/12

Şeyh İlmuddin bin Muhammed Sehâvi: 23-B/15, 16

Şeyh İsrâfil el-Mağribî: 40-A/10

Şeyh Kâdî Ruim Ebû Muhammed Bağdâdî: 44-B/7,8

Şeyh Mensûr Rabbânî el-Batâihî (Bazü'l-Eşheb): 39-A/17, 18, 40-B/18

Şeyh Mensûr: 28-B/14

Şeyh Muhammed bin Hafif Şirâzî: 44-B/7

Şeyh Muhammed: 13-B/1

Şeyh Muhyiddin Abdülkâdir Geylânî (Kutb-u Rabbânî Ğavs-ı Samedânî, Ebû Muhammed, İbn-i Ebi Sâlih Mûsâ bin Abdullâh bin Yahyâ Zâhid bin Muhammed bin Dâvûd İbn-i Mûsâ bin Abdullâh bin Mûsâ el-Cevn bin Abdullâh el- Mahz bin Hasanü'l-Müsenna): 1-A/8, 45-A/12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 46-B/9, 47-A/18, 19, 49-B/5

Şeyh Necbüddin Alî Şirâzî: 44-B/2

Şeyh Nûreddin Abdüssamed Nizâri: 44-B/1

Şeyh Sa'd: 39-B/18

Şeyh Saîd: 39-B/17

Şeyh Sâlih (Abdü'l-Âl, Halîfetü's-Şeyh Ahmed): 36-B/9,10

Şeyh Sâlih Alî Dâmenhûrî: 34-B/5,6

Şeyh Sâlim: 38-B/12

Şeyh Seri es-Sekâtî: 39-A/10, 40-B/3, 44-B/10, 49-B/10

Şeyh Şehabeddin Sühreverdi: 44-B/3

Şeyh Şerefüddîn Ebû Bekir İbn-i Mevlânâ Eş-Şeyh Asîl es-Seyyid Abdülmuhsin Ebü'l-Hasan bin Abdürrahîm Rufâî: 24-A/6,7,8

Şeyh Tâceddîn el-Âbidârî: 23-B/17

Şeyh Takiyüddin el-Fakir el-Nehravendi: 39-B/6

Şeyh Tufi: 34-B/2

Şeyh Zeyneddîn Nehravî: 42-B/13

Şeyh Ziyâeddin Ahmed el-Veteri (Vitri): 41-B/11, 42-B/7

Şeyh Zünnûn el-Mısri: 40-A/9,10

Şeyh-i Kebîr Şemseddin Berî el-Irakî: 38-A/13, 14, 17, 18, 40-A/19, 41-B/1,3

Şeyhü'l-İslâm Burhâneddîn Alîyyü'l-Halebi el-Kâhiri: 33-A/5,6

Şeyhü'l-İslâm Sadreddîn: 24-A/16

Şeyhü'l-İslâm Tacüddin es-Sebkaya: 29-A/13

Şeyhü'l-Muhaddis er-Rihleti Abdülazîm Vâsıtı: 32-B/3, 4

Şeyhü'z-Zâhid Alî bin Na'im Bağdâdî el-Hanbelî: 40-B/1,2

Şeyhü'z-Zamân Ebü'l-Mekârim Mensûr Ribal Bitahi: 28-B/1,2,3

Şeyhülislâm Ahmed bin Celâl el-Lâriyyü'l-Hafi: 27-B/12,13

Şeyhülislâm Siracü'ddin el-Mahzûmî el-Ahmedî (Bişri): 27-A/11, 12

Takiyüddin Fakir Vâsıtı: 39-B/10, 11

Tarih-i Sağir (Seyyidü'l-Irakîyyun): 29-A/4

Ubeydullâh bin Ziyâd (İbn-i Ziyâd): 6-A/12, 13, 14, 7-A/12, 13, 7-B/1, 2, 7-A/12, 13, 8-A/13, 14, 9-A/5

Ukbe bin Ömer bin Sa'lebetü'l-Ensâriyyü'l-Hazrecî: 14-B/11

Ümmü İshak bint-i Talha bin Abdullâh: 10-A/8,9

Ümmü'l-Hayr bint-i Hamza bin Kâsım bin Hasan bin Zeyd bin Hasan bin Zeyd bin Hasanü's-Sâbit: 21-B/12, 13

Ümmü'l-Hayr Fâtıma: 46-B/4, 5

Ümmü'l-Mü'minin Hz. Ümmü Seleme: 7-A/19, 8-B/10

Ümmügülsüm: 10-A/16, 11-B/11, 17-A/2, 21-B/8,14

Vâkıdî: 16-A/10, 18-A/14

Vechü'l-Kamer: 37-A/13

Veheb bin Abdimenâf: 4-A/16, 17

Velîd bin Abdülmelik El-Emevî: 15-B/16, 17-B/13

Velîd bin Yezîd: 18-A/6

Velîyyetullâh Şerîfe Zeyneb: 25-A/13

Yahyâ bin Abdülmelik el-Vâsıtî: 29-B/12,13

Yahyâ el-Kebîr: 19-A/12

Yezdicerd: 10-B/17, 17-B/2

Yezîd: 6-B/7, 8, 14, 15, 18, 6-A/12, 7-B/2, 8-A/14, 9-B/139-A/6, 7, 12, 17-B/12

Yûsuf bin Ömerü's-Sekafî: 18B/11,12, 18-A/3,7

Zeryâ: 24-A/17

Zeyd bin Hasan İbn-i Alî (Ebü'l-Hasan): 13-A/4, 12, 14, 14-B/6, 7, 15-B/15

Zeydü'l-Eblec: 15-B/10

Zeyneddîn el-Ğazvîni: 39-B/15

Zeynü'd-Dinü'l-Hafî: 27-B/12

Zübeyr İbn-i Bekkâr: 19-B/2

Zühre bin Kilâb: 4-A/17

1.2. Yer Adları

Ahna: 37-A/7

Âlem-i Berzâh: 15-A/15, 17-A/15

Askalan: 9-A/14, 35-B/2, 12

Bab-ı Ali Caddesi: 3-B/2

Bâbü'l-Kurâfe: 20-A/10

Bâbü'l-Mualat: 35-B/14

Bağdâd: 25-A/15, 27-A/17, 18, 30-B/8, 36-A/4, 46-B/3, 11, 47-A/17

Bâkî-i Şerîf: 10-B/6, 17-A/11

Basra: 31-A/6

Câmi-i Karâî: 15-B/3

Câmi-i Ömer: 15-B/3

Cehennem: 20-A/14, 21-B/1

Dârü'l-Halîfe: 13-A/10

Darü'l-Ziyafe: 37-A/18

Derebe's-Seba': 16-B/6

Dusûk: 45-A/5

Fas: 36-A/7

Fena: 41-A/13

Feyşelmeğara: 36-A/20

Geylan: 46-B/2

Hac: 15-A/12, 23-B/11, 26-A/8, 28-A/3, 50-A/1

Haleb: 13-B/17, 24-B/7

Hankâh: 19-A/4

Harem-i Şerîf (Harem-i Şerîf-i Nebevîye): 15-A/11, 29-B/7

Hesa: 24-B/5

Hicâz: 6-A/7, 18, 14-A/6, 23-B/10, 31-A/4

Hîle: 7-B/18

Irak (Arz-ı Irak): 6-A/4,8,10,12, 7-B/18, 8-A/14, 14-A/6, 18-A/8, 23-B/9, 27-A/4, 31-A/4, 10, 35-A/6, 39-B/7, 47-B/6

İbn-i Tukun Câmii: 19-B/10

İbn-i Tûlûn Câmii: 13-A/9

İran: 47-B/3

İskenderiye: 44-A/1

Kâbe-i Mûkerreme (Kâbe-i Muazzama): 5-A/11, 14

Kama: 42-B/3

Kanâtirü'l-Esbâ: 11-B/12

Karâfe (Kurâfe): 13-B/16, 21-B/8

Kasrû'l-İmare: 7-A/11

Kerbelâ: 8-B/14, 8-A/12, 10-B/8, 12-A/14, 16-A/11

Kostantaniyye: 1-A/18

Kudüs: 38-A/4

Kûfe: 5-A/20, 6-B/16, 19, 6-A/15, 7-B/18, 7-A/10

Mağrib: 14-A/6, 39-B/10

Mahalletü's-Seba: 23-A/7

Medîne-i Münevvere (Medîne, Medîne-i Tâhire): 5-A/19, 6-B/4, 5, 8, 13, 9-A/11, 10-B/6, 11-A/18, 14-B/1, 14-A/3, 15-A/9, 18-A/12, 20-B/4, 23-B/11, 12, 14, 29-B/10, 36-A/8

Mescid-i Hüseyiye: 23-A/3

Meşhûd-u Kâhire: 10-B/13

Mitriyye: 19-A/3

Mısır (Mısır-ı Kadîm, Diyâr-ı Mısır, Mısıriye): 3-A/7, 10-B/4, 14-A/9, 15-A/1, 16-B/6, 12, 15, 17-A/8, 12, 19-B/10, 15, 20-B/3, 7, 9, 15, 21-A/2, 23-A/2, 7, 9, 13, 24-A/17, 25-B/14, 16, 25-A/1, 2, 3, 5, 8, 12, 30-B/9, 31-A/4, 9, 33-B/8, 17, 33-A/14, 34-B/12, 35-A/11, 36-A/9, 13, 37-A/16, 38-A/4, 42-B/14

Muratü'n-Nu'mân: 24-B/7

Mürsiye: 39-B/10

Müttekin: 24-B/7, 25-B/12

Necef-i Eşref: 49-A/9

Nehravend: 39-B/7

Râmîle: 20-A/10

Râmîle-i Mısır: 25-A/5

Rasî: 20-B/4

Ravza-i Mutahhara: 26-A/8

Rodos: 38-A/10

Sakîfetü'r-Rasas (Rubatü'r-Rufâî): 23-B/13

Selimiye: 38-A/14

Sukü'l-Arz (Sukü's-Selah): 25-A/5, 6

Suriye: 25-B/3

Şâm (Dımeşkü's-Şâm, Diyâr-ı Şâm): 6-B/7, 15-B/16, 24-B/4, 5, 25-A/10, 31-A/10, 38-A/14

Şems Matbaası (Matbaayı Şems): 1-A/20, 3-B/1

Tandata: 36-A/9,13, 37-A/1,6,10,12,19

Tanta: 35-A/11

Vâsıt: 31-A/6, 39-B/7

Vâsita: 27-A/4

Vecihhe-i Azbimti Haleb: 24-B/6,7

Zaviyetü'r-Rufâî: 24-B/5

1.3. Eser Adları

Bihârü'l-Ensâb: 8-A/9, 14-B/5

Buğyetü't-Talib fi Tercemeti Tuhfetü'r-Rağıb: 3-A/14

Bürhân-ı Müeyyed: 32-B/1

Celâî's-Sada Bi Sîret-i İmâmü'l-Hadi: 27-B/15

Delail: 8-B/2

El-Fethü'r-Rabbânî ve'l-Feyzü'r-Rahmani: 46-A/10

Emali: 8-B/13

Er-Rızâ: 13-B/1

İrşâdü'l-Muttakin: 29-A/16

Kitab-ı Menbakıb-ı Sâlihîn: 41-B/10, 42-B/7

Kitabü'l-Hükm: 32-B/4

Kur'ân-ı Kerîm (Kur'ân-ı Azîmü's-Şan): 15-A/13, 35-B/19, 43-B/5

Mebsût: 19-A/10, 20-B/11

Meclis-i Ahmedîye: 32-B/3

Mefâtihü'l- Ğayb: 46-A/10,11

Meşâcir: 19-A/10

Muhazırat: 16-B/2

Münin: 15-B/1

Nebî el-Ma'rûf el-Mehdîyye fî'l-vezaifi'l-Ahmedîyye: 34-B/15,16

Risâle-i Zeynebiye: 10-A/17

Sevâdü'l-Ayneyn: 26-A/13

Sihahü'l-Ahbâr: 14-B/12

Şeceratü'l-İrşâd: 32-A/9, 39-B/2

Şeceretü'd-Dürr: 12-B/8

Şifâü'l-Eskâm Fî Sîreti'l-Ğavsü'l-Enâm: 27-B/9

Tabakât: 45-B/13

Tabakât-ı Vusta: 35-B/1

Tarih-i Kâmil: 29-B/20

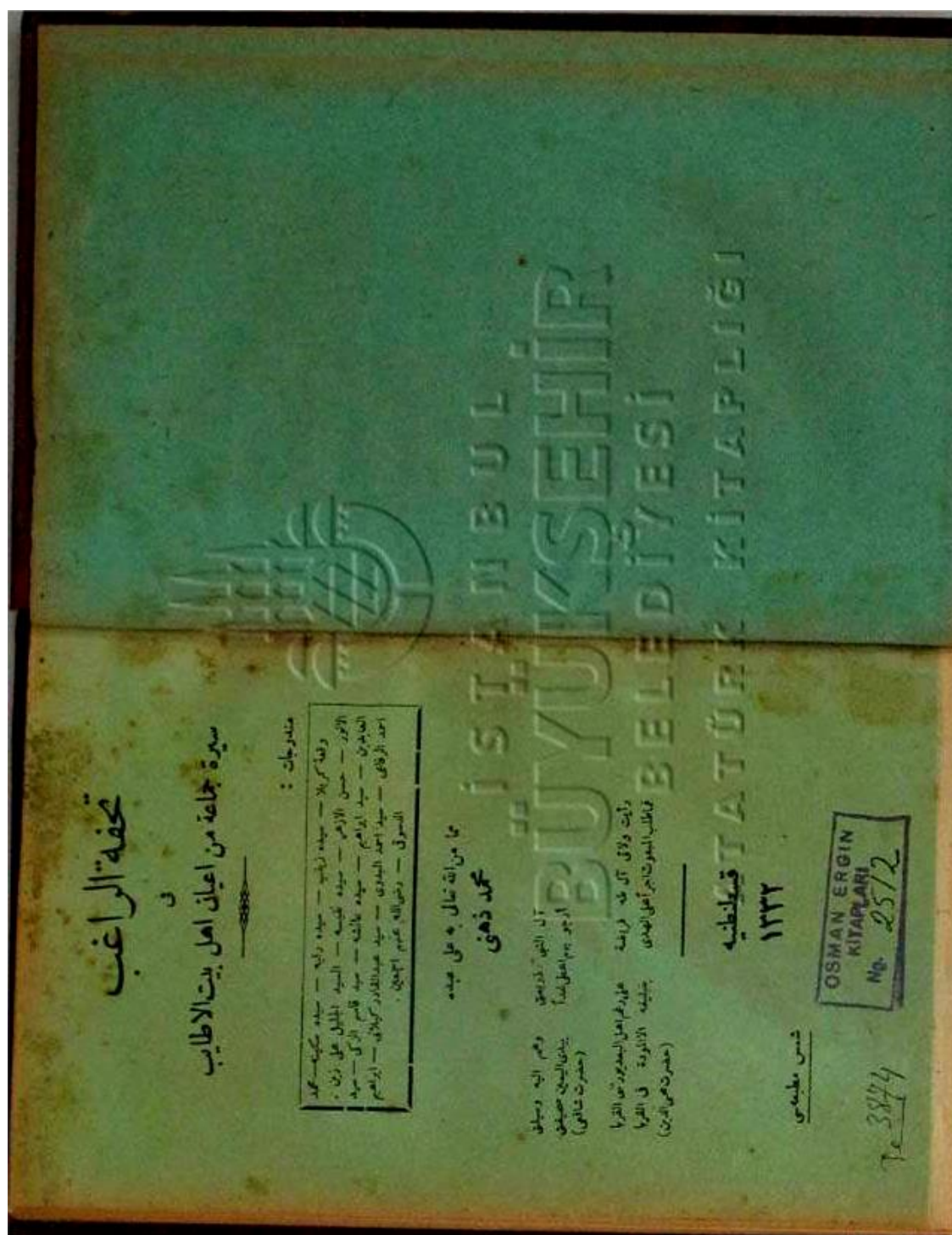
Tenbiye: 28-B/11

Tuhfetü'r-Râğıb Fî Sîreti Cemâ'atin Min A'yâni Ehli Beyti'l-Etâyib: 1-A/1, 2, 3, 3-A/9,10

Ümmü Âbide: 27-A/4, 6, 30-B/1

Vefayât: 20-B/11

**EK-2. TUHFETÜ'R-RÂĞİB FÎ SÎRETİ CEMÂ'ATİN MİN A'YÂNİ EHLİ
BEYTİ'L-ETÂYİB: TIPKIBASIM**

تحفة الراغب

في

سيرة جماعة من اعيان اهل بيت الاطاب

مما من الله تعالى به على عبده

محمد ذهني

آل النبي اربعين
اربعين ذمهم على ما

وهم اليه وسيل
يتلى اليهم صلي

(حسرت شافعي)

رايت ولاني آل طه فريضة

على علمهم التميز وروى الرا

طاب القوت اجر اهل الهدى

بطلية الامورة في القرا

(حسرت على الدين)

قسطانيه

١٣٣٢

شعبان مطيعي

İSTANBUL
PUYUKSEHİR
BELEDİYESİ

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أكرم حبيب صلى الله عليه وسلم ببرق الجلال والجلال، وجعله صروس ملكة القدس وساطان منة الكمال.

حلى الله عليه وعلى آله الذين أوجب على أمته مودتهم، والزهمهم محبتهم. ورضى الله عن اصحابه الذين امر الله الامة باكرامهم والزهمهم التمسك بتوقيعهم واحترامهم. بعد ذا:

بوكتاب مصر لك علماء شافعية سندن اولوب مزيد علم ووروى

جهتله عصرته (شافعي صغير) عنوانى كلىش اولان (احمد

شهاب الدين بن احدى سلامة القليوبي) مرحومك (تحفة الراغب

في سيرة جماعة من اعيان اهل بيت الاطايب) تسميه ابتدئى

رساله لك ترجمه سبدر. بونده مؤلف ديار مصر بده مقامات

ومرافقه وماركلى معروف اولان متجزان سادات كرامك

سبدر شريفه ليرنى على الاختصار جمع وذكر البشدر. ترجمه

مبدأ تراجم حضرت حسين القندمن اولدين بيجون وقمة

دلسوزدن بر از بحث ضرورى دوشمشدر. كچه امام

غزالي حضرت تلى رزه جناب حسيدن وبين الصحابه خيريان

مطبعة شمس

باب عالي جاده سنده نوسرو — ٤٣

سیدنا حضرت حسین رضی اللہ
تعالیٰ عنہ

مشاریہ اقدمین (ابو عبدالله الحسین ابن اشرف النساء
ام الائمه الاصفیاء، البضة الطاهرة سیدنا فاطمة الزهراء درکہ
سید الخلقین وحبیب رب العالمین اولان پیغمبر من اقدمین کریمہ
محترمه لری حضرت فاطمة الزهراء اقدمین دن متولد برنورمیندر.
پیغمبر من صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم اقدمین کدخی اسم ونسب عالی لری
شوله در :

محمد بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبد مناف بن
قصی بن کلاب بن مرثد بن کعب بن لوی بن غالب بن فهر بن مالک
بن النضر بن کنانہ بن خزیمہ بن مدرکہ بن الیاس بن مضر

بن زکریا بن معد بن عدنان .
امام مالک رحمه الله حضرت تبری نسب عالی نبوتک آدم
علیه السلام قدور رفع واسناد بی مکروه عد انمشدر . زیرا
آندہ اختلاف کثیر وارد .

پیغمبر من اقدمین والدولری سید طاهر (آمنه) بنت وهب
بن عبدمناف بن زمرہ بن کلاب در کہ نسب عالی نبوتک آدم
علیه السلام قدور رفع واسناد بی مکروه عد انمشدر . زیرا

ایدن حادثان دن بحث ایتک بعض اصحاب علمیه هیجانی مؤدی
اوله جنی ایچون واعظله وغیرله حرام اولور دیشدر
ولکن اویختلر شمدی خواصه منحصر قائل شوبله
طورسون تاریخ اسلام درسندہ مکتبلره کجیکچون دکل
بالکزر عوام مسلمینه، نورسیدکان غیر مسلمینه بیله خنی قاله .
دیفندن آنلری کتم ایتمک شوزمانلرده برمنی وفاندیمی بوقدر .
مؤلف علماء اهل سستندر اقوالی اعتقادی کچی بدع اهل
اهوادرن عاریدر . وقعه جناب حسینی ایراددن مرادی مشارالیه
اقدمین حضرت تلبینک نبات وشتانت وعلو همت و منزلت لری
بیان اولدینقی مقدمه رسالده ذکر ایشدر . کندیکن تاریخ
وفاتی خلاصه لاترده مذکور اولدینقه کوره ۱۱۶۹ سنه می
شوالک اواخردر . احادن مرحوم برذاتک اثر تشویقی اولان
ترجمه بوندن یکریمی سنه اقدم وجوده کیشدی . او وقتک
اصولجه طبع ونشر ایچون آنش اولیده مسوودالیه برابر
قالش اولان رخصتنامه کن تاریخ می شودر : فی ۱۸ ربیع الاول
سنه ۱۳۱۱ و ۱۱ یلول سنه ۵۰۹ طبعی ونشری بوکون مقدر
ایش فسیحان الله المعظم

محمد ذہنی

جناب حقہ مقبل ومتوکل وجد غالبی حضرت خاتم الانبیاء
سویلی ایدیلر . حضرت ابهر برهون مریدر که اول سلطان
کترین وسید الثقلین حضرت تری مسجد نبویزنده اوطوروب ؛
کوچیک زده ؟ کبی برتیر ایلہ حضرت حسینی آرامش .
هان حضرت حسین پوریه رک کلوب حضرت سلطان الانبیاء
قوجاقلریه دوشه رک یارقلری لیة سعادته صوقش .
سلطان الانبیاء اقدم حضرت تری دخی حضرت حسینی
آغز لری آجوب کندی فم سعادتیبه آلهرق ؛ « یارب ! بن بونی
سویورم سن ده سو . آتی سونی دخی سو . » بیورمشلردر .
عصر سعاددن صکره حضرت عبداللہ بن عمر (رضی اللہ عنہما)
کیم مکرمه نک ظلندہ اوطورر لریکن حضرت حسین اقدمری
کلپور کو دکلرندہ ؛ « بوکونکی کون اهل ارشک اهل سبابہ
دک سو کیلی بودر . » دیو بیورمشلردر . حضرت حسین
(رضی اللہ عنہ) برکون کیمه معظمه رکنی در آغوش ایدرک
شو مناجاتی بمشکلردر ؛ « آلهی ! بی متع قبلدک ، مشکر
بولدک . مبتلی قبلدک ، صابر بولدک . نه ترک شکرم ایلہ سلب
لعت ایتدک ، نده ترک صبرم ایلہ ادامہ شدت ایلدک . آلهی !
کریمدن فضل و کرمندن بشقه برشی اولماز . »
مدینه منورهده بدرلری حضرت علی (کرم الله وجهه)
کوفه جهته چیقجه به قدر انلرک خدمتارندہ بولنوب اورابه

حضرت حسین اقدمزک بدرلری ؛ امیر المؤمنین سیدنا علی بن
ابی طالب بن عبدالمطلب درکے نسب عالی نبوی رجالدن اولان
عبدالمطلب حضرت تلریدر . بنون اور جالی جناب حق آئمدن
نظیر ایش وسجود اسامدن انلری وقایه ایشلردر .

نسب کان علیه من شمس الضحی

نورا ومن فلق الصباح عمودا

ماقیه الاسید من سید

حازالمکارم والتقی والجودا

حضرت حسین (رضی اللہ عنہ) اقدمن هجرت سیدیک
دردنچی سنده مه دارای عالم وجود اولش و ولادت سینه لری
شعابک بشده شرف وقوع بولشدر . حضرت فاطمة از هراه
مشارالہ اقدمری برادرلری امام حسن اقدمزک ولادت لردن
اللی کیجه صکره حامل اولشدر . جن تولد لرنده تحنیکتی که
آغز آچه نمیر اولنور - بالذات حضرت نجی اکرم مبارک
ریق شریف لریه اجرا بیورمشلر و قولاقلریه اذان شریف
اوقومشلر و قتلرندہ دعا ویدنچی کونی نام غالبی (حسین)
نسبه بیورمشلر و عقیقه قربانی کسمشلردر . حضرت حسین
خجسته و فرخنده اولهرق نور بوب یک شجیع و مقدم و عالم
وزاهد و فصیح و وجیز الباره بلوغ ششمشلردر . جمیع احوالده

طرفه کتملری رأی و تنسب ایدر و حضرت ابن عباس صافین کتبه در ایدی . عبدالله بن عمر حضرت تلی دخی حضرت حسینه بورادان جیقیکز دیو بیان رأی ایلر ایدی . کندیلری جانب عراق کتیمی تصمیم ایتدیلر . ابن عباس حضرت تلی: والله بن ظن ایدرم که سن حضرت عثمان کی نسا و بناتک آرومنده قتل اوله حقیقین . دیدیه ده حضرت حسین قبول بیورمده قتلری جهنمه حضرت ابن عباس حجازی بن الزبیره برافش اولیورسکر دیدی . اهل عراق حضرت حسینه آدمیر و مکتوبلر ارسالیه کندیلری طرفلرینه دعوت ایتدیلر . اول حضرت عشر ذی الحجه ده مکدن عراق متوجهاً جیقیدیلر . برابرلنده ازلک وقادین و چون جوجقی کندی اهل بیتلرندن بر طاقم ذوات وار ایدی رزید کندینک عراق والیسی بولان عیدام بن زاده حضرت حسین اله مقاله انقیسی نحریراً امر ایش اولغله بن زاده اول حضرت قارشو عمر کون سعد قومانداننده درتیک عسکر چقاردی . اهل کوفه اولجه بدرلرینه یلده قتلری کی اول حضرت دخی ترک نصرت ایدوب سمته وارمیدیلر . حضرت حسین کندیلری عسکر واسلحه اله عطا کورنجیه دونوب کیده م یقی حجازه عودت ایدیم دیدیلر ایسه ده انلر قبول ایتموب قتال ایتدیلر و اول حضرتی ونور چشم امقی قتل و شهید ایدیلر . رأس شریفی آلوب برلکن ایچنه قویه رفی

برابر کتملر و انلرک بتون حروب ووقائنده بولشیلردر . شهادتلرینه قدر یانلرندن آریلوب بدرلرینک وقوع شهادتلرندن مکره برادرلری حضرت حسن اقدمنز ایلر برابر اولشلر و انلرک استقاللری (خلافتدن کف بد بیورملری) اوزرینه مدینه منوره به عودت بیوروب انقیس تاریخنه قدر مدینه طاهره ده قائللردر . امام سیوطی درکه انقیس تاریخنده اهل شام یزیده بیت ایلدیلر . بعده یزید کندیه اخذ بیعت ایچون مدینه منوره به آدم کوندوردی . حضرت حسین و عبدالله بن الزبیر و عبدالله بن عمر رضوان الله تعالی علیهم آکا ییختدن امتناع ایدوب ابن عمر حضرت تلی ناس آنک بیعت اتفاق ایتدیکجه بن بیعت ایتیم دیدی . حضرت حسین و عبدالله بن الزبیر حضرت تلی بیعت ایتامچی غزیم ایدرک همان اوکیجه مکره به متوجهاً مدینه دن جیقیدیلر . ابن الزبیر نه یزیده بیعت ایتدی نهوه کندیلرینه بیعت کیسه بی دعوت ایلدی . حضرت حسین اقدمنز ایسه یزیدک بدری طرفندن ولی عهد اولسی اوزرینه اهل کوفه کندیلرینه مکتوب یازوب طرفلرینه جیقوب کلربی استدعا ایتدی اولدانی حالده اجابت و موافقت بیورمز لر ایدی . وقتا که یزیده بیعت اولندی کندیلری گاه بولندقلری حال اوزره قالدی و گاه کوفه لیلر جانبیه کتملک عنمنده بولنور اولدیلر . ابن الزبیر حضرت تلی کوفه لیلر

روایت ایدرکه امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه حضرت تارینک کریمه لری سیده زینب حضرت تلری برادر لری جناب حسینک شهادتی اوزرینه جادردن باشلری حقیقه رورق و رفع صوت ایدرک شوبله بیورمشلردر ، (اوج بیت) ترجمه می :

« حضرت پیغمبر سزه : بن اهل و خاندانه بیدن سکره مایدیکز ؟ کیمنی اسیر ایتدیکز . کیمنی قانله بویادیکز . دیمه جنک اولورسه نه جواب ویره جکسکز ! سزه ایتدیکم اصبح و خیر خواها لک عوضی بودکل ایدی که بن ذوی الارحام و اقارب حقنده کلکه بکا خاف اوله سکز . »

راوی لارک روایتلریه کوره عبدالله بن عمر اللی کوفه ده کی قصر الاماره کی کوستره زک دیشکه : بن بوکوشکده حضرت حسین بن علی لک رئیس شرفی عبدالله بن زیادک اوکنده بر قاتسان اوزرنده کوردم . بده عبدالله بن زیادک باشنی غنار بن ابی عبداللہ بن ابی عوف کوردم . بده مختار الثقیفیک باشنی ده مصعب بن الزبیرک اوکنده کوردم . بده مصعبک باشنی دهی عبداللک حضورنده کوردم . بونی بن عبداللک محکا ایتدیکده عبداللک الاموی تمام ایدوب او قصری ترک ایلدی .

امام ترمذیک تخریجه کوره ام المؤمنین حضرت ام سلمه رضی الله عنها وقعه کریمه کیجه می رسول اکرمی روایده

ابن زیادک اوکنه کوردیلر . الله انک قاتله و برارجه ابن زیاده و محمده بزیده لغت ایسون . قتل و شهادتی کر بلا دینیلان موضعه و قوع بولدی . هکاکمه قانده قصد طویل وانک کر و ابرادینه قسب غیر متحملدر . (ان الله و انالیه راجعون) .

اول حضرت ایه مقاله ایدرک اکثری کندیلریه بیعت ایدن دعوتنامه یازانلر ایدی . دینیلورکه حضرت کزین یعنی جناب امام حسین انلرک همه حال قتال ایده جکلری نیتن بیوردقده کندی اصحاب و اهل بیی اچنده خطبه به قیام ایدوب جناب حقه حدو شادان سکره بیوردیلرکه : « ایش کوردیکککز حاله کلدی . دنیا تیر ایدوب زدن رو کردان اولدی . انک خیری کیوله دی . غایت کتر دوکتیبی قانلی . »

کورسیور میسکز که حق معمول به دکلد . باطل دخی و مثنای عنه دکلد . مؤمن اولان لقاء الله رغبت ایسون . شبه بونی که بن مونی آنحق سعادت کورسیورم . ظالم ایه برار بشلری انحق جرم کورسیورم بوبله بیوروب قتاله قوبیلدیلر . قتل اولتیجه قدر قتال ایتدیلر . رضی الله عنه وارضاه .

شهادتی التشریسی عاشورا سیدم محمدک اونچی کوزنده ارض عراقدن اولوب حله ایه کوفه میاننده واقع (کر بلاه) نام موضعه و قوعه کلدی کندیلرله برابر اوکونکی کون اهل بیتلندن یکریمی اوج کفی قتل و شهید ایلدی . ابن الانباری

ابوئی قیلله قریشك اشرافنددر جد اجدلری دخی اجدادك

خیرلیسیدر .

سیدجلیل شهاب الدین احمد بن الرافعی که دیار مصر به چه شیخ

الشیوخ و بیون عاالك اسلامیه چه عالم صاحب رسوخندر حضرت

امام حسینك مرسته سنده شوقوله کوزل سوله مشدر . ترجمه سی :

یا امیه ۱ موت احمر [] ایه وفات ایدن اویاخش یوزلی (نورانی

لقا) به سما وزی آغلا دی ، صوسزاو لهرق شهید سیف اولوب

کشدی . کندیك دست چچی ایه دکزلی آقیدر ایدی .

ابن الاعرج الحسینی بحر الانساب دیو معروف اولان

کتابنده دیشدر که امام حسین محرمك اوغچی جمه ایرتسی

وعلی قولد یازار ایرتسی کونی زوال وقتی سنه ۶۱ ده

کر یلاده شهید ایدلی . اوزرینه کلان عسکرک امیری عمرو

بن سعلر ایدی . عیدالله بن زیاد حابندن امیرالحیش

ایدی . عبدالله بن زیاد خیتی ایه یزیدك عراق والیسی

ایلدی . طمووی دخی حضرت امام حسیندن یا بیعت الحق

(۵) عربده اولوم اوج وقت ایه آکیلور : بیاض ، قرمزی ،

سیاه بونلور ، موت آتیش که بیاض اولومدر . خسته ایه اولان مونددر .

موت احمرکه قرمزی اولومدر قتل صوریله اولان مونددر . موت

اسوکه سیاه اولومدر . طلعون ایه اولان مونددر . هرمانکی صورتله

اولوسه اولسون وفات ایدن تکریمه لاحقدر .

مکدر بر حالده کوروب سؤال ایتدکلرند شهادت حضرت

حسینی خبر ویردکلری سوله مشدر . امام بهیقنك دلائله

تخریجه کوره این عباس رضی الله عنه حضرت تلی دخی بر

لصف نهاده حضرت رسول اکرمی عالم منامده اللزنده بر

شیشه وانچنده دم اولدینی حالده کوروب سؤال ایتشلر .

جواب اولهرق اول سلطان کزین دخی : حسینك واحجابك

دیمدر . بوکون بن اتی بردن طوبلا مقدمیم . بیور مشلر .

اوکون حساب ایدلش تام حضرت حسینك شهید اولدینی کون

ایتش .

ابو نعیمك دخی دلائله امسلمه حضرت تلیدن تخریجا

روایت ایتدکنه کوره مشارالها حضرت تلی : بن طاغته جنك

حضرت حسینك بکا ونوحه ایدرا اولدقلری ایتدیم . دیشلردر

امام تغلب دخی امالینده ابو جناب الکلییدن روایه دکز

ایتدسدر که ابو جناب : « کر بلایه واروب اشرف عربدن

برینه طاغته جنك نوحه و فریدلرینه داتر بن ایتدش اولدیم

شینلی بکا بیلدر . دیدیکمده جواب اولهرق : سن کیسه به

ملاق اولازسین الاکاو سکا بحالی ایتدکنی اخبار لیدر دیکلکه

سن ایتدکنکی بکا سوله . دیدیم . او دخی انلر شو نظمی

سویلدورلر ایدی ایتدیم دیشدر . ترجمه سی : حضرت رسول

اتک حین الطیفی مسح بیورمش اولغله وجهنده لمان واردر .

و یا خود مشارالیه قتل ایتمک ایدى . حضرت حسین علیه السلام او کونکى کون جمیع اصحاب و رفقایى بتمش ایكى نفس اولوب انلردن کیمى عبدالمطلب اولادى و کیمى سائر سلاله دایدى . اوتوز یکیمی آنی و قرقی بیایدیدى . جمله سى مقتول و شهید اولیدیلر . رضی الله عنهم وارضاهم . بعده هب بردن حضرت حسین اوزرینه حمله ایشیدیلر . تیراندازلره رمی قومانداسی ویرلدى . حضرت مشارالیه انلر اوقه طوطیلر اول حضرت اوقلر ایچینده قالدى . وجود مبارک لرده اوق و مزارق و قلیچ و طاش اثرى اولق اوزره اوجیوز یکریمى طقوز جریحه حاصل اولدى . نهایت الامر اقدام و قتاله طاقنلری قالیوب یتاپ اولدیلر . سنلرین انلر الحزومى اسمنده برملمون مزارق ایله اوروب اول وجود مبارکى بره دوشوردى . خولی بن یزید الاصبحی دینلان خیت و رأس مبارکى کوده دهن کسوب آنق اوزره جان سکرتدى ایسه ده کندیسه برعته کلدی . شمعین ذی الحوشن دینلان ملمون : الله یانوکى طاغشون ، نوار که دتره بورسین ا دهرک حیوانندن ایتوب اول حضرتى قوج بوغازلار کیم بوغازلادی . اهل بیتون کندیسه برابر قتل و شهید ایدیلارلرک عددی اون سکزدر امیر المؤمنین حضرت علینک اولادندن : عباس و عبدالله و جعفر و عثمان و ابوبکر و محمد ، و حضرت حسینک اولادندن :

علی و عبدالله ، و حضرت حسنک اولادندن : القاسم و ابوبکر و عبدالله ، و حضرت عبدالله بن جعفر الطیار و اولادندن : محمد و عون ، و عقیل ابن ابی طالب و اولادندن : عبدالله و جعفر و عقیل و عبدالرحمن و محمد بن سعید بن عقیل بن ابی طالب . رضوان الله تعالی علیهم اجمعین . ابن زیاد معلومون رأس شریفی و امام شهید اقد مزدرک برابرنده بولنان اهل بیتدن امام زین العابدین و خاله سى سیده زینب حضرت تلربن یزیده کوندردى . یزید معلومون انلری موقع سى و استرقاقده طونوب حق لرنده حرمتلرکی تامایله اجر ایشدی . رأس شریفی کندی الدمه بولنان رد کینک ایلدوکر و دور تشلر اولدی . و فوق الحد اظهار سرور و شادمانی ایشدی . اخبر مسلمینک احواله بمنون اولد قنلری کوره رک اظهار ندامت ایدوب خاندان حضرت حسینک مدینه منوره به اعاده سسى امر ایلدی . دهنیلور که یزید رأس شریف خناب حسینک بلده بلده طولانشد برلستى امر ایتمش اولغله اوو رأس مبارک طولاشره ورق عسقلانه واردی . اورانک امیری رأس شریفی اورابه دفن ایشدی . مؤخرأ طلاقه افروخت اورابی استیلا لرنده قاطمون و زورلرندن اولان (صالح طلائع) اموال کثیره و یرمه رک اورا س مبارکى انلردن قورناردی و عسکر عظیم و خاق کثیر ایله بر قاج قوناق بردن آنی استیقاله جیقوب وصول و ملاقاتنده رأس شریفی باشنک اوزرینه آلدی و آنی

ابی مره بن عروه مسعود الثقفی (۳) جعفر حضر تری .
والدهمی قضاچه در . پدر لریك حیانه وفات ایشلورد .
ذریتری یوقدر . (۴) عبدالله حضر تری . صفر اولدقری
حاله پدر لریه برابر شهید اولشلورد پدر لریك قوچاغنده
ایکین کندیزیه براوق اصابت ایشدر (۵) سکیه حضر تری
کریم لردر والدهمی (رباب بنت امری القیس بن عدی) در .
شهید معصوم عبدالله حضر تریك دخی والدهمی بو خاتون
ایدی . (۶) فاطمه حضر تری . والدهمی (ام اسحق بنت
طلحه بن عبدالله) در ایدناالله بر کتم . انتهى .

(سیده زینب بنت الامام علی کرم الله وجهه)

حضر تریك علیك کریمهمی بونان مشارالها بنت زینب
روایتی وارد . کندیلری پدر لری حضر ت مر قضایه یک
جسور کیلی ایدیلر . عجزاده لری حضر ت عبدالله الجواد بن
جعفر الطیاره زوجه اولشلر وصلب جناب عبداللهن جعفر
وعون الاکبر وام کلثوم وعلی نام اولاد مبارکی طوغر مشلورد .
امام سیوطی رساله زینیه سنده دیشدر که حضر ت زینب صلب

آبوسیدن معمول بر کرسیده یشیل اییکدن . بر کیسسه ایجه
قویدی . علی قول التوندن بر صندوچه یلدر یلوب آلتیه
مسک الیه طیب دوشه نلدی . ذکر اوانان وزیر صالح آنک
اولدینی عجله مصرده الان معروف بونان مشهد حسینی
بنا ایلدی . رأس شریفك محل دفنده اختلاف اولنوب کیی
مدینه منوره کوندریلرک بالتکفین قبیع شریفه والده لری
حضر ت زهرانک یانه (*) و برادر لری امام حسنک یانه دفن
اولدی . وبر طاقی : کر لایه اعاده اولنوب چنه شریفه
ایله برابر دفن ایلدی . دیشلر ایسه ده اکا بر اهل اللهک
قولی رأس شریفك حالا مصرجه معروف ومعمور بونان
عجله اولسندیه وکل یوم قطبک آنی کلوب اوراده زیارت ایلکده
بولنسنده در . اهل کشفك جوعی دخی بو قولی تأیید ایلکده
درلر . شبهه یوق که مشهد قلمریده اولان فیض روحانی
صاحب ذوق ووجدانه کوره خنی قالیه حق صورتده آشکاردر .
شریف ابن الاعرج بحر انساب کتاینده دیر که امام حسنک الخی
اولاد مکرمی وارد : (۱) علی اکبر حضر تری بولک والدهمی
ایران ملکی بزجردک کریمهمی (شهر بانو) در . (۲) علی اصغر
حضر تری . پدر لیه برابر شهید اولشدر . والدهمی (لیلی بنت
(*) بوسوز حضر ت فاطمه تک قیده . مدفون اولملری حقه مک روایه
میشدر . مع هذا که مشارالها اقدس زک قرب دوشده اولدقری اشورد .

تعالی حاجت‌نری ده حاصل اولور کوردک . بوی بن کندی
فقدمه دخی تجربه ایتدم . هیچ بر اندوهی و کدرلی زمام
اولدی که انا کشاییتی نیتیه حضرت زینبی زیارت ایدم ده
الک سریع بر صورتده او غم بدن زائل اولش اولسون .
استادم الشیخ احمد المنصوری الاحمدی (رحمه الله) نک
مجموعه سنده اینکی بیت کوردم که حضرت استاد او یتلری بر
حاجت ایچون نظم وانشاد ادوب او حاجتک باذن الله حاصل
اولدیتی ذکر ایشدر . او یتلر شونلردر :

الهی بزینب بنت النبول سلمة خیر الوجود الرسول
اغنی و فرج کربی فقد سالت بزینب ارجو القبول

یعنی : یا الهی ! خیر الموجودات اولان حضرت رسولک
سلامی و جناب فاطمة النبوتک کریممی بولان حضرت زینب
حرمتنه بگا یاردم ایه . وبتدن هموم واکداری کشف وازاله
ایله که بت حضرت زینبه متوسلاً سکا دعا ایتدیکم جهته قبولی

امید ایدرم .

تاریخ و قائلرینه واقف اولامشدر . سلاله شرفی
(زینبیون) دیو معروفدر . علم الساب دانشوری اولان مولانا
عیدی که صاحب اخبار مدینه طاهره مدر زینبیونک انکار علیه لر بی

عبدالله بن علی وعون الاکبر عباس ومحمد وام کلثوم نام اولادی
طوغر مشدر . ذریقی الآن کثرتله موجوددر . انلر دخی اهل
بیت بیودندر . اوت حضرت حسن و حضرت حسین اولادی
ایچون مزینت خصوصیه وارد که او مزینده سائر لری انلره
مقیس وسوازی اوله ماز . او مزینت شو حدیث شریف الیظاهر .
در که یفهم من صلی الله تعالی علیه وسلم اقدمن حضرت تلی :
« هر انا اوغللرینک بر عصیمی وارددر بوندن فاطمه نک اینکی
اوغللری مستناده که انلر کولیمی وعصیمی نیم . » بیور مشدر
روایت حدیثده « لکل بی ام یتمون الی عصبة الای فاطمة اوله فاطمة
وعصبتها » بدلنده وکل بی ام یتمون الی عصبة الای فاطمة
فاثا ولهم وعصبتهم « دخی وارد اولشدر . صاحب التوجه ست
زینب حضرت تلی قاطر السباعه مدفونه اولاند . اهل قلوبدن
وارباب کشف ومشاهده دن بر طاقم ذوات بویله جه تصحیح
ایشلردر . عی الخواص حضرت تلی او سوفانک بانشه کلدیکه
ایاق قابیری جیقارر و حضرت زینبک مسجد بی کتجه قدر
یالین آتاق بولوب مرقد مبارک لری قاروشونده طور و کندی
مغفرتی ایچون حضرت زینبه متوسلاً کویور و ایدمی . اثر
دخی مشایخ واساتید کریمزی حضرت زینبک زیارتیه تبرک
اوزره بولوب حضرت مشارالیه ک قهرمن لری زیارت ایتدیکلری
وقت حاجت رنده جناب حقه انکه توسل ایدرل و باذن الله

کیدر مشدر . مولانا استاذ ست رقیه حضرت تلری اکسکتر زیارت ایدردی . اخوان و احباب نزدن جوئی نجر به ایتشلر واورانک فیض و برکتی متاعدها ایتشلردر . والحمد لله رب العالمین .

(السيدة العظيمة القدوسكية بنت سيدنا الامام الحسين رضي الله عنهما)

سیدنا امام حسین افندمزك كریمة عظيمة القدردری بولنان مشارالها ست سکیه حضرت تلریك اسل اسملری (امیة) باخود (امیة) در . (سکیه) لفظی حقلرند شہرت بولش برلقی عالیدر . والدلری (رباب) خانودر که حضرت حسین افندمزك ذو جہلری اولوب مشارالہ افندمز حضرت تلریك قتل وشہادتیلرندن حکمره متجہاندن بر جوق ذوات مشارالہایی تزوجہ طالب اولدیلر ایسہدہ جناب رباب بن رسول اللہدن بشقہ کیسہئی کندہ قان پدر اتخاذایدم دیو جواب رد ویر مشدر . حضرت سکیہ کندهی حمزادہ سی عبداللہ بن الحسن حضرت تلریہ تزوجہ اولوب مشارالہ حضرت تلری وقعة کربلاہ شہید اولدقن سکمره بشقہ سہ تزوج ایتشلردر امام حسین افندمز : سکیہ بہ حال استغراق غالبدر . ارککہ خبر ایتز بیوردر ایدی . (ابن حماد الموصلی) دیو

بر تفصیل ذکر ایتشدر . علی ساکن المدینہ و ذریہ و احبابہ افضل الصلاۃ والسلام .

(السيدة الطاهرة رقیة اخت الامام الحسين بنت الامام علی (کرم الله وجهه)

حضرت حسینک مشہور سی و حضرت علینک کرم سی بولنان مشارالہا ست رقیہ حضرت تلری قبل البلوغ وفات ایدوب دارالخلفیہ بہ قریب بولان مشہد مبارکہ دفن اولتشلردر . برابرزندہ اهل بیتدن دہا بر طاقم ذوات وارد . رضی اللہ عنہم . و او مشہد مبارک شجرۃ الدر مسجد حسینک قاروشوندہدر . استاذمز مولانا شیخ الاسلام برهان الدین علی الحلی بکا بیان و ابنا ایتشدر کہ کندیلری برہم والما احاطہ ایتکلہ حضرت رسول اکرم صلی اللہ تعالی علیہ وسلم افندمز بر جوق صلوات شریفہ او فومشلر . بر قاج کون کیمبوب سیدہ رقیہ حضرت تلری کورومشلر . « یا علی ! زنی محمدنہ زیارت الہیہ . ایش حاصلدر . « بیورملرلہ برابر شمدیکی مشہد معروف تلری تریف ایتش اوللریلہ حضرت استاذ کیدوب زیارت ایتش و بک آرزومان ایتجدہ او کدوی جناب حق کندیسندن

(السيد الجليل محمد الانور) رضى الله عنه

مشاراليه حضرت زيد بن الحسن، بن علي، بن ابي طالب
نجل نجبي بولسان محمد بن زيد حضرت تيريد . علم انساب
علمائين منقول اولان بو محمد الانورك زيد بن الحسن اولادند
اولق اوزره معدود اولامسيدر . امام ذهينك روايته كوره
ايه مشاراليه ابن زيد . والله تعالى اعلم .
امام شعرائي (روح الله) روحه ونور ضريحه (حضرت تير
منده) يرك بگا سيدى على الخواص خبر وير مشدر كه محمد الانور
سيد نفسه حضرت تيرينك عمو جهلريد . ابن طولون جامي
فرستدكي شهبده دار الحلقه . قريب زاويه نك اينجدهد كه
برقاج آياق زودان الله اينلور .

(السيد الكبير حسن الانور بن زيد بن الحسن بن علي)
(رضي الله عنهم اجمعين)

زيد بن الحسن ، بن علي ، بن ابي طالب نجل نجبي بولان
مشاراليه حسن ازهر حضرت تيرى منصور عباسي كه خلفه

معروف اولان شيخ محمدك (الروضة) نام كتابنده
نوفدين نقلاً ذكر ايتديكي وقعة آيه دخی مشاراليهاك حال
استراقه دلائل ايدر . شويكه صاحبة الترجمة ست سكيه
حضرت تيرينك كوزلري آلتشده بر اور جيقوب بيوهرك بتون
يوزلري قابلاش ايدى . (درافس) اسمنده بر طيبه :
شوحالي كوربيورميسين ؟ ديو مراجعت بيور دقلزده طيبه :
نحمل ايدرسه كزسزه علاج ايديم . ديش اولغله حضرت
مشاراليها اوت ديو موافقت بيور مشلر . طيب كنديليري
ياتيروب وجهلري تاميله يارمش وكوزلرندن دري بي يوزمش
ناكه طهرلري كورومش . حدقنك آلتدن طهرلري چكوب
اوري چقارمش . وحدقني يرينه قومش وحلدي ياشدبر .
مشدر : حضرت مشاراليها ياديني برده هيچ قيلماملامشدر .
بعده طيبك حسن مداوايه باذن الله تعالى بر تام يوروب كوزلرينك
آلت جابنده بر اثر قلشدر كه اوتر مبارك وجه شريفلرندن
زيتدن احسن دوشمشدر وكوزلرينك هيچ بر ضرر ايراك
ايتمشدر . كنديلري قرافده سيده نفسه حضرت تيرينه قريب
محلده مدفونده . استاذ من حلبى سيرنده بويه نصريح ايتشدر .
ودها ساري . رضى الله عنها .

مخدوم‌لری صاحب‌الترجمه حسن‌الآزم واسطه‌سیله منشی
بولمسنده‌در . مشارالیه حسن ذکر اولندیغی اوزره منصور
الدوانیقی [۲] جانبندن مدینه‌نوره امیری ایدی . عباسیله
سیاه‌جامه اکسائی علوبردن‌الک اول ایجاد ایدن اودو .
سکسان یاشنده اولدیغی حالده وفات اتمشدر . ذری ذکر
اولسان بدی ذالندن عراقده و حجازده و مغریده منتشردر .
شریف ابن‌الاصحج بحر‌النابده مشارالیهک فقیه اسمنده
برکریمسی اولدیغی سوبله‌مشدر . آنکده اذکار علیهمسی
کله‌جکدر . صاحب ترجمه حسن بن زید حضرت‌لری مصره
کریم‌لری ست فقیه حضرت‌لریله برابر گلشدر و شیخ‌الحلم
یعنی رئیس‌الشاخ تسمیه بیورلمشدر . کندیلری کثیرالحلم
شوال‌الکرم بر ذات ستوده شیم اولوب صاحب‌واضع و صاحب
عرفان ایدیلر . شعاردن بری کندی ستایشلرنده : الله بردر
حسن بن زید‌دخی بردر . یعنی بکانه‌در مآلیله : « الله فرد
و این زید فرد » دیشیدی . مدوح مشارالیه حضرت‌لری :
« الله فرد و این زید عبد » یعنی « الله بردر این زید ایسه
رعیدور » دخی و گیسین . دیوب هان سر برلردن اشاعی‌اینه‌رک
مبارک‌بوزلری بره‌سورومشدر . عبد‌الهاب‌الشعرانی حضرت‌لری
[۲] ذکر اولتان منصور‌علای بی‌حسائی اولدیغی جهت (دوانیق)
دیو تلقب اولمشدرکه سانبی یعنی بزدک و سانبی‌دخی آرادوکنکدر .

عباسیه‌نک اینکنجیلری اولان ابو‌جعفر المنصور جانبندن مدینه
نوره‌والیسی اولمشدر . اولادعلیک اعیان و اشراقندن ایدی .
امام ذهبی : طریق حمده و قات ایتدی . دیشدر . سائرلری
مشارالیهک روایت حدیث ایتدیکنی و بین‌الرواة مؤتوف به
بولدیغی سوبله‌مشدر . ابن‌الاصحج بحر‌الانساب کتابنده
زید بن‌الحسن ابن علی حضرت‌لریک اذکار علیهملری صرمسنده
دیشدرکه : مشارالیه ابوالحسن کتبه‌سیله مکنیدر . شریف
جلیل‌القدر ایدی . صلات‌سینه‌نامورنی مشارالیه‌حضرت‌لریک
عهده کفایتنده ایدی . طقسان سنه و علی قول یوز سنه معمر
اولدیلر . والده‌لری (فاطمه بنت ابی مسعود) درکه مشارالیه
ابومسعود اصحابدن (عقبة بن عمرو بن نعلیه الانصاری الحضر حنی)
حضرت‌لریدر . سید سراج‌الدین الرفاعی (صحاح‌الانخبار)
نام کتابنده دیشدرکه زید حضرت‌لری حسن اسمنده بر ولد
مکرم بر افشلردرکه حضرت زیدک اذن یشقه اولادندن نسل
و ذریقی یوقدر . حضرت‌زیدک نسل و ذریقی شوبدی ذالندیلر .
القاسم ابومحمده علی‌الشهدید ، اسماعیل اسحق‌الاعور الکوکبی ،
ابوطاهر زید ، عبدالله ، ابراهیم . بعضی علما بالانساب‌تاولانلر
دیدیی که حضرت زیدک ذریقی بش اولادندیلر . اکثر اهل
علمک تصحیح‌مکرده‌لری ایسه ذریعت مشارالیهک هب ذکر
اولتان بدی ذالندن اولمسنده وجه‌لشک نسبی حضرت زید

روایت مصرده مشهوره. اولان سیده قبیله اهل مصرک ست
قیبه دیو شانه، نظم ایندکلیدرکه حسن بن زید حضرت تلیزینک
کریه می واسحق بن جعفر الصادق حضرت تلیزینک زوجه سیدر
دیو حکم الشلردر. امام شافعی حضرت تری کندیلرندن روایت
حدیث ایدرل ایدی .

امام مشارالیه وفات ایندکلیدره حضرت مشارالیه جنازه یی
کتوردوب نازی قیلمشلردر .

صاحبه الترجه مکة مکرمهده یوز فرق بش تاریخنده
تولد ایدوب مدینه منورهده زهد و عبادت اوزرینه بتمشملر ،
کیچکلیری قائم کوندزلیری صائم اولمشلردر . جد مکرملی
حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلمک حرم شریف
نیوزلرینه ملازمت اوردو اولوب دفعه حج اینمشلردر .
قرآن عظیم الشانی و تفسیری حفظ ایدوب معانیفی تأمل
ایدوک و اغلایه یی یک جوق تلاوت ایدرل ایدی . کرامات
کریه لری حد و حصره کلر . عالم یز خنده دخی کندیلر ییجون
تصرف باقیدر . اعیان عارفیندن بر جاعت دیمشلردرکه اهل
یتدن اولان سالف صالحین ارواحی اینجده تصرف جهته
اک عظیم اولان ست قبیله حضرت تلیزینک روح بر قوتو حلیله سید

کتاب (من) ده شیخی علی الحواس حضرت تلیزین قلایان
ایتمشلردرکه سید امام حسن بن زید حضرت تلیزینک قبر منورلی
قلعه بوینده جامع عمرو ابله جمع قراء میاشنده واقع تریه
شرقهدهدر . رضی الله عنه و تقنا به .

(السیدة الزیفة الشان فیه بنت السید الامام حسن الازهر)
(رضی الله عنهما)

مشارالیه حضرت تلیری سابق الترجه امام حسن الازهر
حضرت تلیزینک کریه رفیفة الشانلری و ثانی ست قبیله حضرت تلی
یدرکه یدرلی حسن الازهر حضرت تلیری سبط خیا اکرم اولان
حضرت امام حسن اقدمزک نجل نجیلری زید الایح حضرت
تلیزینک اوغللریدر . شریف ابن الاخرج بحر انسابه دیمشدرکه
ست قبیله حضرت تلیزینک والده می (لایة بنت عبدالله بن العباس
بن عبدالطلب) در . اولا عباس بن علی حضرت تلیزینک تحت
تزوجنده اولوب مشارالیه کر بلا وقعه مندم شهید اولمشله لیدن
سکره زید بن الحسن حضرت تلیزیه زوجه اولدیلر . بعضیلر
مشارالیه حضرت تلیزینک ولید بن عبدالله الابونک پانه شامه
کیتدیلکلی دخی حکابه ایندیلر . اهل و توق اولان ارباب

(السید الجلیل علی زین العابدین ابن الامام الحسین)
(علیها الرضوان والسلام)

مشارالیه حضرت امام حسینک نجل جلیلری اولان
حضرت زین العابدیندر . شریف ابن الاعصر جک بحر الانسابه
بیانه کوره اسملری (علی) و کتیلری (ابومحمد) در . (ابوالحسن)
دخی دیلور . قبلری (زین العابدین) و کثرت صلات و سجود
لری جهنله (سجاد) و (ذوالثقات) در . سجدهده بره کلان برلری
صلاوت پیدا ایتش اولدینی جهنله (ذوالثقات) تلقیب اولمشلوردور .
رضوان الله علیه و سلامه .

واقدی دیرکه حضرت زین العابدین اونوز اوج تارینده
تولم ایشیلور . بو حسابجه کر بلا کوننده عمر شریفلری
یکری سکنز اولور . زبیر بن بکار ایسه . یوم کر بلاده
حضرت زین العابدین یکری اوج باشده ایدی و کینسز ایدی
دیندر . هجرت سنیه تک طفسان بشنجی سنه سی عمر منک
سکنز نجی جهنلری کونی و فات ایشلوردور . فضیلتلری احصا
و تعداد اولمخندن اکثر و وصف و بیان انی احاطه الیمکدن
اوفر دور .

احمد بن الرافعی حضرت تریزیک روح معظملریدر . بو خصوصی مننده
شیخ شمرانی و عاضر اننده دیری حضرت تری دخی ایتلوردور .
حصول مراد ایسون مرقد مشارالیهایی زیارتی ناس تجربه
ایشلوردور . هموم واکدارک کشف و ازاله سنجه مشارالیهایی
وقع و اثری عظیمدر . اهل تاریخ و احباب سیر حضرت مشار
الیهایی مصرده و فات ایدوب (درب السباع) نام موضعهده
ترتبه مخصوصه درونه دفن اولمش اولدیننده منقلوردور . قبری
مشارالیه حضرت تری مقیم اولدقلری خانه تک ایچنده کندی
الایله حفر ایشلوردور . و قاتلری امام شافعیدن درت سنه
سکره در که ایکیوز سکنز تارینده در . اهل الله حضرتانی
متفق بیان ایشلوردور که حضرت مشارالیهایی قبر هنرلری مصرک
ایچنده اجابت دعا الیه معروف یولان مرقد مبارکک بریدر .
قبر انورلری اوزربیه الک اول تره بنا ایدن (شریف عیسی الله
بن السری) در . علی قول اورایه تره بنایدن برکک متعدهدر .
ناس اوتنه دن برو مصرده مشارالیهایی زیارته کیدرتی و زیارتلری
فیوض و برکاتی آشکار کوردور . سلام الله علیها و علی آباءها
الطاهرین اجمعین .

یونلرکده اناس ام ولددر (۱۲) محمدالاصغر . یونلرکده والدهمی
ام ولددر. (۱۳) قاطمة (۱۴) عبدة (۱۵) ام کلثوم .
نسل و ذریه الی ذالنددر : (۱) محمدالباقر (۲) عبدالله
الباهر (۳) زیدالشهید (۴) عمرالاشرف (۵) حسین اصغر
(۶) علی اصغر .
(صحاح الاخبار) ده دیشدر که وجه ارضده هیچ برحسبی
یوقدر که نسبی امام زین العابدین حضرت تلیته منتهی اولسون .
مصر قدیم قریبده اولان مشهد معصوم امام زین العابدینک
اولوق اوزره شهرت بولمشدر . یونی طبقاتده شعرائی حضرت تلی
سوله مشدر . لکن صحیح اولان بودر که امام زین العابدین حضرت تلی
طفسان درت تلریخنده وفات ایدوب بقیع شریفده عم محترملی
حضرت حسنک یانه دفن اولنمشدر . مصرده زین العابدینه منسوب
اولان مشهد زید بن زین العابدین حضرت تلریک رأس شریفی
بولتان موضع سارکدر . بوجزه دخی اولکلدن دیک اولقله
بر راس یوقدر . التردن عالم برزخه حلول ایدنلر بر موج
عظیم دروننه دخول ایلمانلر کیدر . انلر ایچون مر اقدمسوده .
لرلرکده ارواح طیبعلری جولان اچک وارددر . شک وشبهه
یوقدر که انلره منسوب اولان مقابر نورانیهدن هر بر قبر انور
دیاندن بر جوق کره بیوکدر . فغفاله بمعینهم و امانتاکا احیاناً
علی مودنهم آمین .

امیرالمؤمنین حضرت علی المرتضی ابن جابر الحنفی بن شرق
طرفنده برزده مأمور ایشلر ایدی . اورادن برزجرد بن
شهربارک ایکی قیزی سی اولهوق یمن واسرا ایتکلر حضرت
امیرالمؤمنین التردن بری که (شهربانو) وعلی قول (شاهربان)
خاونددر محمدوملری حضرت حسین بن علی بن ابی طالب خاتون
مشارالها اوصال یا کدن حضرت زین العابدینی طوغر مشدر .
دیگری دخی حضرت امیرالمؤمنین محمد بن ابی بکر حضرت تلیته
بجش بیورود اوده القاسم الفقیه بن محمد بن ابی بکر طوغر مشدر .
قاسم فقیه ایلر زین العابدین حضرت تلیته زاده لدر . جناب
زین العابدین الی یدی سنه معمر اولوب جد غالیلری حضرت
علی ایلر ایکی سنه و عمو جلالی حضرت حسن ایلر یکریمی اوج
سنه دن برآی اکیسک اولهوق یشامشدر مدت عمری برزید
ومروان بن حکمک و عبدالملک بن مروانک و ولید بن عبدالملک
زمان ملک و سلطنتلرکده اولوب ولید زماننده شهید اولمشدر .
اون یش اولادی وارددر : (۱) ابوجعفر محمدالباقر . والدهمی
قاطمة بنت الحسن بن علیدر . (۲) ابوالحسین زیدالشهید . (۳)
عمرالاشرف . یونلرک والدهلری بر ام ولددر . (۴) عبدالله (۵)
الحسن (۶) الحسین . یونلرک دخی والدهلری ام ولددر . (۷)
الحسین الاصغر (۸) عبدالرحمن (۹) سلیمان . یونلرکده ام ولددر .
دندر . (۱۰) علی الاصغر . الک کوجکلریدر . (۱۱) خدیجه .

کتدوب صوبی اورادن بورادن کسەرك برچقور قازدق .
 وکوموب صوبی اوزریه صالداق . بزم ایله برابر افغانلی بر
 کوله وار ایدی . اوکیدوب یوسف بن عمره بونی خپوروردی .
 ابرتنی کون یوسف اوجسد مبارکی اورادن چقاروب
 سوپردیلک عمله بردار ایدی جسد حضرت زید برمدت
 اوراده کرلش قالدی . هشام کیدوب ولید بن بزید زمانی
 کلکله ولید ، یوسف بن عمره شو امری یازدی : « اهل
 عراقک بو زاغیسی [۱] یعنی معبود پرستشکاهلری اولان
 شو جسدی آلدە باق وکولنی ساور . » اودخی جسد مبارکی
 ایندیروب احراق بالنار ایندکدن سکره کولنی هوایه ساوردی .
 ناصر کیر طبرستانی دیندرکه زید قتل اولندینی وقت رأسی
 مدینه منوره کوئدرقیلر . قبر شریف حضرت بنی اکرم
 صلی الله علیه وسلم نژدده اورانس مبارک برکون ویرکیجه
 دیکلی طورودی . واقدینک قولنه کوره حضرت زیدک قتل
 یوشادانی یوزیکورمتا برناریننده وقوع بولدی محمد بن اسحق
 بن موسی ایسه : زید حضرتلری یوزیکوری سنمی اینداسندن
 [۱] بو مکتوبک اصلی قصه ساریدن خارج لهم مجلاً الخ آیت
 کریمه سندن مقتبسدر . شکیم امله مبلوسدر .

(السيد الکبیر زید ابن الامام زین العابدین ابن الامام الحسین)
 (عليهم السلام والرضوان)

مشاراله زین العابدین حضرت تلیزیک نخل جیللری اولان
 سیدعالیشان زید حضرت تلریدر . حسن بصری انجایندن اخذ حدیث
 انجملرو کندیلری دخی بر جوق ذواته محدث واقاده یوسر مشارودر .
 زیدیه طائفی ایشته بو زید حضرت تلرینه منسوبلردر .
 امام جیلل و مجتهد عظم القدر ایدیلر . فضائل و مناقی
 حوزة حصر و تعداد صیفار . تلاوت قرآندن آرماز واذکار
 آکیهدن فنور کتورمز بر وجود مبارک ایدی . هشام بن
 عبداللک (عامله الله بایستحق) که امریله شهید وقات انجملوردی .
 امر قتلی درعهده ایدن یوسف بن عمر الثقفی ایدی . علی قول
 یوسف بن عمر الثقفینک راشد اسمنده اولان کولهی حضرت
 زید بر اوق آنوب مبارک ایکی کوزلری ارسته احاب
 ایندیرمش و اوق اورادن چقارملله تیار حضرت مشارالیه
 وقاتلری وقوعه کلشدر . شریف ابن الاعرج بحر السابده
 اسیدین قتلاً بیان ایندیکنه کوره اسدی دیندرکه : بزانی
 یعنی حضرت زیدک جسد عالیهی بر یوشانده آثار صوبه

(سید عالی مقام ابراهیم بن زید علیهاالرضوان)

عبدالوهاب شمرانی حضرت تبری متده سیدی علی الخواص
«سید ابراهیم بن زید حضرت تریبک رأس مطریه ناحیه می
خارجنده خاقاه جانبده اولان مسجده در» دیو بکا خبر
وردی دیشلردر . بوالیه شون علم الساب عالم تریبک بولدق قری
رایه مخالفدر . چونکه آنلر زید حضرت تریبک اولادی میاندده
ابراهم اسمنده رذات بولدیق ذکر ایتمیشلردر . و حالده
احتمالکه سید ابراهیم اولادله دندر . بوقسه حضرت زیدک
اولاد و ذری شریف ابن الاعرجک بحر انسابنده و عمر تریبک
میسوطنده و ابن میمونک مشجره منده ودها بشقه مؤلف لک
سائر آثار و مؤلفانده ذکر و بیان ابتد علیه کوره شو دوت
ذالک کتربین عیاندر . (۱) بحی الاکبر بونک عقب و ذری
اولامشدر . (۲) الحسین، (۳) عیسی، (۴) محمد . بواج ذالک
ذری تریبک اولامشدر . نیم ظم بودرکه شمرانی حضرت تریبک
ذکر ایتمیشی سید ابراهیم (طباطبای) دیلان ابراهیم بن اسماعیل

برای واون بش کون مکره . مقتول و شهید اولدی دیشدر .
زیر این بکار : حضرت زید یوز یکری ایکی سنه سنده فرق
ایکی یاشنده قتل اولدی دیشدر . ابن خردادین ؟ حضرت
مشار الیهک فرق سکر یاشنده ایکن قتل اولدیق سوبله مشدر .
بعضار مشار الیهک قتل یوز یکری برسنمی صفر تریبک نصفنده
وقوع بولدی دیو روایت ایتمیشلردر . متواتر آ مقول اولدیق
اوزره جسد حضرت زید عریان اولهرق صاب ایشلش ایش .
اور و حیک کلوب برآغ یاهرق ستر عورت وقوع بولمشدر . حقهده
چوق مریمه ل سولیمشدر . روایت صحیحیه ایله نایندرکه
رس شریفی زید مصره نقل اولسوب ابن طویلون جامی
بولنده دفن اولمشدر . ملک افضل رأس شریفک بولدیق محل
و مسجده میدانه جیقاروب رأس شریفی بولهرق طویل الیه تقطیر
ایتمش و تریشرفه سی بنا اولنجیه قدر رأس مبارکی کندی قویلاغندم
طولمشدر . دیگر لریبک قولنجیه یوز یکری ایکی نار یخنده اوراس
مبارک مصره کتور بولوب اوزریبه قصر قدیه قریب قلعه
بوینده کی شهید بنا اولمشدر . اوراده ایدلان دفاک مستجاب
اولدیشده اهل قلوبک اتفاقاری واردر .

خلی ائی للقری الحاسد وائی علی صرف الزمان لواحد
 اجمع منها شملها وهی سبعة واقفد من اجته وهو واحد
 حاصل کلام بوخاندان بتون فضائل وفتوت الیه مملو واثوار
 فیض نبوی مرقدلرندہ رونمود . تفننا لله بحفاته وسلفه .
 الطاهر بن اجمین .

(السيدة الزیفة الجناب عائته بنت الامام جعفر الصادق)
 (عليهما الرضوان)

عبدالوهاب الشمرانی حضر تری منندہ دیمشدر در که سیدی
 علی الخواص سیدہ عائته بنت جعفر الصادق حضر تری اول
 مستجد شربک ایچندہ در که رملہدن باب القرافیہ طوغری
 حصار اکن صول طرفدہ آنک قیصہ بر منارہمی وارد دیو
 خبر بر مشدر . ابن میمون دیر که ست عائته عابدات مجاهداتدن
 اولوب مناجاشتہ : یارب عزت وجلالک حقیچون اکر بی
 جہنمہ ادخال ایدہ جک اولورسہک توحیدی الہم آلوب اهل

بن ابراهیم بن الحسن التمی بن الامام الحسن سبط التمی علیہ وعلیم
 السلامدر . زیرا علم الساب ارباندن برجات ابراهیم طباطبائک
 مصرہ ورودینی ذکر ایشلدرد . مشارالیه ابراهیم (سید
 قاسم الرسی) نک پدریدر . منسوب اولدینی (رس) مدینہ
 منورہ کوینرندندر . مشارالیه سید قاسم اورایہ دفن اولمشدر .
 علماً اهل زمانہ فائق ایدی . اوچوز یکریمی بش سنہندہ
 وفات ایشدر . بی طباطبائک مصرہ بقبرلری وارد .
 جہدن بری ابوالقاسم . احد بن محمد بن اسماعیل ابن السید
 ابراهیم طباطبائک الکبیر رضی اللہ عنہم . مصرہ اولاد بی طالب
 تقی وآنلرک اکابر رؤسائندن ایدی . بونی قاضی ابن خلکان
 وفاتندہ وحقق ابن الاعرج بحر السائدہ و عمری مبسوطندہ
 ذکر ایشدر . مع مافیہ مشہد سید ابراهیمدہ اهل بیتدن بر جوق
 ذوات وارد . بکا ظاهر اولان بودر که سید ابراهیمک سید
 ابی الحسن محمد بن طباطبائک اوغلی اولمشدر . زیرا شریف
 ابن الاعرج بو سید ابراهیمک مصرہ کو فائق طوطی ایشدر .
 سید ابوالقاسم احد بن الشمرانی الرس دخی بوسالہ طاهرہ مندر .
 ابن الاعرج شو قول لطیف مشارالیهک اثر نظمی اولق اوزدہ
 ذکر ایشدر :

سید قاسم حضرت تالریك همشیره سی دکل ، خالهدردی که جعفر صادق حضرت تالریك صلی کره لردی و قبر لری شهید مصرده در . علم الساب اربابی بونک اوززنده اتقار لری وارد . اهل الله و اهل قلوبدن پک چوقلری مشار لها حضرت تالری زبارت ایتک و کندیلری برابر لنده بولان آل بیت الله جناب حقه توسل ایتک اعظم اسباب فلاح و نجات واکبر وسائل اندفاع کدوراتدر دیو قطعاً بیان ایتشدر در . فصل اولسون که آنلر جناب حقل سوکیلری و بر یوزنده کی مقبر لری و عباد الله اله عنزة رسول الله اومنده واسطه و وسیله سیدر .

هم القوم من اصقاهم الود مخلصاً
و انفسك في اخزاء بالسبب الاقوى
هم القوم فاقوا المسلمين مناقباً
محاسنهم تحكى و آياتهم تروى
موالاتهم فرض و جهنم همدى
و طاعتهم ود وودهم تقوى

امام شافعى حضرت لری :

يا آل بيت رسول الله حكم فرض من الله في القرآن انزله

جنه آنی طولاشدردر و : بن کندیسی توحید ایتدم اولی تعذیب ایتدی . درم « در ایش . یوز فرق بنی ناربخنده وفات ایتشدر . لقب عالیسی (امفروه) در . عمر بن عبدالعزیز حضرت تالریك تحت تزوجنده ایدی . رضی الله عنهما .

(سید قاسم الزکی رضی الله عنه)

بوزات القدری بعضیل جعفر الصادق حضرت تالریك اوغل اولقی اوزره ذکر ایتشلر وسید قاسم حضرت لری همشیره لری ام کلثوم حضرت تالریك برابر قراهده مدفوندر دیشلردر . واکبر علم الساب اربابدن هیچر کیسه حضرت جعفر الصادق قاسم اسنده اولادی اولدینی ذکر ایتشدر . بن ظلمجه بو ذات (قاسم بن محمد الدیاج ابن الامام جعفر الصادق) در که حضرت جعفر ك حقیقیدر . والده سی (ام الحیر بت حمزة بن القاسم بن الحسن بن زید بن الحسن بن الحسن السبط علم الرضوان) در . (ام کلثوم) حضرت تالریك کلنجه مشار لها

مشهور صاحبیدر . سید فضل عزالدین احمد الصیاد حضرت نلرینک
 اوغلیدر و سید کبر احمد الرفاعی حضرت نلرینک طورو نلریدر .
 آنک برده قصه سی و اردو . شریف ابن الاصرح کتاب بحر الانسابه
 ذکر ایدوب دیشدر که . سید عارف بالله ولی الله مولانا عزالدین
 احمد الصیاد در که امام سید عبد الرحیم الرفاعی الحنفی حضرت نلرینک
 اوغلیدر . ۵۷۶ تاریخ نجد و الدهمی جانبندن بیوک بدری بولنان
 غوث الثقلین ابو العلمین سیدنا السید احمد الکبیر الرفاعی رضی الله عنه
 حضرت نلرینک عالم عقبا به ار محال لردن درت سنه مقدم تولد
 ایشدر . بیوک لرنده برادر لری ابو الحسن عبد المحسن قدس سره
 حضرت نلرینک بدیه سالک راه حقیقت اولوب آنلرک مصاحبت لریله
 نقش مشر و فیه اولمشدر . و علم تفسیر و حدیثی شیخ عبد التیم واسطیدن . که
 معنی التفیله . اخذ تلقی ایشدر در . بو طرفک درویشانی و طاقه
 صوفیه متابعی مشاوالیه حضرت نلرینک حیا من الله تعالی کوزنی
 ساید قالیبر مدینی حقنده اتفاق ایشدر در . کثیر الحشوع و الحیا
 و قبل الکلام زائد الکاء ایدلر . جد عالیی قطب کبر احمد
 الرفاعی حضرت نلری حال ار محال لرنده اکا درت باشنده ایکن
 اجازت و ر مشلر و کندیسی تبشیر و خیر الیه ثنا بیور مشلر در .
 و کندیلر دن مسکره ارسلانلر کلوب اتی زیارت ایده چکنی

یکفیکم من عظیم الفخر انکم
 صاحب مشکاة :

قریش خیار بنی آدم و خیر قریش بنو هاشم
 و خیر بنی هاشم کلهم سراج الوجود ابو القاسم
 و اشرف کل الوری بیده سلالته الطهر من فاطم
 صلوات الله وسلامه و نجاته و اکرامه علیه و علیهم اجمعین
 فی کل وقت و حین ایدا لا بدین و دهر الداهیین .

(السید القطب الکبیر علی الرفاعی رضی الله عنه)

عوام اهل مصر عند لرنده مشاوالیه سید علی الرفاعی
 حضرت نلری قطب اکبر و غوث اشهر احد الاقطاب المصیبه
 سلطان الاولیاء و العارفین سید عی الدین احمد الرفاعی الحنفی
 حضرت نلری اولوق اوزره شامدر و آنلر بویه اعتقاد ایشدر در
 کندیلرنجه بونده شهبه یوقدر . حالبو که صاحب ترجمه سید
 علی الرفاعی حضرت نلری که عاقله السیده کاشن خاقانه معصوم و زیارتگاه

پلرندن اخذ طریقت ایشلردور . قولایجه نمداد اولماز بر طاقم
کیسه لر دخی کندیلرینه تا کر دک ایشلردور . مصره ۶۳۸
سنه سنده داخل اولوب مسجد حسینیه اقامت ایشلردور .
خلق کندینه اقبال وتوجه ایدوب علما وشيوخ واکا بر رجال
واشراف کندیلرینه تمیز اولمشلردور . مجلس علملرینه وحلقه
ذکر لربه ابن حاجب دخی حاضر اولمشلردور . بر جوق خلق
انتساب ایدوب مصرده محله السباعده کندیلر یجون بر کوزل تکیه
بنا ایشلردور . ملک افضلک خانداندن دربه اسمنده بر خاتونی
تزوج ایدوب مصرده ایکی سنه اقامت ایشلردور . اورادن هجرت
ایدوب زوجه لری دربه خاتونی حامله اولورق بر ایشلر . خاتون
مشارالیه مؤخر (ابوالشباک) نامیه معروف اولان (سیدعلی)
نام وللمکرملی طوغری مشدر . سید عزالدین احمد الصیاد
حضر تلری مصرودن مهاجرتی تصمیم ایتدکلرند زوجه لرینه
خطاباتی و ششوی مجهر قلاهدی آل . اگر جناب الله سنی
قبر اولاد الله مرزوق ادرسه بونی آتک بیونه طاق . واکر
سکا ارکک جوجق آحسان ادرسه بونی آتک قوله باغله . ایشته
بن کیدیورم . جوجق بیویوب بخله رلشمک استرایسه و بن دخی
جایده بولور ايسم شو . بن چیقه جم بخریه کلوب الله

سوله مشلر . ومکانت قدسی لری ورفعت منزلت لری بیان
ایشلردور . اسمر اللون ، طویل القامه ، حسن الوجه ، اککل
العين ، وسیع الجبهه ، خفیف الوجود ، لطیف المنظر ، صاحب
وقار ، نورانی طلعت ایدیلر . جلال شانی جهتیله انسان
کندیلرینه ایستدیکی قدر باقنه قادر اولماز ایدی . عمومج لری
سیدعبدالسلام قدس سره حضر تلری تک کریمسی رقیه (رحمها
الله تعالی) بی تزویج ایدوب اندن بالکتر سید عبدالرحیم حاصل
اولدی . مشارالیه وفات ایدوب اندن بشقه ذریعی اولدی .
سید عزالدین احمد حضر تلری کندیلرینک حیت واشتهار لرینه
منفی آفت شهرتدن احترازاً التیوز یکرمی ایکی سنه می عراقدن
جیقوب حمازه کندیلر . زیارت سیدالانام ایشرفیلر
اولدیلر . بعده حج وعمره ایدوب مدینه منوره طفقوز شته
مجاور قالدیلر . الزنده کراملر ظاهر اولدی . مدینه منورهده
سقیفه الرصاص قرینده رباطالر فاعی دیو معروف اولان غافقاهی
بنا ایتدیلر . حاکم مدینه اولان ابن نمیه الحسینی صاحب شرح
کیر اولان امام عبدالکرم بن محمد الزاهی القزوی و شیخ
علم الدین بن محمد السخاوی که شارح شاطبییه وصاحب مؤلفات
عدیده در . وشیخ تاج الدین الایدیری ودها بر طاقم ذوات کند .

اورسون . اورادن کنديسته قفق . وقوع بولهرق بڅي مرزده
ايسه باذن الله تعالى كوره جك وين دڅي كنديني كوره جكمدره .
ديوب قالمش واليله بخبره اورادرق اوراسي آجيلمله جيقوب
كوزدن نهان اولمدر . بڅي كشت وكندار اديوب شامه
كلش ودمشق الشامه حصا ميداننده زاويه الرفاعي ديو معروف
اولان خاققي شندرمشدر . اورادن دڅي جيقوب وجهه
عزبتي حلب ولايتنده معرفه النعمان قريه لرندن متكين ديلان كويه
تصادف ايتكله اورابه ۶۹۳ سنه سنده بر پنجشنبه كوفي اوكله دن
سكروه داخل اولمدر . اوتارچنده قريه مذكوره اهاليستدن
وصاحبه مشايخ صوفيه دن شيخ عبدالرحمن ابن علوان نامنده
برفات اولوب خاه سنده صالحان دن كندي هميره مي (حضراء
ام الخير) نام خاتون وار ابدى كه نهايت درجه ده كوزل ابدى .
شو قدر كه دوت سندن . رو كو نورم اولميدى . او كيجه
رؤياسنده بر آدم كنديسته و سن شو آدم دن آيرلده ديو
اسر اللون . طول القامه . حسن المنظر . سياه سياهي لالي .
خفيف بناقي . كنديش آتلي . پارلاق بوزلي بر كيسه ارامه
ايتمش وبعده و بو صاحب وقتدر . سن بونك جبل ولايتنه
يايش . جناب حق سكا شفا و زره جكمدر . « ديش اولديني

كوردى . صباح اولدينده برادري شيخ عبدالرحمانه رؤياني
حكايه اديوب : سكا آندوروم كويزي آراشدر مأمولدر كه
بوكون بر اهل وقت كلشدر زيرا بو بر اشارت صادقه در .
ديدى . شيخ عبدالرحمن قلقوب كوفي نحرى ايتكله اكن
شيخ افضل وقلب اكل مولانا السيد احمد الصياد قدس سره
حضرت تيربي كوردى . برادر زاده مي (قلب جليل شيخ
شرف الدين ابو بكر ابن مولانا الشيخ اصيل السيد عبدالحسن
ابو الحسن بن عبدالرحمن الرفاعي) قدس الله اسرارهم دڅي
برابر ابدى . شيخ عبدالرحمن مشار اليها حضرت تيربي خاه سته
معيون ايتدي . هميره سناك رؤياني حضرت سيد احمد صياده
سكوله دي واكاتفش ايتري طلب ورجا ايلدى . حضرت
مشار اليه دڅي هميره سناك كنديلر به عقيدتي تكليف بيوروب
شيخ عبدالرحمن دڅي عقد ايتكله يانه كيدوب الندن طوندي
و : « باذن الله تعالى » ديدى . خاتون دڅي في الحال قالددي .
سيد احمد صياد حضرت تيريك ذريت طاهره مي او خاتوننددر .
الك بيوكري شيخ الاسلام صدر الدين قدس سره در . اسكي
زوج تير ذريه خاتونه كلنجه : حضرت مشار اليها مصرودن
مهاجر نندن سكروه خاتون مشار اليها نجيب واديب بر او غلان

حضرت تری دخی قساعت ایدرک کلدیکی کجی مصره عودت
ایندی. اندن سکره مصره شهرتی بیودی. محبت وارثا دارلیله
برجوق آدم تشدی. افطار مصره نیک اغلب اهلی کندیلرینه
اتساب ایدوب ایچنده مدفون اولدقلری خاقاهی بنا ایلدی.
او خاقاه الیوم رمله مصر قرینده سوق العارض محله سنده که
سوق السلاح دخی دینور - معروف و مشهوردر. سید علی
حضرت تری نیک قبر شریفلری ده اوراده ظاهر و زیارت اولتقددر.
انک ایچون مصرده عظیم مولد یایلور. ابن الاحر جک کلای
بوراده نهایت بولشددر. سید عزالدین احمد الصیاد حضرت تری
خاکه اولانای متکین قریه سنده وفات ایتشددر. دیار شامده
الرفاهی مصرده مدفوندر. بدینوز تاریخده وفات ایتشددر.
پدرلری ایکی طرفدن سید و شریفدر. چونکه والدهسی ولیة الله
شرقه زیب حضرت تری پدر که سید احمد الرفاهی حضرت تری نیک
نیکر قریه سندر مشایره مشارالیه حضرت تری ایسه بغدادده مدفون
سید علی ابوالحسن حضرت تری نیک اولغیدر. سید علی ابوالحسن
ایسه (ابن السید یحیی المرقی) ابن السید ثابت ابن السید
حازم ابن السید احمد ابن السید علی ابن السید ابی الکلام

طوغروب اسمی سید علی تسمیه ایچن و طوغروب قدن سکره
خسته لیشیدی. والدهسی دامادی سید احمد صیاد حضرت تری نیک
سوریه طرفلرینده تاهل ایدوب قالدقلری خبرتی المن ایسه ده
کریه سی دریه خاتونه سولتا مشیدی. خاتون مشارالیه وفات
ایچکله محدومی سید علی بی بیوک والدهسی الهرق ملک افضل
مائل سندن اولان کندی طایلری یانده بیودی. حد رجاله بالغ
اولوب زهد و صلاح اوزده پشمارک هر کس کندینه تعظیم
و احترام و شاتی اعظام ایچرله بر کون بیوک والدهسینک یانده
واروب پدری و منسوب اولدینی اهل بیت و عشیرتی بیلمک
وطایق آرزوسی اولدینی بیان ایه آغلادی. بیوک والدهسی
دخی مجوهر قلاده قصه - فی آکلادوب آتی قولنه باغلادی
و پدرینک جقوب کندیکی مجره بی کو - توره ک تپیتی - سولادی
سید علی دخی او مجره نیک قاروشنه واروب بر ازمی لوقویه رفی
مجره به ال اوردی. مجره آجیلوب کندیسی متکین قریه سنده
پدرینک او کنده بولدی. اندن تللی شکر لوقیه سولتک باغ
مدت قالدی. پدری اکا کندی خر قفسی لباس ایدوب مصره
عودت ایچسیچون الحاح ایلدی و قسمت ازینک اتی ایچق
مصره تخصیص ایچن اولدینی بیان و اخبار ایچکله سید علی

و جهل و رجال ثقات طر فلترندن مضبوط و مستقل کتابلرده مسلسلا مذکور و مسرود در . کندي زمان شريفارخي ادراك ايدن اعيان علماء محققين الحافظ قاسم بن محمد بن الحجاج بن علي بن ابي بكر بن الفضل ؟ الشافعي حضرت نوري ترجمه حال مشاراليه حقهده (ام اليراهيم بتصحيح اليقين في اشارات الصاد لجن ثاميه مستقل بر كتاب تأليف ايدوب باش طرفنده مشار اليك حضرت حسين افندمره منتهي اولان نسب شريفلري و حج ايندكلى سته زيارت روضه مطهره الثاسنده وقوعه كلان تقيل بدني قصه مني بيان ايندكلى ككتاب مذكور ۶۷۸ تاريخنده تأليف اولشدر . به علماء شافعيه دن و او عصر اعتلا متنتن امام عبدالكريم الرافعي القزويني حضرت نوري دخی متاقيب حضرت سيد احمد رفايي به مخصوص اولقى اوزره بر كتاب تصنيف ايدوب (سواد العيين) تسعيه المشلردر . نسب عالي حضرت سيد اوراده دخی حضرت فخرعاله بيوسته اولقى كاوزره بوجه مسرود مسلسلا مذكور در . واول نسب بالوك ذكرو سیر دخی متاقيب شوي يت مندجدر :

نسب قلاذه الفخيمة كلها حتى الرسول فراند و عصائم

يعنى بر نسب عاليه كه در فظم كى اولان قلاذه فخيمه سى

۴

رفاعة الحسن المكي ابن السيد المهدي ابن السيد محمد ابى القاسم ابن السيد حسن ابن السيد حسين ابن السيد احمد ابن السيد موسى الشافعي ابن الامام ابراهيم المرتضى ابن الامام موسى كاظم ابن الامام جعفر الصادق ابن الامام محمد الباقر ابن الامام زين العابدين ابن الامام السيد المظلوم الحسين بن الامام علي الاسلام زوج التوراه الحسين عليهما الرضوان سيدنا علي (كرم الله وجهه) در . سيد عز الدين احمد الصياد حضرت نوري علم الساب اربابك كتابلرده بيان ايندكلى اوزره (ابن السيد عبدالرحيم ابن السيد سيف الدين عثمان ابن السيد حسن ابن السيد حسن ابن السيد محمد عسلة ابن السيد حازم) دو كه بوسيد حازم حضرت نوري آنقا تعداد اولندينى اوزره مشرق سكاني اولان حشيلردن بخی رفاقه فروغى جامع بوجد عاليه . رضى الله عنهم . مناسب كلش اكن بيو عاليه ابوالقلمين محي الدين السيد احمد الرافعي حضرت تريتك دخی تبركا بعض مرتب اذكار جليلهم لورى تذكار ايدم :

مشاراليه حضرت تريتك سيدانكرنده يعنى نسب عاليه تريتك بوجه مسرود حضرت فخر رساله (صلى الله تعالى عليه وعلى آله وذريته) ارتقا و اتصال ايندكلى اصلا و قطعا شك وشبه يوقدر . نسب شريفلى آنقا بيان و تعداد اولندينى

حضرت پیغمبره منتهی اولیجیه قدر بتون شاهدانه و بی مثل
و بی هاندر . امام رافعیك وفائی ایسه التیوز یكری اوج
تاریخچنددر . صاحب قاموسك عوجیهی اولوب او عصر
مشاهیردن و امام عبدالعزیز الدربری كه كندیك علوم ظاهره
و باطنده اولان اساتید و مشایخی برار جوزه طوبه ایه امداد
واو میانه حضرت سید احدى دخی بنسب یاد ایشدر معاصر
لرندن بولان امام ابراهیم الكبری الكازرونی مناقب حضرت
سید احمد رفاعیه متضمن فارسی البارہ بر كتاب تألیف
ایدوب اسمی (شفاء الاسقام فی سیرة غوث الانام) تسمیه
الغیش و حضرت سیدك ذكر نسب مبارکنی رأس كتابه سراج
دیاج ایشدر . طقوز یوز تاریخچند مقدم وفات ایش اولان
وزین الدین الحافى حضرت تلیك خلیفه سی بولان شیخ الاسلام
احمد بن جلال اللاری الحنفی رحمة الله دخی سید احمد رفاعی
حضرت تلیك نسب و مناقب جلیلری حقنده مفصل بر کتاب
تألیف ایدوب اسمی (جلاء الصدا بیره امام الهدی) قوشندر .
سلسله نسب شریف لر بی مناقب شو قطعه بی درج ایشدر :

و آری السیاده لایکون تمامها لایحی قومیس یابن یحیی
نسب تورث کابراً عن کابر کالرخ انوباً علی انوب .

حضرت سید احمد رفاعیک (الرفاعی) دیو منسوب

ولد قلی (رفاعه) بعض کتابلرده بلا تحقیق یازلدی اوزره
عربدن بر قبیله اولیوب کندی سلسله نسب لرینده مذکور
بولان جد اعلالری (ابوالکلام رفاعه الحسن) حضرت تلیکدر .
کندیلری عراقده واسطه قرینده (ام عیبه) دینلان قرینده
بشیوز اون ایکی تاریخچده تولد بیور مشلردر . صاحب ام عیبه
اوللری و جهتنددر . مضاف اولدقلری (ام عیبه) دخی
ناسل تألفلری و جمه اسماء عربدن اولدنی اوزره ضم
عن الیه اسم تصغیرینه سنده اولیوب سفینه وزنده در كه عیبه ك
عینی مفتوح و باسی مكسور و محدوددر . تنکیم صاحب قاموس
تصریح الغیش و حضرت سیدك قبرینلری اوراده اولدنی
سوله مشدر و لادنلرینه شیخ الاسلام سراج الدین الخزومی
احمد حسابه كلاً مذکور بشیوز اون ایکیدر :

ب ۲۰ + ق ۳۰۰ + ر ۲۰۰ + ی ۱۰ = ۵۱۲ .

یدی یا شریقه قدر بدر لرینك حجر تریتندره بولوب بدر لرری سید علی ابو
الحسن حضرت تلیک اهل بدعتك فساداتی خلیفه اعلام و ایضاح
صحنده بغداده کشمش و اوراده سنه ۵۱۹ هـ ار تحال دار قاطا ایشدی .
امیر ابن المسیب بغدادك رأس القریه دینلان محله سنده مشار الیه
ایچون بر ترینه بنا ایشدر زیارت و تبرکات و التور . بدر لرینك وفاتندن

خامع و خامع اولوب قایلر اكا مبال و مجلوب و فیض قدسیسی باعث انکشاف اکدار و کروب ایدی ..

۵۵۵ ستمی حج ایدوب جد اعلا لاری حضرت فخر الانبیا زیارت و اردیلر . مرقد مطهر حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلامه قارشی طوروب : السلام عليك يا جدي . دیدیلر . جانب اقدس حضرت نبوت سیددن دخی : و عليك السلام یا ولدی . جواب عالیسی صادر اولدی و هر کس ایشیتدی . حضرت سید حنین و ابن ایدوب اغلا دیلر : و شو قطعه بی انشاد بیوردیلر :

فی حالة البعد روحی کنت ارسلمها . قبل الارض عنی و هی ثانیة و هذه دولة الاشباح قد حضرت . فامود بینک کی تخلفی باشغنی مآل قطیة : « حال بدمده و روحی ارسال ایدر ایدم کطر قدن بالیاره حضور هایلون رسالتنا هیلنده . بر اوبر ایدی . شمدی نوبت اشباح اولملاه جسد و جام حاضر در مبارک صاغ الیکیزی اولملا کتوده دودا قلم شریفیال ققیل اولسون . « دیکدر . حضرت رسول الله مبارک دست شریف لری ضریح قدسیلرندن شمسکه سحرکوت خاوجنه اوزال دیلر . جناب سید دخی ملا عظیم و جم غفیر ایچنده بد مؤیده نبوی بی ققیل و تلیم ایتدیلر . حرم شریف نبوی بیکلر جه نفوس ايله طوب طولی ایدی . بووقه مبارکه درجه نوا زده شهرت بولمشدر . هیچ

صکره حضرت سیدی کندی دایمی شیخ الزمان ابوالکاکم منصور الزبانی الطائفی حضرت تلی عهده کفایتزینه آلوب بر مدت قایلهدون صکره مشار الیه منصور عالم نامده حضرت رسالتدن الدقاری امر و اشارت اوزرینه کندیسه علوم شرعی تعلیمی و فیض و زینتی ایچون حضرت سیدی آلوب شیخ علی ابوالفضل القاری الوسطی قدس سره حضرت تلیزینه کوتوردی . شیخ علی الوسطی حضرت تلی دخی امر معنوی نبوی به امتثال ایدوب سید احمد حضرت تلیزینک شاننه زیاده اعتنا ایلدی . حضرت سید جوق سور میوب علوم عقلیه و نقلیه ده فائق الامثال اولدی . مذهب امام شافعی اوزره فقه بشتوب علم فقه شافعیلر اولان قتیبه نام کتساب جلیلی ازیر ایتدی و تعلیمات اولدوق کتساب مذکور ، کوزلبه شرح ایلدی . (شرح مذکور کتساب و قائنده ضائع اولمشدر دینور) . علوم شرعی و معارف معنوی بی اخذه دوام ایدوب مشار الیه شیخ علی و شیخ منصور و ک وفاتلرندن صوکره حضرت سید عفتزیده شتوریه اولدی . محاسن اخلاقده و شرف طباعده و علو نسبه و مجد و حسبده و اترک نی به کثرت متابنده کندیسه مساوی کیسه بولندی . مرتبه عالیسه وصولدن ایدلر منقطع ورقاب رجال کندیسه

بر کرامت بوخیر شریف نبی شروط تواتری جامع و صحیح .
الاسناد اولهرق بزہ واصل اولامشدر . حفاظ و محدثین
و عارفین و رجال طبقات بونی صورت قطعیهده بیان
ایتملورد . بو کرامت مبارکه ایچون مستقل کتابلر دخی تألیف
و تصنیف ایلمشدر . بوشهور و متواتردر . بونک انکاری
عیاذاً بالله تعالی ثواب قاقاندرد . بد مؤیده نبویهک حضرت
سید احمد رفاعی به مد سیورلدینی کون حرم شریف نبویه
امام شیخ الاسلام الحرانی والزعفرانی والجلانی و ابن مسافر
والسنجی و غیرهم قدس الله تعالی اسرارهم حضرائی بتون حاضر
ایدیلر . اوسنه مبارکده مدینه منوره قافلهسی طفسان بیك
فوسه قریب ایدی . سلطان المحدثین القارونی و الحافظ التقی
الواسطی و امام عبدالعزیز الدربی و فقیه الزمان محیی بن عبدالملک
الواسطی و مقتدی به اولان دها بر طایفه ائمه جلیله دیملوردرد که
اولیاء اللهدن هیچ بر ولینک کراماتی سید احمد الرفاعی حضرت
تولینک کراماتی کچی تواتر مشیر الیه بزہ واصل اولامشدر کم
مؤلف کتاب در که حضرت سیدک کراماتی باذن الله تعالی الان
جاری و مستمر و استعبد بالله نحن اولیائکم الحیاء للہ فی الآخرة
قول کرینک شهادتیه و اثنا مشهوردر . سید احمد رفاعی حضرت
تولینک عصر شرفلرنده کندیلرینه اقتساب و متابعت ایدیلر
کثوت جهتیه تعداد اولمازلر . تاریخ کاملده ابن ابی حضرت

مشارالہیک ذکرینده دیمشدر که «سید احمد صالح بر ذات اولوب
عبدالاس کندیسچون قبول عظیم واردر . تلامیذ و درویشان
یحدوحسابدر .» حافظ ذہبی دخی حضرت مشارالیه حقندہ:
زمانک سلطان عارفیدرد . دیوب تاریخ صفیرندهانی «سید المرآقین»
عنوانلہ ایراد اتمشدر . ابن خرمه حضرت سید حقندہ:
و کراماتی حد و حصره کلز . کندینسک نامی اقطار جهانہ
ایلمشدر . و هر طرفدن کندیسنه حسابہ کلز خلق تابع
و متسب اولدی» دیمشدر . ابن الجوزی دیمشدر که ہر نصف
شعباندہ حضرت سید احمد رفاعینک باندہ بولمشم زدودہ لولرنده
بوز بیکیکن زیاده آدم وار ایدی جہمنہ کافی و کفایتلرینه قائم
ایدیلر .

حضرت سیدک نناستندہ اولانلری بزذکر و تعداد ابدہ جک
اولسحق بر قاج جلدی محتاج اولورز . شیخ الاسلام تاج الدین السبکیہ
جناب حق رحمت ایتسون کہ «اگر بز انلرک ذکر فضائللری
تعداد مراد ایتسہک وقت مساعد اولمازہ دیمشدر . امام الفاروقینک
لکارتد اتقیندہ سائلش جناب سید حقندہ ذات مشارالیه خطاباً
نظم و ایراد ایتش اولدقلری شو قطعه کوزلدرد :

انت السباء السبع شنتہ . آیات فضلك کلها عجب
مفاخر کالبدور طامعہ . هذا نوبی و ذالك مقرب

محکم محبوبه اولان تعلق وانجذابى کى کنديشه منجذب اولدى
 سيد يحيى حضرت تلى و اراده شيخ ابوسعيد البخارى الانصارى
 حضرت تلى برك كرمه نجييه سى (علما الانصار به) بى تزوج اله ابدن
 حضرت بيروك پدى اولوب بنداوده رأس القرية دييلان محله
 مدفون بولان (سيد على ابوالحسن) نام ولدالمكرملرى طوغدى.
 سيد على بيودك كرمه بصره بطا منجند (ام عبيده) دييلان
 قريه ده سا كن اولوب اوراده كندى داي زاده سى فاطمه بى
 تزوج ابدى كه امام منصور ربانك همشيره سيدر. خاتون مشا
 الها صاب سيد على ابوالحسن قطب جليل وشريف اصيل امام
 الزمان حجة الله على اهل العرفان السيد احمد الكبير الرافعى
 حضرت تلى بى - كبر طوائف ويشواى صوفيه در - طوغر مش
 اولديكى كى بعهده سيد عثمان وسيد اسماعيل اسمارنده ايكي ولد
 مكرم اله (ست النسب) نام كرمه محترمه بى دى طوغر درى.
 سيد عثمان احمد اسمنده بر. وسيد اسمعيل فرح ومبارك
 اسمعيل نده ايكي اولاد وجوده كلى. ست النسب حضرت تلى به
 كلنجاء اجداد حضرت سيد احمد رفايدن بولان حسن بن عسك
 بن سلام حضرت تلى كه كندى عم زاده سى قيب - سيد يحيى الحسينى
 حضرت تلى به برار بصره به كلوب فيض و تربته قيب مشا اله
 حضرت تلى باقىش واكا علوم دينه اوقودوب اظهار رشادت
 ابلشدر. بيودك كرمه اكا شيخ ابوالفضل كرمه سنى تزوج ابلشدر.

ام عبيده ده بشيوز بخش سكر تاريخنده ارنحال دار قايور.
 مشا در. ذريتلى سيد فاطمه وسيد زيب نام ايكي كرمه
 محترمه لنددر.
 نقلرى مرجع مؤمن اولان اهل تحقيقات بوياده خلاصه
 مقاللى شود كه حضرت سيد احمد رفايتك بيوك پدرلى
 سيد يحيى حضرت تلى كه بصره قيب ابدى بى رفاة الحسينى
 عالم سندن بصره به اكا اول انتر قدوم ابلشدر. دريوز الهى
 تاريخنده بصره به داخل اولشدر كه اوست (بسا سبرى) دييلان
 رئيس الشيعة بنداوده كلوب اوراده جامع التصورده ملك
 مصر مستنصر بالله العلوى نامه خطبه واوليه : « حتى على عمل
 الخير » ديو اذان اوقوبه رقى احياء دعوت و اظهار شيعيت ابلشدى.
 ابلسته اوسته خليفه (القائم باسم الله) بصره قيب الاشراف كنى
 زهد وصلاح وسنن سنيه به نيك واصحاب رسول اله ك سبب تلى
 اوزره عمده اشرارلى جهيله بلكه شيعه واهل اهل اهل انك سبب
 زوال فسادى اولور ديو مشا اله سيد يحيى الرافعى الحسينى
 حضرت تلى به قوت بى ابدى وموجي به عمل ايتك اوزره مشا اله برده
 اعلاتامه ويردى. سيد يحيى حضرت تلى و قبايلت اوزره عمل
 وحركت ابلشدر. او سيدك يوزندن عزت نبويه وجرنومه
 فاطميه نك شرفى محافظه اولمقله برار جناب حق سنن سديه بى
 نايد بيوردى. قلىر كنديشه محبوب ومختلف واهل سنن

محمدالدوله عبدالرحيم تزوج ايدوب اذن شمس الدين محمد
وقطب الدين احمد وابوالحسن علي وعزالدين احمد الصياد واحمد
وابوالقاسم وابوالحسن عبدالحسن حضراتي ايله ايكي بنت مكرم
طوغدي جهل سنك سورهده و عراقده و مصرده و حجازده
دريشلي و اردر . منشأ خانانلري ام عبيده و بيلان پردر .
اورانك و واسط ايله بصرمك رياست و مشيختي بطناً بهد بطن
انلر توارث ايدرلر قاضي ابن خلكان تاريخنده ديشدر كه او
نواحيده شمدى به قدر انك برادرزاده لري توارث مشيخت ايله
كلشادر . كنديلرينك ذريت مبارك لريته منهي ديار مصر بهده
وشلمده و عراقده و سائر بلادده فروع كثيره و اردر . جناب حق
كندينه لسان مؤيد اعطا ايئش و قدم ثابت احسان بيورش
و قلوب ناسيده اني حكم قيلمش و مصدر خسوارق عادات
و كرامات ايشدر . مجالس قديمه لري علما و فضلا و اوليا
و ائمه شيوخ ايله ملامال اولوب نصيح وارشاد بولنده ابرار نطق
بيورده قيه جهل جلال مقام و علم و عرفانلري تقدیراً
كوي باشلري به قوش قوشن كي ساكت و ساكن بولنورلر
و بولنورلر بولنورلر بولنورلر بولنورلر بولنورلر بولنورلر
محض جناب حقاى العالى اثرى اولهرق كنديلرينده مجتمع
بولورلر ايدى . مجالس باركلري رجال طريقتن بك جوق
ضبط و جمع ايدنلر اولش و اولسا به كوزل كشابلر تدوين

اذن سيف الدين عثمان طوغش و سن رشده وصولنده مشا .
رالياست النسب حضرت تلري كي كندى عززاده مى و حضرت
سيد احمد قاضيك مشيره سيد تزوج ايشدر . صلب سيف الدين
عثمانست النسب خاتون على و عبدالرحيم و عبدالسلام نامسايدى
طوغر مشدر .
سيد احمد رفاقي حضرت تلري ابتداء امرده خديجه الانصار به
اسمنده صالحه بر خاتون تزوج ايدوب اذن قاطمه و زينب
اسملرينده مذكور ايكي كريمة نجييه لري وجوده كلشدر .
مشاراليا خديجه الانصار به اذن مكره و فاك ائمهكه حضرت
سيد مشارالياك مشيره مى (رايه) نام زاهده صالحه لري تزوج
بيوردي اذن صالح قطب الدين اسمنده برولمكرم زينبه كلوب
اون يدى ياشنده اولدينى حالده ناهل ايئش بدرلرينك حياتنده
وفات ايشدى . شيخ حدادينك قولنج او چوچق دحي ناهل
ايدوب منصور اسمنده بر چوچق يراقدي . حضرت سيدك
(قاطمه) اسمنده اولان كريمة لري كنديلري مشيره كاده لري
و عززاده لر ينك اوغلى على مهنديا دوله بن سيف الدين عثمان
تزوج بيوردي صلب مشارالهدن قاطمه خاتون ولى الله الامام
الكبير محي الدين ابراهيم الاعراب و نجم الدين احمد الاصغر
حضرت تلري طوغردى . (زينب) اسمنده اولان كريمة نجييه لري
اييه كندى خاله زاهده مى و بدرينك عززاده سنك اوغلى بولان

لربك مرتبة قطيبت وغوثيك فوقده اولدقته بتون اهل الهك
اتاقق واردر .

اولاي عظام حضرائي : احباب نيدن واعيان اهل بيت اولان
ائمة اتق عشر دن سكره بو اوصاف حميده اخلاق سعيدة
ومقامات فريده بي حضرت سيد احمد الرفاعيدن دها جامع بر
ولي كلدی ديمشدر وكرامات خارقه لرندن ذكر اولان مديني
ماده سندن بشقه مسميه اولسه جلالت قدرلرنيه او كافيدير .
شريف عارف حسن ابو الاقبال الوفاقي الحسني حضرت تلي
(شجرة الارشاد) نام رساله لرنده ديمشدر كه : سيد احمد الرفاعي
حضرت تلي بوكرامت ايله نفرد اتمشدر در سائر ولي به بو نصيب
اولمشدر . كرجه ورته ني افخم اولان اعيان اولياء الله ايجون
شهرد ني صحيح و ناسندر ولكن انك كنديلرنيه ورده جناب
حق اختيار بيوروب انلره الحاق اينديكي فوانه خاصدر . بده
سيدنا ابو الحسن الشافعي امثالي اقطاب امتدن بر طاق افراده
مير توله ييلور . سيدنا ابو الحسن الشافعي دن روايت صحيح ايله
ثابت اولديني اوزره كنديلري : والله اكر رسول الله بندن
نظر فقهي ايجونو عجب و نهان اولسه لر كندمي مسلميندن
عذر ايدم : بيور مشلوردر . بو حال كندى وار تلي و خليفه لر
شيخ ابو العباس المرسى حضرت نردن دني واقع اولمشدر كه
مشار ايله حضرت تلي دني رؤيت نيدن انجاي مقام ولايتار نجه

اولمشدر . جله دن بري كتاب (برهان مؤيد) در كه اتق شيخ
جليل شرف الدين بن عبد السميع الهاشمي العباس جمع اتمشدر .
بري ده (مجالس احديه) در كه اتق الشيخ المحدث الرحلة عبد العظيم
الواسطي جمع اتمشدر . بري ده (كتاب الحكم) در كه اتق كندى
خليفه لرني و وارث اسرار شريفه لرني عبد السميع العباسي الهاشمي به
اعطا و احسان اتمشدر در . دها نجه آثار نافعه و حكم سامعه لرني واردر كه
تزد اهل عرفانده هر زمان مرغوب معظدر . هله هدم بدعت
واحياء سنن بولنده و اثر ني و احبابه متابعت نشيوقده كلات
مبارك لري آتقين و طائفتيدر . حسن سيرت و لطف طيبت
و تواضع خالص و وسعت صور و خلق جميل و عزات اخواني
عفو و حلم و تحمل و جود و كرم و حق جل و علايه ذل و انكسار
ولو جه الله خلقه نوده و مسلميني ارشاد و صابق لري طريق
صوابه ارجاع و بي ديناني ظلمت كفرن نور ايمانه جلب و جذب
و مقربان شياطيني تذل و اهانت و اولاي رحاني اهواز و قوت
و علما و متايخ حرمت و حر كات و سكر كننده و سكر سنيده
ملازمت خصالي كنديلرنيه جناب حق بخشيدمسي اولان حال
و مقام و خلق سعيه معالي اتاملري مقتضاي اولوب بو خصال
عاليه بي حق تعالي كنديسه حال و حقيقت قيلمش ابدى . ربه .

بر بیوک کیمسه وارد که سید علی رفاعی دینور آتی زیارت
 وفاتحه شریفه بی اکا اون بر دفعه قرائت ایله. جناب حق سنک
 مقصود کی حاصل و غم و همگی زائل قیلاز . دیدی. اوبالدم
 و دیدی کنی یالدم . حق تعالی التسریر بر زمانده بم حاجتی
 قضا ایدوب کدرمی ازاله ایلدی. استاذ من شیخ الاسلام
 برهان الدین علی الحلی القاهرینک صلاحه اجدیده دن بر جماعته :
 ه بز سید علی الرافعینک حضور مرقدنده ما کردن اوتخاکیز.
 زیرا اوراده اولان دعاستجابیدر چونکه کندیس اعیان اولیه الله
 و کار اولاد رسول الله بندر . « در اولدفتری ایشتمشدر .
 و کندیلربی مشارالهی زیارت ایدرم قد شریفلری حضورنده
 بیون بوکر کورمشدر بر کره بنده برابر زیارت ایشیدک .
 بعدالزیاره جناب استاذ بکا ایدوب : ه بزم ایچون ام عیده به
 وصول ممکن دقل که سید کبر احمد الرفاعی حضر تلیربی دخی
 زیارتکمه بهرباب اولالم بر و لکن ایشه بز انلرک مصرده اولان
 وارقی ور جزیه و نایبی زیارت ایدیوروز . دیدیلر و امام عزالدین
 القاروتینک شو قطعه سی مثل ایشدیلر :

ایم یقینان الحی بید اهلها . اعفی نبی باکیا بزام
 و اطرق اطراف الطریق مولها . لعل اراهم و اوری من رهم
 دردلی و عاتیلر و دایلر کورتوریلوب اوزرندن براز کون

تقصان عد ایدرلر ایدی . بو حال فاتی الرسول مقامک اهل
 اولان دها سائر ذواتدن دخی نقل دروایت اولمشدر . ایحق
 حضرت سید احمد رفاعی به حق جل و علائک من و اکرام
 بیورمش اولدینی ذکر اولنسان متقیه عظمی اول مرتبه دن
 عالدیرکه بدمبارکه نبویه حضرت سید سبیلله ظاهره حیقوب
 و اصلندن و غیریلردن جم غفیرک مشهورلری اولمشدر . انتهى
 کلامه .

مصرده مدفون اولوب کال شهرت ایله یاد و تذکار اولمقدمه
 و اهل مصر طر فاندن صاحب سر عظیم و قدر فخم بر کبر
 سید احمد الرفاعی حضر تلیر طن ایدلمکده بولان سید علی
 الرفاعی حضر تلیربه کلنجه؛ بالاده ایضاً بیان ایشدیکمز و جهله
 حضرت مشارالیه سید احمد الرفاعی حضر تلیرنک احفادنددر .
 ایکی جهته شریفدر . اون بدی لاشتمده اکلن مرتبه قطبیه
 و اصل اولمشدر . بن کندی تقسمله زیارتی جوق تجویزه
 ایشمدر و فیضی مشاهده ایشمدر . بیک الی سینه سنکده بی
 آغیر بر کدره اوغرا مشیدم . جوق صلوات شریفه کتورد
 وفاتحه اوقیوب دیار مصر به ده ساکن اولیا اللهک و سائر اهل
 اللهک ارواحنه اهدا ایدرم بویه بر قاج کونلر کندی . کیجه نک
 برنده رؤیاده حضرت خضر کی کوردم . بی جیه مدل جکوب
 سید علی الرفاعی مقامه کورتودی . و : بوراده آل بیت نیدن

و نسب شریفه و حسن سیرت و طریقتہ دائر غلبہ [۵] شفا و علیہ دوا اولہ جشق شیر و اردر . حاصل کلام بو خاندان اہل بر قوم عالی شاندرکہ قونوقلری جور کورمز ، جلیسلری بدجنت قالاز ، مجلری رسوائی اولاز . فیض و برکتلری ظاہر و کرامتلری باہر و نصرقلری حاضرودر . جناب حق بزئی انلرک دوستانی و محبتکی اوزرہ امانہ ایقسون و محبتلری برکاتیلہ بزئی مرزوق ایلسون . بزئی و جمیع مؤمنینی انلرلہ بہرہ یاب ایقسون آمین .

(السید القطب الشہیر احمد البدوی رضی اللہ عنہ)

مشار الہ سید احمد البدوی حضر تلوینک سلسلہ نسب عالی لری شو و جہددر : احمد بن علی بن ابراہیم بن محمد بن ابی بکر بن اسماعیل بن عمر بن علی بن عثمان بن حسین بن محمد بن موسی بن یحیی بن عیسی بن علی بن محمد بن الحسن بن علی بن محمد بن علی الرضا بن موسی الکاظم ابن الامام جعفر الصادق ابن الامام محمد الباقر ابن الامام علی زین العابدین ابن السبط سیدنا الحسین ابن سیدۃ النساء فاطمۃ الزہراء بنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم .

[۵] صورتلر حراولق .

کون کجورک حق قتالی تک اوسید غالی مقام برکاتیلہ انلرہ عافیت ووردیکی بن کور مشعدر . شیخ طوفی حضرت نجی کریمی مقام سید علی رفاعیدہ و سید حضور نبویدہ خدمتہ بولہرق حضرت نجی اکرم کندیلرینہ خطاب ایندکجہ « یاولدی » دیو خطاب سیورر حالہ کوردیکی بکا خبر و بر مشدر . شیخ صالح علی الدنہوری دخی بکا : رجال اربعین و قتی مقام مذکورده ایلا ہب بر برہ کلش کورروب انلردن ہر برینک بو کیجہ برلیہ سیدہ درکہ بز کندمز سیدمزک عتبہ سندہ بولنیورز دیدکلر فی سوبیش و مع القسم « بن بزئی حال قطلہدہ مشاہدہ ایسدہ » دیشدر . کندینی موزقہ و صادق الکلم ایدی .

حضرت سید علی وقور ، مہوب و عندالنس بک سوکی ایدی . دیار مصر یہادہ عظیم شہری و یجدو حساب غارق المائدہ ایسلری و اردر . کندیلرینک اولر و احزاب مجموعہ سی اولدینی دخی سوبلدور . ولکن بن ابی بولدم و قادی کوردی اوت برادر مز شیخ شہاب الدین احمد النصوری الرفاعی (نجی المارقی المدنیہ فی الوظائف الاحمدیہ) اسمنده عظیم الفائدہ و جلیل المنافع بر کتابہ مطلع قلمشدر . کتاب مفت کور صاحب ترجمہ سید علی الرفاعی حضر تلوینک بدلری مولانا السید عزالدین احمد الصیاد حضر تلوینکدر . قراتیلہ تبرکو استفادہ ایلدہ . او کتابک ایجنده حضرت پیر رفاعینک کاتنہ و ذکر مقامانہ و احوالہ

سکونه ملازم اولدی. شو درجده که تکلمی انجق اشارت الیه ایدر ایدی. دهاسکره کندیسه حیرت عالی مستولی اولدیفنده نلسدن ببتون عزت ایتدی. (٦٣٣) محرمی داخل اولدیفنده دیرلکه کندیسنک شانی عظیم اولهجنقی ومصرجه حسن سین پیدا ایده جگهی بریسی کندیسه نبیر ایتدیکنی رؤیاده کوردی. بده برادری حسن بن علی عراقه رحلت ایدوب سید احمد البدری بی دخی برابر کسوردی سید احمد صومه ملازم اولدی. شویله که انجق فرق کونده بر افطار ایدر ایدی. فرق کون ییز وایجیز وایوبوماز بولور ایدی. اکثر احوالی کوزلری سپاه دیکمک اولوب کوزلری ایسه اینی آتشی کوزی کی ایدی. (٦٣٤) تاریخنده مصره کلوب طنطا ناحیه سنده ساکن اولدی. اووراده بر خانه تک طامی اوستنده اقامت ایدوب کیچه کوندوز اورادن آبرلاز ایدی. کندیسه عالی مستولی اولدیفنده برری آرقه سه عظیم صیحه ایدر ایدی. اغلای اوقاننده صیحه اوور ایدی. شکل واندانه کلنجه، کندیسی اوزون بویل، قالدن بالدرلی، ابری بازولی، وییوک بوزلی ایدی. لولری بیاض الیه اسمرک مایلی ایدی. کندیسندن کرامان کبیره منقولدر. الک مشهور لریدن بری اوغلی افرنج اله اسیر دوشن قادینک قصه سیدرکه کلوب کندیسه دخاته تفرع ایتدیکنده اوغلی قید و بندلری ایچنده اولهوق کندیسه جلب

شیخ عبدالوهاب الشعرائی طبقات وسطاسنده دیشدرکه محدثدن حافظ ابن حجر عقلانینک سیدی احمد البدری حقه بر سؤال وجوابی کوردم وائک بوراده ذکر وایرادی علمانک مشهد علمی اولیق عزیمله مناسب بولدم. چونکه شویوندن بوندن بحث ایدن کتابلری یازانتر تألیف کرمه لری اولان آثارده هیچ اولیان شیرلری ده حکایه ایدرلر. محدثین ایسه بویه دکلر درلر. رضى الله عنهم.

ایمیدی مستعیناً بتوفیق الله تعالى بن درمکه فضالادن بری حافظ حدیث اولان ابن حجره شویله بر سؤال قدیم ایتشدر: سیدنا ومولانا شیخ الاسلام الحافظ سلطان المحدثین سید احمد البدری حقه نه بیوردرلر؟ بوسؤاله جوابده مشار الیه ابن حجر عقلانی شویله دیشدرلر ده او، ابو القتیان احمد ابن علی بن ابراهیم بن محمد بن احمددر. مکة مشرفة اقامت ایتشدر. بدری اووراده ٦٣٧ سنه سنده وفات ایدوب بابائیللاکده دفن اولمشدر. قبری الآن اووراده ظاهر در زیارت اولنور. کندیسی بدوی دیه معروفدر چونکه بدویلر کی پاشاق طوننور ایدی ایکی قات پاشقی اولوب هیچ چیقارماز ایدی. کندیسه اولنک تکلیف اولدی. عبادنه دوشکون اولدیفندن کندیسی قبول ایتدی. قرآن کریمی نمایله حفظ ایتشیدی. مذهب شافعی اوورده فقه دن دخی اوقومشدی. کندیسه اذا ایدلره کثرت عتای جهته (عتاب) دیو شهرت آلمشدی. سکره لری

واختار ايتشدر. بر قره سوت کورتور مکده اولان بر آدمک قره سوت حضرت سيد پارميه اشارت ايتکه قره پارلوب سوت بوشالارقي ايتچندن عظيم بريلان چيتمشدر. کنديشندن شمرهخي منقولدر لکن شعري موزون اولمشله برابر معرب دککدر. او نواحی اهاليی ائک خدمته ملازم اولمشله وقبری اوزرينه برعالي تربه بنا ايتشدر. قدر وقيمت وکرامتي شهرت بولش وهر طرفدن نذرلر کتور مکده بولمشدر. هرکس کنديشني شنا ايتمکده وعصري مشايخندن آني ممتاز طوطقمده درلر . بعد وفاته امر منشيته کندي مصاحبي شيخ صالح (عبدالعال) قائم اولمشله کا (خليفه الشيخ احمد) نامني وبردیش . سيد احمد دن سکره عبدالعال جوق معمر اولدي . پديوز

اوتوز اوج سنه سي وفات ايندي . منشيبري (سطوحيه) يعني (طام اوستده کيلر) عنوانيه معروف اولديلر . برمدن سکره نزد سيدده مولد شريف نبوي اجراسي عاتقي حادث اولوب او بربوم عظيم اولدي . نواحی بيده دن اولريه آيدملر کلک باشلادی. عصر من ده و مولد شهرتي يايه محتاج دککدر. علما دن ومتدين امرادن بر طام ذاتاني ابطاله تفکيک ايتديلر ايمه ورمکني اوله مدی. الاقي سنه ۸۵۹. حافظ ابن حجرک حواء بوراده نهايت بولدي. ابن حجرک حفيدی محمد ابولحسن خطيله دخي سيد احمد البدوي حضرت تارنيک بر ترجمه حالي کورلشدر که اوده بر سؤاله

جواب اوله رق يازلشدر . آنده شوبله ديبيلور : سيد بدوي (احمد بن علي بن ابراهيم بن محمد بن ابی بکر البدوي) درک (سطوحی) ديو معروفدر . رضي الله عنه . اصلي شام عرباني قياتلندن اولان بي بری قيله سنلندر . شيخ بری بديله سالک طريقي اولشدر که اوشينخ بری مشايخ عراق دن وسيد احمد رفاعي ايجانلندن اولان شيخ ابونيم احمدک يشدر برديکي کيمسه لر دندر . ولادي فاسده بشيوز بخش آلتی سنه سنده اولوب کشت و کذار بلاد وديار ايدمرک مکة مکرمه ومدينه منوره ده اقامت ايتش بعد مصره داخل اولوب طندانه ساه کن اولشدر . في سنه ۶۲۴. شمرا ني ديشدر ک سيد احمد البدوي حضرت تاري بر قاتلک کنديشنه : « طندنايه کيت ده ر جاله فيض و تربيت و بر . » ديدکني ايتششدر که بو حال ۶۳۴ سنه سي رمضانده وقوع بولشدر . حضرت سيد دخي اولا مصره ويتمده طندنايه داخل اولش واورايه دخوانده همان على الصجله ابن شحيظه نام شيخ اليلک اوينه کيدوب آنک طلمنه چيتمشدر . طامک اوستنده اون ايکي سنه اقامت ايدوب يتون کون ويتون کيجه کوزبي سياه ديكوب طورر ايدی . کوز تارنيک سياهي حمرته منقلب اولوب آتش قوري کي پارلار ايدی . قرق کون ودها زياده بجز والچينر و او بومان اولوردی. بوني حافظ ابن حجر ذکر ايتشدر . بعد سطحندين ايتوب فيشاغماره ناحيه سنه کيدمرک اوراده عبدالعال و عبدالجيد نام

ایکی ذاتراییہ معاصی اولشدر . بونلردن عبدالجید حضرت سید یوزنی کورمک ایچون قانی آجینی طلب و نیاز ایتمکله جناب سید : یا عبدالمجید هر بر باقش بر جان مقابلدهدر . پیوردی . عبدالحجید ، یا سیدی یوزنی بکا کوسترده بن اولهم باس یوق . دیمکله حضرت سید قانلری قالدردی . عبدالحجید همان میت اولهرق دوشدی . عبدالعال ایسه سید احمد حضرت نر- ینک وفاتلری قدر یشادی و حضرت سیددن سکره خلیفه لری اولوب رجاله فیض و تربیت ووردی . وانلری بلدهلره تقریب ایلدی . سید احمد الدوی حضرت تلی باقی ایله فیض و تربیت ویرلر ایدی . عبدالعال حضرت تلی آنلره جاهل و مدد معنویدن غافل بر آدمی آلوب حضور لری کتورلر وسید حضرت تلی همان بر کره نظر پیورمقه اولدم مدد معنوی ایله عمتی اولور ایدی و : حضرت سید سوبله اکا فلاخی بلدهلره ساکن اولسون . دیو پیور ایدی . حضرت سیدک رجاله اولان تربیتی بو صورتله ایدیکه بر باقش ایله بلاجهاده آنلری قلب و تحویل ایلر ایدی . بونلر هب حضرت بدوینک بونلیدی فوق سطحده یعنی خانه ابن شحیطه نکل طامی اوزرنده اولور ایدی . بوسیله خلق طریق بدوی به اتسای ایدلر (سطوحی) یاخوده (اصحاب سطح) استغنی ویرلر وسید احمد بدوی رنده (سید احمد سطوحی) دیرلر ایدی . دیرلر که سید احمد بدوی

حضرت تلی طندتایه داخل اولدینی زمان مولانا حسن الصائغ الاختای ومولانا سالم المشرقی حضرت تلی اوراده ایملر . سیدک اورایه ورودلری قریب ایشدکده حسن الصائغ حضرت تلی : و تم ایچون بوراده اقامت قالدی بلدهلرک ساحی کلدی . دیمکله باشلامش و بو سوزک معناسی کیمسه آکلاماش ایدی . و فاکه سید بدوی حضرت تلی طندتایه کلشیلر حسن الصائغ حضرت تلی اورادن چیقوب اختایه کیدرک اولنجه به اوقدر اوراده ساکن اولمشلردر . قبری اوراده ظاهر در الآن زیارت اولنور . سالم المشرقی حضرت تلی سیدالدوی به تسلیم اولوب اولنجه به قدر طندتاده قالمشدر . قبری سید بدوی حضرت تلی ینک مقام عالیلریه قریبدر . سید احمد بدوی حضرت تلی منکر کورنلر فیض قالمش و اسملری آتیشدر . طندتا خطا سندن بر جماعت اوراده ایوان عالیسی اولان وجه القمر حضرت تلی طرفدار اولهرق بر مناره بنا ایشلر ایدی . همان شیخ عبدالعال کلوب ایغیه اوراوق اومارهی کوجوردی . و حالاً اوبله قالدی . سید بدوی حضرت تلی مصره دخوانده ملک ظاهر بابیورس که ابوالفتوحاتدر عسکرله چیقوب حضرت لیدنی استیقبال و عظیم اکرام و احتفال ایدرک حضرت دارالضیافه به مهمان ایتمش و زیارتلریچون طندتا ناحیه منه دخی کیتمشدر .

برجوق لغردی اینتمهک باشلام . صندوق آجیلر بی چیقار .
 دیلر . کندی قیوان () ساحلنده بولم . قزک اطرائی
 آلیش اولان خلقه حالی حکایه ایندی و مسلمان اولدی .
 بعده مصره کلوب سیدی زیارت ایندی و قدسه
 کندی . « دیمشدر ، و کندی کوزمه کوردیکم شیلردندرکه
 بروقت زوالده مقامسیدی البدوی سطحنده اوطورمقدم ایدم .
 تره شرهقعلری قهنگ اوزرندهکی شکل حاللی دوزر والتنده
 حله اولیان دکرمان طائی کی سس چیقار کوردوم . اوچ
 دوره یادی . بعده خیرکلدیکه سلطان سلیمان حضرتلری ردوسی
 او کون فتح ایتمشدر . سیدک صندوقلرنده اگر برکوردولی
 ایشیلور ایسه ملککنده مطلق بروقه اولور . کرمانی کثیر
 و مشهوردر درعی الله عنه . اتهی کلام الشمرانی .
 سید احمدالدوی حضرتلری شیخ کیر شمس الدین بری
 المراقی حضرتلرن (که شامده سلیبه صحر اسنده مدفوندرلر)
 اخذ طریق ایدوب خرقه کیمشدر . شیخ عبدالسلام ابن
 مشایخ الشریف المغربی حضرتلرن دخی خرقه کیمشدر .
 شیخ زری المراقی حضرتلری دخی خرقه سیدالقوم السید
 احمدالقاسمی حضرتلرن کیمشدر . حضرت شیخ عراقینک
 — سلسله صندوقتسابلری آتیا مذکوردر . شیخ عبدالسلام

[۵] تونس داخلندهدر .

ملک مشارالیهک سید بدوی حضرتلری حلقده اعتقادی پک
 عظیم ایدی . اتهی کلام الشمرانی .
 یه شیخ شمرانی حضرتلری دیمشدرکه : ۹۴۳ تاریخنده
 کندی کوزمه کورمشدرکه بن مقام سید احمدده اوطوریور
 ایدم کیجه آخرنده سیدی عبدالعالمک منارهسنده بیوک برس
 ایشیدوب جیقدم . باقدم که قیدوبند اینجده بر اسیر کنندن
 کیمش باغریور . اشافی ایندیور دیلر . برمدت صکره عقلی باشنه
 کلوب : « بن بلاد افرنجده اسیر ایدم سیداحمد بدوی به نوسل
 اینتم . بی بر شی کلوب قایهوق هوایه اوچوردی . کندیمی
 منارهده بولدم . اوقایه و اوچهنگ شیدنندن عظم صایدی . «
 دیدی . باغریخی جوزدک کلوب مقام سیداحمدده اولنجبه قاهر
 قالدی . شیخ سالم اسمنده دیگر برآمدن دخی عکیدرکه بن
 بلاد افرنجده اسیر ایدم یاننده بولدینم فرنک : اگر سنک
 باحمد . یادی دیدیکی ایشیدرایسم سکا اذا واشکنجه ایدرم .
 دیو بی اخافه و تهدید ایدر ایدی و قورقوسندن بی بر بیوک
 صندوق دروننده اوبوتوب صندوق اوزرمه کلیدر و کندی
 دخی صندوق اوزرنده یارایدی . کیجهنگ برنده بن کندی
 کندمه : « ای سید احمد بکا یاردم ایت . « دیم هان سید
 احمد حضرتلری کلوب صندوق نیم ایله و اوستیمدهکی فرنک
 ایله برابر آلدی . آلتیدن عظیم سسلر طوار ایدم صباح اولدی .

پدر لری حضرت علی المرتضیٰ (کرم الله وجهه و رضی الله عنه) کن آنلر
 دخی حضرت سیدالکونین صلی الله علیه و سلم اندمزدن اخنا تشاردر.
 (ایکنجیسی) شریف حبیبی ابوالعلمین السید احمد الرافعی
 حضر تریدرکه واسطه عراقده ساکن ام عیده درلر . آنلر
 دخی اخذ طریق ولس خرقه خصوصنده ایکی سند عالیلری
 واردر : (برنجیسی) شیخ علی الواسطی القادری درکه آنلر
 شیخ ابوالفضل بن فاضل . آنلر دخی شیخ غلام بن زکادن
 آنلر دخی شیخ ابوعلی الرزباریدن آنلر دخی شیخ علی المعجیدن.
 آنلر دخی شیخ ابوبکر المشلی دن . آنلر دخی شیخ ابوالقاسم
 جید بغدادیدن . آنلر دخی کندی دایلری شیخ سری السقطی
 حضر تریدن . آنلر دخی شیخ ابوحنوف معروف الکمر خیدن.
 آنلر دخی شیخ داود الطائیدن . آنلر دخی شیخ حبیب المعجیدن.
 آنلر دخی شیخ ابوسعید مولانا الحسن البصریدن . آنلر دخی
 سیدنا و مولانا امیر المؤمنین علی بن ابی طالب کرم الله وجهه
 حضر تریدن . آنلر دخی نبی اعظم و رسول اکرم صلی الله
 تعالی علیه و سلم اندمزدن حضر تریدن اخنا تشاردر . (ایکنجیسی)
 کندی دایلری شیخ منصور الرزبانى البطائخی حضر تریدرکه
 بین القوم (بازا شهب) عنوان عالیسیله معروفدر . آنلر دخی
 دایلری شیخ ابوالمنصور الطییدن . آنلر دخی کندی عمراده لری
 شیخ ابوسعید یحیی النجاری الواسطی الانصاریدن . آنلر دخی

ابن مشیشه کلنجه ، شریف حسن ابوالاقبال الوفاى حضر تری
 شجرة الارشاده اساتید مشارالهی ذکر ایډوب دیمشدرکه :
 سید عبدالسلام (ابن متیش بن منصور بن ابراهیم الحسنى
 الادریسی) در . قطب و شریف اولوب (زیات) نامیه معروف
 بولان عبدالرحمن الحسنى المونی حضر تریدن اخذ طریق انمشدر
 اودخی شیخ تقی الدین الفقیر التهرودیدن خرقه کیمشدر .
 منسوب اولدینی (نهرود) عراقده واسطه قصبه سی قریه
 لرندندر . قطب عبدالرحمن الزیات حضر تری خرقه بی قطب
 کیرا با احمد جعفر بن عبدالله بن سید بنه الخزاعی حضر تریدن (که
 مغرب بلادندن مرسیده ساکندر) دخی کیمشدر . تقی الدین
 الفقیر الواسطی حضر تری خرقه بی ایکی شیخ معطمدن کیمشدر.
 (برنجیسی) القطب فخر الدین درکه اوده سیدی القطب نورالدین
 ابوالحسن علیدن . اودخی سیدی القطب تاج الدیندن . اودخی
 سیدی القطب شمس الدین محمد الممدانی دن (کارض شترکه معتم
 ایدلر). اودخی قطب کیرشیخ زین الدین الفزوییدن . اودخی
 قطب ابواسحق ابراهیم البصریدن . اودخی قطب عارف بالله
 ابوالقاسم احمد المرزاییدن . اودخی شیخ سیددن . اودخی شیخ
 سعددن . اودخی قطب ابو محمد فتح السعوددن راودخی قطب
 الکمال سید الفزوییدن . اودخی قطب ابو محمد بایردن . اودخی
 اول اقطاب اولان سبط النبی حضرت حسن بن علی دن . آنلر دخی

وارد. آنلر دخی شیخ ابوبکر الهوازنی البطامحیدن (که خرقة
بکریه شیخیدر) اخذ ایتمشلورد. کندیلری حضرت ابوبکر
صدیق اقدمزک عالم شامده الک اول الباس خرقة بیورمش
اولقلری فاندکره اویاندقلرندده خرقة جلیله بی یانلر زده موجود
بولشلورد. خرقة برنوب (جامه) ایه بر طاقیه دن عبارتدر.
اوسبله عصرینک مشیختی کندیلرینه منتهی اولمشدر. زمنتک
علی الاطلاق الک بیوک عزیزی ایدی. مؤخرأ سیدالصوفیه امام
سهل بن عبدالله التستری حضرت تریله برلشوب آدن اخذ بد
ابتدیلر وخرقلری دخی کیدیلر. آنلر دخی شیخ ذوالنون
المصربدن. آنلر دخی شیخ اسرافیل الفرییدن. آنلر دخی
ابو عبدالله محمدحسین التامیدن. آنلر دخی سیدنا جادالانصار
دخی الله عنه حضرت نلندن آنلر دخی سیدنا الامام امیرالمؤمنین
علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرت نلندن. آنلر دخی حضرت
سیدالانام علیه الصلاة والسلام اقدمزدن اخذ ایلدیلر. عبد
السلام حضرت نلری شیخ الشیوخ ابو احمد جعفر بن عبدالله بن
سید بونطالطراعی حضرت نلندن اخذ طریقت وا کتسای خرقة
ایلمشلورد. آنلر دخی خرقة بی کندی شیخی سید احمدالفاعی
حضرت نلندن کیوب آنلر دن بشقه هیج بر شیخه اتساب ایتامشلورد.
شیخ عبدالسلام حضرت تریبک شیخی اولان شیخ شمس الدین

آنلر دخی شیخ ابوالقریمیدن. آنلر دخی شیخ ابوقاسم السندوسی
الکیردن. آنلر دخی شیخ ابومحمد روم البغدادیدن. آنلر دخی
شیخ سری السقطی حضرت نلندن. آنلر دخی شیخ ابومحفوظ
معروف الکرخیدن. آنلر دخی امام علی بن موسی الرضا حضرت
نلندن. آنلر دخی کندی بدری امام موسی الکاکلم حضرت نلندن.
آنلر دخی بدری امام جعفر الصادق حضرت نلندن. آنلر دخی
بدری امام محمدباقر حضرت نلندن. آنلر دخی بدری امام
زین العابدین حضرت نلندن. آنلر دخی بدری امام هام . سبط
اللی علیه الصلاة والسلام . سیدنا الحسین الشهید علیه السلام
والرضوان . آنلر دخی بدری امام ، علم الاسلام ، مهین
الکرامه والوقا ، صهر سیدنا الرسول المصطفی اسدالله العالی .
امیرالمؤمنین مولانا علی بن ابی طالب کرم الله وجهه حضرت نلندن.
آنلر دخی حضرت رسول مجتبی علیه اکمل التحایا اقدمزدن
حضرت نلندن اخذ ایتمشلورد. صلی الله تعالی علیه وسلم کفایت
حضرت نلری ایه : ادنی ربی فاحسن تأدبی . بیورمشلورد.
صلوات الله وسلامه علیه وعلی آله واهله اجمعین .

حضرت سید احمدالفاعی نک کندی دایمی وشیخی اولان
سالف الذ کر شیخ منصور البطامحی الریانی حضرت تریبک شیخ
ابومحمد الشبکی البطامحی حضرت نلندن دخی بر خرقة جلیله لری

آنر دخی امام حسن البصریدن . آنردخی امیرالمؤمنین حضرت علی کرم الله وجهه دن اخذ ایتشلردر . صاحب زجه ابن مشیش (۶۷۵) سنه سنده وفات ایتشدر . رضی الله عنه وعن اسلافه واخلافه وعن اخوانه اولیاء الله اجمعین وفقنا بهم والمسلمین .

(السيد القطب الجلیل القدر عبدالرحیم الفتاوی قدس الله روحه)

شریف ابن الاعرجك بحر الانسابده بیاننه كوره مشارالیه (شیخ ابو محمد عبدالرحیم بن احمد بن حنبل بن احمد بن محمد بن جعفر بن اسمعیل بن جعفر الزکی بن محمد بن مأمون بن علی بن حسین بن محمد بن جعفر الصادق بن محمد الباقر بن علی زین العابدین ابن الحسین بن علی بن ابی طالب) رضی الله عنه وعنهم حضرت تلویدر بشیر زینه می ابتدا سنده طوعشیل صید مصرده واقع اولوب الی الان جمیع بدیع و متکراکدن محفوظ و مشایخ ابله معروف بولان (فنا) قصبه سنده ساکن اولمشلر واوراده طقسائی متجاوز اولدقوی حالده (۵۹۲) تاریخنده ارنحال داربقا ایشلردر . قبری معروف زیارتگاهدر . اصلری مغربدندر . اجدادی پدرینه دکن بتون مغربده ساکن اولمشلردر . عارف ، کامل ، و کبار صوفیه دن ایدیلر . سید احمد الرافعی حضرت تلویری

یری المراقی حضرت تلویری دخی خرقه بنی الشیخ الزاهد علی بن نعیم البندادی الجنبیدن و آنر دخی سید احمد الکبیر الرافعی حضرت تلویدن کیمشلردر . شیخ یری المراقینک طوغریبدن طوغری به امام رافعیدن اکتسای خرقه ایتدکلری ترجمه حضرت رفاعیده اولجه ذکر اولمشدر . امام رافعی بر طاق ذواته الباس خرقه ایتشدر . جمله دن یری شریف عبدالسلام بن مشیش حضرت تلویدر که امام ابوالحسن الشافعی حضرت تلوینک الذیونک عزیز تلویدر . و یری دخی شریف احمد البودی حضرت تلویدر . ابن مشیش حضرت تلوینک خرقه خصوصنجه دیکر یدلری دخی واردر . نته کیم کتاب مناقب الصالحین صاحبی اولان شیخ ضیاء الدین احمد الوتری که نزیل منصور و دره کتاب مذکورده تصریح ایتشدر . او ید شیخ بومدین القری حضرت تلویدندر . آنر دخی ابو یغزی بن میوندن . آنر دخی شیخ ابوب الصنهاجیدن . آنر دخی شیخ ابو محمد تلویدن . آنر دخی شیخ عبدالجلیلدن . آنر دخی شیخ عبداللهدن . آنر دخی پدر لوری شیخ ابوشرح الحسن الجوهریدن . آنر دخی شیخ ابو علی التوریدن . آنر دخی امام خنید البندادیدن . آنر دخی دایلمیری امام سری السقیطیدن . آنر دخی امام معروف الکرخیدن . آنر دخی شیخ داود طاییدن . آنر دخی حبیب المجیدین .

قدم راستی وارد . کندی اسراربه مالک واحواله قاهر
وغالب اولانلردندر وارکان طریقتک بریدر . سائر اصحاب
تألیف دخی بو بولده شاخوان اولشلر و دیشلردر که ابراهیم
الدسوقی جناب حقل خلقه محض شمع و عنایت اولمق اوزره
وجوده کنوردیکی ذواتندور وحق تعالی اکا عندالحاس والعام
قبول تام احسان ایش و کندیلری عالمده متصرف واحکام ولایتده
متکین قیلمشدر . اکا قلب اعیان و خرق عادات ابتدیره رک
مغنیانی سوزلشمش و مهدده ایکن آتی صائم قیلمشدر برکه برده رویش
کلوب کندیلرندن تاج و خر قه طالع اولمشدی . جو ایابیوردیلر که :
اولعلم ایشلرده تلبیس (ساخته ک) ائی برشی دکلدر . خر قه
کیلمکه صالح اولماز الا او کیلمسه که ایام مجاهده آتی محو ایش
مکمله سنده اخلاص اوزره بولمش . معانی رموز طریق
اوقومش اهل طریقت اخباریه نظر ایدوب انلرک حرکات
ویسکانینده وسلوک واحوالده مقصدلری تمام ایش اوله . ابدی
اکر شمعدی سن عقد نوبه ایدر یعنی حقه انابه الیه
کدویش اوقی کدیلمسه کماحق و بی قیید و لمکار وجو حق
عقلی اوله . ایش عبدک لفظاً بیت الی الله دیمسند و یا خود
آتی کاعده یازمسنده واجازت نامه آلمسند دکلدر . انجیق نوبه
وانابه ا کوانه قلب کوزله باققدن و حقدن غیری بی کوز نمکدن

وسائر اولیاء کرام نام عالیری اعلا بیوردر ایدی . کندیلرینک
صوفیانه قایت عالی سوزلری وارد . (اصلده آنلرک برقمی
مندرج ایهده ترجمه افاده می عسیردر .) مشارالیه ک قنا
قصبه سنده ذریه طیبی کوزله موجوددر . فقهاء الله ۳۳
اجمین .

(السید جلیل القطب الرفیع القام السید ابراهیم الدسوقی رضی الله عنه)

شیخ عارف بالله ضیاء الدین احمد التزینک مناقب العالینده
بیانه کوره مشارالیه حضرتلری (سید ابراهیم الدسوقی بن ابی
المجد بن قریش بن محمد بن النجا بن عبدالحق بن القاسم بن جعفر
بن عبدالحق بن ابی القاسم بن الزکی بن علی بن محمد الجواد بن
علی الرضا بن موسی الکاظم بن جعفر الصادق بن محمد الباقر بن
علی الزاهر بن العابدین بن الحسین بن علی القرشی الهاشمی) در
رضی الله عنهم اجمعین . شیخ زین الدین النحراوی حقیقت
مشارالیه ترجمه دیمشدر که ابراهیم الدسوقی مشایخ معبرک
اجله سندن وسادات عارفیند کولوب کرامات ظاهره واقفال
فاخره واحوال خارقه ومقامات سنیه ومهم فحیمه صاحبدر .
مولطن قدسینده مقصد و معارج معارف الهیه مترقی و سر قاة
حقا قدغه متعالیدر . احکام ولایتده بدیضامی و نبات و نمکینجه

بودخی کات شرفه لودندر: شریعت اصل، حقیقت فرمود
 شرع نیردن ظاهر اولان شریعت و خنی قالان حقیقتدر جمیع مقامات،
 شریعت ایه حقیقتده مندر جدر. بونلردن هر برینک اهل واردر
 مرد کامل، ایکسیده جامع اولاندر. و بیوردر ایدی که شیخک
 ادما ایدوبده ریکه عاصی اولقسدن صاقین . چسولکه
 حق جل و علا سکا درکه : اف ، سن نه حیا سز آدمسین
 که بر یاندن بکا قریت ادما ایدر بر یاندن ده انک کلیاً خلافی
 افعال ارتکاب ایلرین بکا قریب اولق ایچون اوکیرلی لباسی
 بیقلمق زرده قدره قدر قرنکی حر امله طولدر بره جقسین ؟
 آدیملری ده نه زمانه قدر کساهلره آنا جقسین؟ دهه قدره؟
 اوبوبه جقسین که تم سوکیلرم صف بر جای قیام اولمشلردر.
 سن مدعی کیداسین والسلام .

کندیلری شیخ عارف بالله نجم الدین محمود الاصفهانی حضرت تارندن
 اکتسای خرقه اقبسلردر . انلر دخی امام عزالدین احد
 الفاروقیندن وانلر دخی پدرلری حافظ ابراهیمدن وانلر دخی
 پدرلری امام عمر الفاروقیندن وانلر شیخ الطوائف وسید
 النجاشی اولان امام سید احد الفاعیدن اکتسای خرقه اقبسلردر.
 سید احد الرفاعی حضرت تارینک سند خرقه وسلسله پدری
 ایسه مشهور و متعارفدر. مشارالیه شیخ نجم الدین اصفهانی که
 ابراهیم دسوقی حضرت تارینک شیخیدر . خرقه صوفیه بی

عبدک رجوع ایلیدر. درویشده و حال حاصل اولورسه توبه.
 سنک صحنی اولوقت مأمول اولورده. بیوردر ایدی که: «متدینک
 آزایی آجاقسدر. یاغمسوری کوز یاشلریدر. هر فطره دموی
 توبه و رجوعینک ال باهر علامتیدر اوروج طسوتار نا که
 قلبنده رفت حاصل اوله و مفتاح لی آجیلوب قرآن و مواعظی
 کوش جان ایه ایشیده، منتفع اوله. بیسوب ایچین و اویویان
 و لغو سوبیلان و رخصت اوزره اولوب ملام و مسئولیتی موجب
 اوله حق سوزدن چکمنین کیسه دن بر شی حاصل اولماز
 و السلام. بودخی کندی کلادیلرندندر: و متشرع و مجاهد و لطیف
 و عقیف اولیان تم صابی اوغلام دخی اولسه اولاد دکادر.
 شریعت و حقیقتده ملازم اولوب بیلدیکله عامل اولان اک اوزاق
 بر بلده دخی بولسه حقا تم اولادملر. و بیوردر ایدی که:
 « حال و لباسجه مطومات و مشروب و خمره فقیر اولانی منکر
 کورمیک. مکرکه ظاهری شرعه مخالف اوله چونکه انکار
 ایرات و حشت ایدر. و حشت دخی طریق حقندن اقبسای
 موجب اولور. زیرا ناسک بر طاقی خاص و بر طاقی خاص الحاق
 صدر. متدینی و متدینی واردر. ۱. تحقیق ایرات کاریمویده
 متدیه اولانی دخی بولور. حق تعالی بر طاقه بناء دیگر طاقه
 دخی رحمت ایلر. قوی اولان ضعیف ایه برابر بوریکه قادر
 اوله ماز .

اسکندریه به کلیش ایدی. چارشو خاقندن برله آلدینی شی
اوزربه بینلرنده نزاع واقع اولدی. چارشولی اولان آدم آتی
اسکندریه قاضیسنه شکایت ایتدی. قاضی ایسه جبار و متکبر
ودرویشانی بعضی اولمغه حضوریه واران درویشکمان حبسنی
امر و بلا موجب آتی ضرب ایتک ایتدی. درویش. ابراهیم الدسوقی
حضر تریسه خبر کوئندروب کندیکن خلاصی خصوصنده شفاعت
خواه اولدی. خبر کندیلرینه واصل اولدقده قاضی به بر کاغذ
یازوب ایچنه شو ییتلری درج ایتدیله :

سهم الیل صابئة المرامی . اذا ورت باوتار الخشوع

قوموا الی المری رجال . یطیلون السجود مع الرکوع

بالسنة تمهم فی دعاء . باحضان تقيض من الدموع

اکل اوزن نموده سهماً . فایتنی التحصن بالدروع

ملی زکیجه اوقلری اوتار خشوع ایله ورتیش بولورسه

هدهه اساتیلیدر. او اوقلری هدهه برطام آدملر طوغرائورکه

مکملر لوزون اوتادقی وکوع و سجد ایدرلر برطام دیلر ایله که

اشک ایله طولوب طاشمقده اولان کوز قیاقلرله برابر دعامه

تخرک ایتکدهدر. او اوقلر کیرتیه طاقیلوده برکه آتیهلحق

اولورسه زرهلر ایله تحصن ایتک هیهج بر فالدیهسی اولماز .

شیخ نورالدین عبدالصمد النظری حضر تلرندن دخی اکثما
اجتماسلردر. انلر دخی شیخ نجیب الدین علی الشیرازیدن. انلر
دخی شیخ شهاب الدین السهروردیدن. انلر دخی عموجهلری
قطب عظیم القدر ابوالنجیب ضیاءالدین عبدالقاهر السهروردی
الکریدن. انلر دخی شیخلری قاضی وجیه الدیندن. انلر دخی
فرج الزنجاییدن. انلر دخی شیخ ابو العباس الهامدیندن. انلر
دخی شیخ محمد بن خفیف الشیرازیدن. انلر دخی شیخ قاضی
رویم ابو محمد البغدادیدن. انلر دخی امام ابو الطریقه وسید
الطائفه ابو القاسم حنید البغدادیدن. انلر دخی مکرراً افاده
اولسدینی اوزره دایلمری سری السقطنی حضر تلرندن. انلر
دخی معروف الکریخیدن. انلر دخی داود طاییدن. انلر دخی
حیب عجمیدن. انلر دخی شیخ الایمه وسید التالین حسن
بصری حضر تلرندن. انلر دخی قائد الاولیاء سیدنا امیر المؤمنین
علی (رضی الله عنه وعنه اجمعین) دن. انلر دخی سید الطاق
ورسول الحق سیدنا محمد رسول الله (صلی الله تعالی علیه وسلم) دن.
اخذ واستغاضه اجتماسلردر. مولانا ابراهیم الدسوقی التیوزنجش
اللی تاریخنده علم بقایه استقال بیومر مشلرردر. کرمانلی کتبر
و ذکر وتمعاده محتاج اولیه حق قدر شهردر. کرمانلیک الذ
لطیفندر که درویشاندن بری کندیلریکنک برایشلری ایچون

کیمسار کندینه بنده اولمشلردر . جلهسی ارباب حال اولق
اوزره فرق خادمی وار ایدی . قضالندن بدی کشتی
حضرت شیخی امتحان ایچون لککدهلر اینش . شونلری صحرای
کبره قدر دفع ایت کیشونلر دیو قیاسندن بریه امر ایتلریله
قیقبونلر قار شودسودن هنوز جیققدقه انلر کندیلرینی صحرای
کبره بولمشلر . برسه اورالرده سورور و غمشلردر . بعده قباحتلرینی
اکلا یوب نوپه ایتلری اوزرینه کندیلرینی دسوقده بولدیلهر و کلوب
حضرت شیخ ابراهیم الدسوقی به شا کرد و درویش اولدیلهر .
کندیلرینک قلوب عوام و ملوکده مقاملری عالی و کواکبلر مهابت
و مجتلیله بختیدر . رضی الله عنه و عناه و رضی الله عن عباد
الصالحین . و نقنا بعلومهم و برکاتهم اجمعین .

(شیخ محی الدین عبدالقادر کیلانی قدس الله سره)

قلب ربانی و تقوت صمدانی شیخ محی الدین (عبدالقادر
کیلانی) قدس الله سره و افاض علایاره حضرت تلوینک دخی ترجمه
و نکات قدسیله لرندن تبرکا برتیده بحث ایدیم؛ مشار الیه حضرت تلری
(ابو محمد محی الدین عبدالقادر) در که نسب شریفی سابق آتی و جهله
لیطیحی کرم اولان حضرت حسن اقدمز منهیدر : ابن ابی
صالح موسی بن عبدالله بن محی الزامد بن محمد بن داود ابن موسی
بن عبدالله بن موسی الجبون بن عبدالله الخض بن الحسن الشی
بن الحسن البیط بن علی بن ابی طالب .
رضوان الله تعالی علیم اجمعین .

دیهدر که مقصود بیکناه درویشانک کوردکاری غدیر اوزرینه
رفع بارگاه الهی ابدجکاری تبرآ سحر کاهدن تحذیردر . کاغد
قاضیه واصل اولدقه حامل و رقیه ایتدی سوز قللدقدن بشقه
اصحاب و هواداراتی طوبلا یوب و رقیه ایتله ابراز ایدرک :
باقک شو ولایت ادعاستنده بولتان آدمدن کلان کاغده دیوب
اویتلری اوقومنه و حضرت شیخه سب و اطالیه باشلادی .
دردیجی یتیم منهی اولدقه و رقیه ایتله الله تعالی بر
اولق جیقوب کوکسینه بادی وار قسندن جیققدی . کندیبی ده
میت دوشدی . یارب بزی اولیه کرامک حقلرنده سوء ادب
اوزره بولمقدن حایه و زرم جهلمزه نظر رحمت ایلله نظر ایلله
بر جوجنی یونش اولان برنماحه امر ایتلر . تمساح

خلفک ایچنه جیقوب جوجنی آغزندن راقشیدر . شعرآ
حضرت تلری دخی طیفاننده صاحب ترجمه حضرت تلری قدس سره
ایدوب : ابراهیم الدسوقی حباب حی لازک معیناتی کندیلرینه
ابراز و عاداتی خرق و ایصال و قلوب ناسده کندیلریمچون حین
القا بیوردنی پیشوایانددر . فضل و خلالتی مشایخ اولیاه الله
اجامی وارددر . حل مشکلات و کشف خفایای موارد و معضلات
امرنده مرجع اهل دل ایدی . حیات و عبادت کرامات و خوارقی
هویدادر . خواطر و واردات حقنده سوز سوبله مک ریاضتی
کندیلرینه منهی اولمشدر . علما و صاحبان و قضالندن یک جوق

حماد بن مسام الدباس حضرت تلمیذ ابیه و ابو سعید الخدری
حضرت تلمیذ تکمیل سلوک ادب خرقه کیمشایند . جناب
حق کنیدلری، عندالحاس و العام قبول تام و زرد علماء اعلامده
وقار و احترام احسان ادب علامات کرامت لری و امارات و لایزالی
هر کجه آشکار اولمشدر . شیخ لری حضرت ابوسعید الخدری
مینک مدرسه لری اطرافده بولتان بیوت و منازل بر او قدر
دها توسیع اولدوق کنیدلریه تخصیص ایدلش او سایده
اوراسی الیوم کندی نام سامی لریه منسوبیتله مشهور اولدی
اوزره دارالتدریس و الافاضه بر خاقاه عظیم اولمشدر . مجالس
وعظیلری ضبط اولدوق الفتح الربانی و الفیض الرحانی و مناقج
القیوب کی کتابلر حاصل اولش و ترجمه حالریچون متعدد رساله لری
تالیف اولمشدر . جامع شریعت و حقیقت اولدوقی جهته کنیدلری
ذوالیانین و اللسانین صاحب البرهانین و السلطانین ، امام الفرقین
و الطریقین ، ذوالسراجین و التهاجین اوصافیه یاد اولنورلری
ومن جهة الاویون شرافت نسبه مالکیتلرندن طولانی (کرم)
الجدین و الطریقین دیو توصیف اولنورلری . استفادة علم و استفادة
عرفان ایچسون بلاد بیهوده دن کنیدلریه زیارت واقع
و استفادة دخی کثیر اولور و مذهب شافعی و حنبلی اوزره
افتا بیورلر ایدی . علماء عراق حضرت شیخک اصابت
قوتلرندن زیاده سرعت جوالریه تعجب ایدرلر ایدی . نزد

(عشق) کما جحد حسا یله و در تیز بشدر (تاریخ و لاد تلمیذی ۴۷۱
اولدینیه کوره لفظ عاشق اولور) کیلانده (۰) مهد آرای
عالمشود و (عشق کامل) تاریخنده که بشیوز التمش بدر بقداده
بشدر آبادده دفین خاک بیود اولمشدر . والده لری ام الطیر
فاطمه قدس الله تعالی سرها حضرت تلمیذ مشقولدر که طوع دقلری
بیل نهیار و مضانده آفرینه همه الماشلر و علو لسلر .
تلمیذ طولانی بو حال عندالاشراف اشهار انجکه ایرتشی سنه
رمضانک غره می معصوم اولدینندن حضرت مشارالیه بایه بلراجه
حضرت عبدالقادرک اوکون همه المدقیری کندی بیتلرندۀ ثابت
اولدوق امساک اولمشدر .
در تیز سکنان سکن تاریخنده بقداده کلوب فقه و حدیث
و تفسیر تدریس انجملر و علماء بنیامدن : (ابو الوفاء
علی بن عقیل و ابو الخطاب بن محفوظ و ابو الحسن
محمد بن القاضی ابی یعلی و ابو غالب محمد بن ابی الحسن و ابو عبد
بن عبدالکرم و ابو زکریا محیی بن علی التبریزی) نامذوات فخریه ملاقی
اولدوق اخذ اصول و فروع البشدر . و شیخ علاء الله تبارک الخیر

(*) کیلان عجمتاتک جنوب غربینده حدوده قریب بر شهردر .
کاف فارسیه جم عربیه تبدیل اولدوق ترمیم ایدلوب بهران وزنده
(جیلان) دیانش و نسبتده طومریدن طومریمی (جیلانی) وزوار
بناک حدقله (جیلی) اولمشدر . اصل اوزره (کیلانی) دخی و بیور .

اولدقلری کچی بی دین و غیر مسلم لر دن مجلس عالی لر دنده ایمانه کلوب دین اسلامی قبول ایلمانلر دخی ا کسبک اولماز ایدی . برکسون کرسی افاده کنسیدلرندن شو کلام : « قدسی هذه علی رقیه کل ولی لله » صادر اولمشدرکه بئم شو ایغم هر وینلنک زبانی اوزر نده دریمکدر او مجلس عالیده او کون الیدن زیاده ذوات ممتاز و ار ایدی (که جمله دن بری شیخ ابوالنجیب سرور دی و شیخ علی الهی و شیخ فضیل البان الوصلی و شیخ ابوالسعود الحری و غیرهم حضراتی ایدی) شیخ ابوالنجیب سرور دی که صاحب عوارف المعارف هان باشلری اکوب : « یاغنگز باشمک اوستنده در . بیوردی . شیخ علی الهی (که او عصرک اکابر اولاسندندر) هان کرسی به جیقه یوب یونقی حضرت شایخک انقی الله قوبدی . حضرت شایخ ابومدی و حضرت شایخ السید عبدالرحیم القناوی کی مجلسدن غایب و بعد بولان ذوات فخام دخی بوحال کنسیدلرینه او کون مکشوف اولمله نا کهان سرفرو رده تعظیم اولهرق « سماعاً و طعناً » تدریجی بر آورده زان بیان قلمشدر و بالنده بولشوبده بوحال نا کهانیک سببی سؤال ایدلره : بغدادده حضرت شایخ عبدالقادره اجابت ایدیوروز . جوابی و برمشلر در . او عصرده شرفاً و عموماً موجود اهل الله اکبری حضرت شایخ عبدالقادر

عراقیانها سارنده بر قواک کجه اله دیک و قنوی اوزرینه کندی . یاربیک فکر و مطالعه بولندقلری اولماز ایدی . برکزه ایرادن شوبله بر استقنا وقوع بولمشدی : معین بر زمان اینجده کندنن بشقه هیچ کیمسه نک ایسلامیه چکی بر عبادتی ایفا ایدمکجه طلاق ثلثه الیه بین ایلمه طلاق وقوع بولامسچون چاره ندر ؟ بومسئله یازلهرق عراق عرب و عجم علمانه کافه صورلدنی و جواب اله مدنی حالد حضرت شیخ کلن استقنا نامه اوزرینه در حال شوجوابی یازمشلر در : نا کیمسه مکجه کیدرو مطاف و کیمیت معظمک حوالده اولان طواف کاهدر (تخلیه اولنوب بالکتر باشنه بدی شوط (دوره) طواف ایدر . بیتی ده برینه کلش اولور . «

یشیور یگری بر سنه سنندن آخر عمر لری زمان اولان یشیور النش بر سنه سنه دکن نام فرق سنه سنن نامه بدل انقاس قدسیه اخشلر و یشیور یگری سکن تارینندن اونوز اوج سنه سنه قدر یوکا تدریس واقا مهمی دخی علاوه بیورمشلر در . کرسی و عطا و ارشاده حضارک باشلری اوستندن هواده ایدم آندوق صمود ایندکلی اولور] « و تأثیر کلات شریفه کربله عصات مسامندن اولانلر بوم و استغفار ایدوب جنایت سابقه لرینه وارباب زیلع اهل ضلال بولانلر حالرینه بردها عودت اینز [۰] کنسیدلرینه (باز نشیب) انقی طوفان کی طیران ایندکلی بچو ندر

تعالی ابراه و شقایب ایتمک کرامت معناده لرندن اولوب احباب
علل و عاهاندن اولوبده کندیلرینه ملاقات الیه رهالیب اولدق
کیمسه قالمیشدر . استر سوار اولوب کبارانه کرزلر و کرسی
عالیده اولوردرلر و اطعمه طویه تناول بیوردرلر ایدی . صلا
جمعه یه چیقدقلرنده راست کلان طوروب کندیلرینه توسلاً جناب
حقندن حاجت دیلر . و جامع انجمنده قسم دقلری وقت «رحمک الله»
نشیمنه «ورحمتک» علاوسیه کلانک خوان اولورلر ایدی .
چو جقلرله طوروب کلام ایتمک درجهده متواضع وضعفا نواز
اولرله برابر عظماء دنیادهن هیچ کیمسه یه قیام انجزل ایدی .
توبیت سنیله لرینه کندی اوغلنی تودیع ایتمش اولان قادینک
یری اوغلنی ضعیف و سارارمش بکزلر کوروب بییدیکنه وقت
الیده رک بر آزاره اککنکندن عبارت اولدیلنی آکلادقد
حضرت شیخک یانه واروب کندیلرینی تناول طعمده و حتی
طاووق اتی بیکده اولدقلربی مشاهده ایدرک : سز بوبله ویم
اولغلم اولیه . وادیسنده اعتراض اوزره اولقله حضرت شیخ
تناول ایتمش اولدقلری طواوونک کیکلری اوزرینه اللربی
توقهورق «فوسی باذن الله الذی یحیی العظام» وهی ریم ، یعنی
چوریمش کیکلری احیالیدن جناب حقنک اذنیله قانی دیورمرمکه
طلوونک درلدیکی وقادینه خطاباً : «سنک اوغلک دخی بوبله
اولدقدن سکره نه ایسترسه یسون» بیوردرلری مشهوردر .

اولدیلنی جمله سنک اعتراضلرله ثابت و حضرت شیخک قصیده
آنیسه یومعانی ناطقدن :

ماقی المتاعل منهل مستغذب . الا ولی فیه الا لد الاطیب
اوفی الرسول مکانه مخصوصه . الا و من لقی اعز واقرب
وهبت لی الا یام رواق صفوها . فجات مناها لها و طاب اثر
وغدوت مخطو بالکل کریمه . لا یتدی فیها الیب فیخطب
الامین رجال لا ینحرف جلیهم . رب الزمان ولا یری مایرب
قوم لهم فی کل مجد رتبہ . علویة بکل حبش موب
انابیل الافراح املا و دوحها . طر باو فی العیا باز اشهب
اضحت حیوش لحب تحت مطیق . طوعاً و مهمارمه لا یزرب
اصبحت لاملا ولا امنیه . ارجو و لامو عود فترقب
مازلت اربع فی مبادین الرضا . حتی وهبت مکانه لانو هب
اضحی الزمان کتبه مر قومه . تزهو و نحن الی الطراز المذهب
افات شوموس الاولین و شمسنا . ابداعی فاک الملا لافتریب
کندیلرندن مرکون خارق الماده احوال مشاهدک الوختن
وهرنه وقت ایستیلور ایسه کر املری ظاهراً اولمشدر . مظهر
تجلیات عظیمه بر ذات بررکات و باهر الکراماتدرلر . نفق الله بامداره
المعبیه . کورلری و کوروملری و ابرش و مجندوملری باذن الله

افندمزدن و آنر دخی هم برادرلری حضرت امام حسن
افندمزدن و هم پدرلری حضرت علی افندمزدن اخذ بیور
مشلرد . اللهم متغنی بشفاعتهم .

(خاتمه)

سائق صالحین واکار امت رضوان الله علیهم اجمعین حضرت
سلطان المرسلین علیه صلوات الملك المبین افندمزه . آل واولاد
طاهرین و طیبیه نوسلاً دعا ابدلر واجابت کوروب غم
والدو هلوندن کشایش بولورلر ایدی . جوق کره اعیان و کبار
صوفیه تحفه اثریه کیدوب سیدنا امیر المؤمنین حضرت امام علی کرم الله
وجهه افندمزدن لر قدس بقولری یشکاهنده طورر ودعا ایدرلر ،
دعایری مستجاب و حاجت لری حاصل اولورلیدی . بزم مشایخ
و آساتیمز اتفاقاً بیان ایتدلرد که کدرلی و کفسر اولان کیمسه
یکوز نیجه آیدست لولوب پیغمبر لک من افندمزه صلوات شریفه کتور
دکدن صکره اهل یتدن صروی اولان شودعایی اوقوسه حق جیل
وعلا او کیمسه به نقاظ واقیت احسان ایدر . اللهم لك الحمد علی
مالم اول انصرف فیه من سلامة بدنی الخ .

طریققلری قول ابله فمک ابله قلبک ابله انحادی و اخلاص
ابله تسلیمک معافتمی و هم خاطر و لحظه کتاب ابله سنتک
حکم اولسندن عبارت اولوب سلسله طریققلری دخی و تبره
آیه اوزره حضرت سیدالانامه (صلی الله علیه وسلم) پیوسته در:
حضرت شیخ عبدالقادر شیخ ابو سعید المارک المخزومی
و آنلر شیخ ابوطحسن علی بن محمد بن یوسف القرشیدن . آنلر
دخی شیخ ابوالفرج الطرسوسیدن . آنلر دخی شیخ ابوالفضل
عبدالواحد بن عبدالعزیز التیمیدن . آنلر دخی شیخ ابوبکر
التسبیلیدن . آنلر دخی شیخ سیدالطافه شیخ جنید بغدادیدن
آنلر دخی شیخ سری السقیطیدن . آنلر دخی شیخ معروف
الکرخیدن . آنلر دخی شیخ ابوسلم داود الطائیدن . آنلر دخی
شیخ حبیب المعجیدن . آنلر دخی شیخ حسن بصریدن .
آنلر دخی حضرت علی المرتضی کرام الله وجهه افندمزدن . آنلر دخی
حضرت سیدالانامدن اخذ ارادات بیور مشلرد . اللهم احشرفنی
مهم حضرت معروف بن فیروز الکرخی کندی افندیسی علی الرضا
حضرت تلتدن دخی اخذ اراده و لبس خرقه البیاض در که علی
الرضا حضرت لری کندی پدرلری موسی الکاظم حضرت تلتدن
و آنلر دخی پدرلری جعفر الصادق حضرت تلتدن و آنلر دخی
پدرلری محمد الباقی حضرت تلتدن و آنلر دخی پدرلری حضرت
زین العابدین . و آنلر دخی پدرلری حضرت امام حسین

امیرودن هشام بن عبدالمالك پدريك زماننده حج ایدوب
طوافده زحام ناس سنبيله حجر اسودی استلام ایدوب او را قادن
یاقنده الکن حضرت زین العابدین طوافه کلوب حجر اسوده
تقریرنده هرکس حرمة چکله رله حضرت زین العابدین بی مانع
و بی مزاحم حجر اسعدی استلام بیورمش اوللریله هشام بن
عبدالمالك بوکم ؟ دیو سورمش و علی قولر بوسؤالی الکن یاننده کی
شامیلردن بری سوروب هشام بیلیدیکی حالدله اهل شامک مرغو.
بری اولسون دیو بیلمش دیش . شاعر فرزدق اوراده حاضر
اولقله بن آتی سزومه تریف ایدوب سناش خباب زین العابدی
حاوی بالبداهه برقصیده غریا سوبلشدر . آنک اوزرینه هشام
احد تلوت فرزدقی حبس انجش و حضرت زین العابدین واقف
حال اولد قلمزنده تلایله برابر عطیه جزیه ارسال بیورمشلردر .
فرزدق ایسه : « یا ابن بنت رسول الله ! بن او قصیده بی
آنجی غضباً اله و لرسوله سوبله مشدر . آنک انجون جائزه قبول
یائتم ؟ » بویوزم کونورمش ایسه ده حضرت زین العابدین :
ملکن زکاه اهل بیت برایشی اتقاذا ایدیکم زده اکاشکرار عودت
ایلیر . بیورمش اوللریله فرزدق عطیه مرسله بی قبوله مجبور
اولشدر . رحمه الله تعالى .

شیخ عبدالعزیز بن احمد الدربری قدس سره روایت ایدوب
دیمشدر که قطب عارف بالله شیخ علی المیجی بی ایستدم کندمی
جامعته دیر ایدیکه : سزه برکدر ارشدکده و یاخو و ملکستک زده
طاعون خسته لکی ظهور ایدرکده مع الاستغفار صلوات شریفه بی
جوغاندک . وشوبله دعا ایدک :

« اللهم انا نسألك بحق الحسين واخيه ، وجده ، وابیه ،
وامه وبنیه ، وفترته وحبیه ، وعترته و آله ، فرج عنا
وعن المسلمين ما نحن فيه ، یا ارحم الراحمین . » آم و اکدارکن
زائل اولور و جناب حق سزوی بلاد طاعوندن باذن الله تعالی
مصون قیلار . صاحبان برجماعت بونی نخریه ایدیلر و برکتی
کور دیلر . بنه صالحین جامعندن سروردر که آئیده کی ایکی بی
کدر و قتلزنده یاخو خسته لکی زمانلرندله اوقیان کیمسه کدر
و طاعوندن وارسته اولور :

لی خمسة اطفی هم . نار الکروب الحاطمه
المصطفى والمزضى . وابناها وقاطمه

(ابوالحسن بن جبير) عطار الله مرقدہ و طيب مضجعه:

احب النبي المصطفى وابن عمه . علياً - بطيه و فاطمة الزهرا
هم اهل بيت اذهب الرجس عنهم . واطلمهم وفق الهدى انجما زهرا
موالاتهم فرض على كل مسلم . و جهنم اثنى ذخائر لاخرى
و مائتا للصحب الكرام يفيض . فاني ارى اليضاه في حقهم كفرا
هم جاهدوا في الله حق جهاده . و هم نصر ادين الهدى بالطايع سرا
عليهم سلام الله مادام ذكرهم . لدى الملا الاعلى و اكرم بذكره
ثم بحمد الله تعالى توفيقه على يد احوج العباد الى مولاه المنقذ
المبدئ المذنب محمد هني قبيل فجر الرابع والعشرين من محرم الحرام سنة
احدى عشرة و ثلثمائة الف من هجرة من هو صاحب الكون و العالم
فالجله الله على الكمال و التمام و الصلاة و السلام على سيدنا محمد
سيد الانام و على آله .

ختم

اشبو رساله بيوك پدرم حاجي ذهني افندي طرفندن ترجمه
ايداشدور. الرخا لاندن ابني اوج آي اول كتيبنه سنده و لكده
بولنديم . صرمده بالناسبه كتابلر آرمستندن مسوداتي جيقارده رق
شور رساله بي احبادن بر ذاتك توصيه سي اوزريه بوندن يكرمي
سنه مقدم ترجمه ايشدمد حالا طبع اوله مدي ديملري اوزريه
بلكه وقت سره هوني كمشدرديه رجاده بولنه رقي طبعنه موافقتلرني
آيشدم. مع التألف ايلك فورمه لك ترنبي اثناسنده الرخا لاري
وقوع بولدي. كتاب يارم قلسون مقصديه و يمكن مرينه و دقت
واعتا ايله ترجمه لك اسلندن يعني مشار البهاك مسوداتندن
مقابله ليده و لك حمد الله ختامه ابردردم. آنجق بوجه معروض
هونوز مسوده خالده اولديشندن و فورملا كنديلر ينك تصحيحشندن
كه مديكندن كرك خطا و كرك سهو مرتب اوله رقي وقوع بولان
سلا كشتاقلر ناسا بونو عند عاجزه خالده اوله جينندن بولبايه قارئين
اكر املك عقولرني نهي ايدردم. جناب حق حبيب اكرمي حرمتنه
اكا رحمت و بزه مغفرت احسان بيورسون .

۱۴ ربيع الآخر ۱۳۲۲

حسين شادي